Antologia science-fiction

NEMIRA '94

Selecție de Romulus Bărbulescu și George Ananio
cu o prezentare de N. Lee Wood și Norman Spinrad

Ovidiu Bufnilă Cotizo Draia Silviu Genescu Mihail Grămescu
Haritonovici erișca Ale
Mironov Popescu
Predo u Bufnilă
Droio itonovici
Ivănescu Mironov
Opriță Adrian
Alexandru ă Cotizo
Silviu Gene Dănuț Iv
Cristian Láz Mircea
Radu Pave eda Ale
Ungureanu a Silviu G
Mihail Grăr Cristian Láz
Lucian Meri adu Pavel
Cristian Tud ureanu
Ungureanu Mihail Gră
Răzvan Har Lucian M
Alexandru Cristian
Popescu gureanu
Bufnilă nescu
Haritonovici erișca Alex
Mironov Popescu
Preda u Bufnilă
Draia itonovici
Ivănescu Mironov
Opriță Radu Pavel Gheo Cristian Tudor Popescu Adrian
Alexandru Ungureanu Dănuț Ungureanu Ovidiu Bufnilă Cotizo

nautilus

Antologia science-fiction NEMIRA '94

Selecție de Romulus Bărbulescu și George Anania
cu o prezentare de N. Lee Wood și Norman Spinrad

41

Ovidiu Bufnilă Cotizo Draia Silviu Genescu Mihail Grămescu Răzvan Haritonovici Dănuț Ivănescu Cristian Lăzărescu Lucian Merișca Alexandru Mironov Mircea Opriță Radu Pavel Gheo Cristian Tudor Popescu Adrian Preda Alexandru Ungureanu Dănuț Ungureanu

Nu este vorba de "science-fiction" în sensul tradițional. Ființele mitice din aceste povestiri sunt halucinații înflăcărate ce trăiesc în sufletul oamenilor obișnuiți, ieșind la iveală din umbrele întunecate ce sălășluiesc în inima oricăruia dintre noi.
(N. Lee Wood)

ISBN 973-569-028-4

NEMIRA

PRET 2000 LEI

Coperta colecției:
DAN ALEXANDRU IONESCU
Ilustrația:
TUDOR POPA

© Editura NEMIRA, 1994

Toate drepturile aparțin Editurii NEMIRA.
Orice reproducere parțială sau integrală a textului
este interzisă și va fi pedepsită conform legii.

Editura NEMIRA, C.P. 26-38, București
Str. Hagi Ghiță 57
Tel/Fax: 211.65.60

ISBN 973-569-028-4

PREFAŢĂ

N. Lee Wood

Acum ceva mai mult de cinci ani, când m-am mutat la Paris împreună cu soţul meu, Norman Spinrad, Ronald Regan ameninţa „maleficul imperiu" al Uniunii Sovietice cu dezintegrarea, bazându-se pe armamentul miticului Star Wars, cartea lui Mihail Gorbaciov, PERESTROICA, ajungea în topul cotidianului NEW YORK TIMES, iar Nicolae Ceauşescu era în continuare vampirul suprem al României. Cortina de Fier ce delimita Occidentul de Orient încă mai era cât se poate de funcţională. Dar, chiar şi pe atunci, puteau fi întrezărite fisuri ale edificiului, Gorbaciov, Havel şi Walensa fiind în fruntea unui val de schimbări ce avea să inunde întreaga Europă de Est. Războiul Rece îşi pierdea din intensitate, şi acest fapt se vedea cel mai bine în comunitatea internaţională a sf-ului. Pentru o tânără naivă ca mine, venită din America, Europa a constituit o experienţă tulburătoare. Am scăpat rapid de ideile de genul „peste tot e ca în America, doar că oamenii din alte părţi vorbesc ciudat". Şi dacă Parisul mi se păruse un şoc cultural, nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru stranietatea fascinantă a Europei de Est. De-abia ne găsisem un apartament în Paris şi ne despachetasem bagajele, că ne-am şi urcat într-un avion Malev, cu destinaţia Budapesta, unde urma să se ţină o întrunire mondială a lumii SF-ului. Acolo am întâlnit pe mulţi dintre cei din Est ce aveau să ne devină prieteni buni, oferindu-ne cheia unei Europe de Est care era atât de exotică, de diversă şi de emoţionantă încât părea că se află pe o altă planetă, ceea ce, de altfel, nici nu era prea departe de adevăr. Estul şi Vestul fuseseră separate de aproape un secol, fiecare dezvoltându-şi practic independent propria cultură, tăcerea fiind întreruptă doar de câteva mesaje, mici licăriri de lumină ce reuşeau să străpungă bariera de propagandă şi paranoia aflată de ambele părţi ale zidului politic.

De atunci am călătorit destul de mult prin Europa de Est, dar până acum puţin timp nu vizitasem niciodată România. În iarna lui 89 ne aflam la Moscova, care pe atunci mai era capitala Uniunii Sovietice. A fost o iarnă extrem de agitată. Reforme politice şi economice fără precedent erau dezbătute şi votate, Sovietul Suprem era în plină activitate, iar noi, împreună cu marea majoritate a oamenilor din Uniunea Sovietică, priveam ştirile la TV Vremia, captivaţi de aprinsele certuri politice, pe care nu le înţelegeam deloc, şi de şi mai

înfocatele certuri legate de „drăcoveniile astea de maşinării electronice de votat care nu funcţionează", pe care le înţelegeam foarte bine. Apoi Andrei Saharov a decedat subit şi în timp ce urmăream la televizor acel eveniment (în ruseşte), Nicolae Ceauşescu a apărut la un balcon, înfofolit în palton şi purtând o căciulă de blană neagră, pentru a-şi ţine obişnuitul discurs. În stradă oamenii strigau, scandau, agitându-şi pumnii şi pancartele.

—Hm, a spus Norman, mirat. Discursul lui nu prea pare să aibă priză la public.

S-ar putea ca aceasta să fi fost cea mai eufemistică exprimare a anului.

În ultimii câţiva ani, România a suferit transformări extrem de profunde, unele dureroase, altele promiţătoare. Una dintre schimbări o reprezintă apariţia editurilor particulare, dintre care face parte şi Nemira, autoarea acestei antologii. După un debut modest, pornind de la un apartament cu două camere şi o maşină de mâna a doua, Nemira a devenit una dintre principalele edituri din România.

În mai anul trecut am fost invitaţi de către Nemira să vizităm România, unde Norman a devenit unul dintre cei mai bine vânduţi autori, şi am acceptat fără ezitare. Niciodată nu ne-a plăcut să călătorim cu un grup de turişti, făcând câteva poze de Locuri Renumite pentru album; preferăm cărările mai puţin bătute, potecile retrase şi misterul locurilor mai ascunse şi mai greu accesibile. După câteva zile idilice de pescuit în sălbăticia Deltei Dunării, am pornit cu maşina într-un tur al Transilvaniei, înnebunindu-ne, cu zâmbetul pe buze, amabilele gazde, prin insistenţa de a încerca cele mai imposibile drumuri (abandonând maşina şi luând-pe jos când era cazul), de a ne căţăra până la ruinele anticelor castele sau la bisericile saşe, fortificate, ascunse mult în spatele vechilor sate. România este o ţară extrem de variată şi bogată, atât în ceea ce priveşte oamenii, cât şi peisajul.

Aveam să aflu curând că această moştenire culturală este reflectată şi în literatură. Nu citisem beletristică românească, în afara unor traduceri publicate ici şi colo, în antologii obscure, şi de mai bine cunoscutele piese absurde ale lui Eugen Ionesco. Când am fost rugată să finisez traducerile în engleză ale povestirilor din această antologie, o sarcină pe care mi-o asumasem şi în cazul altor colegi de-ai mei ne-anglofoni (cu un oarecare succes, sunt mândră să spun), am acceptat imediat. Spre uimirea şi încântarea mea, povestirile acestea nu semănau cu nimic din ceea ce citisem eu până atunci.

În science-fiction-ul românesc revoluţia a început cu o decadă înainte de a exploda pe străzile Timişoarei şi Bucureştiului. Un întreg

„New Wave" al scriitorilor tindea deja la transformarea genului în propriul lor stil, diferit de al celorlalte ţări Est-Europene. După opt ani de secetă în domeniul publicaţiilor SF, ALMANAHUL ANTICIPAŢIA (editat de Ioan Eremia Albescu) a apărut pe scena literară în 1982, publicând numere de peste 300 de pagini fiecare! Au apărut şi alte publicaţii, într-un ritm mai puţin regulat, precum HELION sau PARADOX, oferind noii generaţii de scriitori numeroase prilejuri de afirmare.

SF-ul românesc avusese o lungă şi bogată istorie, astfel încât tânăra generaţie de scriitori a beneficiat din plin de realizările temeinice ale predecesorilor ei. În România, ficţiunea a cultivat în mod tradiţional un stil de fineţe literară subtilă amestecată cu dileme psihologice complexe, stil cizelat la perfecţie în îndelungata perioadă de cenzură şi represiune comunistă. Acum, odată cu dispariţia constrângerilor, în SF-ul românesc se fac simţite un nou elan şi o nouă intensitate ce îşi au rădăcinile în forţa trecutului. Şi, într-adevăr, nu toţi „tinerii furioşi" prezenţi în această antologie sunt plăsmuiri ale Războiului Rece.

Povestirile se deosebesc foarte mult între ele, dar au, cu toate acestea, un element comun, un soi excentric de Realism Magic Sud-American, sau, mai precis, un Suprarealism Magic Românesc. De la AVENTURI ÎN EXTERRIOR de Lucian Merişca, un montaigne-russe al comediei bizare izvorâte parcă din imaginaţia unui Gabriel García Marqués, la CÂNTECUL LIBELUNGILOR a lui Mihail Grămescu, o imagine tulburătoare a UNEI lumi străinii văzute parcă prin ochii unui schizofrenic, şi până la OMUL SIMBIOTIC de Cristian Lăzărescu, o lucrare înfricoşătoare, erudită şi neconvenţională, povestirile din această antologie au o energie înverşunată, ieşind mereu din cadrul convenţionalului.

Nu este vorba de „science-fiction" în sensul tradiţional, de minunile tehnologiei tranzistorilor integrate în povestiri greoaie şi logice. Este vorba de ficţiune psihologică, o excursie pe tărâmurile neîmblânzite ale subconştientului. Nici nu avem de-a face cu „fantezie" tradiţională, legende celtice înnegurate petrecându-se într-o magică împărăţie strălucitoare şi îndepărtată. Fiinţele mitice din aceste povestiri sunt halucinaţii înflăcărate ce trăiesc în sufletul oamenilor obişnuiţi, ieşind la iveală din umbrele întunecate ce sălăşuiesc în inima orcăruia dintre noi.

Lumea se schimbă rapid şi, din păcate, pentru Europa de Est a fost o schimbare, până acum, mult prea unilaterală. Prea adesea savoarea unică şi vitalitatea Estului se văd inundate de comercialismul

occidental, cafeaua naturală cedează insipidului ness, MacDonald's şi Coca Cola apar ca ciupercile otrăvitoare la fiecare colţ de stradă, MTV-ul răsunând asurzitor şi în cele mai retrase şi mai liniştite colţuri ale ţării. În domeniul sf-ului, mulţi scriitori ce puteau spera odinioară să-şi facă un nume publicând romane pentru concetăţenii lor se văd marginalizaţi de importul de sf occidental, nu numai în detrimentul propriei lor culturi naţionale, ci şi în cel al istoviţilor cititori occidentali, mereu în căutare de ceva nou.

Iată de ce mă simt fericită şi onorată de prilejul de a saluta această traducere în engleză a celor mai buni tineri scriitori de science-fiction din România şi sper ca şi dumneavoastră, ca şi mine, să aşteptaţi cu nerăbdare următoarele lucrări ale acestor rebeli non-conformişti.

ARGUMENT PENTRU O LUPTĂ CU ÎNGERUL

Romulus Bărbulescu şi George Anania

Sub raportul esteticii academice, fantasticul ştiinţific — să folosim acest termen, deşi, în cursul timpului, el şi-a schimbat de mai multe ori aria de cuprindere şi semnificaţiile — a venit pe lume cu toate aparenţele unei fiinţe hibride şi handicapate, sub a cărei înfăţişare nu se ghicea nici un indiciu că o asemenea răţuşcă urâtă s-ar putea preface vreodată într-o lebădă imperială. Hibridul însemna eclectism cu structură imposibil de armonizat şi un demers cu finalitate deseori extra-artistică iar handicapul era multiplu: dominaţie a tendinţelor utopiste venind tocmai de la precursorii îndepărtaţi, rigiditatea unei viziuni scientiste care îndelungă vreme a încarcerat funcţiile de ordin artistic, mărginirea unor autori (oameni de ştiinţă cu preocupări estetice ocazionale ori artişti mărunţi ajunşi pe aceste meleaguri în căutarea unei pâini mai lesne de obţinut) la peripluri prin labirinturile baroce, dar inconsistente, ale unei pseudomitologii maşiniste, mistice, eroice, a groazei, a sexului şi violenţei etc., etc., plasate în lumea viitorului.

Iată tot atâtea motive pentru care sunt şi anevoie de încadrat producţiile sf în grila teoriei generale a artelor. Să avem de-a face chiar cu un nou „gen literar", cum din lipsă de ceva mai bun sau poate printr-o hipertrofiere a orgoliilor şi, evident, printr-o deturnare a proprietăţii termenului, se cheamă ştiinţa-ficţiune în România? Şi, de fapt, ne aflăm oare în prezenţa unor produse artistice? Multă lume e de părere că nu — sau cel puţin nu în înţelesul comun al expresiei (sic!). Lume din afara ca şi dinăuntrul mişcării. Nu se vorbeşte în fandom, ca despre ceva firesc, de *literatură sf* şi *literatură main stream*? Despre cea de-a doua fie cu răzvrătire iconoclastă — ceea ce, oricum, înseamnă acceptarea dihotomiei — fie cu un respect superstiţios, ca despre un ideal greu sau imposibil de atins, ignorându-se, în context, părţile de umbră ale acesteia. Nu e privită ştiinţa-ficţiune de către esteţii din afara graniţelor ei drept „literatură populară", „subcultură", „literatură pentru copii" (în sens peiorativ)? Şi, din nefericire, o covârşitoare majoritate a cărţilor, filmelor, lucrărilor de grafică şi muzicale nu îndreptăţeşte asemenea calificative? Nu se afirma, pe la noi şi aiurea, în urmă cu vreo 40 de ani, că sf-ul poate fi acceptat

de cenzură fiindcă reprezintă (şi aşa trebuie să rămână) o simplă modalitate de popularizare a cuceririlor luminoase ale ştiinţei?

Cu ani în urmă, în epoca de izolare a fenomenului sf de către dictaturile comuniste, Alexandru Mironov, unul dintre autorii prezenţi în paginile de faţă lansa cu privire la ştiinţa-ficţiune inspirata expresie „literatură de ghetou". Ni se pare că termenul e valabil şi pentru relaţia inversă; din toate motivele amintite mai sus, fanii mişcării, autori şi admiratori, deşi într-un număr copleşitor, s-au obişnuit cu existenţa în spaţii închise, poate cu răzvrătita şi romantica atitudine de *outlaws*, specifică spiritului protestatar al atâtor tineri din societăţile contemporane. O pornire comună şi suporterilor altor mişcări, cu scopuri benefice în plan social sau dimpotrivă; fie ele culturale (muzica tânără, de la Beatles la rock-ul american şi mai departe), politice (organizaţiile neofasciste, teroriste şi paramilitare) sau cu pretenţii spirituale (fenomenul hippies, sectele religioase ş.a.). Dar între modul de comportament al unor asemenea colectivităţi, având şi multe alte motivaţii decât mobilurile declarate ale reuniunii, şi valabilitatea în sine a mişcărilor respective nu există neapărat coordonanţe perfecte. Este, credem, şi cazul artei sf

Dacă e adevărat că trăim laolaltă criza premergătoare trecerii într-un alt tip de existenţă, dacă e adevărat că experienţa de până acum a speciei se dovedeşte neoperantă în rezolvarea noilor contradicţii, că omul de azi e alienat faţă de natura pe care a batjocorit-o şi care îl respinge şi însingurat în raport cu semenii de care îl desparte dispariţia resorturilor tradiţionale ale solidarităţii de grup, că a devenit, mai mult ca oricând, o fiinţă / o specie izolată şi hăituită, căutându-şi fără odihnă parteneri de dialog într-un univers străin şi indiferent, atunci să recunoaştem că poate nicăieri mai pregnant şi mai complex decât în sf nu e înfăţişată drama unei atare dezorientări.

O redefinire a fenomenului sf conformă ultimelor lui evoluţii ar trebui să pornească de la evidenţa că acesta *este, tot mai evident, mainstream* (cum, de fapt, prin atât de rarele lui personalităţi adevărate nu a încetat niciodată să fie, de la Poe şi Wells şi de la un Jules Verne fragmentar şi Rosny-aîné încoace); să sublinieze, această redefinire, că nefericitul complex care l-a determinat să se izoleze, din pricina neputinţelor unei sumedenii de făcători de pseudoartă şi disprefului aristocratic al veritabilelor esteţi nu este îndreptăţit, cum neîndreptăţit, la rândul său, e disprefului de *out sider* al fandomului faţă de spiritul academic, spirit care înseamnă expresia autorizată a marii arte universale.

Ar mai trebui să se sublinieze că imaginea propusă de sf despre omul viitorului este dominată, în chip fericit, de axiologia ce constituie esența ultimă și nealterată a condiției umane dintotdeauna, că această artă cu origini bastarde slujește în modul cel mai credincios și mai nobil niște idealuri de care alte doctrine estetice, obosite de viață ori deviaționiste, încep să se lepede dezinvolt.

Să mai aducă aminte celor ce se prefac a nu fi observat, că e un curent unde se manifestă un paradoxal realism, deoarece susține că omul are acces la cunoaștere și se poate implica în procesele lumii înconjurătoare. În sfârșit, e partizanul unei morale și al unei moralități salutare — singurele atuuri, în viziunea lui, care ne vor îngădui să fim admiși, cândva, ca parteneri cu drepturi egale în compania lui Dumnezeu.

Argumente în favoarea tuturor afirmațiilor noastre sunt Dick, Strugațki, Le Guin, Vangelis, Tarkovski, Bradbury, Jarre, Schulze, Asimov, Lem, Giger, Simack, Spilberg, Gibson, Scott, Klein...

NOTĂ: Prezenta ediție a Antologiei SF a fost gândită de editor ca o șansă de afirmare peste hotare a scriitorilor români din tânăra generație și nu numai. Cuprinsul, în bună parte cunoscut cititorului român, a încercat să ofere lucrări din genuri cât mai diferite, dar răspunzând în special gustului cititorului străin. Mici diferențe între versiunile în română și în engleză au apărut din același motiv. Nu ne îndoim că și alți autori ar fi putut figura în antologie, iar eventualele omisiuni vor fi îndreptate în următoarele ediții.

CRUCIADA LUI MOREAUGARIN

Ovidiu Bufnilă

Ibhib, tunaru' din Longville, m-a stârnit din bârlog.

Vreme de-o săptămână-ncheiată s-a foit prin catacombele din Bcauburg. A-ntrebat de mine-n stânga şi-n dreapta. S-a dat în stambă luându-se la harţă cu nişte oameni-lilieci. I-a chirfosit şi le-a băut sângele. Pehlivanul! Pe urmă a mai zăbovit pe malurile fluviului subteran şi s-a zbânţuit cu sirena aia oacheşă, Brunhilda. A muşcat-o de ţâţe de-a băgat-o-n draci şi ea a ţipat într-una de-au crăpat bolţile galeriilor pe unde hălăduiau morţii. Sigur că l-am urmărit pe Ibhib cu monitoarele mele. N-aveam eu încredere în pungaşi ca el. Nu-l mai văzusem de când ne trăsese pe sfoară Moreaugarin. Nu se schimbase prea mult tunaru'. Parcă-i crescuse burta. Parcă-i plutea o ceaţă pe ochi. Parcă-i ruginiseră solzii de pe grumazul său ca de tunar. Şi-i scârţâiau încheieturile, sărmanul! Ehei, era pe ducă bătrânul lup spaţial...

Cum l-am auzit zăngănindu-şi fiarele, am stins iute făcliile. Am oprit motoarele. Mi-am scos puşcociu' din piept. M-am pus la pândă.

—Stai locului! am strigat din toţi rărunchii.

Ibhib a rânjit, dezvelindu-şi săpăligile de-argint şi-a croncănit nu ştiu ce. Nu i-am dat crezare. Îi fremătau nările. Îi tresălta pieptul. Îşi rotea ochişorii. Parc-ar fi avut ceva pe suflet. Mişelul! I s-a crăpat umăru' şi-a ţâşnit din el gura unui tun...

Ce să mai aştept? Am slobozit o salvă. S-au cutremurat pereţii coşcoviţi. Bubuitura s-a rostogolit spre suprafaţă, pierzându-se pe străzile tubulare din Beauburg. Iar tunaru'?!

Ha, ha, ha! Mama lui de ticălos! Mi-a făcut figura aia a lui tare de tot. A prins plumbii-ntre săpăligile lui de argint şi mi i-a scuipat drept în scăfârlie. I-am întins lăboiul meu păros iar Ibhib a ţâşnit din întuneric şi m-a luat în braţe mugind de bucurie.

Mi-au troznit oasele. Era totuşi încă verde, golănoiul!

—Bă, Max! N-ai prins mucegai p-acilea?! m-a întrebat Ibhib, bătând din buzele-i groase şi pline de salivă.

—Iaca, nu! m-am hlizit eu.

—Aha.

—Păi...

—Şi cum o mai duci?

—Lasă gargara, pramatie. Zi-mi ce vânt te-aduce. Care-i şpilu'?!

—Păi, cum stai cu lovelele? plescăi tunaru', scărpinându-se după urechea-i clăpăugă.

—Prost de tot. Nu mai am un sfanţ...

—Am o treabă pentru tine.

—Dă-i drumu', mor de curiozitate, i-am zis scoţând un clondir cu zeamă de praf de puşcă.

—M-am întâlnit cu Moreaugarin... •

Ei, comedie! Cu năucul ăla de savant? Pentru asta-şi umise hoitu' prin catacombe?! În van, bătrâne! Nu se prindea la mine. I-am aruncat, furios:

—Lu' Moreaugarin trebuia să-i tăiem de-atunci gâtu'! Ne-a aburit c-o să ne dea o grămadă de bişţari. Şi?! Ne-am frecat şoricu' pe Marte. Ne-am rupt în coate alergând prin galaxia QET după broscoiul ăla pişăcios cu creier de siliciu. Ăla care furase planeta Pământ cu gând s-o adauge colecţiei lui. Şi, cu ce ne-am ales?! C-a venit nemernicu' de Moreaugarin la sfârşit şi s-a lăudat c-a descoperit nemurirea şi că se poate întrupa până şi dintr-o picătură de sânge sau chiar dintr-o urmă de-a lui de picior veche de-o sută de ani?! Îi ştiu eu pe savanţii ăştia de sfârşit de mileniu, tunarule! Nişte panglicari!

—Acu' ce să zic? Omu' mi-a zis că de data asta e-o treabă babană de tot. Ai auzit de diamantele de lumină veche?!

—Am auzit, am gângurit eu frecându-mi palmele. Ce-i cu ele?!

—Păi, Moreaugarin zice că ştie unde să le găsim.

—Hai, că eşti prost! Mi-a povestit uii amfibiu din sistemul solar B'ol că diamantele s-ar găsi dincolo de orizontul cosmic, la vreo cincisprezece mii de ani-lumină... Ei?!

—Băă, Max, uite cum stau lucrurile. Moreaugarin mi-a şi arătat o pietricică din alea, înţelegi?! Am fost la bijutier. La Grazzelli, în Bluccity. Un barosan pe direcţia lui, ştii, nu?! Ei, omu' a zis că-i veritabilă pietricica. Pe urmă a scos un pistol din sertar şi-a zis că ne face proba...

—Şi?!

—Păi... şi-a tras un glonte-n tâmplă. Ne-am umplut, şi eu şi Moreaugarin, de sânge şi de creieri. Şi pe urmă Grazzelli a înviat la loc. Doar cc i-a atins Moreaugarin hoitul cu diamantu'...

—Nu minţi?!

—Cum să mint?! Dar asta nu-i totu'!

—Mă omori cu zile. Zi-i!

—Chestia e că Moreaugarin a zis că undeva, pe Pământ, ar fi sosit niște pelerini...

—Mi-a povestit și mie un drac-de-mare!

—Poveste veche. În urmă c-un milion de ani pelerinii ăștia au împins civilizația venusiană către un holocaust nimicitor. Prin trădare, sperjur și crimă. Pelerinii erau ființe sonore care se născuseră din sunetul primar al Universului. Cărau sub mantiile lor de lumină veche, zidurile Cetății Ideale. Venusienii n-au rezistat tentației. Ar fi vrut, vezi bine, să devină nemuritori. Și-au lepădat credința. Au lăsat lăcașurile de cult în paragină. Și-au lapidat preoții. S-au îmbulzit în cetate. Planul pelerinilor a dat însă greș. Patimile venusiene au izbucnit pe negândite. Zidurile s-au năruit sub loviturile bombardamentelor iar venusienii s-au măcelărit unii pe alții într-o singură toamnă...

—Dar ce-a urmat, știi?! mă întrebă Ibhib trăgând o dușcă bunicică din clondir.

—Păi, nu.

—Pelerinii ăștia vor să stăpânească lumile Universului. O tot lălăie de colo, colo doar or găsi un loc care să le fie pe plac. După ce-au distrus civilizația venusiană au salvat ce-au mai putut salva din zidurile Cetății Ideale și s-au strecurat printr-una din cele o mie de „găuri de vierme" ce brăzdează Universu'...

—Și unde-au ajuns?! am întrebat nerăbdător.

—Pe-aici, pe-aproape. Pe planeta Terraria.

—Copia imperfectă a Pământului, nu?!

—Cum zici. N-au reușit însă să-și ridice acolo Cetatea Ideală. Câmpul gravitațional era instabil. Așezările-și schimbau neîncetat poziția geografică din cauza unor vârtejuri temporale foarte puternice. O grămadă de gunoaie aruncate de pe Pământ nimerea pe plajele terrariene. Din amalgamul ăla puturos se nășteau tot felul de ființe imposibile care schimbau neîncetat indicele entropic al planetei...

—Omule...

—Stai așa. Termin! Pelerinii-au ajuns...

—Pe Pământ!

—Ăsta-i șpilu', băă Max! Pe Pământ. Zidurile Cetății Ideale sunt făcute din diamante de lumină veche...

—Și noi o să punem laba pe ele, nu?! am strigat eu gata s-o pornesc la luptă.

—Moreaugarin ne face cotă-parte...

—Ascultă, tunarule, tu ai încredere în tipu' ăsta?! Eu zic să mergem pe mâna lui și-apoi îi facem noi cumva felu'...

—Ne-am gândit și noi...

—Noi? Care noi?!

—Păi o să mai vină şi Brulla, ăla care are un papagal vorbitor şi-o flaşnetă. Şi Plotor, măcelaru' de pe Venus. Şi Vlasko, trompetistu'. Şi Gargarelli, filozofu'. Şi Totora, circaru'. Şi alţi vreo mie de golănoi, toţi unu' şi unu'!

M-am dus cu ei. Ce-aveam de pierdut?! Mare veselie, ne-am strâns toată gaşca. Aşa, spre zori, am pornit-o spre castelul lui Moreaugarin. Ăla care se ridica dincolo de munţii de gunoaie radioactive, în buza oceanului. Ne cam ghiorţăiau maţele de foame când am ajuns. Mai, mai să spargem porţile. Ticălosu' de Moreaugarin s-a purtat frumos cu noi. Era ca un mieluşel. Vorbă-dulce. În ochi, miere. Tmicuri dintr-astea...

Ne-a ţinut un discurs. Avea stuchit la limbă. Se cocoţase pe maşinăria aia a lui nărăvaşă care scotea nori de pucioasă. Nu ştiai ce-i. Scarabeu? Caracatiţă mecanică? Demon de plastic, sticlă şi metal? O himeră?

Maşinăria avea sfere roşii, scânteietoare. Tije argintii, pline de ţepi. Prisme multicolore să poţi citi cu ele trecutul, prezentul şi viitorul. Un uriaş dinam Fulton. Tubulaturi gonflabile, şerpuitoare. Mingi de foc. Un piston de-o tonă. Un girofar nemţesc. Un berbec de oţel. O butelie Van der Wraff. Schele lucitoare şi alunecoase. Pasarele. Şerpi de celofan şi holograme unduitoare. Îngrămădiri organice din care se năşteau soldaţi de temut. O piramidă străvezie din care ţâşneau fulgere albastre. O rampă de lansare. Şi-un supercalculator Mettryks.

Moreaugarin se tot plimba ţanţoş pe puntea de comandă şi striga în draci:

—Bine-aţi venit, leii mei! Tigrii mei! Bravii mei luptători! Vă reamintesc, forţe oculte încearcă să mă discrediteze. Nu-mi sunt recunoscute meritele ştiinţifice. Organizaţia Pentru Protecţia Animalelor m-a chemat în faţa instanţei la Praga pentru c-aş fi făcut experienţe pe brontozauri reactivaţi de mine fără aprobarea lor. Ha, ha, ha! Mai mult, vor să-mi pună iar în cârcă bomba nucleară. Da' lasă-i pe pigmei! Vom face noi curăţenie, tigrilor! Neîntârziat! Balonările? Scuipatul? Vânturile? Vărsăturile? Le vom arunca la groapa de gunoi... Şi-acum, atenţie! Cetatea Ideală a fost adusă pe Pământ. Nişte pelerini. Nişte venetici de dincolo de orizontul cosmic. Au pus mâna pe zidurile ei şi-o tot plimbă prin Univers. O vom elibera...

Era frumos discursu'! De-a dreptul înălţător. Dar noi voiam să ştim care ne e partea. În rest, vorbe frumoase. Nu erau pentru noi. Moreaugarin s-a mâniat. Ne-a apostrofat. Ne-a făcut cu ou şi cu oţet. Ne-a zis:

—Potlogarilor! Golănoilor! Nu vă dați seama că veți fi Eliberatorii Cetății?! În numele Crucii vom lupta, tigrii mei! Cetatea Ideală aparține omului. În ea s-a născut acum câteva milioane de ani. De-acolo a fost alungat. Cetatea i-a fost răpită pe când el nu știa nici măcar să vorbească. Dar eu, Moreaugarin, o voi elibera! Împreună cu voi, cavalerii mei!

Ei, cam mult spus, cavaleri. A, niște soldățoi hârșiți prin războaie planetare? Da. Asta eram. Ne țineam armele ascuse-n trup. Ai fi zis că suntem așa, niște îngeri. Trecători obișnuiți. Iar noi?! Niște fioroși. Durii durilor. Înfricoșători, de-a dreptul. Ce mai, cavalerii Apocalipsei!

—Auzi, Moreaugarin, și zici c-o să pornim într-o cruciadă? întrebă cu jumătate de gură Brulla, mângâindu-și papagalul vorbitor. Dar cum rămâne cu diamantele de lumină veche?!

—Ahaaa! șuieră Moreaugarin. Drăgălașule, te scurmă nemurirea-n piept?! Asta era! O să fiți nemuritori. V-o promit! O să străbateți veacurile alături de mine, tigrilor!

—Stai, dom'le, nu te-aprinde! Ne-ai mai tras în piept! se zborși Totora, circaru', contorsionându-se în fel și chip. Noi vrem să știm prețu'. Asta ne doare. Sunetu' banului, ăla ne e drag nouă. Și-om vedea noi ce și cum cu nemurirea. Vorba asta e, ce câștig avem dacă-i măcelărim pe pelerini?!

—Oh, cum de-a picurat Dumnezeu o scânteie de suflet într-un hârdău cu lături! Uită-te la tine, Totora, sărmane! Ești plin de puroi! Plin de bube! O să te cauterizăm. O să te ard cu fierul-nroșit, nemernicule! Bani? O să-ți dau bani. Dar gloria? Ei? O să eliberăm Cetatea Ideală! O să-i deschidem porțile. Să vină oile Domnului să se-adape din lumina veche! În genunchi, haimanalelor!

Am căzut cu toții-n praf, rușinați. Moreaugarin apăsase o pedală și-azvârlise prin văzduh raza lui cea verde. Sfârâia văzduhul. Doamne, iar ne îmbrobodea savantu' ăla smintit! N-aveam scăpare. Ne făcusem iar de lucru, fără-ndoială. Eram în puterea lui. Ar fi putut să ne gâtuie. Să ne crape țeasta, să cotrobăiască prin ea să ne soarbă fluidul vital. Gata să ne sfărâme pieptu', să ne pipăie inimioara, s-o facă să cânte apăsând-o ușor cu unghia. Eram fascinați. Căzusem în laț. Nu mai aveam scăpare.

Ne-am urcat pe puntea curcișătorului lui Moreaugarin și-am pornit să tăiem oceanu-n lat, plutind spre zidurile Cetății Ideale.

În Cornul Africii am scufundat corăbiile unor pirați și-am hăcuit o haită de calmari care-și făceau mendrele pe-acolo de vreo sută de ani și mai bine. Ne-am aprovizionat la Gibraltar și-am mințit lumea

că ne-am duce, vezi bine, să pescuim balene în îndepărtatul Nord. Ei, şi americanii, şi ruşii, şi spaniolii, şi englezii mirosiseră ei ceva. Chiar şi genovezii. Şi unii de dincolo de Tibet. Unii s-au ţinut scai de noi c-un submarin nuclear, că voiau şi ei să participe la teribila cruciadă. Le-am râs în nas, ne-am crăpat piepturile şi-am scos artileria grea, punându-i pe fugă. Sărmanii pământeni! Cum să lupte cu pelerinii când ei n-ar fi putut, asemenea nouă, să se defazeze-n timp şi să intre pe frecvenţa Cetăţii Ideale?! Trebuia s-o cucerim, să ne luăm plata şi-abia apoi s-o reclădim pe locurile sfinte.

—Hei, se zăreşte ceva? striga Moreaugarin de dimineaţă şi până seara, răstindu-se la cel din gabie.

—Ape pustii!

O vreme-am navigat cu pânze, păstrându-ne tancurile pline cu cărbuni pentru lupta cea mare.

—O barcă-n depărtarece! a urlat într-o bună zi, ca scos din minţi, Vlasko, trompetistu'.

Ne-am bulucit la parapetul oţelit, am scrutat întinderile şi-am strigat maşiniştilor să oprească vântul care ţâşnea din tuburile de la prova, umflându-ne pânzele.

—Un semn ceresc, ne-a strigat Moreaugarin, balcind apele cu raza lui cea verde.

—Un călugăr, Doamne! a ţipat Plotor, măcelaru', izbucnind în plâns.

Călugărul abia sufla. Avea o barbă aspră şi-ncâlcită. Nu mâncase de zile-ntregi. Căra cu el în barcă o instalaţie bizară. Ne-a zis, şoptit:

—Cutreier mările şi oceanele de ani de zile c-un gând tainic. Vreau să înregistrez vocea Domnului. L-am implorat de-atâtea ori să-mi adreseze un cuvânt. Unul măcar. N-a vrut. Am plăci cu mine. Şi-un patefon. Nu-mi pierd speranţa. Dacă-mi veţi da ceva merinde am să mă rog pentru reuşita voastră, fiilor...

Hait, mi-am zis, călugăraşu' a mirosit ce hram purtăm! Dar cum oare?! Viaţa în pustie de ape să-l fi învăţat să citească-n sufletul fiinţelor?!

Ne-am luat cu vorba. L-am omenit. A mâncat cu poftă. Ne-a desluşit cum funcţiona instalaţia lui. Aşa şi pe dincolo. O cam scălda. Cruciaţii mei, ţuţ! Chiar şi Moreaugarin stătea cu gura căscată de parcă se prostise. Călugăraşu' tot îi dădea 'nainte că să ne pună un vals, vreun tango sau vreo conga. Să ne mai descreţim frunţile. Să mai uităm de cele războinice. Dar de unde ştia el c-aveam arme-n trup, înfipte adânc, departe de lumina ochiului?!

—Suntem frânţi, m-am băgat eu în vorbă, privindu-l drept în faţă pe călugăr. S-o lăsăm pe mâine seară, preacucernice. Ce-ai zice de-un pat moale?!

S-a învoit călugăraşul. I-au sticlit ochii. A murmurat ceva în barbă. Lasă-l, oricum n-aveam somn...

L-am simţit la miezul nopţii. S-a strecurat tiptil pe punte, la lumina lunii. S-a dus la pupa. S-a moşmondit acolo. Eram cu ochii pe el. Am văzut cum a scos patefonul şi cum a cotrobăit printre plăci, alegând una de argint. Când s-o pună pe platan, am ţâşnit ca o pisică din locul meu. Golănoii mei dormeau duşi. Sforăitul lui Moreaugarin se-auzea până dincolo de cercul polar.

—Preacucernice, nu te-a prins somnu-n gheare?!

—Ah, tu erai, băiete?! a susurat călugăraşul meu, fâstâcindu-se. Am ieşit pe-afară. Mi s-a părut c-aud un glas. Poate că-i Domnul, mi-am zis.

—Nu-i. E cântecul balenelor, preacucernice.

—Tot ce-i posibil, fiule! Tainică lucrare, cântecul ăsta!

—Aşa o fi, am rânjit eu, pipăindu-mi pieptul. Şi-n ce mânăstire...

N-am apucat să-mi sfârşesc vorba. Călugărul a pus placa de-argint sub acul patefonului şi-o muzică îngerească s-a revărsat peste ape. Am simţit cum mă podideşte sângele pe nas şi pe gură. M-am prăbuşit printre butoaiele cu peşte. Cât pe-aci să cad în valuri. Sunetele se transformaseră-n săgeţi otrăvitoare. Îmi sângerau picioarele, umerii, palmele.

M-am ridicat cu greu. Mi se umflase scăfârlia, gata, gata să-mi pleznească. M-am aruncat înainte. Mi-am crăpat pieptul şi-am tras un pumn de plumbi fierbinţi care-au sfărâmat patefonul...

—Trădarece! a strigat Ibhib, tunaru', năvălind pe punte numai în izmene.

—Pirajiiii! răcni Gargarelli, filozofu', aruncând prin văzduh iatagane de foc.

—Duşmanuuuuu' măăăă! urlă Plotor, măcelaru', sfâşiind totul în jur cu ghearele lui de oţel.

Nici urmă de călugăr. Moreaugarin m-a strâns în braţe şi, punând la cale o ceremonie, m-a decorat. M-a pupat pe amândoi obrajii şi m-a înălţat în rang, făcându-mă contraamiral.

Târziu, în noapte, trăgând dintr-un trabuc, am stat amândoi de vorbă în timp ce golănoii se puseseră pe sforăit. Moreaugarin mi-a zis:

—Contraamirale, crezi oare în menirea noastră?

—Eu, cu vorbele mari...

—Nu simţi scânteia eliberatoare arzându-ţi măruntaiele? Spiritul tău nu tânjea după lumina veche, de început de Univers? Cum o să te simţi când milioane de oameni vor năvăli prin porţile deschise, plângând de fericire că şi-au regăsit Cetatea Ideală?!

—Nu ştiu... nu ştiu... mi-e frică să ştiu...

N-am mai zis nimic. Navigam prin ape tulburi. Poate că deja urcaseră pe ziduri cratere bolborositoare şi grămezi de asteroizi să ne frângă înaintarea, să ne chirfosească, să ne-arunce-n hăul sideral...

—Ce-o să faci cu diamantul tău?! mă zgândări Moreaugarin, aruncând vălătuci de fum din trabucul său argintiu. O să-l înghiţi ca să devii nemuritor? Şi-apoi, ce-o să faci cu nemurirea?! Ei, băiete?!... Ce spui, contraamirale?!

Parşivul! Cum mai încerca să mă tragă de limbă. Simţeam cu unde bate. Să-i dau diamantul meu. Ah, hulpavnicul! I-am râs în nas...

—Şi de ce n-aş fi şi eu nemuritor?!

—Naivule! Pentru asta trebuie să te fi pregătit de multă vreme. Nu e uşor. Odată ce-ai înghiţit diamantul ăsta, gata, în veci n-o să mai crăpi. De asta te întreb...

—Ce?

—N-ai vrea să mi-l vinzi mie?! Pun la cale un experiment epocal! Îmi lipseşte un singur diamant...

Doamne! Lichea. Otreapă. Nu-i stătea în gând lui Moreaugarin să elibereze Cetatea Ideală şi s-o dăruiască oamenilor. Oh, cum ne mai dusese cu zăhărelu'! L-am trimis dracului şi m-am dus să mă culc.

M-am perpelit toată noaptea. În zori, trecând de gheţurile plutitoare, ne-am potrivit ceasurile şi-am făcut un salt de-o clipă. Ne-au zăngănit armurile. Ne-am încolonat pe punte. Am căzut în genunchi şi ne-am făcut semnul crucii. Se-apropia clipa cea mare.

Ibhib, tunaru', m-a tras deoparte şi mi-a arătat o pungă doldora de galbeni. Mi-a şoptit:

—Bă, Max, băiatule! Lasă dracu' nemurirea. Ce-ţi pasă? Uite, toţi i-am vândut lui Moreaugarin diamantu' ce ne revenea ca pradă. Ce te mai codeşti?! Uite ce de bănet!

I-am tras una după ceafă de i-a căzut rugina de pe solzi. L-am tras de urechile-i clăpăuge şi i-am şters una peste bot. Parşivă creatură! Gata, gata să mă vândă de neînceput.lui Moreaugarin.

—Om mai vedea, tunarule! Mă hotărăsc eu!

Ceţuri grele s-au coborât peste puntea crucişătorului nostru. Pelerinii s-au luptat pe viaţă şi pe moarte. I-am măcuit. Ibhib i-a făcut praf cu tunul său temporal. Vlasko, trompetistu', i-a măcelărit cu pro-

priile lor melodii, transformând sunetele în dinamită. Moreaugarin urla, prefăcutul:

—Pentru Cetatea Ideală, înainteeee! Aşa, tigrii mei, să eliberăm aceste ziduri de lumină veche din care s-a întrupat fiinţa umană! Uraaaaa!

Ei, o cam scrântea! O cam dădea pe-alături. Văzduhul pârâia. Troznea. Gemea. Apele îngheţate-ncepură să fiarbă bolborosind. Soarele era portocaliu. Undeva, în înalt, spânzura o stea râncedă...

—Uraa! Uraa! Uraa! ţipă Ibbib, luând-o pe urmele lui Moreaugarin.

—În numele Crucii! strigă Plotor.

—Uraaaaa!

Într-un târziu s-a lăsat liniştea peste întinderile albite de zăpezi. Fulgui vreme de câteva ceasuri. Ne-am strâns la poalele Cetăţii Ideale şi ne-am curăţat armurile. Zidurile sclipeau orbitor. Moreaugarin căută un loc uscat unde să se cocoaţe şi să ne ţină un alt discurs. Era tot cu ochii după mine, acum că se sfârşise lupta şi trebuia să-mi dea un diamant de lumină veche. Golănoilor nici nu le păsa de mine. Se puseseră pe băut şi lălăiau cântecele soldăţeşti porcoase. Ca nişte adevăraţi lupi siderali.

—Tigrii mei, vă mulţumesc! a-nceput Moreaugarin. Cavalerii mei...

Văzând că nu-l ascultă nimeni s-a lăsat păgubaş, şi-a scos pumnalul şi-a-nceput să râcâie pereţii cetăţii.

M-am ţinut după el. S-a răstit la mine, spumegând de furie:

—I-am zis eu tunarului să nu te scoată din bârlog, băiete! Nu mi-ai plăcut niciodată!

—Moreaugarin, ai promis c-o să duci zidurile astea oamenilor!

—Da, da, eşti pătimaş. Eşti romantic. Un melancolic. Cum să fii tu un adevărat lup sideral? Un prefăcut, Maxim, asta eşti!

—Dar tu?! O lichea! Te ştiu eu. Ne-ai păcălit. Marele cruciat... Ce experiment epocal vrei să mai faci?! Ce poate fi mai mult decât nemurirea?! Ai zis c-ai descoperit-o, nu?! Că te poţi întrupa dintr-o picătură de sânge sau din...

—Prostule! zâmbi Moreaugarin ţuguindu-şi buzele groase. Am zis, am zis, am promis... Cunoaşterea, dragul meu, e mai presus de orice... Cunoaşterea...

—Te urăăăăsc! am strigat şi hăul sideral a-nghiţit strigătul meu.

I-am aruncat în faţă toată ura mea. I-am spus să coboare de pe ziduri. Să ne-ntoarcem în Beauburg...

—Nu fi copil... Cum poţi să-mi ceri aşa ceva?! Trebuie să culeg diamantele... Nu-i aşa că mi-l dai pe cel cuvenit ţie? Am bani! Am vândut Cetatea Ideală broscoiului ăla pişăcios cu creier de siliciu din galaxia QET. Pe bani grei. Era mort după ea, broscoiul! O să-l păcălim niţel, nu?! N-ar fi prima oară când un golan ca tine o face, nu-i aşa Max?! Ai uitat că eşti un golan, un proscris ascuns în catacombe?! Un nimenea! Poţi sta alături de Moreaugarin, băiete?! Spune drept, poţi sta alături de Moreaugarin, băiete?! Spune drept, poţi?! M-ai face fărâme, băiete, o ştiu!

—Într-o bună zi o să te ucid, ticălosule! Şi pe tine şi pe broscoiul ăla!

—Ha, ha, ha! a hohotit Moreaugarin, urmărindu-mă cu raza lui cea verde pornită din maşinăria care, vâjâind prin văzduh, coborâse de nicăieri. Băiete, mai ai multe de învăţat! Noi suntem altfel de fiinţe! Taie-mi capu', hai, fă-o! Ha, ha, ha! Adio, băiete, adio!

Şi s-a dus. Într-un vălătuc de fum siniliu. Şi el şi Cetatea Ideală...

Zorile celei de-a doua zile ne-au prins în Beauburg, în buza oceanului. Am aruncat ancora şi ne-am tolănit pe plajă, frânţi de oboseală. Razele soarelui se jucau cu lanţul ancorei. Sclipiri roşiatice alunecau pe creasta valurilor. Golănoii se-apucară de-un barbut de zile mari şi, în cele din urmă, s-au luat la bătaie ca nişte porci.

Eu mi-am aruncat armura-n valuri şi-am stat aşa, o vreme, în genunchi, privind-o cum se duce la fund. M-am prăbuşit pe nisip şi-am adormit la soare visând zidurile de lumină veche ale Cetăţii Ideale. L-am zărit, ca prin ceaţă, pe Moreaugarin. L-am strigat. Aşa, în vis, am simţit că-l voi putea ucide. Mi-am desfăcut pieptul şi-am scos puşcociul.

Am slobozit o salvă de s-a cutremurat întreg visul şi sufletul meu. Moreaugarin s-a împleticit. A căzut. Cu faţa-ntr-o baltă de sînge puturos. Am alergat spre el să-i tai capul drept trofeu. I-am dat un picior cadavrului şi l-am întors cu faţa-n sus. Am fost gata să-l descăpăţânez. M-am oprit. Moreaugarin purta chipul meu...

PARIU PE „VĂDUVA NEAGRĂ“

Cotizo Draia

Motto: „Căci acum, când Xipehuzii nu mai sunt, sufletul meu îi regretă şi eu îl întreb pe Unic ce Fatalitate a vrut ca splendoarea vieţii să fie mânjită de tenebrele Crimei!“

J.H. Rosny-Aîne — „Xipehuzii“

1

Cerul era negru spre apus, presărat cu stele sclipitoare, care tremurau sfios, ca picăturile de apă în vârful unor ţurţuri. La zenit, cenuşiul preludiului la bleu-azur dădea o impresie sumbră. Orizontul era drept ca un tăiş de sabie. Deasupra lui, un început de lumină spălăcită... Dedesubt, negrul de tăciune al metalului, nemişcat încă în taina nopţii.

O dublă lamă aurie despică brusc înălţimile. Acolo, în depărtări, se înălţară încetişor două movile incandescente. Clădirile mohorâte, suprastructurile erodate de vreme se colorară, devenind albăstrui şi albe, strălucind pe alocuri. Umbrele ciudate, duble, despicate, se lungiră enorm, hrăpăreţe, în sens opus luminii; doreau parcă să prindă noaptea în ghearele lor întunecate, s-o oprească din fuga ei.

Nenumăraţi sori răsăriseră şi apuseseră de-a lungul veacurilor, plimbându-şi razele exotice prin atmosfera rarefiată a „Originii“. De fiecare dată, acest spectacol fascina; era ca un bizar orologiu vital.

„Nici un Migrator n-a fost prins vreodată“, se formă undeva un gând. Restul era imobilitate. Funcţiile vitale erau perfect controlate. Nimic în plus, nimic inutil. Cugetările nu se vând la piaţă... Aşa fuseseră educaţi toţi. Nu putea fi însă pe deplin sigur, rareori Migratorii se întâlneau unii cu alţii. Ficcare avea misiunea lui singuratică, pe care o îndeplinea cu maximum de eficienţă. Fusese doar programat pentru asta. Nimic în plus, nimic inutil.

Ecranele din faţa sa prindeau viaţă, în timp ce hublourile se întunecau, obturate de panourile protectoare. Urma lansarea; alături, tentaculele pilotului se agitau, cuprinse de neastâmpăr. Îl sfătui să se stăpânească, „Originea“ ar fi putut detecta unde de stress.

Ultimele instrucţiuni. Imaginile de condiţionare reveniră, derulându-i-se fulgerător în creier: violente explozii, câmpuri de sfărâmături incandescente, nave pulverizate într-o fracţiune de secundă. Era efectul noii arme a inamicului, menită desigur descurajării, pentru că ulterior dezastrului de la Archenar nu mai primiseră decât mesaje diplomatice.

„Misiunea voastră e mai puţin obişnuită", transmitea „Originea". Avea dreptate, reflectă, avea chiar foarte multă dreptate. Făcu o comandă; unul după altul, într-o rapidă succesiune, îi trecură prin faţă chipurile celor nouă membri ai echipajului duşman. Ultima imagine o lăsă să stăruie mai mult. Studie pentru a nu ştiu câta oară figura acelui comandant: veselă, zâmbitoare, o uşoară expresie ironică. Profilul mental rigid, de Migrator, i se clătină şi vibră, lovit în străfunduri. Aşa arăta, deci, fiinţa terestră destinată să joace rolul cel mare...

* * *

La început a fost o sclipire firavă în întuneric; apoi, bezna a explodat într-o mare de lumină sângerie, născând o stranie alcătuire gălbuie, mată şi zgrunţuroasă. Forma ei aducea cu aceea a unui elipsoid turtit; două umflături sferice, una mai mare, alta mai mică, bombau deasupra şi dedesubt învelişul curat, ca o prelată mare.

—Toate sistemele funcţionează, toate luminile sunt verzi, raportă secundul, cu glas nazal. Un parsec până la Toron, viteza 50.000 km/s, axa de marş fixată pe steaua de ţintă.

„Şi ăsta a răcit", remarcă Thelt. Se strânse zgribulit în şuba groasă şi-şi suflă în pumni, în timp ce se uita cu atenţie la fiecare aparat.

—Spune-i lui Weral să încarce rapid rezonatorii. Precis există vreun blestemat de releu de detecţie pe undeva, mormăi indispus comandantul.

—Putem să ne încălzim un pic? se întoarse Ron spre el, cu o figură întrebătoare.

Thelt plutea încet deasupra pupitrelor, având grijă să nu se lovească de tavanul scund, înţesat de aparate. Termometrul arăta zece grade; clătină din cap, iritat, când o picătură de condens i se plimbă puţin prin faţa nasului.

—Nu, rosti el sec. Nu scot heliul din tancuri. Speederele pot apărea în orice moment.

Cabina era strâmtă şi sufocată de *comenzi*. O peliculă lucioasă de stirobor îmbrăca toate contururile, protejând aparatele de condens. Milioane de stropi cât gămălia de ac burau uniform suprafeţele. Altele, mai mari, se plimbau prin aerul încăperii.

Îşi atinse senzorii de pe tâmple. Nu-i plăcuse niciodată să „converseze" astfel; lumea se întunecă în jurul său şi de undeva, de departe, răsună o voce neutră. „Aici Nava". „Cum estimezi situaţia tactică?" întrebă Thelt. „Trei Speedere vin din hiperspaţiu; nu sunt încă localizabile, dar am detectat oscilaţii ale câmpurilor Elta, care nu pot fi decât consecinţa curbării grosolane a spaţiului. Îţi recomand să te consulţi cu Harck". „Mulţumesc". Dialogul nu durase nici măcar o secundă — fusese ca o stare de spirit.

Comandă deschiderea uneia dintre cele cinci trape ale postului central. Aceasta se desfăcu ca o diafragmă de aparat fotografic, lăsându-l să iasă ca o torpilă după o zdravănă lovitură de picior.

Războiul bântuia de aproape un mileniu în Galaxie. Nimeni nu-i putuse încă găsi o explicaţie rezonabilă; se văzuseră nevoiţi, dintr-o dată, să se apere. Inamicul era rece, nemilos şi eficient; ciudat era că nu părea să urmărească o ţintă precisă, un scop anume, aidoma unui jucător de şah neinteresat în a da mat decât după ce a capturat toate piesele adversarului. Migratorii practicau o distrugere totală, aparent lipsită de logică — erau ca o forţă oarbă a naturii. Nave de toate tipurile se urmăreau şi se nimiceau într-un număr tot mai mare şi într-un ritm tot mai alert, pe măsură ce tehnica avansa, baze îndepărtate erau distruse, planete întregi rămâneau pustiite... Evoluţia civilizaţiei intrase în eclipsă. Thelt constata adesori că efectul era copleşitor asupra conştiinţei umane: deveneau cu toţii nişte ucigaşi, la fel ca şi cei care îi atacau. Totul părea decis să desfidă vechile teorii care susţineau că rasele inteligente nu vor purta niciodată războaie în spaţiu.

Un tub luminiscent pâlpâia, înnebunit de condens. Thelt îl ciocăni uşor, aproape cu simpatie; nava şi componentele ei deveniseră o parte din el. Sau poate el o parte din ea.

Harck, „geniul Câmpului", îi făcu un semn de salut cu mâna înmănuşată. Degetele îi erau descoperite, ca ale unui caligraf din Canterbury. Avea şi mai puţin loc decât la *comandă* şi amorţise lângă aparate. Aici era mica lume a ultimului secret al războiului, faimoasa relaţie Q. Thelt îl respecta mult pe Harck — omul rotofei şi roşcovan era unul dintre cele mai inteligente personaje de pe Pământ. În jurul lui, pe ecrane, curgeau sute de ecuaţii şi diagrame de neînţeles pentru un profan, iar în mijlocul cabinei o imagine tridimensională înfăţişa un mediu ciudat, ca o bucată multicoloră de şvaiţer. Erau câmpurile Elta, suprema structură discretă a „materiei invizibile", masa cu cea mai mare pondere în Univers, care timp de sute de ani fusese doar „bănuită" matematic. Câmpurile formau un conglomerat de zone

mono, bi, tri şi polidimensionale, răspândite aleator în Univers. Ele îşi schimbau conformaţia periodic, ascultând de legi speciale. În acest mediu călătorea, nevăzută, nava lui Thelt. Sistemul de a te „scufunda" în câmpurile Elta consta în emiterea unei energii de rezonanţă — sub forma unei radiaţii centimetrice — de pe o suprafaţă cu un anumit profil geometric, răcită cu heliu suprafluid aproape de zero absolut.

Harck îi arătă o diagramă.

—Baleiaj gravitaţional pe o sferă cât zece sisteme solare, zise el. Aici şi aici, vezi, sunt două întăriri... câteva miliarde de kilometri între ele.

—Nave?

—Posibil. Intensitatea undelor creşte din când în când, probabil folosesc anulatoarele. Nu pot fi asteroizi.

—Ne pot detecta?

—Nu, suntem mult prea *mici*.

„Navă, arată-mi silozul torpilelor", ceru Thelt. De undeva, din întuneric, se repezi spre el un cadru luminos prin care văzu o scenă de tripou. Seywar, şeful sectorului de luptă, stătea relaxat la o masă, prins în centuri. Fila nişte cărţi soioase. Deasupra lui, peretele curbat purta un Q mare, roşu, un număr, 207, şi un nume de păianjen veninos. Cineva glumeţ lipise dedesubt fotografia unei femei în „dessous"-uri negre, cu un pistol în mână. „Văduva neagră"!, surâse Thelt, amuzat.

—Salut, şefu'! bubui vocea lui Seywar. N-ai îngheţat?

—Avem o haită de Speedere după noi, îl informă Thelt. Mi se pare că tu ai mai luptat împotriva a *aşa ceva*.

—Mda, au un blestemat de locator neutrinice, vorbi Seywar, plescăind, cu ochii în cărţi. Le trebuie mult până scot un clişeu izotopic, dar esenţialul e că un cap tâmpit de pe la ei s-a prins că suntem singurul obiect cosmic opac la neutrini. Ca o mâţă neagră pe zăpadă, mormăi satisfăcut Seywar. Ful, copii! rânji el satisfăcut şi arătă cărţile celor doi adjutanţi. Nu-i lăsa să se apropie la mai puţin de trei miliarde de kilometri de noi, sau mardeşte-i... Chiar aşa, de ce nu? Eşti sentimental?

—Una e să distrugi din plăcere şi alta să o faci dintr-un principiu strategic, declamă mecanic Thelt.

—Ca din scripturile Academiei, pufni Seywar, disprețuitor. Rahat! Primul care cedează e mort: şi n-am chef să fiu eu ăla.

Thelt îl privi fix pe ofiţer. Animozitatea surdă dintre ei se amplifica odată cu fiecare zi ce trecea. Interfonul îi întrerupse meditaţia. Se auzi un strănut, apoi Ron îşi ceru scuze şi anunţă:

—Speeder, la Verde 053-Negru 021, 15.000 km/s, distanţa 17 miliarde de km. Urmăreşte un transport.

—Transmite ceva? se interesă Thelt, încordat.

—O clipă, ţi-ar trebui un lingvist mai priceput decât nava noastră. Iată: cineva ameninţă şi pomeneşte de o persoană importantă care... Mă rog, vor să le fie predată. Vrei să schimbi scopul misiunii?

—Aş face-o dacă persoana importantă e cine cred eu.

—Un Migrator? exclamă Seywar mirat. O să iei galoane, şefule, râni el ironic.

—Poate. Tu pregăteşte-mi o torpilă. Toată lumea la posturi, intrăm în relaţia Q.

2

Domnea o linişte încordată. Harck se cufundase în calculele lui complicate; fiecare tunel, sau „poartă" polidimensională, îşi avea propria frecvenţă de rezonanţă. Trapa ce comunica cu postul central era deschisă. Harck îşi drese glasul şi vorbi pe un ton de avertizare:

—Un nor de praf în dreapta noastră. Aici putem fi aşteptaţi.

Thelt puse un deget pe un punct de pe diagrama spectrului gravitaţional.

—Da... recunoscu el. Are o masă mare şi poate masca o întreagă flotă. Ron, scoate un modul, e timpul să vedem ceva.

Secundul atinse câţiva senzori. Undeva, pe suprafaţa navei, se ivi pentru o secundă o fisură în cămaşa striată. În spaţiul fizic străluci o estompată geană de lumină. Thelt îşi imagină cum mica structură tetraedrică, de mărimea unei mingi de tenis, îşi face apariţia în vid. Ca o geamandură ieşind la suprafaţă...

—Toron..., murmură Ron şi stabiliză imaginea.

Thelt îşi roti fotoliul spre ecranul LUS. Putu vedea prin freza ciufulită a secundului imaginea colorată artificial, luată de modulul de observaţie: o sferă violetă, pe fondul unei superbe nebuloase trifide. Computerul interpretase de minune ecourile locatorului tahyonic.

—Speeder, drept în faţă! răcni Ron, retrăgând modulul.

—Ce distanţă are? întrebă înfiorat Thelt.

Îl văzuse. O fracţiune de secundă, nava duşmană evoluase în câmpul imaginii, ca un imens cuib de viespi.

—Câteva sute de mii de kilometri, aprecie secundul. Suntem bombardaţi! arătă el contoarele.

Zece torpile explodară undeva, în apropierea „Văduvei negre". Presiunea radiaţiilor scotea nava din câmpurile Elta, dacă explozia se

producea suficient de aproape. Speederele o puteau astfel vedea la lumina exploziilor termonucleare, ca pe un peşte mic şi speriat, ceea ce le permitea să-şi ajusteze tirul. Aparatele clipiră, lovite de impulsul electromagnetic. Curenţii paraziţi se scurseră de-a lungul contururilor comenzilor.

—Toată lumea în zonele galbene! ordonă Thelt, la rugămintea Navei.

Se interesă de nivelul energiei rezonatorilor. Nici jumătate... Îi făcu semn lui Harck să ajute computerul în estimarea traiectoriilor. O nouă salvă de torpile explodă şi mai aproape. Contoarele urlară asurzitor, luminile pâlpâiră nehotărâte.

—Schimbă direcţia... Verde 085 — Alb 072, şopti Thelt, urmat de o indicaţie a „geniului".

Nava ascultă, accelerând uşor, în acelaşi timp. Anulatorul inerţial intră în funcţiune câteva secunde, avertizând aceasta printr-un sunet ca de gong. Aparatul crea franje de interferenţă a undelor gravitaţionale, intensificând câmpul de atracţie pe anumite direcţii, în funcţie de solicitări, opunându-se reacţiunii inerţiale. Zonele de „maxim" erau semnalizate cu galben în navă, fiind singurele spaţii în care o fiinţă vie putea rezista manevrelor bruşte făcute la viteze mari. Ştiind că puteau fi acum detectaţi gravitaţional, Thelt îndreptă nava înspre norul de praf. Contoarele semnalară o nouă salvă a Speederelor, dar care detonă departe.

—Harck! îl solicită Ron pe specialist.

—V-aţi insinuat între inamic şi nor, îl lămuri acesta. Avem destule porţi.

—Calculează una, ceru Thelt. Şi apreciază poziţia Speederelor.

—Sunt trei intensificări distincte, răspunse prompt Harck. Ai coordonatele.

—Dă-i-le lui Seywar. Preluăm iniţiativa.

—Plăcerea va fi de partea mea, se auzi glasul satisfăcut al şefului sectorului de luptă.

Thelt se strâmbă, dezgustat. Seywar era „măcelarul" echipajului; nu i-ar fi oferit niciodată satisfacţia asta, dar trebuia să ajungă la transportul urmărit.

—Relevmente şi distanţă pe repetitor. Memoria toprilelor e încărcată, lansezi după diagramă, vorbea Harck.

—Modulul! ceru Thelt.

Ecranul LUS-ului se lumină brusc. Trei cruci negre fixară ţintele din depărtări. Se auzi un semnal sonor, marcând plecarea torpilelor, apoi două dintre obiective deveniră uriaşe globuri de foc.

—Unul din Speedere a accelerat, anunţă Nava prin interfon. Torpila a fost rechemată.

„Prea uşor" gândi Thelt. Focalizâ steaua Toron. Câteva fronturi tahyonice îi aduseră imaginea celui de-al patrulea Speeder care vira strâns pe izograve, pentru a ieşi din sistem.

—Fuge...!, murmură surprins Ron.

„Mult prea uşor", clătină mirat Thelt, din cap. Nu avea însă timp să se gândească cum cum ar fi procedat el, în locul inamicului. Pe ecran apăruse transportorul avariat.

—Speederul a dispărut, îl anunţă Harck.

—Găseşte-mi un culoar convenabil spre transportor, ceru Thelt. Tu ia legătura cu ei... dacă mai trăiesc, îi spuse apoi secundul.

În locul unui Speeder rămăsese doar un nor de plasmă aurie; fragmente topite se îndepărtau, ca schijele unui obuz. Crud şi inutil. Pufni, amintindu-şi de cele spuse odată de fosta lui soţie: „Acum trei mii de ani, doar copiii se mai jucau de-a războiul; acum o faceţi voi, cu aerele voastre de călăi... Mi-e silă". La trei zile după aceea, transportul cu care se refugia de pe Alfven-4 fusese abordat de Migratori. Nici un supravieţuitor. Mda... Şi lui începuse să-i fie silă.

—Contact, zise Ron.

—Cine sunteţi? emise Thelt.

Bănuia surpriza celor din trasportor. Nu vedeau pe nimeni şi totuşi cineva distrusese Speedercle, iar acum, *le vorbea*. „Duhul sfânt", zâmbi amar comandantul. Alţii nu avuseseră această şansă, gândi el, aşteptând răspunsul.

—Yada Mond şi Sela Haven. Nava „Curcubeul", baza 3000Z11. De unde transmiteţi?

—Contrabandişti, şuşoti secundul.

—Ce avarii aveţi?

—O rază a perforat sferoidul de reacţie.

—S-a zis cu ei! vorbi din nou Ron.

—Cam aşa ceva, recunoscu vocea străinului. Evident, dacă nu ne ajutaţi...

—De ce vă urmărea Speederul?

—Avem la bord un Migrator congelat, în anabioză. Îl folosim ca să-i şantajăm, explică vocea.

—De unde veniţi? continuă Thelt. Era mulţumit; presupunerea lui fusese corectă.

—Denebola. Baza a fost distrusă; de trei zile suntem urmăriţi.

—Faceţi contrabandă?

—Da. Cu aprobarea Flotei, desigur.

—Ce vindeţi? se interesă, mirat, Thelt. Îl privi pe Ron; se părea că secundul ştia mai multe decât el despre acest subiect.

—Cristale mezonice de data asta...

—Şi-au găsit! zise Harck din spate. Trebuie să aibă o filieră serioasă ca să le poată valorifica. Am culoarul, Thelt, încheie el.

—Nava lor încearcă să ne localizeze după undele tahyonice, raportă Ron, cu ochii în patru.

—N-au decât, mormăi Thelt. Abandonaţi nava, ieşiţi cu o cuvă de anabioză, schimbaţi orbita „Curcubeului" vostru şi aşteptaţi-ne.

—De ce? se nedumeri străinul.

—O să vedeţi, le promise Thelt, apoi întrerupse legătura. Pregăteşte ecluza mică pentru cei doi, iar cuva să meargă direct la laborator.

—Îi înghiţim?

—Da.

—Crezi ce-au zis?

—Nu-mi pot permite. Dar devine interesant, încheie Thelt, bătându-şi secundul pe umăr.

Cei doi contrabandişti aşteptau în plin spaţiu interplanetar. La câţiva metri de ei plutea un fel de sarcofag, învelit într-o folie de aur, protectoare; aceasta lucea orbitor în lumina Toronului. Transportorul se îndepărtase. Se mai zărea doar ca un punct mic şi alb, undeva în dreapta globului violet al stelei... în dreapta cosmonautului care încă mai privea cu regret spre el. „Eşti sigură că vor veni în timp util?" „Ţi-e teamă de moarte?" grăi femeia, pe un ton enigmatic. „Ar putea foarte bine să ne lase să murim, apoi să vină să ia cuva", reflectă Yada Mond. „Tu asta ai face în locul lor... Nu-i aşa? N-ai grijă, nava lor va veni, îşi va deschide o trapă şi noi vom intra prin ea." „Cum poţi fi aşa de calmă?" „De ce să nu fiu?"

Brusc, simţiră un val de aer izbindu-i violent şi rostogolindu-i. Se loviră puternic de un strat elastic şi ricoşară în întuneric, întâlnind apoi un alt perete. Imediat se aprinse o lumină puternică; se aflau într-o sferă destul de mare, presurizată, căptuşită cu un strat moale de sinplat. Sarcofagul dispăruse.

3

Thelt se opri în faţa intrării în laborator. Trapa se deschise automat, la vederea lui. Ram Chandra, medicul de bord, îi făcu semn cu mâna.

—Salut! zise el. Ia un loc, sau, mai bine zis, leagă-te undeva.

Thelt rămase în prag, uimit şi dezgustat. Făptura congelată de contrabandişti era de-a dreptul hidoasă. Avea vreo cinci metri lungime şi un corp de formă curioasă, torsionat într-un soi de ghem spiraloid. Proeminenţe neregulate, ce semănau cu nişte mănunchiuri de cabluri, ieşeau şi intrau pe alocuri dintr-o crustă cenuşie, poroasă. Tot asimetric, fără nici o regulă aparentă, răsăreau cilindrii membranoşi, acum flaşci şi inerţi, ca o fustă de tahitiană. Un pedunculmai gros purta la capătul său un fel de sferă alburie, mare cam cât un pumn de om.

—Ai rămas cu gura căscată? se distră Chandra. Şi eu am păţit la fel.

—Creierul? întrebă circumspect Thelt, arătând spre organul rotund, pedunculat.

—Nuu, pronunţă tărăgănat medicul. Nimic nu e ca la noi — bestia asta va fi o comoară pentru exobiologi. E ochiul! Vede panoramic, cred că e un ochi compus, ca la insecte. Creierul se ascunde în „butoiul" ăsta: are trei lobi spiralaţi.

—Trăieşte? întrebă Thelt cu oroare.

—Probabil, ceva se mişcă prin el...

—Mi-ai chiuit prin telefon că ai găsit prima formă de viaţă... Cum i-ai zis?

—*Pluricelulară chimioautotrofă*, îl ajută Chandra zâmbind. Da, aşa e. Nu are organe de nutriţie distincte; există doar o manta groasă de celule trinucleate, care primesc prin nişte canaliculi substanţe din afară şi deversează într-o reţea de capilare sucuri nutritive. Cu ce anume se hrăneşte, habar n-am: azotaţi, sulfaţi, cam aşa ceva.

—Şi cum ar putea arăta lumea de unde vine?

—Poate ca a noastră. Însă „persoana ta importantă" face parte dintr-o specie ce a evoluat dintr-un tip de microorganisme care pe Terra trăiesc doar în mlaştini sau în abisurile marine.

—Tuburile acelea sunt organe de mişcare?

—Presupun că da... Adică, dacă sunt ceea ce cred eu, trebuie să fie nişte „membre" foarte eficiente. Închipuie-ţi că ai avea o sută de mâini, fiecare cu mai multe zeci de degete, toate opozabile!?...

—Mi-ar fi cam greu să-mi gândesc mişcările, momâi sumbru Thelt. Nu putu să nu şi-o imagineze pe roşcata şi firava Liv zbătându-se, încolăcită de tentaculele monstrului. Simţi că se înfurie. Ce putere ar avea, liber? se interesă deodată.

Chandra se scărpină în cap, apoi zâmbi, amuzat de comparaţie. Îi răspunse după aceea comandantului:

—Ca şi cum ai fi dotat pe lângă muşchi şi cu agregate hidraulice.

—Ai imaginație... Dar viteza lui de reacție? Nu poate fi mai mare decât a mea, de exemplu. Metabolismul nostru e mult mai reactiv.

—De unde ai mai scos-o și pe asta? se miră Chandra.

Îl trase spre un ecran.

—Uite aici o biopsie: proteine, enzime, constante Michaelis, cristale ciudate, totul e altfel. Nu, nu... S-ar putea să fie mai rapid ca tine, Daiman.

—Numai la bătaie ne gândim, pufni Thelt, enervat.

—Timpuri de război, filozofă Chandra. De ce ne atacă oare? se întrebă el apoi, uitându-se la strania făptură.

—Chiar așa... Ce-mi poți spune despre modul lui de gândire?

—Nimic, răspunse repede medicul. Poate că salivează când îi pui în față un morman de îngrășăminte azotoase. Cred că voi, cei din Flotă, ați putea spune mai multe.

—Cum așa? se miră Thelt.

—La naiba, izbucni Chandra, doar vă luptați de nouă sute de ani cu ei!

Thelt tăcu, gânditor. Poate că, în loc să lămurească ceva din războiul ăsta dement, capturarea Migratorului va aduce noi semne de întrebare; cele văzute de el, acum, nu se potriveau cu nici o teorie a starflotei. Studiile arătaseră extraordinara asemănare a tehnicii și a tacticilor de luptă dușmane cu cele terestre. Fragmentele și epavele cercetate lăsau să se întrevadă o structură a comenzilor folosite de ei aproape identică cu cea terestră. Rapoartele fuseseră privite cu scepticism. Existența a două specii raționale identice în Univers era aproape nulă din punct de vedere statistic. Rămânea doar ipoteza că Migratorii sunt supraviețuitorii unei civilizații degenerate; incapabili de o evoluție normală, îi copiau pe pământeni, dezvoltându-se prin imitație.

Chandra se uită cu ciudă la termometru. Patru grade... Încăperea lui, din modulul B, era cea mai apropiată de cămașa de heliu suprafluid.

—Frig. Blestemată navă, mormăi medicul. În curând, vom ajunge și noi congelați ca și Migratorul. Ce spui?

—Despre frig?

—Nu, despre Migrator.

—E mai sănătos să nu-l trezim. Vreau mai întâi să vorbesc cu contrabandiștii. Nu mi-e clar cum l-au prins.

—Da, nici un Migrator nu se lasă capturat. Au o capsulă atomică la ei și se sinucid. Spectaculos, nu?

—Mă rog...

—Ei ce-au spus?

—Că l-au găsit pe o navă-cargo dușmană, pe care au jefuit-o. Capsula de care vorbeai fusese deteriorată de un *grase* și nu a funcționat.

—Crede și nu cerceta! mormăi Chandra. Nu-și vor divulga niciodată metodele. De ce să nu-i numim corsari pe acești indivizi? M-am gândit, odată, să scriu o istorie a lor...

—E o idee, dar va trebui să mai aștepți. Informațiile sunt secrete.

—Ți s-a aprins lumina de apel, îl atenționă Chandra.

—Aici comandantul! răspunse Thelt.

—Seywar și-a dat în petic, se auzi vocea lui Ron. A băgat-o pe femeie în cabina lui și o maltratează.

—Vin imediat.

Thelt închise interfonul și slobozi o înjurătură.

—Nu e academic, dar știam că omul acesta ne va crea probleme, îl susținu Chandra.

* * *

Lumina roșie indica blocarea trapei și faptul că Seywar pornise centrifuga cabinei pentru a produce gravitație artificială.

—E o problemă mai delicată, vorbea Ron în intercomul căștilor. Cred că va trebui să te consulți cu Nava.

Thelt înțeleptă iritat. Secundul se referise la sistemul tripartit de comandă de la bordul navelor terestre: primul ofițer, creierul electronic și șeful sectorului de luptă trebuiau să ia de comun acord deciziile importante. Thelt îi spuse lui Ron să preia cartul și își atinse apoi tâmplele.

„Navă, ce s-a întâmplat cu cei doi pasageri?"

„Seywar a început anchetarea prizonierilor."

„Nu aveau statut de prizonieri. De ce ai fost de-acord?"

„Seywar a observat o nepotrivire în calculele timpilor de deplasare. Transportorul contrabandiștilor nu putea parcurge distanța Denebola-Toron în trei zile."

„Cei doi au susținut doar că baza 3000Z11 a fost distrusă. Ar fi putut s-o părăsească mai târziu, nu? Și ce-a mai aflat Seywar în afară de această interpretare personală?"

„Yada Mond a susținut că se îndreptau spre sistemul Daneely, unde Migratorii au o stație mare, încărcată cu de toate. Găsiseră această informație în nava de transport jefuită."

„Știu asta, Navă. Ne-au comunicat-o când erau în ecluză."

Thelt făcu un calcul mintal. Daneely era o stea dublă, aflată la 600 ani-lumină de Toron, distanţă ce putea fi parcursă în trei zile de orice navă convenţională. Ce căutau atunci cei doi la Toron?

„Aveau cumva antrepozite la Toron?" întrebă Thelt.

„Da. Şi în plus voiau să-şi piardă urma în nebuloasă."

„Ce a obiectat Seywar?"

„Migratorii nu se lasă prinşi de vii, iar în cazul în care, printr-o greşeală, unul din ei ar fi capturat, semenii lui nu ar încerca să-l salveze făcând un târg, de exemplu, ci ar căuta să-l ucidă, împreună cu cei care l-au prins. Deci Speederul nu avea de ce să discute cu contrabandiştii, iar şantajul era o utopie".

„Speederul le-a transmis că persoana capturată e foarte importantă. Poate că Migratorii acceptă să ducă tratative cu indivizi gen Yada Mond."

„Neverificabil."

„Şi?"

„Seywar a cerut fetei să intre în cuva de decontaminare, apoi a dus-o în cabina lui, prin tunelul de aprovizionare."

„Bine", se nedumeri Thelt, „dar numai Ron putea acţiona elevatorul!"

„Da, aşa este", confirmă Nava.

Thelt rămase consternat. Asta era o adevărată conspiraţie! Trecuseră trei secunde de la apariţia lui în faţa uşii. „Ce se întâmplă în cabină?"

„Ai imaginea", se supuse Nava.

Seywar stătea în mijlocul compartimentului-birou al cabinei, zâmbind satisfăcut. Ţinea în mână o armă paralizantă. Femeia era îngenuncheată lângă ieşirea blocată; nu mai avea casca şi nici raniţa de supravieţuire. Părul blond, în dezordine, îi acoperea faţa.

„Opreşte centrifuga şi deschide, Navă", ceru Thelt.

„Nu pot. Interiorul meu, cu excepţia cabinelor de locuit, e secret. Ei îi este interzis să-l vadă."

—Nu mişca! strigă Seywar, aruncând stropi de salivă printre buzele întredeschise.

În clipa următoare se făcu întuneric. Thelt zâmbi. Străina nu ajunsese degeaba la comanda uşii. Seywar trase la întâmplare; laserul trasor de reglare a ţintei străbătu încăperea ca un fir incandescent. „Termograful", ceru comandantul. Îşi analiză, o clipă, reacţiile: singură, aversiunea sa faţă de Seywar nu justifica înverşunarea care îl cuprinsese. Oroarea lui faţă de un primitivism tot mai manifest, cultivat parcă dinadins sub masca luptei pentru supravieţuire, tindea

acum să erupă într-o formă violentă. „Eşti de acord cu ceea ce face Seywar?" întrebă el, apoi. „Şeful sectorului de luptă ia un interogatoriu", răspunse sec Nava. Thelt se înfioră; pentru o inteligenţă artificială nu contau metodele folosite, ci doar eficienţa lor. Glasul din bezna creierului său nu era nici de femeie, nici de bărbat. Venea parcă de dincolo de uman sau de viaţă.

„La interogatoriu trebuie să asist şi eu", încercă Thelt să găsească o soluţie.

„Seywar a invocat procedura de urgenţă. Mond a ameninţat că-şi declanşează radianta dacă n-o eliberăm pe Sela Haven. A trebuit să-l paralizez."

„Tot fără aprobarea mea, Navă?!" tună Thelt. Atât de puternic îi fusese gândul, încât strigase cu adevărat. Ecourile se reverberară pe coridor.

Seywar aprinsese din nou lumina şi, sigur pe el, porni spre vânătoare.

„Fă-mi legătura cu el, Navă!"

„Poţi vorbi."

—Aici comandantul. Suspendă acţiunea şi deschide uşa. Nava e de acord.

„Inexact", interveni vocea neutră, de undeva, parcă din lobul temporal al creierului său. Şeful sectorului de luptă se opri, surprins. Îşi îndreptă privirea spre unul din observere. Afişase o expresie insolentă şi sigură.

—Nava a aprobat interogatoriul, iar eu îmi fac datoria... cu multă plăcere, rânji el, în final.

—Comandantul trebuie să asiste, vorbi cu calm Thelt.

—La coadă! râse Seywar, grosolan. Nu vă opreşte nimeni să priviţi şi să luaţi notiţe... *Voyeurism* — perversiunile antice, mereu actuale, reflectă el batjocoritor.

—N-ai înţeles, replică Thelt, glacial. Şi o să regreţi un astfel de limbaj cretin. Trebuie să asist personal.

—Nu văd de ce, făcu ofiţerul o figură nedumerită. Nu cred că vei intra în criză de autoritate.

—Nu aprob felul în care iei interogatoriul. În plus, nu e necesar să fii primitiv şi vulgar.

Drept răspuns, Seywar zâmbi serafic şi întrerupse legătura. Thelt aşteptă instinctiv să dispară şi imaginea, apoi îşi aminti că observerele erau un fel de „organe de simţ" ale Navei. „Întreruperea sonorizării şi înfruntarea comandantului în timpul misiunii de luptă constituie

abateri de la disciplina Flotei", recită în minte. „De acord!" „Atunci, deschide trapa!"

De data aceasta, Nava nu mai opuse rezistenţă. Thelt intră în alveola elevatorului şi o îndreptă spre centrul de rotaţie al centrifugii. Ajuns acolo, în micul compartiment de servici, desfăcu un panou. Când îl înlătură, putu vedea o scenă ce îi aminti de nişte filme vechi, văzute într-un anticariat: Seywar o nimerise pe Sela undeva, în coşul pirptului, suprimându-i mobilitatea pentru câteva minute. Ofiţerul era preocupat să smulgă costumul de pe femeia inertă.

Thelt se lăsă să alunece, căzând în spatele lui.

—Seywar! strigă el.

Surprins, acesta se întoarse. Thelt îl privea fix, ţinându-şi braţele încrucişate. Seywar se uită spre plafon şi înţelese. Se întunecă la faţă, neştiind cum să reacţioneze.

—Ce cauţi aici? scrâşni ofiţerul, turbat de furie.

—Încerc să-mi rezolv criza de autoritate, îl zeflemisi comandantul, apoi atăcă fulgerător.

Arma zbură cât colo, proiectată de o lovitură de picior, Seywar, strigând încă de durere, se încovoie, atins în plex. Ameţit, încercă să-şi scoată radianta din toc. Thelt făcu ochii mari, surprins, dar continuă atacul. Îl lovi din nou, necruţător de data asta, cu cizma în bărbie, răsturnându-l în spatele patului de acceleraţie. Rămase apoi în picioare, concentrându-se şi răsuflând adânc, pentru a se calma.

—Mulţumesc! rosti cu greutate femeia.

Avea un accent interesant. Uitase de ea. Thelt se întoarse şi se apropie, studiind-o fugitiv. Era scundă, blondă, cu ochii verzi; zăcea pe podea într-o poziţie nefirească, ca şi cum ar fi avut toate oasele rupte. „Ca o pasăre împuşcată", îşi zise Daiman. Pielea îi era atât de albă, încât se aplecă mirat şi-i atinse un sân cu degetul arătător.

—Profiţi? zâmbi ea ironic. O să mor?

Thelt clătină din cap, înduioşat, apoi izbucni în râs. Era atât de mică, încât părea o jucărie. O ridică de jos, încercând să-i ţină capul drept.

—Nu. N-o să mori. A fost o armă paralizantă. Şi mă bucur că a fost aşa.

4

Trecuseră două zile de când Q-207 părăsise Toronul, îndreptându-se spre Daneely. Nava ieşise din relaţia de subspaţiu, pornise reactorul şi-şi încărca rezonatoarele. Cristalele lor negre, răspândite pe

suprafaţa „Văduvei", ca nişte giuvaere pe o rochie veche şi şifonată, răspândeau o stranie luminiscenţă verzuie. Acumulatori şi propulsoare totodată, ele constituiau singurele surse de energie care nu ridicau temperatura la nivelul pe care instalaţia de lichefiere a heliului să nu-l poată controla. Nu puteau asigura acceleraţii mai mari de 1.000 g, însă manevrele în câmpurile Elta se reduceau deseori doar la orientarea navei spre „porţile" tunelurilor polidimensionale.

Întrunirea operativă a echipajului se terminase. Thelt rămăsese gânditor în capul mesei, cu privirile pierdute în mormanul de diagrame. Seywar se calmase. Îi acceptase planurile tactice cu o uşurinţă neaşteptată. Chandra prezentase primul raport din istorie cu privire la anatomia unui Migrator. Concluziile lui şocante ţinuseră încordată toată asistenţa. Weral făcuse ca de obicei nişte glume, iar Ron proiectase — tot în premieră — prima posibilă imagine a „Obiectului 16 iunie". Impactul transmisiei de pe Barnard fusese însă mult atenuat datorită expunerii lui Chandra. Lui Ron îi fusese puţin ciudă. Se mirase când Thelt îi ceruse să rămână după plecarea celorlalţi.

—O să raportezi incidentul cu Seywar? rupse tăcerea secundul.

Thelt zâmbi. Întrebarea îi aminti brusc de pasageri. Sela se instalase în cabina lui, aducând cu ea o notă de insolit. Era prima femeie care pătrundea, după ani de singurătate, în lumea destinului său. Trebui să recunoască, în faţa propriei conştiinţe, că începuse s-o placă periculos de mult. Sela ştia multe lucruri despre viaţa de dinainte de război; părea că trăieşte în acea lume moartă, aidoma unei fosile vii. Sub aparenţa ei de femeie dură, deprinsă cu viaţa dificilă a „corsarilor", cum dorea Chandra s-o numească, Thelt descoperise o personalitate ce îl umplusе de o spaimă nelămurită.

—Ofiţerul a fost consemnat în post. E suficient. Tu ai încălcat însă procedurile, se hotărî comandantul să răspundă.

—M-a convins raţionamentul lui, replică repede Ron. De asta m-ai reţinut?

Thelt îl privi neîncrezător. Ron îi zâmbi împăciuitor.

—Haide, zise el, murim de frig şi de nervi, de peste trei luni, în cocioaba asta... Ce plăceri mai poţi avea? Să faci zob un Speeder, o dată pe săptămână? L-am înţeles...

—*V-aţi înţeles!* îl corectă Thelt cu răceală.

Ron tăcu.

—Corect, nu-i aşa?

—Nu.

—Am fost prieteni buni la Academie. De ce nu-mi vorbeşti deschis?

—Nu poţi să te cerţi cu toţi! îl sfidă brusc secundul.

—Cu care toţi? întrebă mirat Thelt.

—N-ai procedat corect cu Seywar. Să ştii că bănuiesc ce e între tine şi... şi nu numai eu. Nici o femeie nu justifică dezbinarea echipajului. Sau bătaia unui ofiţer.

—Dar violul? se ridică Thelt.

—Chandra putea să-i şteargă memoria, după. Înţelegi? Izolarea şi războiul îşi creează propria lui etică.

—Aha... Ascultă, când m-ai căutat la laborator, ai spus că Seywar şi-a dat în petec. Cu alte cuvinte, gândeai altfel. Ce e în capul tău, Ron?

Secundul ezită.

—Da, poate am gândit altfel, pe moment — recunoscu el.

„Ai gândit pe dracu!" îşi zise Thelt. „Nu te-a lăsat să intri, aşa cum nu m-a lăsat nici pe mine." Izbucni brusc în râs; realizase, dintr-o dată, cât de caraghioasă era situaţia. O navă cu echipajul abstinent de trei luni... La asta, Flota nu se gândise.

—Fugi la odihnă... La naiba, du-te! strigă el.

După ce secundul plecă, Thelt opri centrifuga sălii. Luă diagramele şi aşteptă instalarea treptată a imponderabilităţii. Poate că Ron avea dreptate. Oamenii se schimbaseră. Thelt îşi imagină celebrul clopot al lui Gauss. Civilizaţia în declin aluneca pe panta descendentă a curbei. Era greu de crezut că, în urmă cu câteva secole, lumea arăta cu totul altfel. Sela i-o reamintise; îi vorbise despre o existenţă rafinată, cu sărbători exotice, pelerinaje culturale, religii şi ritualuri stranii, muzică de Mozart şi orhidee. O picătură de condens i se lipi de nas, trezindu-l la realitate.

La sfârşitul cartului, Thelt îşi rezervase un mic moment de destindere. Ceru navei fotografia recepţionată de secund. Transmisia de pe Barnard le adusese de la două mii de ani-lumină o imagine neclară, luată cu un telescop interferenţial. „Legenda", îşi zise Thelt, înfiorat. Fantoma care bântuia prin Galaxie era pe cale de a căpăta o identitate. Miturile se prăbuşeau; primul Migrator fusese prins, iar acum, acest obiect... Circulaseră o sumedenie de ipoteze şi asupra acestui subiect. Prima semnalare a „fantomei" fusese înregistrată acum trei sute de ani, la 16 iunie, de unde provenea şi indicativul. Era probabil o navă uriaşă, foarte rapidă, care fugea de fiecare dată când simţea apropierea vreunui vehicul terestru. Nu părea agresivă, dar asta însemna destul de puţin. Cândva, se spusese că ar putea fi o bază mobilă a cuiva care coloniza sistemele solare din regiune, dar nu fusese găsit nici un indiciu confirmativ.

Thelt privi îndelung imaginea. Ştia că Flota se baza acum pe nava lui invizibilă; doar o fantomă putea prinde pe o alta. Nu vedea decât un punct alb, lângă o stea — pitică verde. Comandă o detaliere, sfătuind computerul să completeze lipsurile prin extrapolare. Imaginea se întipări pe milioanele de cristale microscopice ale analizatorului, fu interpretată tridimensional şi ieşi pe o grilă holografică. În spaţiul tremurător, ca o ceaţă albăstruie, îşi făcu apariţia un sferoid alb, cu contururi neclare. Thelt observă câteva detalii, destul de estompate, apoi, intrigat, se lăsă pe spate. Îşi dădu o palmă peste frunte. Ştia! Văzuse undeva acest obiect... acum îşi amintea şi unde. Pe un perete al locuinţei sale de pe Pământ.

* * *

—Ce mai e nou? îl întâmpină ea când se întoarse în cabină.

Thelt o privi lung. Îi venea încă greu s-o considere o prezenţă reală şi firească, aici, în mijlocul tenebrelor. Sela stătea într-un fotoliu, cu un măr în mână. Era înfăşurată în halatul lui, care părea că e gata s-o înghită şi îşi retrăsese picioarele goale sub ea, ca roţile escamotate ale unui avion.

—Chandra mi-a spus că ieşi din cart la ora şase.

—Cum se simte partenerul tău de afaceri? se interesă Thelt.

—Prost. Nava voastră a exagerat. Astăzi îl scoate din plămânul de oţel, dar două săptămâni va rămâne încă paralizat. De ce-i aşa frig aici?

Thelt îi zâmbi cu subînţeles. Se aşeză la birou şi îşi activă terminalul.

—Secret militar. O să răceşti şi-o să-i dai lui Chandra de furcă. Du-te în pat.

—Şi tu ce faci? Sunt orele tale de somn.

—Eu am treabă. N-o fac din galanterie. Mi-am ridicat, oricum, echipajul în cap; de trei luni n-au mai văzut o femeie!

Sela se distră. Puse cotorul mărului în caseta de gunoi şi veni la birou.

—Bei ceva? o întrebă el, văzând că tremură.

Ea acceptă, dând repede din cap. Thelt deschise un mic bar, curios să vadă ce mai avea în el. Rămăsese stingheră o piesă de muzeu: un lichior irlandez vechi. Sela se duse la pat, îi desfăcu alveola de climatizare şi se întinse pe straturile încălzite.

—Romantism? întrebă ea brusc.

—Poftim?

—Imaginea, arătă ea hologramа de pe tavan.

Trei lasere, albastru, verde şi roşu, citeau o subţire placă de sticlă. Schelării metalice enorme pluteau în spaţiul interplanetar. Puzderia de oameni echipaţi în costume vechi, prozaice, roia în jurul lor, ca albinele la stup. Câteva navete de transport, roboţi de asamblare şi spaţii de locuit completau tabloul acelui grandios şantier.

—Fascinant? Nu e secret? îl ironiză Sela.

—Nu, surâse Thelt. Îmi pare rău că nu e cristal, ciocăni el cu degetul tubul transparent. E o hologramă de familie. Ştii cât de veche e?

Sela îşi manifestă curiozitatea printr-o ridicare a sprâncenelor.

—Două mii de ani. Proiectul a aparţinut unui strămoş de-al meu; suntem o familie celebră, într-un fel.

—Ce era?

—Un soi de Arcă, o navă uriaşă pentru colonizare.

—O multigeneraţie?

—Nu tocmai. Transporta o bancă de gene superselecţionate, reţinută în memoria unui computer special.

—De ce special? tresări Sela.

Mâna îi tremura abia perceptibil pe pahar.

—Pentru că... Thelt o privi cu un aer absent. Nu ştiu dacă înţelegi: ordinatorul a fost construit ca o replică a „patternului" de gândire a celui ce l-a creat. Adică ruda mea îndepărtată. El urma să joace la bord rolul evoluţiei — combina genele, crea indivizi şi îi educa în funcţie de situaţia pe care urmau s-o rezolve. Spre exemplu, exploatarea unui sistem solar: se estima până şi perioada necesară activităţii, iar codul genetic era reglat în aşa fel, încât individul murea imediat după aceea. Moartea era însă relativă; experienţa lui, memoria, rămâneau stocate în computer.

—De ce se proceda aşa? întrebă tulburată fata.

—Nu exista hiperpropulsie şi nici amulator inerţial. Zborurile de zeci de ani presupuneau dificultăţi insuportabile. S-a optat pentru varianta cea mai eficientă.

—Interesant... îngăimă Sela, neîndrăznind să-l privească în ochi.

—Nu. Inuman, o contrazise Thelt. Mi-e groază că cineva din familia mea a putut avea o asemenea idee monstruoasă.

—De ce? Era o epocă de pionierat. I s-a dat drumul?

—Da.

—Şi?

—Se întoarce! rosti întrigurat Thelt. Am văzut-o astăzi.

Pufni. Devenise deja un tic. „De-abia de aici devine interesant", mormăi el, pentru sine. Stăteau faţă-n faţă, aşezaţi turceşte sub cupola

de climatizare. Ciocniră paharele; o urmări cum bea concentrată, cum se înecă şi tuşeşte. Îi sări în ajutor, bătând-o pe spate. O altă scenă, din alt film ieftin; acelaşi ritual, vechi de ani, dar în alt decor. Două pahare, o fată frumoasă... Un vis nebunesc, printre stele.

—Vino, îi ceru ea, cu un glas răguşit.

Lent, aproape chinuitor, Sela îşi lăsă halatul să alunece de pe umeri. Thelt o privi drept în ochii strălucitori, încărcaţi de o nedefinită tristeţe. Nu-i răspunse. Nu schiţă nici măcar un gest.

—Avem aşa de puţin timp pentru noi înşine, şopti ea. E bine, uneori, să-ţi urmezi instinctele... de câte ori crezi că nu te înşeală.

—Şi nu te înşeală? întrebă Thelt, în şoaptă.

—Nu ştiu, ridică ea din umeri. Ia-mă ca ofrandă adusă învingătorului!

—Numai atât?

Sela îşi aruncă halatul, oferindu-i-se aproape sfidător. Căuta, parcă, să-şi ispăşească o tainică vină. Thelt întinse o mână şovăielnică; îi mângâie obrazul, buzele delicate, îi simţi răsuflarea precipitată dogorindu-i degetele. Îşi plimbă mâna pe gâtul ei, pe umerii pistruiaţi, apoi îi atinse sfârcul sânului drept.

—Te iubesc, şuieră Sela, cu ochii închişi. „Închide lumina, navă. Şi nu folosi termograful!"

5

Nevăzută, neauzită, „Văduva neagră" trecu graniţa sistemului Daneely. Thelt scoase modulul de observaţie şi puse în funcţiune locatoarele.

—Cod de torpilă „leader", anunţă Ron Dats, apăsându-şi receptorul pe ureche. Aproape, conchise el.

Thelt blestemă şi retrase modulul. Apucase să surprindă imaginea celor doi sori galbeni şi a încă ceva, cunoscut. „Schimbă drumul", ceru el Navei.

—Probabil e o formaţie de torpile care păzeşte sistemul. Harck, tu ce zici? întrebă apoi.

—O intensificare importantă, cam la 15 miliarde de kilometri de stelele duble V 020-A 002. Nu poate fi planetă.

Contoarele zbârnâiră asurzitor şi nava oscilă în oceanul de radiaţii dezlănţuit asupra ei.

—Ce dracu! izbucni Ron. Au dotat torpilele cu un locator neutrinic?

Nori de fum înecăcios umplură cabina. Thelt urmări schimbarea de direcţie pe care o opera din nou Nava, în timp ce secundul împroşca tavanul în flăcări cu stingătorul.

—Ştii ce era chestia aia? îl întrebă Thelt pe „geniu". Obiectul 16 lunie! Torpilele astea îi erau destinate, poate, lui.

—Nu poţi fi sigur, se îndoi Harck, supărat. Speedere nu văd. Na, că mi-au stricat instalaţia.

—Şi?

—Nu-ţi mai pot regla energia de rezonanţă.

—Poţi s-o repari?

O nouă salvă de torpile făcu un panou de contoare să explodeze, umplând cabina de schije şi resturi. Un bubuit de rău augur răsună prin coridoarele Navei.

—Trei minute, ceru Harck. Rezişti atâta?

—Pui pariu pe noi? surâse comandantul.

—Eu n-aş face-o, murmură Ron.

—Mă încumet, răspunse Harck.

—Bine. Thelt vorbi în interfon: Weral, în 5 minute ies din relaţia Q, o să am nevoie de motorul tău.

—În spaţiul fizic? strigă uluit Ron.

Thelt nu-i răspunse. Transmitea, probabil, instrucţiuni Navei. Secundul clătină neîncrezător din cap. Hotărât lucru, Thelt înnebunise!

„Unde de ghidaj, R170-A 005. Torpile, 1 miliard de kilometri", anunţă Nava, pe un ecran. Mintea lui Thelt lucra cu înfrigurare. Proiectilele fotonice fuseseră accelerate până la 100.000 km/s şi se apropiau vertiginos. Le simţea ca pe nişte cuţite în spate.

—Reactor în regim de 110%, ceru el. Repede!

—Explodăm, naibii! bombăni Weral, din sala maşinilor.

—Torpilele ne ajung peste un minut, şuieră Ron, printre dinţi.

—Am pariat pe voi, le reaminti Harck.

—Nu. Pe Navă, îl corectă Thelt.

Un fulger orbitor lumină spaţiul pe sute de mii de kilometri. Q-207 se înfundă în hăuri cu o iuţeală teribilă. Torpilele ajunseseră la infima distanţă de o sută de kilometri, când „Văduva neagră" le egală viteza.

—Seywar! ceru Thelt.

Dar ofiţerul i-o luase înainte. Cele două radiante deschiseră focul. Fascicolele verzi fulgerară, înfigându-se în obiectele ucigaşe. Distruse şi deviate, torpilele se pierdură în spaţiu.

Thelt mârâi, nemulţumit. Pe ecranul locatorului apăruseră 30 de ţinte noi, care se apropiau convergent, din toate părţile. Q-207 deve-

nise centrul lor de atracţie. „Regim relativist, programează anulatorul", îi ceru Thelt computerului. Trebuia adaptat aparatul pentru creşterile de masă, grăiau reflexele lui de pilot. „Când torpilele vor fi la 5.000 km de noi, vreau să dai din tine tot ce poţi, Navă", emise telepatic Thelt, apoi aşteptă încordat. Proiectilele se repezeau spre pradă cu aproape jumătate din viteza luminii. Încolţită, Nava le privea apropierea. Thelt urmărea datele comparatorului de viteze. Torpilele din urma navei se apropiau acum cu cea mai mare viteză posibilă, dar îşi epuizaseră probabil combustibilul. Cele din faţă zburau lent, suficient de repede însă pentru a menţine ţinta într-o sferă mortală, care se strângea încet, ca pumnul unui uriaş.

5.000 de kilometri. Tromba de foc se întinse ca o trenă în urma navei. 100.000 g timp de trei secunde! Thelt nici nu îndrăzni să se gândească la ce efect ar putea avea acum o defecţiune a sistemului de protecţie inerţială. Nava trecu ca un fulger printre 4 torpile; depăşite, acestea îşi schimbară traiectoria, dar nu aveau viteză suficientă. În urma astronavei se aprinseră 15 stele uriaşe; tot atâtea torpile, neputincioase, se autodistruseseră. Exact în acel moment, Thelt se strâmbă de durere, apucându-se cu mâinile de cap. Un ţipăt înfiorător îi răsunase în creier. Ecranele fură străbătute de lumini haotice, apoi postul central se cufundă în beznă.

• •

„În modulul B doar structura de comandă şi sectorul de luptă mai funcţionează. Observerele sunt dis..." Fusese ultimul anunţ al creierului artificial. Ţipătul auzit de comandant fusese urletul de moarte al unei maşinării hibride, aflată la mijlocul distanţei între mineral şi biologic. Thelt manevră rapid nişte comenzi, activând sistemul manual.

—Frânează, strigă Ron. Frânează! strigă el, a doua oară.

Ceea ce vedea pe ecran îl făcu să creadă că inamicul îşi propusese să-i tortureze în mod rafinat. Drept din faţă, fulgera spre ei un nou snop de proiectile cu viteze diferite. Thelt aduse vernierele la zero, apoi împinse manşele la dreapta. „Văduva" vră ultrarapid.

—Ne ajung! urlă Ron Dats, uitându-se îngrozit pe comparator.

—Linişte! tună comandantul.

Situaţia era disperată, indiferent dacă-ţi ţineai firea sau nu.

Nici cu 99% din viteza cea mai mare din Univers nu mai puteau scăpa. Din toate părţile se apropiau torpile, cu viteze mari — mortale, sau mici, în caz că „Văduva" ar încerca să frâneze. Inteligent, remarcă Thelt. Nu-i mai lăsaseră nici o şansă. Mat... 15 secunde. Se smuci

în fotoliu, enervat. Nu suporta înfrângerile. Şi Sela, şi Nava, şi el... îşi trăiau ultimele clipe. Pierdea totul în 15 secunde.

—Daiman, închide dracului reactorul ăla, strigă o voce din spate. Trebuie să-mi câştig singur pariul, mormăi înciudat Harck.

Heliul sfârâi în tancuri. Nava vibră scurt, apoi se făcu linişte. Motorul fotonic se opri se. „3, 2...", numără Ron cu ochii strâns închişi.

—Salt, Elta, anunţă Harck, imperturbabil.

Nava se făcu brusc nevăzută. Câteva clipe nu le veni să creadă. Apoi, Thelt scoase modulul şi făcu socotelile de astrografie. Se aflau la 2 ani-lumină de Daneely, într-o zonă complet pustie. Şi învinseseră.

—Poţi face o inspecţie, Ron?

—Cred că da, şopti secundul, sfârşit.

Thelt răsuflă uşurat şi-şi şterse sudoarea de pe frunte. Pentru prima oară în ultimele minute găsi puterea să zâmbească. Un zâmbet feroce. Trebuia să se întoarcă. Atâtea valuri de torpile nu puteau proveni decât de la...

—Ron! strigă Thelt, îngrozit.

Undeva, în fundul coridorului, oasele secundului trosniră sfărâmate. Acel animal fabulos năvăli apoi în cabina de comandă ca o ghiulea. Un ţiuit ciudat îl opri la un metru de capul lui Thelt; ochiul panoramic îşi privea sticlos victima, iar membrele tubulare se agitau în aer ca tentaculele unui nou Kraken, năclăite de sânge.

—Sfârşitul călătoriei, zise Yada Mond, plutind prin deschizătura trapei.

Fusese înşelat... Totul îi devenise acum clar. Cine s-ar fi putut însă gândi vreodată că Migratorii erau, de fapt, *toţi oameni?* Trapa camerei lui Harck se închise cu un şuierat. Deasupra ei se aprinse o lumină roşie. „Blocat. Bravo, Harck!"

—Ce-a fost asta?

—Computerul e de vină, a înnebunit. Cred că tu ştii mai multe despre acest subiect.

—Da.

Ochii lui Yada Mond sclipiră de satisfacţie.

—Câţi ai omorât? întrebă cu amărăciune Thelt.

—Trei. N-am avut încotro. Trebuia să aflăm ceva despre Navă. Am găsit conexiunile şi ţi-am „spinalizat-o". Creierul principal e acum separat de restul unităţilor.

Thelt se întunecă. Numără: Weral, adjutantul lui şi Chandra. Cum se trezise oare monstrul îngheţat?

—Chandra a murit?

—Numai naufralul ştie...

—Ăsta? arătă Thelt spre fiinţa tentaculară. E inteligent?

—Suficient pentru a conduce o navă; a cam suferit de frig, dar, aşa cum vezi, nu l-a afectat prea mult. Naufralii sunt trupele noastre speciale.

—Ce-ai de gând? întrebă Thelt, simţind cum îl cuprinde încet o mânie surdă, devastatoare. Se roti înapoi spre pupitru.

Naufralul vru să se repeadă, dar Migratorul îl opri printr-un sunet scurt şi ascuţit.

—Nu mai fă mişcări bruşte, îl sfătui Yada.

„Ai culoar direct spre nava lor", citi Thelt un anunţ codificat, pe unul dintre ecrane. Era Harck. Soluţia finală: să te năpusteşti brusc cu nava în colosul inamic. Kamikaze, îşi aminti Thelt şi aruncă o privire spre vernierele de acceleraţie. Harck îi lăsa lui onoarea de a face ultima mutare. Nu, aprecie el. Înainte de a putea măcar atinge comenzile, monstrul l-ar fi făcut bucăţi. Chandra avusese dreptate în ceea ce privea viteza lui de reacţie. Îi trebuia o diversiune, iar aceasta veni pe neaşteptate.

Brusc, se deschise trapa din podea şi apăru capul lui Seywar.

—Ce dracu'! începu el, apoi rămase încremenit.

Naufralul zbură ca un glonte spre el şi amândoi se prăbuşiră în compartimentele de dedesubt. Se auzi un urlet terifiant. Thelt apăsă un buton cu un gest de călău şi închise sasul. O nouă lumină roşie. Se răsuci cu fotoliul, pironindu-l pe Migrator cu o privire de oţel.

—Eşti ţeapăn ca o scândură, îi reaminti comandantul. Ai pierdut partida.

—Nu încă. Ai uitat pe cineva, replică Yada, cu un calm îngrozitor.

Sela apăruse, într-adevăr, în cadrul uşii ce dădea spre sectorul de locuit. Avea o radiantă în mână. Faţa îi era imobilă, ochii ficşi şi inexpresivi.

—Cât mai ai de trăit, Sela? întrebă Thelt. Misiunea ta s-a încheiat, îţi aduci aminte?

—Taci, te rog, tuesări fata.

Undeva, ceva se rupea, înăuntru şi adânc. Imaginile de condiţionare reveniră, parcă în disperare. Le percepea însă mult estompate. Ceva o chema spre o altă zare — ca o fereastră deschisă, după o lungă noapte.

—Ai vrut să vezi Pământul, murmură Daiman Thelt, întinzându-i o mână. Încă nu e prea târziu.

—Trage! ceru Yada. Te hipnotizează!

—„Originea" îl vrea, răspunse Sela. *Eu* îl vreau...

—Prostii! se înfurie Yada Mond. Trage! Ce să facă „Originea" cu el?

—E un paralel, ultimul dintre ei, îl lămuri fata.

—Paralel? nu înţelese Thelt.

—Da, confirmă Sela. O parte din codul tău genetic coincide cu cel al „Originii". Strămoşii tăi au construit-o, nu?

—Sunt nepotul vostru? izbucni Thelt stupefiat. Am săvârşit un incest?

—Omul ăsta trebuie să moară, ridică vocea Yada, iritat.

—E şeful tău? se interesă Thelt. Sau eşti şi tu o „Văduvă Neagră"?

Sela clipi nedumerită.

—A existat odată o femeie care-şi ucidea amanţii după o noapte în doi fascinantă. O psihopată.

—Numai atât? întrebă sfidătoare Sela.

Thelt prinse discret vemierele de acceleraţie. Yada dădea semne de nerăbdare.

—Cine eşti tu, Sela? întrebă încet Thelt.

Fata îşi privi degetul ce atingea declanşatorul. Apăsă uşor, simţind rezistenţa elastică a mecanismului cum e gata să cedeze, micron cu micron. Era o altă măsiuă a plăcerii. Apoi, îl fixă din nou pe Thelt, muşcându-şi buzele de încordare.

—Ştii prea bine, murmură Sela. Şi ştie şi Yada Mond. Nimeni nu-mi poate ordona!

Comandantul îi simţi privirea arzându-i mâna încleştată pe comenzi.

Sela ştia ce avea să urmeze. Şocul teribil, acceleraţia demenţă dincolo de orice rezistenţă a viului, corpul zdrobit curgând roşu pe ujelul cabinei.

—Trage odată, ţipă din nou Migratorul, plutind neputincios printre resturile de aparate, bule de apă şi sânge.

Sela apăsă. O detunătură asurzitoare urmă acestui gest. Orbit, Thelt gemu, ducându-şi mâinile la ochi. Corpul lui Yada Mond bufni undeva, în fundul coridorului, ars până la albul osului. Sela lăsă arma şi izbucni în plâns. Lumea ei se prăbuşise...

* *

Era prima zi de Crăciun, după ce războiul se terminase. Oraşul se afla în sărbătoare; milioane de lumini colorate, de proiecţii tridimensionale şi de focuri de artificii se ridicau deasupra lui, aidoma

unei lumi de basm. La baza ei, mormanul strălucitor şi heteroclit, de clădiri, al metropolei, domina câmpia mohorâtă, ca un masiv muntos.

Thelt tuşi, apoi inspiră adânc aerul rece. Îşi strânse pardesiul cu mâna liberă, apoi făcu câţiva paşi, furat de gânduri. Şi-i aminti pe toţi. Ron, cu membrele protezate, cu o insignă grea pe piept, cu hainele în dezordine, cu mintea rătăcită, pierdut într-un bar minuscul. Erou al Războiului de o mie de ani. Dar nimeni nu mai are nevoie de eroi! Harck, zâmbitor şi rotofei, lucrând în laboratoarele lui de fizică Elta. Supravieţuitor? ridică Thelt, întrebător, din sprâncene. Relativă calitate. Oricum, savanţii au aproape întotdeauna incapacitatea de a percepe anumite dimensiuni ale lumii. Seywar, infirm şi el, în spatele unui birou impozant. Aceeaşi insignă grea. Personalitate politică, păstrându-şi vechiul lui rânjet sardonic. „Să bem şi să uităm", îl invitau pe Thelt, cordial. „Să uităm, ce? Cât la sută putem uita?", se întrebase atunci. Q-207, mică şi ciudată, pierdută printre coloşii de metal ai tenebrelor, aşteptând dezafectarea. Viaţa mergea mai departe...

Existaseră, pe vremuri, basme frumoase despre eroi care hotărau cu o lovitură de sabie soarta unor lumi, poveşti despre cei mai buni care îi învingeau pe cei răi, primindu-şi, în final, o răsplată binemeritată. Lui, însă, îi fusese luat totul şi era mult prea târziu pentru reflecţii manicheiste. Nu se mai simţea în stare să spună cu siguranţă unde fuseseră şi unde erau acum binele şi răul. Dar cine putea? Nimeni nu cunoscuse miza şi morala acelui război. Doar el fusese faţă în faţă cu „Originea"; doar el îi adulmecase imensa şi sinistra putere, şi-i înţelesese logica. Cine ar fi putut pricepe gestul maşinăriei de a se resemna în faţa unui om insignifiant? Fusese, probabil, o voluptate a sinuciderii. Îl căutase pentru ca să se lase distrusă de el. Superbă ultimă diversiune! Într-un mileniu, El avuseseră tot timpul să se infiltreze printre oameni. Îşi aminti din nou de curba lui Gauss...

Era o senzaţie ciudată şi copleşitoare să ascunzi secretul unei astfel de drame, să te simţi piesa principală a unui joc înspăimântător şi absurd. O piesă care gândea, care nu putea să se amăgească cu onoruri deşarte. Oamenii dansau pe un butoi cu pulbere. Îşi luă privirea de la oraş. Îi reveni din nou în minte explozia uriaşă, pulverizând o lume neînţeleasă, care va renaşte cu siguranţă în viitor prin milioane de gemeni. Căci El au, cu siguranţă, o misiune... Dar de ce ar şti alţii ceea ce n-ar fi trebuit să se întâmple niciodată? Fusese, în fond, o afacere de familie...

„Avem aşa de puţin timp pentru noi înşine", îi răsună în minte un glas de neuitat. Şi-o reaminti: mică, blondă... O lacrimă îi tremură

în colţul ochiului stâng. Există, în această lume, ceva mai distrugător decât orice torpilă fotonică...

Puse florile pe mormânt, apoi se ridică şi privi primele stele care răsăreau. Cruntele, sălbaticele, frumoasele şi orbitoarele stele...

—Sărbători fericite, Sela!

IMAGINI DINTR-O LUME ÎNDEPĂRTATĂ

Silviu Genescu

Era jegos şi duhnea a transpiraţie de-ţi muta nasul, dar, când am observat asta, era prea târziu. Îl luasem deja în maşină. Parcă adunase tot praful de pe drum, plus mirosul tuturor dimineţilor nespălate de care are parte orice individ obişnuit să doarmă sub poduri. Îmi observă privirea.

—Sunt de trei zile pe drum, de trei ore la marginea şoselei... Astea-s suficiente ca să mototolească pe oricine, zise el, ştergându-şi ochelarii de soare, apoi învălui bordul cu un val de fum de ţigări infecte.

—Ce-ai acolo? Grenade fumigene? Îmi arătă pachetul şi, fiindcă părea hotărât să continue, i-am arătat şi eu pachetul meu.

—la dintr-ale mele, am insistat, dar a trebuit să ridic tonul, fiindcă tocmai ne depăşea un camion greu, un TIR care gonea mâncând pământul, lăsând în urmă o trenă de praf şi-un duduit profund de motor puternic şi dichisit.

Era un trafic nervos pe şosea. Tipul deschise geamul şi-şi scoase cotul afară. Fumul se ducea, purtat în volute repezi de curentul de aer. Mă atinse cu genunchiul.

—De ce nu-l depăşeşti pe ăla? glăsui el, arătând spre camionul pe care praful şi distanţa îl transformaseră într-o masă obscură, lansată în plină viteză peste şoseaua încinsă. Un monstru pe cinci perechi de roţi n-avea ce căuta în viziunea mea despre depăşiri. I-am spus-o şi necunoscutului de lângă mine.

—Fainâ maşinuţă, surâse tipul, şi, în acelaşi moment, dădu drumul la aparatul de radio.

—E de ocazie, am mormăit.

Dădu un bobârnac în vitezometru.

—Chiar cu atâta merge?

Am scuturat din cap. Întâmplător, mişcarea se potrivi cu ritmul muzicii.

—Da, sau nu? insistă el — cred că-mi aruncase o privire uşor perplexă.

—Nu, nici pomeneală! Probabil nici când era nouă nu atingea viteza asta. De fapt nici nu mă interesează. Nu mă grăbesc.

—Niciodată? rosti surprins, aprinzându-şi o altă ţigară.

Din aparatul de radio se revărsau tunetele şi fulgerele promise de buletinul meteo. Ţi se făcea părul măciucă! Cerul era de un albastru dominant, incredibil, care-şi cam bătea joc de furtuna anunţată la „Starea vremii". Era una din acele zile strălucitoare cu contururi limpezi şi umbre precise. Tipul de lângă mine îşi descălţase sandalele ca să poată să-şi ţină picioarele pe bordul din faţa lui.

—Mă simt mai mişto aşa, explică el, la adăpostul unui zâmbet nevinovat şi a nonşalanţei cu care se făcuse comod. *Nu prea suferea de complexe de inferioritate. Îl şi vedeam cerându-mi bani de buzunar.*

—Te deranjează?

—De ce nu te speli?

—În cele trei zile de când sunt pe drum, n-am prea avut ocazia.

Îşi scoase din nou ochelarii. Se apucă să le şteargă lentilele. Îl pasionau.

—Din câte ştiu eu, i-am răspuns, motelurile au şi apă curentă.

Îmi aruncă o privire în care se amestecaseră un râs mocnit, zeflemitor, dar şi compasiunea voalată cu care întâmpină orice tip mai stilat gogomăniile dintr-o discuţie. A fost un joc de-o secundă. Nu-mi dădeam seama unde greşisem. Totul se termină cu un zâmbet larg.

—Mă vezi pe mine în moteluri, şefule?

—De ce nu?

—Fiindcă n-am atâţia bani. În schimb avea o viziune foarte îndrăzneaţă despre hălăduiala cu autostopul. Trebuie să ai un curaj demenţ ca s-o iei aiurea pe drum, lefter.

—Unde ai dormit până acum?

Pe ochelarii lui se reflectau cele două şiruri de copaci aflaţi la marginea şoselei. Lentilele astea dau efecte ciudate. În ele se joacă imagini deformate şi corupte, ca dintr-un film experimental aiurit.

—De fapt, unde mergi? l-am întrebat. Nu mai era prea mult până la locul unde convenisem să opresc. Era, din câte-mi aminteam, o simplă intersecţie.

—La mare, ca toată lumea. Am ridicat din umeri. E un festival de jazz, dar nu stau decât trei zile, mă puse el la curent, după o pauză în care se presupunea că puteam să-mi diger surpriza pe îndelete.

Aici însă greşisc. Nu-mi păsa nici cât negru sub unghie, nici de el şi nici de festivalul lui de jazz. N-am spus nimic. Îşi aprinse altă ţigară. Fumul îl învălui pentru o clipă ca într-un număr ieftin de iluzionism. Aproape imediat începură să mă usture ochii. I-am spus să nu mai fumeze porcăriile alea de ţigări. Sau putea să aibă răbdare

până ajungem la intersecţie, sau putea să ia din ţigările mele. Sau putea să se ducă dracului!... Nu, asta nu i-am mai spus-o!

—De fapt, mi-ai salvat viaţa, sporovăi din nou. Ştii că mi-ai salvat viaţa? Dacă mai stăteam mult pe şosea, în mod sigur mă dădeau gata praful, soarele... Unui tip numit David Huffstelter i s-a făcut maşina praf în afara oraşului Green Valley, iar tipul a aşteptat 11 ore fără să-l bage nimeni în seamă, deşi era rănit. În cele din urmă, individul şi-a tras un glonte în cap. Ce zici de asta? Acum îţi dai seama că riscam şi cu să stau o grămadă de timp la marginea şoselei... Şi unde mai pui că eu n-am pistol!

Conduceam privind numai înainte. Faptul că tăceam, trebuie să fi sunat ca o încurajare pentru el, deoarece îşi dădu drumul mai departe.

—Şi conform vechilor principii etice chineze ştii, dacă ai salvat pe cineva de la moarte eşti răspunzător de el până la sfârşitul vieţii.

Subit, mi-am cam dat seama unde bătea. N-a lipsit mult să apăs pe frână, dar în spatele meu rulau maşini şi nu era greu să-ţi imaginezi ce-ar fi ieşit dacă opream brusc. I-am aruncat o privire scurtă. Se uita gânditor pe geam, într-o atitudine melancolică şi visătoare. Mă vedea probabil ducându-l până la mare. Am scuturat din cap.

—Ce-i cu tine? se interesă subit.

—Nu. Nu te duc până acolo... i-am zis, pândind virajele.

—Până unde?

—Până la mare! am izbucnit. Asta se observă şi pe vitezometru, al cărui ac făcu un salt. Voiam să ajung cât mai repede la intersecţia aia.

—Dar cine te-a rugat să mă duci până la mare? reacţionă domol şi relaxat. Eu nu-mi amintesc să-ţi fi cerut aşa ceva. M-aş mulţumi să-mi oferi un loc unde să dorm în noaptea asta, continuă senin. La radio ziceau că o să plouă la noapte.

Adevărul era că mi-o făcusem cu mâna mea. Dacă-l luasem, trebuia să suport toate consecinţele posibile. Oare cu ce păcătuisem ca să mi se trimită pe cap o asemenea belea?

—Uite ce-i, am zis, am să-ţi dau bani să mergi la motel şi asta nu în virtutea nu ştiu căror aiureli din etica chinezească şi de care mă doare-n cot, ci fiindcă sunt un om civilizat şi nu pot accepta imaginea ta nespălată bântuind în miez de noapte pe marginea şoselelor. Totdeauna am fost pentru igienizarea mediului înconjurător, deci consideră gestul meu ca pe o încercare de a păstra natura curată.

I-am dat picioarele la o parte ca să scot din bord câteva bancnote.

—Ţine-le pe astea. O să poţi să-ţi plăteşti trei nopţi la orice motel de categoria I. Tipul zâmbi.

—Încercare de a păstra natura curată? îngână el. Eşti ecologist?

În depărtare se vedea o staţie de benzină şi vestitele umbrele de soare, în diferite culori, plasate în faţa restaurantului lipit de benzinărie. Toate benzinăriile erau la fel, dar asta mi se părea cu totul şi cu totul deosebită, fiindcă era localizată exact la intersecţia la care mă străduiam să ajung cât mai repede. Am oprit lângă terasa restaurantului. I-am întins banii. Oftă.

—La noapte are să plouă, constată el. Şi toate motelurile de pe şosea sunt ticsite deja. Va trebui să dorm afară, am să fac dublă pneumonie şi-am să mor.

—Ia banii şi du-te! am scrâşnit.

—Are să plouă cu găleata, continuă afurisitul. În asemenea cazuri, sacul de dormit se face ca un acvariu.

Am deschis uşa.

—Ieşi!

Tipul nici nu se clinti.

—Atât, doar noaptea asta, insistă el.

—Ascultă, chiar dacă aş vrea, nu te-aş putea primi. La noapte am să dorm într-o casă care nu mai e a mea. Am vândut-o, iar noii proprietari s-ar putea să pice acolo deseară.

—M-ai putea prezenta drept o rudă de-a ta.

—Tu nu vezi cum arăţi?

—O.K., făcu imperturbabil. Ştiu, arăt ca adunat de pe drumuri, dar asta n-o să mă împiedice să vă pregătesc o *pizza irlandeză* care-o să vă lase cu gura căscată.

M-am uitat la el. Nu eram încă hotărât să-l împing afară.

—Pizza irlandeză? am îngăimat. Suna la fel de imposibil ca „evrika" în gura şefului de trib din insula Pago-Pago. N-am gustat în viaţa mea din pizza irlandeză, i-am spus, şi-am demarat. Tipul îşi merita punctele câştigate. Se pricepea grozav de bine să dea din gură. Nu m-aş fi mirat dacă ar fi încercta să-mi vândă Palatul Dogilor din Veneţia!

—M-ai salvat pentru a doua oară de la moarte! comentă el.

Sperasem să nu observe.

Afară turna cu găleata, aşa cum promisese buletinul meteo de la prânz, iar noi mâncam salam de vară şi carne de vită din conservă, ascultând muzica din casetofonul adus de mine. Wes McGhee se tot văicărea în duet cu o tipă, cum că de-abia îşi putea trage răsuflarea,

de-abia mai vedea drumul şi se tot întreba ce naiba căuta pe-acolo, îndrugând verzi şi uscate, când ar fi putut fi de mult acasă. Nu ştiu ce i se întâmplase lui Wes McGhee în cântecul acela. Dublă pneumonie?

Noii proprietari nu veniseră şi era clar că nici n-aveau de gând să mai apară în noaptea asta. Mâine dimineaţă. După ce caseta se termină, tipul se oferi să cânte ceva la pianul aşezat lângă fereastră. Îi trebui o jumătate de oră ca să-l acordeze, iar eu nu ştiam dacă nu cumva era tot una din farsele lui. Pentru început cântă un swing, apoi ceva lung şi melancolic din Keith Jarrett, cel puţin aşa pretindea el, dar nu mai puteam să cred nimic. Când îl pusesem să facă pizza irlandeză, îmi cerusе exact ce nu aveam prin casă; îi solicitasem atunci reţeta şi el se apucase să mi-o citească dintr-o agendă scoasă din boarfele lui. Când i-am smuls agenda din mână, am văzut că improvizase în faţa unei pagini goale. Cânta bine, dar nu mai puteam să fiu sigur de nimic.

Îşi turnă un pahar din vinul recoltei 1954, cum scria pe eticheta lipită de bunicul meu. În pivniţă, fiecare an, începând cu 1923 şi până anul trecut, era reprezentat de patru sticle de vin. Cetluite. Vinăria lui era un fel de maşină a timpului; gustai un pahar cu vin din 1932, şi, dacă erai cunoscător, puteai simţi razele soarelui care stăluciseră în 1932, vânturile care bătuseră în acel an, ploile. Tipul pretindea că nu trebuia să fii cunoscător ca să simţi melancolia şi mirosul clipelor trecute. Era suficient să te gândeşti la ele. Aşa susţinea el.

Sticlele adunate în pivniţă erau unul din motivele pentru care mă aflam din nou aici. Nu voiam să le las noilor proprietari ai vilei şi nici cutia de lemn în care bunicul meu păstrase corespondenţa. Nu ştiu de unde-i cunoscuse pe Romain Rolland şi Ştefan Zweig, dar în cutia aia zăceau teancuri de scrisori primite de la ei.

Mă hotărâsem să le iau fiindcă un anticar, auzind de numele lui devenise brusc interesat, în acel mod voalat în care un vulpoi bătrân speră să pară dezinteresat, când de fapt moare de nerăbdare. Dar pe mine nu mă păcălea. Ştiam ce înseamnă sclipirea unei secunde de uimire şi prospeţime în ochii bătrâni, indiferenţi. Secunda aceea nu-mi scăpase. Pretindea că-l interesează nişte lucruri din casa. Nu ştiu de unde adunase bunicul toate obiectele acelea. Un sextant din secolul trecut, pipe Röer şi lunete, multe lunete astronomice, o colecţie care se termina cu un instrument optic destul de sofisticat adus de cineva de la München.

Anticarul voia să le cumpere pe toate, dar nu se supăra dacă aduceam şi scrisorile „acelea"...

Vinul aveam de gând să-l beau, chiar dacă aş fi fost obligat să nu mai fac nimic altceva până la sfârşitul secolului. Erau aproape 280 de sticle. O parte le şi dusesem deja.

Afară tuna şi fulgera, iar din 1954 mai rămăseseră doar câteva picături pe fundul sticlei. Tipul arăta altfel decât în ajun. Se spălase şi se bărbierise, purta acum un sacou gri, cravată îngustă, pantofi sport. Nu m-aş fi mirat să aibă şi pijama. I-am arătat canapeaua de lângă şemineu, apoi am luat-o spre camera de sus.

Târziu de tot, printre ţăndări de vis, l-am auzit cântând la pian. Era însă prea târziu ca să cobor şi să urlu la el.

Dimineaţa l-am găsit afară, căţărat pe o scară dublă de la înălţimea căreia ştergea cu un burete vitraliul de pe frontonul clădirii. Buretele era îmbibat cu apă distilată. Îmi scotocise prin porthagaj după ea. Era prea devreme ca gestul ăsta să nu mă calce pe nervi.

—Ce te-a apucat?

—Curăţ şmecheria asta, glăsui, vizibil încântat.

Soarele era doar o geană de lumină. Se reflecta în ferestrele mari ca un joc de lumini umede şi amalgamate, în care predomina un purpuriu palid, diluat în apele nestatornice ale zorilor. Figura lui, întoarsă acuma spre răsărit, părea că iradiază o parte din culorile acelea. M-am frecat la ochi.

—Altceva n-ai găsit mai bun de făcut? Dacă tot eşti pus pe fapte măreţe, coboară şi ajută-mă să ambalez sticlele. Pe hol era un morman de cutii de carton căptuşite cu burete. Singurul dezavantaj era că pierdeam praful depus pe sticle de-a lungul anilor. Şi ăsta era un certificat de autenticitate, dar îmi rămâneau celelalte „semnături". Tipul clătina din cap.

—Azi-noapte a plouat cu găleata, observă el cu o undă de regret în glas.

—Ia te uită! am răspuns, totdeauna sunt ultimul care află ce se întâmplă în jurul lui. Îţi mulţumesc mult că mi-ai spus că a plouat. Apoi m-am înfuriat. Coboară odată şi hai să m-ajuţi la sticlele alea.

—În ultimii ani, continuă pisălogeala, ploile sunt tot mai acide şi asta pune în pericol monumentele artistice. Acropolele este deja mâncat de putreziciune. Veneţia va fi salvată doar dacă o transformă americanii într-o bază pentru submarinele lor nucleare... Şi nu pune nimeni umărul să facă ceva, sfârşi el, manevrând buretele cu gesturi largi şi lente.

Mă uitam în sus. Tocmai ăsta se găsise să vină cu iniţiative pentru salvarea mândrelor monumente ale artei europene din ghearele smogului şi acizilor, nu mai puţin mândrelor monumente ale conglome-

ratului industrial european. Am oftat. Iată cum începea o zi întoarsă pe dos, mă gândeam eu.

—Culorile vitraliului vor dispărea în următorii opt, zece ani, declară gânditor de pe scară.

—Nu mă interesează!

—Bănuiam, rânji sinistru. Şi asta doar fiindcă habar n-ai ce pierzi, adăugă pe un ton înăsprit subit. Nu ştiam ce naiba-l apucase, dar ceea ce se întâmpla nu prea era pe gustul meu. În special ultima replică.

—În cinci minute îţi iei catrafusele şi-o ştergi de-aici, i-am spus, plecând de lângă scară. Mă săturasem de mutra lui.

Am intrat în casă. Soarele se mai ridicase puţin deasupra ceţurilor întinse ca nişte pânze destrămate deasupra solului şi lumina era ceva mai puternică. O clipă l-am văzut pe individ profilat pe transparenţa vitraliului, ca o pasăre ciudată şi cretină, care voia cu tot dinadinsul să intre prin fereastra închisă. Apoi nu l-am mai văzut, probabil coborâse.

Eram cu piciorul pe prima treaptă a sării interioare din holul principal, când i-am simţit mâna pe umăr. Nu era o abordare de genul „stai puţin", gestul avea ceva posesiv în el. M-am întors. Avea o expresie încordată, priviri penetrante şi din atitudinea lui se degaja ceva care-mi dădea fiori. Cred că-şi pusese în gând lucruri de care n-aveam nici cea mai mică idee, şi acest gen de incertitudine era însoţită de parfumul discret al primejdiei. Culmea, tocmai un personaj ca el îmi inspira senzaţiile astea!

—Ce mai vrei? am îngăimat.

—Să-ţi arăt ceva.

M-a tras înapoi. La intrare, lipit de perete, era un fotoliu îmbrăcat în piele roşcată. M-am aşezat în fotoliu sau, mai precis, am căzut în fotoliu. Încă-i mai simţeam degetele pe umăr. Era hotărât rău, băiatul!

—Aştept, i-am spus. Celelalte gânduri se grefaseră pe un sentiment confuz, ceva între stupoare şi teamă. Treceam printr-un sentiment dens şi destul de neplăcut. Am observat că-mi tremurau mâinile.

—Uită-te pe peretele opus, rosti el. Părea mai puţin ambalat; cred că din punctul lui de vedere, totul mergea ca pe roate şi tocmai asta mă îngrijora.

De fapt, rememorând evenimentele, totul îi mersese ca pe roate, din clipa când îl luasem de pe şosea şi până acum. Cum naiba făcea de-i ieşeau toate?!

Ceva se derula pe peretele opus... Nu ştiu dacă întreaga clădire intrase în rezonanţă sau numai fotoliul, dar simţeam o vibraţie conti-

nuă şi discretă. Era altceva decât trepidaţia produsă de un vehicul greu. Imagini de nicăieri se desfăşurau lent pe perete. Munţi golaşi, arzând în lumina intensă a unui soare suspendat, pe un cer gălbui, sau păduri fremătând leneş sub vânturile molcome care străbăteau o amiază necunoscută; sau oraşe care-şi suprapuneau geometria halucinantă peste visele unor oameni despre care nu ştiam nimic. Caleidoscopul acela tridimensional era un vis dens şi străin, o afirmaţie la fel de directă ca afişul din care, în primul război mondial, Lordul Kitchener arăta mereu cu degetul în direcţia ta, spunându-ţi: „Ţara are nevoie de tine!".

Nu ştiu cât am mai zăcut în foltoliu, dar ceea ce m-a ridicat în picioare a fost o explozie colorată de lumină care-şi trimitea schijele spre un spaţiu dezolant, împresurat de spaime ascunse, un câmp gol, tăinuit tuturor privirilor. O pustietate mohorâtă. Eram eu.

—Aşa se întâmplă întotdeauna când razele soarelui se focalizează în centrul panoului. Vocea răsunase foarte aproape de urechea mea. Sprijinit de uşă, stătea EL. M-am conectat din nou cu dimineaţa aceea banală care-şi epuizase deja vraja primelor semne. Soarele strălucea bine de tot acuma, dar nu cred că de acolo simţeam căldura aceea interioară, difuză. Probabil schijele de lumină se implântaseră în mine mai adânc decât presupuneam. Îmi arseseră deja mintea. Tipul stătea cu braţele încrucişate, cu umărul sprijinit de canatul uşii într-o atitudine binevoitoare şi nonşalantă, mândru de noua lui ispravă. Adevărul era că mă dăduse din nou peste cap. Avea un stil...

—Hai, ce-a fost asta? am întrebat fără să-mi fi revenit încă din confuzia momentului.

—Imagini dintr-o lume îndepărtată, făcu el dintr-o suflare.

—Asta-i tot ce-ai de zis? Ce naiba, doar nu-i o colecţie de cărţi poştale!

—Ceva similar, ripostă el degajat, luminat brusc de bucuria de a mă vedea din nou cu gura căscată.

Şi ca să-mi dau seama cât de banale erau toate astea pentru el, se apucă să-mi explice că de fapt vitraliul era un camuflaj pentru un sistem de proiecţie tridimensional, că procedeul era similar cu fenomenul difracţiei luminii în culori de bază, dar că aici sistemul disocia imagini înregistrate pe suprafaţa panoului în funcţie de modificarea unghiului de incidenţă a razelor de soare. A primelor raze de soare din dimineaţă. Existaseră mai multe edificii „echipate" cu astfel de vitralii.

—Ştii, unele au fost distruse în timpul războiului, altele au fost modificate de proprietarii lor. Aceasta-i ultima clădire de pe Pământ unde se mai găseşte aşa ceva, afirmă convins.

Cuvintele-i evoluau pe o tristeţe ascunsă şi reprimată. Eu îmi revenisem şi mă pregăteam să-mi iau avânt, ca să şarjez.

—Şi cine face sistemele astea? Philips? Telefunken? Technics?

Eram din nou în sufragerie. Sacul lui de dormit zăcea desfăcut pe canapea, sandalele şi celelalte lucruri, adunate în morman lângă geanta mare de voiaj, păreau decoruri dintr-o piesă care tocmai se jucase. Încă nu înţelegeam prea bine ce amestec avea el în toate astea. Dar ştia prea multe detalii din fizica optică pentru un jazz-man aiurit plecat brambura spre un festival strălucitor, prevăzut în toate prospectele turistice puse în circulaţie în această perioadă pe spinarea fâşiei aceleia înguste de nisip care era ieşirea noastră la mare.

—Casa asta a fost ridicată în 1920, urmă el imperturbabil. Nici unul dintre cei care au pus umărul atunci nu mai trăieşte acum. Bunicul tău voia neapărat un vitraliu, iar eu m-am gândit să-i dau o mână de ajutor.

Scoase din buzunarul interior al sacoului o fotografie. O împinse spre mine. Da, era o fotografie făcută atunci, în 1920, la terminarea vilei. În faţa clădirii se adunaseră toţi meşterii care lucraseră la înălţarea ei; bunicul, plasat în centrul imaginii, avea o mină solemnă de sub care pătrundea însă emoţia momentului respectiv. Cel puţin aşa simţeam eu. Totul părea acoperit de nuanţa aceea *sepia*, caracteristică primei generaţii de fotografii, dar pătrundea totuşi prin ceaţa imaginii luminozitatea unei zile însorite şi limpezi.

Nu mi-a fost greu să recunosc în a doua persoana din stânga pe individul care stătea acum în faţa mea cu coatele sprijinite de masă. Pe atunci purta o şapcă pepit, cozorocul îi umbrea puţin figura, iar când am ridicat din nou ochii spre el mi-am dat seama că nu se schimbase deloc.

—O fotografie identică se află şi în albumul bunicului tău, preciză grijuliu, ştiind că eram tentat să-l tot suspectez. Dar nu-l mai suspectam. Când ţi se taie respiraţia de uimire, nu mai poţi să întrebi decât:

—Cine naiba eşti?

—Acum 80 de ani, reluă calm, exact în urmă cu 80 de ani...

Printre cuvinte prindeau contur conexiuni ascunse, secrete imposibile pentru o minte învăţată cu banalităţi de fiecare zi. Cu responsabilităţile comode de fiecare zi. Tipul era hotărât să complice serios lucrurile. Cred că urma o doză pentru adulţi. L-am întrerupt la timp.

Nu mai voiam să aflu ce se petrecuse cu 80 de ani în urmă. Voiam să plec şi să uit tot ce m-ar fi putut lega de dimineaţa asta. M-am ridicat în picioare. L-am întrerupt cu un alt gest, inutil dealtfel. Când un om îţi vorbeşte, iar tu te scoli în picioare, îi este suficient să înţeleagă că nu mai vrei să-l asculţi. În fond, era o brutalitate.

—Cred că ţicneala bătrânului a fost o consecinţă a unora din evenimentele care s-au petrecut aici, i-am zis. Cred că dacă nu s-ar fi ţicnit, nu şi-ar fi părăsit din senin catedra de la universitate şi n-ar fi intrat în conflict cu mai toată familia, am continuat să-i explic. Eu sunt un om echilibrat, bunicul era şi el o persoană cu picioarele pe pământ. Cred că toate i s-au tras de la afurisitul ăla de vitraliu.

—N-a fost o ţicneală, ripostă el destul de calm. Bunicul tău credea că a prins un fir şi-avea de gând să meargă de-a lungul lui. Până la capăt. A fost un om extraordinar bunicul tău.

O spusese fără nici o nuanţare. Ca un enunţ oarecare. Dar nu, nu era vorba de indiferenţă. Era detaşarea cu care observa lucrurile din jurul lui. Atunci când nu-ţi aparţine nimic, treci uşor cu privirea peste toate. Ce-l lega totuşi de casa asta? Simţeam o iritare vagă, un început de antipatie faţă de individul din faţa mea şi asta mă ajuta să mă degajez din atmosfera de mister şi reguli ascunse de el. Asta era tot ce-mi lipsea ca să recâştig ascendentul asupra lui.

Îşi băgă din nou mâna în sacou. Pe masă ateriză un teanc de scrisori îngălbenite.

—Mi le-a trimis bunicul tău, continuă, fixându-mă cu privirea.

Parcă-i simţeam degetele pe umăr, împingându-mă în fotoliu. Oare atunci, lângă intrare, chiar mă atinsese?

—Lui nu i-am spus ce ţi-am spus ţie, declară tipul după ce ne aşezasem. L-am lăsat pe bunicul tău să creadă că un cunoşteam proprietăţile vitraliului. S-a înscris la Societatea „Copernicus", a publicat câteva articole în revista lor. Le ai în bibliotecă, în caz că te-ar interesa. Dar nu cred.

Din ce în ce mai sigur pe el, mai decis. Mai sigur de reacţiile mele. Dacă până acuma funcţionaseră doar tachinări de uzură, ultimele momente stăteau suspendate deasupra tensiunii mocnite ale unei confruntări inevitabile. Trebuia doar să-mi aleg ceva pentru care să mă bat.

—Bunicul tău încerca să facă o legătură între razele cosmice şi ceea ce vedea în fiecare dimineaţă datorită vitraliului acela, continuă degajat. Noi am încercat să grăbim puţin lucrurile, am strecurat în presa zilei informaţii despre celelalte vitralii „în funcţiune" la acea vreme. A trebuit să facem asta ca să-l protejăm pe bunicul tău de

acuzaţia de şarlatanie susţinută şi de comisia de la „Copernicus" venită aici, la faţa locului. Ştii ce s-a întâmplat?

Am clătinat din cap. Nu aveam idee cam ce se întâmplase prin vremurile trecute. Bunicul nu-mi spusese nimic din toate astea şi simţeam nevoia să nu trezesc din amorţeală imagini despre întâmplări care erau de regulă trecute sub tăcere şi de restul familiei. Ţin minte că intervenea o anumită jenă când se pomenea ceva despre această perioadă din viaţa bunicului. Înţelesesem încă de atunci că trebuia păstrată tăcerea. Iar ceea ce făcea tipul din faţa mea era mai mult decât indecenţă. Dezgropa cadavrele unor ani tulburi şi destinaţi uitării. Despre tăcere şi uitare ştiam că sunt complicii oricărui compromis. Şi cât de mult poţi greşi printr-un compromis?

L-am oprit cu un gest al mâinii şi i-am explicat de ce-i pun întrebarea asta.

—Preferam să mă fi întrebat altceva, declară dezinvolt pe acelaşi ton măsurat, indiferent. Cred că voia să acorde cuvintelor aceeaşi greutate. Se ferea de nuanţări, un om care mă momise cu „pizza irlandeză".

—Printr-un compromis, continuă el, greşeşti suficient atunci când ţi-l pui în minte ca să treci la fapte. Şi nici nu pot să accept noţiunea ta de decenţă. Nu în acest caz, surâse el surprinzător de binevoitor. Eu nu prefer uitarea şi tăcerea fiindcă tot ce s-a întâmplat nu mai are dimensiunea unui trecut muşamalizat de familie. Evenimentele au deja o dimensiune sociologică. Şi asta mă interesează.

Îşi folosea bine cuvintele. Îşi lăsa întotdeauna deschisă o portiţă prin care te întrebai unde naiba vrea să ajungă.

—De ce o „dimensiune sociologică"? l-am întrebat.

—Deci mă laşi să continui? surâse amabil. A urmat un circ întreg. Un tip isteţ căruia îi montasem un asemenea... să-i spunem totuşi vitraliu, a citit în presă, a stat la pândă şi-a observat ceea ce trebuia observat. În consecinţă, folosind din plin polemica din presă, a organizat „vizionări" publice la el acasă. Contra cost, bineînţeles. Mă caută să-i mai instalez asemenea vitralii... Iar altul, un bigot nenorocit, a intrat cu toporul în vitraliu. Pretindea că simţise ceva diavolesc în viziunile din fiecare dimineaţă. Nimic nu mă sperie mai mult decât prostia omenească, sfârşi el. Mai ales că împotriva ei până şi zeii sunt neputincioşi, remarcă după un moment, cam cât îi trebuise să-şi regăsească din nou cuvintele.

Se grefau pe un sentiment ambiguu din care se degaja însă izul tare şi inconfundabil al disprețului. Şi poate mai exista o urmă de regret. Sau compasiune?

—Am observat în timpul discuţiei că ai folosit şi persoana I plural. De ce? Încercam să-i surprind privirile prin unghiul dificil format din tălpile pantofilor lui. Îşi aşezase picioarele pe masă, redevenind autostopistul din ajun.

—Doar nu ţi-ai imaginat că am făcut toate minunile astea de unul singur? râuji el.

—Bine. Câţi aţi fost?

—Parcă nu te interesa ce s-a întâmplat în urmă cu 80 de ani, observă amuzat, punându-şi picioarele într-o poziţie mai decentă. N-am să-ţi spun, se hotărî brusc. Asta-i o doză pentru adulţi, se dă numai cu reţetă.

Deci, totuşi, era o doză pentru adulţi. Şi ca să fiu la fel de spiritual, i-am făcut semn să-şi ia catrafusele şi s-o întindă de acolo. Nici nu se clinti. Zâmbea. Avea un spectru foarte larg de zâmbete. Acum era numai lapte şi miere.

—Din câte ştiu, ai vândut vila unei familii de arhitecţi. Deci nu mă mai poţi considera invitatul tău. Aici eşti un fel de străin ca şi mine. Nu mai intru în sfera politeţurilor tale. Toate astea le spusese dintr-o răsuflare.

—Ieri erai de altă părere.

—Între ieri şi astăzi e o diferenţă enormă: astăzi te cunosc.

Laptele şi mierea dispăruseră, înfulecate odată cu ultima replică. M-am ridicat în picioare. Eram cu mâna pe clanţa uşii când i-am făcut din nou semn s-o întindă şi când afară se auzi un motor de maşină şi scrâşnetul pneurilor pe pietriş. La unele spectacole, zgomotul cortinei nu se aude din pricina aplauzelor. Aici cortina căzuse sub forma unei maşini oprite în faţa casei. La timp.

—Au sosit noii proprietari, i-am spus. Adună-ţi lucrurile. El zâmbi din nou. Era inepuizabil. Acum afişa ceva din satisfacţia unui triumf secret şi neaşteptat. Clătină din cap.

—Încă nu ţi-ai dat seama că ne cunoaştem de mult?

—Te-au luat şi ei de pe şosea?

—Tot spiritual ai rămas, tot ahtiat după ultima replică... comentă el. De fapt, cred că arăţi jalnic, în picioare lângă uşă, cu aerul unuia care a primit un şut în fund. Noii proprietari ai vilei, continuă el, sunt comandantul navei care a aterizat acum 80 de ani şi expert în comunicaţii. Eu sunt un fel de sociolog. Nostim, nu? Am deschis uşa şi-am repetat dorinţa de a-l vedea cum îşi ia tălpăşiţa.

—Sunt aici tocmai pentru ca omenirea să nu fie judecată după cazuri particulare, urmă el, dar pe tine am să te ţin minte. Acum că ţi-am spus totul, ia-ţi tu catrafusele şi şterge-o. Pe uşa din spate.

CÂNTECUL LIBELUNGILOR

Mihail Grămescu

1

—Ce vară secetoasă! oftă băiatul privind către cerul roşu, senin ca o cupolă de sticlă.

—Da, aprobă şi bătrânul. Este îngrozitor de cald.

Stăteau la marginea câmpiei crăpate de arşiţă. Afurisitele de muşuroaie duhneau ca dracu. În afara lor nici o vietate nu anima nesfârşirea de cenuşă radioactivă. Până şi costumele lor de protecţie argintii sclipeau anorganic sub soarele însângerat. Undeva, în zare, se profila ca decupat conturul Oraşului. Paralelipipedele surpate expuneau vederii hăuri negre ce se holbau orb spre lumea colorată vesel a Câmpiei. Monoliţii cenuşii erau, de altfel, singurul lucru monocrom pe câmpul multicolor de pulbere.

—De mic mi-a plăcut să vin să stau în preajma Pustiei, zice băiatul. Fugeam de-acasă şi veneam aici. Toţi ceilalţi copii preferau să rămână în Hrubă şi să asculte trăncăneala bătrânilor, poveşti cu popoare de demult, cu Eroi şi Libelungi.

—Nu pomeni de ei aici. Ăsta-i anul lor.

—Da. Şi? Doar nu ai început să crezi şi tu în superstiţia cu invocarea...

—Nu cred în nimic. Dar tu n-ai văzut niciodată Libelungi şi de aceea îţi vine uşor să vorbeşti aşa.

—Asta aşa e. Mă învârt pe aici de peste 20 de ani şi, sincer să fiu, nu am văzut încă nici picior de Libelung. Cred că, în atâţia ani, nu-i aşa, dacă ar exista, ar fi imposibil să nu dau şi eu nas în nas măcar cu unul dintre ei. Dar nu. Să ştii că nu, bătrâne.

—Ascultă... cum ziceai că te cheamă?

—Swan.

—Bine. Ascultă, Swan, eu i-am văzut o singură dată, dar, sincer să fiu, nu aş mai vrea să-i mai revăd.

—De ce?

—E greu să înţelegi. După Marele Dezastru, când a trecut peste lume Primul Val, oamenii mai erau încă solidari şi au putut să-i întâmpine, să-i oprească...

—Dar de ce e nevoie să fie opriţi? Lăsând la o parte că un om cu o furcă este invincibil...

—Taci, taci, că mi se face pur şi simplu lehamite când te aud! Mă băiete, tu nu ai văzut în viaţa ta Libelungi şi de-aia eşti tare la sfat.

—Ei şi, ia zi, cum arată? Hai, mai explică-mi o dată.

—Sunt niţel mai scunzi ca noi. Crusta metalică...

—Dar eşti sigur că e metalică?

—Tu ce crezi? Cenuşa asta e peste 90% metaliferă. 90%, pricepi? Şi-apoi, gândeşte-te numai ce înfăţişare au! Sunt mutanţi. Pricepi?

—Nu, nu pricep. Şi până când nu voi întâlni şi eu unul, nici nu am cum să pricep. Asta dacă există. Dar dacă ar fi fost cu adevărat, în 25 de ani... Şi apoi, ce s-ar întâmpla aşa de nemaipomenit dacă ar ajunge la Ocean? Presupunând chiar că există, şi sunt aşa cum umblă vorba, şi aşa cum spui şi tu, de ce atâta trudă ca să nu-i lăsăm să ajungă la Ocean?

—Nu ştiu, recunoscu bătrânul. Aşa ne-a rămas din vechime, ca să nu-i lăsăm. Şi pe-atunci mai erau încă Oameni de Ştiinţă, Savanţi de seamă...

—Poah! făcu băiatul, dând din mână a pagubă.

2

Cei doi merg prin cenuşă, spulberând-o în curcubee feerice. La numai un sfert de unitate geometrică cresc Plantaţiile, deşi, din cauza pantei, nu se zăreşte nimic. Acolo rodesc arborii umbroşi cu frunze liliachii şi albe. Acolo, când calci, lutul umed scârţâie sub paşi. Acolo sunt oameni. Oameni ca mine, ca tine, oameni vii, care se drăgostesc, care vorbesc, mănâncă şi dorm. Oameni, unii în spatele celorlalţi, semnalând cu fumurile focurilor, din deal în deal, seară de seară, că n-au fost îngropaţi în cenuşă, că populează planeta, până la Orizontul de dincolo de care se ridică Soarele, şi până dincolo de el. Şi doar la un sfert de unitate geometrică: Pustia, scrumul multicolor, nuşuroaiele, solul crăpat, Necropola.

Cei doi străbat Pustia, sondând ici şi colo praful cu lăncile.

—Fii atent! spuse bătrânul, arătându-i norul din zare.

—Da, va ploua, în sfârşit! aprobă tânărul.

Merg mai departe, discutând despre fantomele pe care, cu excepţia bătrânului, care minte probabil, nu le-a văzut nimeni de pe Plantaţie.

3

Ploaia a fost mult mai puternică decât lăsa să se creadă anotimpul secetos. Mai fusese şi un an torid! Doar cu câteva luni în urmă, chiar la începutul sezonului, din soare se desprinsese o limbă de foc, şi zile şi nopţi la rând se văzuse pe cer şfichiuirea ei lentă prin Univers.

4

Ploaia ropotea peste cenuşa irizând la suprafaţa apei în pete de culoare stridentă: pielea în mii de nuanţe a Pământului Pustici. Cei doi se adăpostiseră sub pledul argintiu şi admirau bulbucăiala stropilor bătând ca într-o tobă, necontenit.

—Ce-o fi aia? întrebă tânărul.

La poalele unui muşuroi, în apă, se agita ceva, ca o zbatere necumpătă.

—Şi eu mă tot uit de la o vreme şi nu pricep ce poate fi, zice bătrânul. Hai să mergem să vedem.

Fiindcă noaptea s-a pogorât, singura lumină se înalţă de jos, din praful radioactiv. Folfăiala din băltoaca de lângă muşuroi clipeşte spre ei colorat, de parcă le-ar face semne.

Se apleacă pe vine şi urmăresc atenţi ceva nemaivăzut. În băltoacă, praful pare să prindă viaţă, absorbind apa care dospea în culori vii. Şi din mâlul fertil prind să se tragă un soi de viermi mici, metalici. Către ziuă, sub ochii lor, din viermii aceia, care se umflaseră însă bine de tot, răsăreau deja un fel de mânuţe suave şi rozalii de copil.

—Dumnezeule! Ei sunt! şopti bătrânul,

Privind împrejur sub razele palide ale zorilor, tot colbul fremăta multicolor. Pustia se tansformase în întregime într-o nesfârşire de larve metalice folfăind energic, trăgându-şi mânuţele rozalii din plămada grea de praf luminiscent.

—Ar trebui să facem ceva, spuse tânărul scrutând zarea de sânge a răsăritului. Mai avem timp.

—Ssst...! murmură bătrânul. Taci! Te rog, taci! Fă ce vrei, dar nu mai vorbi, nu mă mai bate pe mine la cap cu tâmpeniile tale! Priveşte-i numai! Ce vrei să le faci? Uită-te! De data asta vor ajunge! Noi nu mai însemnăm nimic! Pricepi! Noi nu mai suntem!

Tânărul strivi cu călcâiul câteva larve. Era iritat de pesimismul indiferent al bătrânului, de fatalismul leşinat ce răzbatea din vorbele şi atitudinea lui.

Când obosi şi privi în jur, să-şi constate opera, fiindcă i se părea că va fi făcut o pârtie vizibilă în marea de viaţă colcăind, descoperi

că habar n-avea pe unde călcase şi pe unde nu. Locul celor striviţi fusese îndată luat de alţii, năvălind din praf. Praful însuşi se umfla, şi fiecare particulă era o larvă. Dacă le dădeai deoparte pe cele de deasupra, cele care-şi aşteptau rândul răbdătoare, prindeau să se dezvolte vertiginos, ajungând la câteva minute plutonul din urmă, scoţându-şi din carapacea metalică mănuţele roze şi fragile de sugari pofticioşi.

5

Cei doi pătrunseseră pe Plantaţie venind dinspre semiluna plajei Câmpiei ce se întindea în urma lor, în toate direcţiile, gigantică, până la Oceanul despre care pomeneau legendele. Murdari, treceau din om în om, din bordei în bordei, ridicând norodul. Atunci, panica puse stăpânire pe inimile vulgului şi toată suflarea se mişcă, înnebunită de spaimă. Ce mai poate stârni, oare, spaima în sufletele unor sărmane leşuri vii, agonizând? De ce mai au a se teme sărmanii cei flămânzi şi acoperiţi de plăgi, urmaşi ai celor ce-au văzut ciupercile de praf deschizându-şi umbrelele deasupra Oraşului? Şi totuşi... şi totuşi, iată, exista ceva, un spectru teribil smulgând din toate piepturile un strigăt de groază cu care se avertizau unii pe alţii, înfioraţi, că „vin Libelungii!"

Dumnezeule mare, dar chiar moartea ar fi primit-o cu plăcere aceste fiinţe ale adâncului, ca pe o cumnare a patimilor! Vin Libelungii? Foarte bine. Treaba lor, să vină!

Există însă, pare-se, ceva cumplit în venirea acestor Libelungi.

6

Libelungii au fost atacaţi înverşunat, încă din prima clipă, cu tot ceea ce omul putea folosi în scopul distrugerii.

Când primele cete de localnici au ajuns pe înserat, larvele se ridicaseră de-a binelea şi acum semănau cu nişte tineri dormind. Se plimbau de colo-colo, viermuind cu ochii închişi, cu mişcări gentile, stecurându-se unii printre alţii într-un popor compact. Ce visau oare frumoşii aia, cu feţele lor zâmbitoare, cu straiele lor frumos colorate? Ce vise puteau nutri capetele lor rudimentare, minţile lor ceţoase de mimesisuri germinând din spori direct turnaţi în straie de nuntă lucrat în fir, cămaşă de zale, şi costum de gală funerar? Nu se mai potoleau salutându-se cu emfază atunci când se întâlneau unul cu altul şi, pe înghesuiala aia delirantă mereu se întâlneau cu câte cineva şi de aceea o ţineau numa-nu-o plecăciune servilă, în dreapta şi-n stânga.

Cum s-or fi percepând ei unii pe alții când ritualul dansului lor somnambul îl executau într-o transă oarbă de pase magice? O lege a jocului, cu piese abstracte, în care Noima subzistă, altundeva, deasupra sau dedesubtul figurilor cioplite, în joc sau de joc? Jocul să fi fost stăpânul tainic al fantomaticelor caricaturi, prefăcând ipocrit o farsă de lume? Care lume?

Și oamenii de pe margine se repezeau cu bâte, ori cu arme vechi rămase prin cine știe ce miracol intacte de pe vremea Marelui Dezastru, ori cu uneltele câmpului aduse special în acest scop, și, cu lovituri furioase, distrugeau fenomenalele apariții. Și cât de straniu putea să arate acest asasinat colectiv! Cât de curios lucru era legitima extirpare! În care victimele erau reproduse mecanic, rânduri-rânduri, de o ștanță trăgându-le fidel după un arhetip adânc și PERFECT, obrajii lor curați, carnația suavă, contrastând până la fantastic cu jalnica stare a călăilor în legitimă apărare de specie. Principiul Binelui îmbrăca o haină exterioară atât de derutantă în acest conflict încât, cineva străin, dinafara problemei, ar fi putut rămâne cu impresia profund eronată și contrariată că masacrul este al PERFECȚIUNII, și-ar fi fost extrem de greu să convingi pe cineva că brutele cele hidoase erau, de astă-dată, cauza justă. Dar justă din care punct de vedere?

7

Libelungii și-au urmat pe parcursul întregii zile metamorfoza. Cu tot măcelul, când zorii își prăbușiră însângerarea peste Pustia fără sfârșit, bordura de cadavre nu reprezenta mai mult decât un insignifiant chenar marginal tabloului grandios al Forței neîmblânzite.

Swan lucra și el cot la cot cu ceilalți, rotind lama grea cu care hârbuia trupurile, ce se metamorfozaseră teribil sub ochii lui, de la făpturile plăpânde ce fuseseră cu o seară mai înainte, la stadiul de lunatici salutând frenetic și servil într-o parte și-n alta, până la înfățișarea de acum, impunătoare, puternică, degajând o impresie zdrobitoare de perfecțiune și ideal. Desigur, Swan nu era conștient, așa cum nu erau nici cei din jurul lui, de impresionantul contrast ce-i diferența pe cei ce măcelăreau de măcelăriți în fantastica încleștare a Morții, a Vieții. El doar își rotea sabia numită Galantdourh, creând pârtii largi în trupurile zvelte ce se înălțau acum sub soare, tot mai drepte, mai pure, mai suave. Nu, Swan nu ar fi putut afirma că resimte vreo repulsie față de semenii lui, cu care hăcuia fără întrerupere, zi și noapte, în damful crescând tot mai cumplit al cadavrelor ce intraseră deja în descompunere, pe când alte larve li se strecurau printre coaste,

grăbite să refacă handicapul, spre a-şi plimba cât mai curând ţinuta mândră peste Câmpie. Nu! Şi nici nu simţea nici un fel de înţelegere sau admiraţie în faţa Perfecţiunii formelor celor adormite pe care le hăcuia, nici milă pentru zbaterea lor în urmă-i, trecând prin ele, le deştepta pentru o clipă, pentru o singură clipă de zbor: în Moarte.

Le sosiseră deja întăriri substanţiale. Mii şi mii de braţe puternice vânturau uneltele tăioase, răspândind pe câmpul fără margini infinită moarte, dar pe o fâşiuţă atât de îngustă, atât de îngustă!

—Ei, acum ce părere ai? îl întrebă cel în vârstă atunci când se opriră unul lângă altul să-şi şteargă sudoarea care le şiroia pe feţele crispate în măşti fioroase de ură dezlănţuită.

Swan tăcea, privind zarea de somnambuli ce renunţaseră a mai saluta, trecând acum unii pe lângă alţii fără a mai da semne că s-ar percepe în vreun fel sau altul. Nici pe ei nu lăsau să se vadă că i-ar remarca, nici pe ei, sclavi mărunţi ai unor tradiţii obscure, ucigând fără întrerupere, dar pricinuind pagube atât de nesemnificative.

—Nu trebuie lăsaţi să se înalţe în zbor! strânse bătrânul pumnul cu îndârjire. Dacă se înalţă, de data asta sunt atât de mulţi, încât nu-i vom mai putea opri să ajungă la Ocean.

—Vrei să mă laşi, bătrâne?! Nu te mai suport! se oţări Swan.

Dar, deşi se răstea la el, nu simţea nici un fel de repulsie, nici împotriva feţei creponate a celuilalt, nici împotriva mâinilor duhnind de zeama tulbure ce se scurgea din trupurile Libelungilor atunci când implânta în ei tăişul rece, nici împotriva celorlalte amănunte care-i caracterizau. Nu simţea decât că-l iubeşte pe omul cel mărunt şi pisălog, aşa cum îi iubea şi pe ceilalţi doi, cu coase, care tăiau fără întrerupere de-a dreapta şi de-a stânga, ca la o zi de muncă la ogor, împrăştiind de jur împrejur capete cu ochi sticloşi.

—Trebuie să-i împiedicaţi cu orice chip să se ridice! repetau vorba prinsă din zbor, voci anonime, avertizând.

„Şi, în fond, ce mare lucru ar putea să facă dacă vor ajunge la Ocean?" se minuna Swan, deşi, când îşi amintea de cum dospiseră din apă şi cum praful multicolor devenise în atât de scurt timp Libelungii aproape maturi de azi, parcă-parcă se lăsa antrenat şi el de valul de suspiciune, presupunând că teama era, se vede treaba, ca nu cumva, putând profita de atâta apă, praful fantomelor să nu cuprindă întreaga Planetă — sau chiar Universul.

8

Până la urmă au fost aduşi chiar şi sclavii proveniţi din progenitura prizonierilor de la Marele Dezastru.

—Pe ei, băieţi! le strigau vătafii care lucrau alături de cei pe care-i loveau cu biciul până la sânge. Nu trebuie să se ridice! Acesta e cuvântul de ordine!

Dar şi Libelungii se modificară esenţial. Înalţi, strălucind multicolor, îşi expunea piepturile cu mândrie. E drept, ochii tot închişi îi ţineau, dar procedau cu o precizie care te făcea să te întrebi dacă nu cumva au ajuns să vadă prin pleoape. Asexuali, terni, se ridicau din mocirlă ca o sfidare adusă Eternităţii.

—Nu mai pot fi împiedicaţi, îi suflă bătrânul la ureche lui Swan. Hai să căutăm cai şi să le-o luăm celorlalţi înainte, că după aceea va fi prăpăd.

—Eşti sigur, bătrâne? îl caută Swan drept în lumina ochilor.

—Da. În noaptea asta. Eu am mai văzut o dată.

—Şi aşa sunt întotdeauna? mai întrebă tânărul.

—Nu, aşa nu au mai fost niciodată. E de groază!

Masa compactă fusese antrenată de un turbillon central al cărui ritm se accelera continuu. Fiinţele cu ochii închişi, care nu păruseră a avea vreun scop precis în rătăcirea lor oarbă, se adunaseră într-o mişcare unică şi uniformă, modelându-i în rânduri regulate. Nici acum nu luau în consideraţie mulţimea braţelor ce-i secerau pe margini, fiindcă erau mulţi, nenumăraţi, şi braţele secerau până la epuizare fără ca urmări sesizabile să poată fi percepute.

Swan şi bătrânul îşi încărcaseră câte ceva în traistele păduchioase, le aruncaseră pe doi cai şi aşteptau ceva mai încolo de teatrul evenimentelor. Se căţăraseră pe un tumul ca să vadă mai bine, şi, după atâtea zile de nemâncare, ronţăiau de zor rezervele din tainul cuvenit ce-i aşteptase intact la popotă până se ofilise de tot. Nimeni nu se atinsese de ceea ce li se cuvenea, fiindcă în aşezare nu mai rămăsese nimeni. Toţi erau aici.

Dominând harta împrejurimilor, la început nu fuseseră decât ei doi, ridicaţi în scări să scruteze zarea, folfăind. Apoi, treptat, în jur se mai strânseseră şi alţii, tot mai mulţi, călări, aşteptând. Barba colilie a bătrânului flutura în vântul aprig al înserării, impunând cunoaşterea unei taine la care ceilalţi nu aveau acces. Din vreme în vreme, toate privirile se întorceau spre el. Dar bătrânul rămânea neclintit, privind departe în zare. Când noaptea s-a întins, pe toate colinele s-au aprins focuri cât cuprindeai cu ochii, demarcând limitele Pustiei de limitele

Plantației oamenilor stratificați în valuri concentrice de impact: întâi mii, apoi milioane, apoi miliarde, popoare de popoare, unii în spatele celorlalți: focuri până în zarea fără fund, strălucind din gorgan în gorgan până acolo de unde se ridică sorii din Oceanul pe care plutește Planeta ca o carapace de broască țestoasă, rătăcind prin Cosmos. Și fiecare colină era ca un far în noapte, călăuzind calea de praf a unor corăbii nevăzute ce porniseră domol, în mare taină, împotriva Timpului, pe cursul unui Fluviu cu ape tulburi și leneșe. Prin întuneric nu răzbăteau decât foșnete ciudate și vuiet adânc, precum al mării, stârnit de talazurile celeilalte armii, nenumărate, ce pregătea ceva, acolo, la câțiva pași de ei. Ceva neprevăzut și de o colosală importanță, ceva care te făcea să te înfiori și să strângi la piept cu mâna tremurând pelerina argintie antiradiantă sfâșiată pe alocuri.

—Și, mai ales, țineți minte: când se vor ridica, nu trebuie lăsați să se mai așeze nicăieri! rosti sentențios bătrânul. Asta ne mai e speranța! Ăsta este acum cuvântul de ordine!

Și ceilalți dădeau din cap, aprobându-l în tăcere.

9

Femeia trimisese copilul mai departe. Glasul firav o făcu să-și înghită lichidul amar ce-i umplusе gura.

—Mămico, uite un înger!

—Ți-am zis să nu mai stai aici și să te joci nițel mai încolo, în iarba înaltă... șopti femeia, străduindu-se să-și stăpânească tusea insuportabilă.

—Mamă, mamă, ce e, ce s-a întâmplat?

Femeia își coborî în sfârșit privirea spre capul chilug al micuțului și într-un gest necontrolat întinse mâna să-l mângâie.

—Doamne, Dumnezeule! repeta ea. Dă, Doamne, să treacă mai departe! Dă Doamne să nu se oprească din zbor tocmai aici! Du-l Doamne la vecinul de peste deal, du-l pe pustii.

Ochii ieșiți din orbite urmăreau evoluția suavelor creaturi pe sub cerul înalt parcă picurând de sânge.

Nu era decât un pui, cu figura deschisă, cu ochii întunecați și goi, cu țeasta rotundă de metal, sticlind rubiniu în soare: un Libelung care abia deschisese ochii spre lume după un somn lung și fără vise în care nu făcuse nimic altceva decât să repete programul automat al unor gesturi de neînțeles, pe care specia i le sădise în trup mai dinainte de a se naște, urma o traiectorie, un sens care-l anima, confuz, lăsându-l pe drumul acesta ca pe o cale anume. Aripile fluorescente, cu

striaţiuni de holografie geometrică, băteau cu sute de mii de pulsaţii pe secundă, ţinându-l suspendat în aer deasupra imaginii inedite ce i se reflecta feeric în căutătura-i spectroscopică. Astfel, jalnicul gard de nuiele împrejmuind ogorul străin îi apărea de acolo de sus ca o miraculoasă deschidere cu iradiaţie, ca un mirific curcubeu de viaţă, iar femeia îi făcea semne lui, lui în mod special, arătându-i mica formă spectrală de alături. Şi Libelungul se apropie să se coboare alături de ei, să-i aline. Simţea o milă fără sfârşit pentru zbuciumarea tragică a măruntelor creaturi, a viermilor aceia ce nu cunoşteau zborul, târându-se atât de aproape de pulberea tirană.

Dar când întinse mâna să-i mângâie, încercând să le ofere măcar un strop din tandreţea nespus de dureroasă şi amară ce-i umplea golul de sub armura metalică, fiinţele pulberii se repeziră, doborându-l cu lovituri ferocc.

Fusesc un Libelung foarte tânăr. Cuirasa îi cedă scrâşnind sub izbiturile lemnelor apucate la nimereală de muribundă şi de fiul ei.

—De ce nu a schiţat nici un gest să se apere? întrebă uimit copilul.

—Libelungii nu se apără niciodată, îi explicase femeia.

—Bine, dar atunci de ce-i omorâm? mai întrebă copilul.

—Ca să nu se aşeze, răspunse femeia neatentă, trăgând cu urechea la tropotul ce se apropia. Ăsta este cuvântul de ordine.

Apoi tropotul s-a revărsat. Călăreţii treceau chiuind sălbatic, agitându-şi armele ascuţite. Zărindu-i singuri, câţiva se avântară cu caii lor iuţi peste brazde şi îi ajunseră.

Erau primul val.

10

Înaintea Libelungilor se rostogolea hoarda băulind şi devastând teritoriile străine, profitând din plin de nesperata incursiune, căsăpind tot în cale, să nu se aşeze, să nu se oprească din zbor. Era formidabil de plăcut să poţi izbi între ochii fiinţelor coborându-ţi din cer în cale! Să ai o spadă în mână, udă de spumă lăptoasă ce se scurge prin trupurile mai uşoare ale Libelungilor tineri!

În urma primului val nu mai rămâneau decât norocoşii ce izbutiseră să se ascundă în vizuinele de sub pământ, fiindcă primul val era format din cei mai temerari, porniţi năvalnic să prade, să sfâşie.

Al doilea val venea cu preşuri colorate desfăşurate-n vânt. Se cântau colinde, se cotrobăiau cotloanele, se răpeau femeile cu arcanul. Bărbaţii care nu suiau de îndată-n şa să se amestece cu hoarda, erau

spânzurați cu capu-n jos de crengile de mărgean la poalele arborilor vitrificați ce străjuiau partea dinspre Câmpie a Culturilor luate în copite de caii iuți ai Pustiei.

Suntem oameni! Miliarde! Și după noi vin Libelungii, care nu au voie să se așeze!

Și într-adevăr, după al doilea val, urmau Libelungii. Când poposea câte unul din zbor, era legat cu aripile de stâlpi și transformat în rug viu. Cei din al treilea val, călărind tot timpul dedesubtul stolului, îi loveau din fuga calului, săgetându-i din zbor, doborându-i cu pietre, frângându-le gleznele. În urma stolului, Culturile rămâneau acoperite de cuirasele metalice sfâșiate.

Dar nici Libelungii nu mai erau aceleași ființe suave care se trăsăseră cândva din colbul Pustiei de lângă Necropolă. Se făcuseră înalți, strălucitori și lucioși, cu chip săpat adânc în metal, cu trup de carapace solidă din titan și aluminiu. Aripile sclipeau neîntrerupt și, când veneau, orizontul se întuneca de un crepuscul de ev. Miliarde rămâneau în urmă să se descompună sub soarele roșu al serei Planetei. Miliarde își continuau zborul înalt, triumfător. Din clipa în care veniseră pe lume nu se hrăniseră cu nimic. Crescuseră și se dezvoltaseră din sine, germeni de nestăpânită energie, ridicându-se să treacă peste supliciul lumii acesteia și să ajungă acolo unde erau destinați să pogoare. Nimic nu-i putea opri. De data asta nimic nu avea să-i împiedice să-și atingă țelul tainic spre care se urniseră de fiecare dată în entelehii tot mai sublime, către o victorie de neînlăturat.

11

Swan călărea alături de bătrân. Hrana se isprăvise și ajunseseră să se spioneze între ei. Dormeau în șaua calului, cu sabia în mână, gonind neîntrerupt pe sub stolul care se îndrepta, în linie perfect dreaptă, spre țelul nebulos.

—Nu trebuie să-i lăsăm să se așeze! striga bătrânul.

Dar lui, în șoaptă, îi dezvăluise demult că nu-i vor mai putea opri ca-n alte dăți.

Și Swan privea acum cu interes și stimă spre ființele din norul compact sub care călăreau zi și noapte, aducând întunericul pe unde treceau.

—Oare de ce-or fi trecând peste ogoare? Dacă ar fi luat-o de-a dreptul pe calea cea mai scurtă către Ocean, de mult ar fi ajuns, și noi nu le-am mai fi putut face nimic, se minună Swan.

—Poate că nu Oceanul le este ţinta, ci, cine ştie, vreun loc anume...

Se roteau neîncetat, stârnind vârtejuri şi curenţi ce le fluturau panaşele, lăsând să cadă de deasupra o fulguială eternă de îngeri sfâşiaţi. Cu toate astea, norul continua să existe, plutind apăsător sub cer şi indicând ca o săgeată SENSUL.

12

Ajungând la limitele cele mai avansate ale Zonei Locuite, cea mai mare parte a cavalerilor descălecară, renunţând. El şi bătrânul îşi continuau însă drumul, călărind în tăcere, şold lângă şold, steguleţ de lance lângă steguleţ de lance, cu spadele bătând ritmic peste crupa caii violeţi. Şi Swan realiză pentru prima dată că, deşi stătuse lângă bătrân ani şi ani în şir, o viaţă de om, nici măcar acum nu ştia cum îl cheamă, nu avusese niciodată curiozitatea să-l întrebe ce nume poartă, dar, îşi zise, în fond ce importanţă ar putea avea numele?

Ce adânc întipărită în memorie purta imaginea Libelungului căluia căzut din înalt, care îi privise liniştit cum vin, ridicându-se respectuos în picioare, cu aripile frânte! Se apropiaseră în galop şi, când ajunseseră, se scrutaseră unul pe altul o vreme, cu curiozitate. Şi Swan întinsese mâna, cuprins de un tremur de emoţie, să pipăie anvelopa lucioasă şi rigidă a cărei înfăţişare se schimbase din nou. La atingere, îi stârnise o senzaţie străină şi pielea i se încreţise de un frig lăuntric. Privind, se aşteptase la complet altceva.

Atunci bătrânul îi întinsese spada şi Swan, apucând-o cu amândouă mâinile, o ridicase deasupra capului, cu ochii în ochii de gheaţă ai Libelungului. Când tăişul a căzut, şfichiuind aerul, din trupul distrus nu a scăpat nici un geamăt. Un om, o femeie chiar, lovit de moarte, geme, rosteşte ceva, blestemă, mulţumeşte sau plânge măcar. Dar zvârcolirile Libelungului erau mute.

—Poate că n-au limbă, îşi dăduse cu părerea, dar bătrânul clătină dezaprobator din cap.

Cavalcada continua pe Pământul de la Capătul Lumii. Au pătruns într-un oraş gigantic, mult mai puţin afectat decât Necropola din Câmpie, semnalând o zonă în care se foloseau **arme curate**. Copitele cailor sunau prelung pe caldarâmul străzilor dintre blocurile care rămăseseră, tot aşa cum vor fi fost şi odinioară: fără uşi, fără ferestre: simple paralelipipede intacte urmărite indiferent de trapul cailor, legănat, cum defilează pe lângă ei, în veşnicul crepuscul ce domnea sub norul Libelungilor.

—Păşeşti prin Cetatea Eternă, îi spuse bătrânul.

—Prin cetatea ce? întrebase el, crezând că nu a auzit bine.

Au mers neîntrerupt prin Oraşul bântuit de hoituri bine conservate. Apoi, brusc, Oraşul se cufunda în Ocean. Din larg se mai înălţau până deasupra apei construcţii scufundate, dar la locul unde valurile izbeau uscatul se formase o plajă îngustă. Înaintea plajei se deschidea o piaţă vastă, înconjurată de coloane până la cer.

Acolo au pogorât Libelungii. Deşi nu mai rămăseseră din cei plecaţi cândva din Pustie decât a milioana parte, probabil, erau totuşi mulţi, zdrobitor de mulţi.

—S-a sfârşit, murmură bătrânul.

Într-adevăr, nu mai era nimic de făcut. Vârtejul se lăsa, deşteptând un vânt puternic în timp ce soarele îşi făcu apariţia din nou pe cerul senin şi roşu. Talazurile verzi-plumburii se izbeau de stânci, răspândind în aer irizaţii de curcubee. Mortăciunile de pe mal, curate şi frumoase, ca noi, îşi mişcau alene, duse de curenţi, membrele.

Libelungii se strânseseră în cercuri concentrice. Pâlcurile de călări dădură iureş cu lăncile în cumpănă. Vârfurile oţelite au răpăit ca grindina pe carcasele lor de za, dar preaînalţii nici nu luau în seamă atacul furibund al cavalerilor din şeile cailor vineţi cu capete de os alb. Oţelul izbit de cuirasele diamantate de călirea în stratosferă, scotea doar scântei, nemaipricinuind nici o pagubă. Swan şi bătrânul descălecară şi se strecurară prin împletitura omogenă de înaripate trupuri metalice către punctul central ce focaliza adunarea circulară. De jur împejur se înălţau chipurile înalte şi neclintite, modelate în cel mai dur metal din Univers. Înaintea primului rând, cu picioarele afundate în apă până mai sus de genunchi, un Libelung ca un far ridică spre cer tăişul sclipitor al braţului, despicând cu vuiet aerul, într-un gest măreţ, sacru, emoţionant. Soarele însângera aripile străvezii prin care se refracta în nenumărate nuanţe necunoscute, dezvăluind jocuri de imagini spaţiale abstracte, în relief. Cel ce părea a fi regele Cârdului îşi înălţă iar mâinile peste mulţimile nenumărate şi atunci, din pieptturile puternice şi goale irupse un muget gutural, dar armonic, vibrând asemeni unei orgi ale cărei tuburi ar fi Istoria.

—Doamne-Dumnezeule! şopti bătrânul. Deci asta era! Deci asta e!

Părea că o tristeţe fără de margini le alina, acum şi pururea, sufletele răvăşite. Swan căzu în genunchi, cu faţa în nisip, smulgându-şi părul din cap cu amândouă mâinile şi izbindu-şi fruntea de o dală de mozaic şlefuit ca un cristal.

Şi din ochii bătrânului se rostogoleau lacrimi mari, picurându-i de pe barba încâlcită în sân.

Şi cântecul Libelungilor creştea tot mai pătrunzător, luând o alură mărcaţă şi dramatică, urcând sfâşietor, fără egal, deasupra Oceanului mort, deasupra Lumii pustiite. Grav, fără intonaţii, metalic, direct, zdrobitor, elevând spiritul către cele mai înalte culmi ale Abisului şi Dezolării. Cântecul Libelungilor de pe plaja unde Oceanul bate în zidurile Cetăţii Eterne.

IMAGINI ÎN OGLINDĂ

Răzvan Haritonovici

Întotdeauna îmi plăcuse să mă ocup de lucruri ciudate, aşa încât, atunci când Charlie îmi aduse două răsaduri de oglindă am tresărit de bucurie. Putea să fie, la urma urmei, şi o afacere foarte rentabilă.

Eram sătul de artificial şi prefabricat şi cred că nu eram singurul. Auzisem de un individ care se apucase de plantat pomi, dar nici unul nu se prinsese în solul sticlos. A trebuit să se mulţumească în continuare cu simulacrele de mere şi banane.

—Sunt un soi foarte bun — mi-a spus Charlie când mi-a adus cele două lamele transparente. I se spunea pe vremuri cristal veneţian.

Charlie e un tip cult, citeşte multe chestii, aşa că nu m-am mirat că ştia povestea cristalului veneţian, în schimb e foarte leneş. N-ar face nimic practic niciodată. Îşi plasează ideile altor experimentatori, aleşi în general dintre puţinii săi prieteni. El se mulţumeşte să stea în cubul său, să respire tot felul de halucinogene şi să videoviseze.

Mi-a întins două seminţe de oglindă.

—Sunt foarte preţioase — adăugă. Chiar Sistemul Central ar fi amator să ţi le cumpere. Ştiu eu, din surse sigure, că sunt dispuşi să dea bani grei. Ce vrei, naturalul tinde să fie la modă!

Charlie dispunea întotdeauna de informaţii secrete, aşa că l-am crezut. După ce a plecat am luat plăcuţele în mână. Ştiam unde să le plantez. În spatele cubului meu e câmpia sticloasă.

Am făcut două găuri adânci printre muchiile scânteietoare şi am introdus plăcuţele. Apoi le-am stropit cu un amestec de mercur şi argint pe care mi-l lăsase Charlie.

„Mai târziu vor avea nevoie de dragoste şi imagini frumoase — îmi spusese el. Acum e suficient să le uzi o dată pe săptămână."

I-am rezervat această plăcere automatului meu casnic. L-am programat pe două luni şi am plecat. Din când în când fac turul lumii fără să mă folosesc de teleportor.

La „Motanul Stelar", rămăşiţă din Era Fericirii, oamenii sunt aşezaţi într-o aliniere perfectă, singuri la mesele de durolit, sorbindu-şi tonicele artificiale.

Barmanul îmi onorează comanda. Trebuie să caute mult până găseşte toate ingredientele. Aproape că-i surprind o sclipire de supărare în ochii de Wolfram. În spatele meu uşile blindate se închid cu un zgomot sec. Afară e frig. Am vizitat Roscalul. Insula Dragonului, Malearele. Am văzut ruinele muzeului de artă şi ale Operei Mari din Roscal. Pe Insula Dragonului am văzut chiar şi o iguană vie. Dar cea mai ciudată întâmplare s-a desfăşurat în Maleare. Am întâlnit aici, pentru prima dată într-o călătorie, un om, un necunoscut cu care am stat de vorbă. Am fost atât de impresionat încât am uitat să înregistrez convorbirea.

Mi-a amintit de Era Fericirii. Deţinea informaţii care, mai târziu, mi s-au părut simple născociri. Vorbea despre copii cu un patos pe care nu l-am înţeles. Sunt sigur că nu era fertilizator. De altfel şi asta este o meserie pe cale de dispariţie. Mi-a povestit despre prietenie, despre oameni adevăraţi şi despre timpuri adevărate, când treburile mergeau altfel.

Când m-am întors am vrut să-i povestesc lui Charlie totul. Dar Charlie dispăruse. Am aflat de la ordinatorul central că intrase în unul dintre localurile interzise; o „Discotecă a hazardului".

În ultima vreme astfel de localuri se înmulţiseră extraordinar, fără o explicaţie veridică. Aici, contra unei sume exorbitante, puteai bea un suc natural şi chiar dansa cu o femeie adevărată, fără să fii un fertilizator. Apoi camera se întuneca şi, în mod aleatoriu, se deschidea o trapă. Un om, fericitul norocos al întâmplării, dispărea pentru totdeauna. Nu se ştia unde. Poate într-o lume mai bună, asemenea celei despre care îmi vorbise omul viu, din Maleare.

Şi eu sunt norocos. Am dreptul la o oră de lucru pe zi. Şi asta nu este deloc puţin.

Dimineaţa mi-am amintit de oglinzi. Crescuseră foarte mari, cu mult mai mari decât mă aşteptasem. M-am apropiat de una din ele şi am privit-o. Am trecut la a doua şi am văzut aceeaşi imagine ştearsă a unei umbre. „Acesta sunt eu?", m-am întrebat. N-am crezut şi mi-am verificat chipul în mica oglindă artificială din baie. Mă priveau doi ochi obosiţi şi trişti.

„Acesta sunt eu?", am gândit iarăşi.

La urma urmei, poate că aşa reflectă realitatea oglinzile naturale. Eu ştiam. Oricum, un lucru era cert, nu puteam găsi cumpărător pentru ele. Nu cunoşteam pe nimeni interesat de aşa ceva şi dacă stau şi mă gândesc, nu cunoşteam pe nimeni în afară de Charlie. Iar Charlie dispăruse. „Hrăneşte-te cu dragoste şi imagini frumoase", îmi spusese el. A doua zi oglinzile au început să se ofilească. Sticla a crăpat, iar

poleiala subțire de pe spate s-a scorojit. Am apelat la ordinatorul central, dar n-a putut să-mi ofere nici o soluție pentru a le salva. După o săptămână erau doar un morman de cioburi la poalele movilei de cristal.

Atunci m-am hotărât să mă întorc în Maleare. Trebuie să-l găsesc pe omul acela adevărat.

ŢARA TUTUROR POSIBILITĂŢILOR

Dănuţ Ivănescu

Little Washington se află la câteva mile de autostradă, dincolo de râu. E un orăşel uitat de civilizaţie, ca atât de multe altele, încât nici nu merită descris. Ar fi totuşi ceva care-l deosebeşte de celelalte, dar îţi trebuie ori baftă ori timp ca să-i descoperi particularitatea. Miercurea se goleşte de bărbaţi. Cobori dimineaţa în stradă, în singura stradă existentă, şi nu vezi decât două femei grăbindu-se spre casă. Te gândeşti la început că o fi zi de târg, că s-au adunat la club sau că pur şi simplu miercurea nu ies din casă. Nu! Degeaba baţi puţinele localuri publice. Frizeria, cârciuma şi clubul sunt închise. În zadar ciocăni la cele câteva uşi cunoscute. Nu-s de găsit bărbaţii. Femeile te privesc ciudat şi-ţi răspund politicos că ar fi mai bine să revii a doua zi.

Te întorci atunci în camera de hotel, îţi umpli un pahar cu whisky şi cuburi de gheaţă şi te aşezi în faţa ferestrei deschise. Nu te gândeşti la nimic. Leneveşti pur şi simplu, moleşit de căldura care tinde să devină caniculă. Şi deodată, pe neaşteptate, auzi mai multe focuri de armă. Destul de aproape. Tresari. Mâna zvâcneşte şi câteva picături de whisky sar pe perdea. Alte focuri. Încerci să te convingi că n-ai nici un motiv de îngrijorare, doar împrejurimile colcăie de vânat. Nu reuşeşti. Senzaţia că ceva nu-i în regulă persistă. Poate din cauza şuşotelilor din seara precedentă care încetau brusc la apropierea ta. Poate coşmarul de peste noapte-i de vină. Sau poate privirile iscoditoare aruncate pe ascuns de recepţioneră când ai urcat în cameră.

Înhaţi puşca de vânătoare, încalţi cizmele, îndeşi pălăria pe cap şi te avânţi pe scări în stradă. Auzi din spate vocea unei femei care încearcă să te reţină cu o copilărie. Paşii tăi sunt singurul zgomot care tulbură liniştea oraşului. Zăreşti cu coada ochiului câteva perdele mişcându-se. Pătrunzi în pădure. Nu faci nici douăzeci de metri şi o nouă serie de împuşcături te ajută să te orientezi. Măreşti pasul, deşi o clipă îţi fulgeră prin minte că n-ai ce căuta acolo şi că toată povestea asta s-ar putea termina prost. Ajungi în apropierea unui luminiş şi ceea ce vezi îţi îngheaţă sângele în vine. Bărbaţii, aşezaţi în arc de cerc, cu armele îndreptate undeva, în faţa lor. La început nu vezi ţinta, dar încordându-ţi privirea observi, sau mai degrabă ghiceşti, un drep-

tunghi cam cât o uşă normală. O perdea rară de ceaţă, doar cu foarte puţin mai densă decât aerul, dar precis delimitată. Şi tocmai când te gândeşti (pentru a câta oară?) că ai fost un cretin refuzând propunerea lui Winifred de a-ţi petrece concediul la vila ei din Florida, în dreptunghi se petrece ceva. O siluetă lăptoasă ia naştere pur şi simplu prin creşterea densităţii particulelor, căpătând formă cu fiecare clipă care trece.

Salva de împuşcături îţi bubuie în urechi. Silueta se chirceşte ca o coală de hârtie cuprinsă de foc şi dispare. Apoi începe nebunia. În dreptunghiul de ceaţă desluşeşti mai întâi o colcăială nemaipomenită, de parcă ar fi acolo un stol de păsări acoperit de o folie de plastic, apoi siluete prind să se materializeze instantaneu. Una după alta, într-un ritm infernal. Sute, poate mii. Bărbaţii trag, trag fără încetare, dar nu fac faţă. Câteva umbre, transformându-se în timpul alergării în oameni, se pierd în pădure. Un individ gras, cu chelie, îmbrăcat într-un costum gri, se repede spre tine vâslind grotesc cu braţele. Te zăreşte doar când ajunge la câţiva paşi, încremeneşte privindu-te cu ochi bulbucaţi, de animal hăituit, apoi citind cine ştie ce pe chipul tău, se pierde printre copaci, uimitor de repede pentru volumul său. Nu înţelegi nimic, sau mai exact refuzi să înţelegi monstruozitatea şi ai vrea să urli, poate că o şi faci.

Când îţi recapeţi cunoştinţa e linişte, e pustiu şi soarele coboară după dealuri. Te ridici obosit şi te întrebi dacă nu cumva a fost doar un coşmar idiot. Speri asta din toată inima.

Ajungi la hotel aproape de miezul nopţii, deşi probabil că n-ai mers mai mult de-o milă. Încerci să te strecori fără zgomot spre camera ta şi chiar reuşeşti, dar degeaba răsufli uşurat, trei bărbaţi te aşteaptă aşezaţi în fotolii. Îl recunoşti pe unul dintre ei. L-ai mai văzut zilele trecute. E primarul. Începe să vorbească fără să se ridice, fără să-ţi dea răgazul de a te aşeza. Te simţi ca un inculpat în faţa procurorului. Îţi spune că ar fi foarte bine dacă ai uita tot ce s-a întâmplat în pădure, te ameninţă chiar şi citeşti în ochii celorlalţi doi că nu glumeşte. Apoi primarul se mai înmoaie puţin văzând în ce stare eşti, sau poate că-şi dă seama că nu prezinţi nici un pericol pentru ei, şi-ţi povesteşte ceea ce tu intuiseşi de la bun început, dar refuzasei să crezi. De şase luni, în fiecare miercuri, „nălucile" năvălesc prin „poartă" şi ei încearcă să le oprească. Reverendul le-a spus că-i mâna diavolului şi că-n felul ăsta îşi plătesc păcatele, dar ei s-au convins că adevărul e altul. Au reuşit să pună mâna pe unul din năvălitorii ăştia şi Bob, care a lucrat ani de zile la o închisoare din New York, a stors tot ce se putea de la el. Cică vin dintr-un univers paralel, ce-o mai

fi însemnând şi asta, în care viaţa nu-i deloc uşoară, aşa că cei mai curajoşi şi cei urmăriţi şi cei care nu mai au nimic de pierdut asaltează „poarta" asta descoperită de curând, cu speranţa că aici o pot lua de la capăt.

Destui din Little Washington au sânge indian în vine, şi chiar dacă n-ar avea, oricum ştiu cu toţii cum a fost treaba cu coloniştii veniţi din toată lumea în America şi cu pieile roşii găsite aici. Or ei n-au de gând să se lase deposedaţi de „paralelii" ăştia, chiar dacă sunt şi ei oameni ca toţi oamenii. Aşa că trebuie să împuşte cât mai mulţi, pe toţi dacă ar putea. Şi înţelegi că trebuie să taci dacă nu vrei să le împărtăşeşti soarta. Tu dai din cap că da, ţi-e foarte clar, ba chiar văzând mâna dreaptă a unuia dintre cei doi alunecând încet spre cureaua pantalonilor, juri că o să fii mai tăcut decât un mormânt.

După ce rămâi singur îţi faci în grabă bagajele şi vrei să pleci, dar îţi dai seama că n-ai cu ce, şi într-un târziu adormi chinuit pe fotoliu. Dimineaţa te trezeşti tulbure, dar n-ai uitat nimic. Înhaţi valizele şi te repezi la gară. Nimeni nu te opreşte. Prinzi trenul de opt treizeci. De pe peron te privesc cei trei, fără să spună nimic.

Ajuns la New York te îmbeţi şi te întâlneşti cu Winifred şi faci dezlănţuit dragoste cu ea, încât îţi spune râzând că nu te credea atât de dotat şi uiţi totul. Nu te prefaci că uiţi, ci chiar uiţi. Dacă cineva te-ar întreba ce-ai făcut în concediu, ai răspunde cu mâna pe inimă că ai petrecut două săptămâni magnifice în Florida, la vila logodnicei tale.

OMUL SIMBIOTIC

Cristian Lăzărescu

„If I go insane
Please don't put your wires
In my brain..."

Pink Floyd

1946-1956	Tuburi electronice: generaţia I de calculatoare
1957-1963	Tranzistori: generaţia a II-a de calculatoare
1964-1981	Circuite integrate: generaţia a III-a de calculatoare
1982-1989	Circuite integrate pe scară largă şi foarte largă: generaţia a IV-a de calculatoare
1990	Circuite integrate pe scară extrem de largă, componente optice: generaţia a V-a de calculatoare
După 2000	Structuri electronice moleculare: generaţia a VI-a de calculatoare

Chirurgia de tansplant oferă noi speranţe celor care, altădată, n-ar fi avut nici o şansă de supravieţuire sau care ar fi fost condamnaţi la o permanentă imobilizare la pat, din cauza disfuncţiei unui organ vital. În America, în fiecare an, circa o sută de pacienţi primesc inimi noi, iar altor cinci mii li se efectuează transplanturi de rinichi. Pentru anul 1983, statisticile indică peste 22 000 de transplanturi de cornee.

În situaţiile în care găsirea de donatori este imposibilă, medicii recurg la organele artificiale, astăzi din ce în ce mai numeroase şi mai perfecţionate. Dacă implantul de inimă artificială nu a depăşit încă stadiul experimental, de „piesele de schimb" bionice au ajuns însă să beneficieze sute de mii de americani: articulaţii de umăr, genunchi sau şold, degete, piele, artere, dinţi, pancreas, trahee, laringe, braţe, picioare, os, ochi sau urechi.

În prezent, sunt în curs de realizare şi alte organe sau membre artificiale. Conform unei declaraţii făcute de Donald E. O'Neill, vicepreşedintele unei firme de produse farmaceutice din SUA, şi reproduse de revista „US News and World Report", „progrese însemnate s-au înregistrat în domeniul protezării, astfel încât practic fiecare organ sau os va putea fi înlocuit cu unul artificial".

Uneori, când mă trezesc, penumbra în care mi se află corpul mă face să cred că încă sunt om. Conceptul e relativ. Sunt astăzi om mai mult decât eram ieri şi mai puţin decât voi fi mâine?

Nimeni nu răspunde. Nici n-ar avea cine. Îmi duc în dreptul feţei protezele cromate, carnea topindu-se în metal şi bioplast, şi-mi privesc imaginea deformată în luciul cenuşiu al zorilor.

Jumătate din chipul meu e o ţesătură de fire colorate, oţeluri inoxidabile şi implanturi de titan. Unul din ochi e înlocuit de o cameră de televiziune miniaturizată, obiectivul părând un scanner introvertit. Mă ridic în capul oaselor şi îmi privesc corpul, reflexe stinse jucând peste aliajele de aluminiu-vanadiu şi mangan.

Nu ştiu de cât timp mă aflu aici. Nu ştiu câţi dintre cei ce i-am cunoscut odată mai trăiesc acum. Nu ştiu dacă vreunul dintre ei ar dori să mă revadă. Îmi încordez privirea şi o transfocare îmi aduce în plan detaliu algele înnegrite, depuse de mare pe nisipul umed.

Uneori aş vrea să văd pe cineva, să pot vorbi cu o persoană, să-i cunosc gândurile, faţa, ochii, să văd cum trece prin dispreţ, curiozitate, compasiune, fascinaţie morbidă şi în cele din urmă scârbă şi repulsie; un Victor Frankenstein al epocii moderne, urmărit pe canale de informaţie de structuri siliconice. Dar nu vine nimeni aici, niciodată. Oricum, nimeni n-ar vrea să vină. N-ar accepta să-şi recunoască eroarea în cea mai perfectă realizare a lor.

Mary Shelley, Stevenson, Poe, în fiecare noapte făpturile ieşite din pana voastră îmi dau târcoale. Aţi înţeles vreodată că Doppegängerul nu e un frate, o sosie sau o creaţie satanică, ci pur şi simplu jumătatea întunecată? Sau v-a fost frică s-o recunoaşteţi?

Îmi pot reaminti, mereu şi mereu, vâlva stârnită după reuşita „reparaţiei" mele: articolele din *Nature* şi *Scientific American*, conferinţele de presă, interviurile, speculaţiile, balonul de săpun al agitaţiei umflându-se din ce în ce mai mult. Şi eu/noi, revenindu-mi încet la viaţă, sângele curgând de-a lungul bioaderenţilor, calciul osos depunându-se pe ceramicele active biologic, legăturile de argint începând să conducă impulsurile nervoase prin interfeţe şi mai departe, prin lanţuri moleculare, spre partea intactă a creierului, sinapse zdrenţuite recreându-se în lungul componentelor sintetice şi eu/noi mişcând, gemând, deschizând ochii, reflexul curgând pe nervul optic suturat la microcircuitele din aur ale camerei miniaturale şi de-acolo, descoperind o lume acum străină. Atunci încă nu-mi dădeam seama de acest lucru. Nu ştiam ce avea să urmeze.

Îmi pot reaminti, toate amintirile vieţii le pot oricând chema din memorie; a devenit un arc reflex, cuprinzând o nostalgie reînnoită la

fiecare impuls ce-mi traversează sutimea de micron a neuronilor fuzionaţi cu electrozii biocompatibili. Doctorul se aşezase lângă patul meu, amurgul însângerându-i mâinile fine, cu degete lungi şi subţiri de violonist, făcându-l să pară un Moreau nerăbdător să culeagă prima suflare a omului-animal încropit. Într-un târziu vorbise, cu voce monotonă: „Un lanţ de poliacetilenă constă dintr-o succesiune alternată de legături simple-duble între atomii de carbon. Când alternanţa e distrusă apare o 'schimbare de pas', o învecinare a legăturilor de acelaşi fel. Deformarea reţelei ionilor de carbon, defectul, implică modularea distribuţiei electronice. Captând un electron liber, structura rezultată se poate deplasa în lungul lanţului fără pierdere de energie: un soliton. Putem folosi polimerizarea şi conducţia solitonică pentru a construi 'cablaje electronice' la nivel molecular". Tăcuse apoi un timp, îşi scosese ochelarii şi îi şterse cu mâna tremurândă. „Cam asta am făcut şi în cazul dumneavoastră. Doar că nimeni nu s-a gândit că materia vie înseamnă şi, sau mai ales, evoluţie. N-ar trebui să vă spun aceste lucruri, dar eu n-am fost de acord cu operaţia la care aţi fost supus. Am vrut să fim mai mult decât Natura..." Tăcuse din nou, apoi continuase: „Creştinismul asociază albul cu schimbarea la faţă, cu învierea — întoarcerea din moarte. Oare păcatul e nemurirea, spre care tindem inconştient? Şi iadul se poate schimba..., să fie alb. Priviţi în jur..." Se ridicase într-un târziu şi ieşise fără să se mai uite la mine.

Amintiri, striaţii fine irizând CD-uri, intacte, vii, emoţii codificate. O curbă oarecare poate fi „spartă" în cosinusuri şi sinusuri, rămânând însă aceeaşi. Sau conservarea energiei. A informaţiei. Amintirile ca informaţie. Agonia din tecile de mielină, neînchipuita durere a unui milimetru pătrat de epidermă — totul se terminase în mai puţin de o lună. Devenisem o posibilă verigă în lanţul evoluţiei, replica artificială dată procesului natural — acetaţi, poliuretani, complexul gelatină-resorcinol şi buclele de feed-back regulatoare. Şi tot mai acută, izolarea.

Mă evitau cu toţii. Nu doresc să-i învinuiesc. Nu cu adevărat. Erau oameni şi cred că e greu să împaci ideea perisabilităţii corpului tău uman şi cea a trăiniciei virtual nelimitate a cromului şi a titanului. Eram un monstru prin simplul fapt de a trăi. Ei nu ştiau că pentru mine viaţa, moartea, încetaseră de a mai avea semnificaţie. Microprocesorul implantat la baza cerebelului, înlocuindu-mi funcţiile distruse, îmi adusese nemurirea. Iar nemurirea mă făcuse un mort viu.

Să mă sinucid? Atunci, în zilele de la clinică, nu doream aşa ceva. Credeam că e o laşitate, un gest facil care m-ar fi eliberat cu

prea multă uşurinţă. Mai avea atribute umane. Exista încă materie organică originală, sânge, ţesuturi cerebrale neatinse, culoarea uitată a irisului. Iar religia creştină condamnă sinuciderea. Acum motivele sunt altele. Simt uneori ce simte o mamă în clipa când fetusul se răsuceşte în lichidul amniotic. Fetusul meu, copilul implantat în lungul nervilor, este una cu mine. Îl pot simţi în implanturile testiculare, în femurul inoxidabil, în tendoanele elastomere, în poliuretanul şi vitaliumul protezei maxilo-faciale. E îngemănat cu mine, priveşte prin camera noastră de televiziune; lumea mea e alcătuită din reacţii biochimice, a lui din impulsuri electronice binare, dar şi realitatea se conservă, în orice lungime de undă ai privi-o. Nu se aşteptase nimeni la aşa ceva, deşi era perfect normal. Omul — fiinţă informaţională biologică. Înlocuirea ţesuturilor celulare cu aliaje semiconductoare şi polimeri hemocompatibili dă naştere unei creaturi informaţionale bionice. Acolo, în spatele scizurii lui Ronaldo, sub aria Wernicke, ascuns de circomvoluţiunile viermuinde, se află inteligenţă, sub forma unui microcip tridimensional, cu legături moleculare. Eu o numesc inteligenţă, ceea ce nu implică afectivitate, sau alte atribute etice ori emoţionale. Are acces la tot corpul pe care odată l-am deţinut în exclusivitate, iar fluxul ei de informaţie îl modelează încontinuu.

Şi totuşi îmi doresc să fiu om, om în adevăratul înţeles al cuvântului. Ştiu că aşa ceva e cu neputinţă. Însă încerc. Când marea aruncă pe ţărm scoici, mă aplec, le iau şi le zdrobesc în pumn, privind cum şiroieşte limfa ţâşnind printre sfărâmăturile cochiliei, din carnea albicioasă tresăltând, prelingându-se pe membranele poroase din răşină epoxidică a ceea ce numesc mână. Şi atunci, numai atunci, mă simt om. Fiindcă, o fraţii mei, nu munca, liberul arbitru sau conştiinţa sunt virtuţile umanului, ci cruzimea rece şi calculată.

O viziune coşmarescă revine în fiecare noapte, bântuindu-mi orbitele din material acrilic: înălţându-se pe firele de argint submicronice ale nervului optic, străpungând coroida, rupând irisul, sfâşiind retina, ridicându-se la suprafaţă, secţionând corneea, împroşcând umoarea apoasă, ţâşnind însângerată, cu resturi de lob adipos pe suprastructurile cromate, se iveşte, într-un travling al dezintegrării, o cameră de televiziune cu obiectivul acoperit încă de resturi organice.

Să mă sinucid? Nu aş putea s-o fac. Dar moartea ca speranţă, negrul ca zbor...

Îl poţi vedea pe malul mării, lăsându-şi urmele în nisipul umed, şterse apoi de fluidul plumburiu. Peste cromul lucitor s-a revărsat carnea topită de bacterii, filamente organice de epi-

dermă lipindu-se de oţelul inoxidabil. Venele plesnite, negre de sânge închegat, îmbrăţişând în strângere tăcută teflonul şi policlorura de vinil, capetele albe ale oaselor emergente din fojgăiala organică a ţesuturilor putrezite. Forfota neîntreruptă a viermilor peste titaniul feţei, printre firele moleculare, de-a lungul profilului din bioplast, scormonind orbita sintetică. Globul ocular plesnit, izbucnit pe obraz, susţinut încă de nervul optic măcinat, oscilând la fiecare pas.

Sub aluminiul mânjit, ascunse de silicon şi latex, legăturile moleculare duc corpul mai departe, fără a-şi înceta funcţionarea. Să te sinucizi: nu acesta e liberul arbitru? Să dispui de propria ta viaţă: nu aceasta e unanimitatea atât de căutată, cruzimea dusă la extrem?

Dar o inteligenţă trebuie să aibă capacitatea de a face greşeli. Inteligenţa implică greşeala. Şi atunci, a fost oare o greşeală voită moartea simbiontului biologic, o încercare disperată de regăsire a umanităţii sau, dimpotrivă, a fost o ultimă cruzime a omului încorsetat în bioplast? Şi oare nu înseamnă această moarte o naştere efemeră, o dovadă iluzorie a umanităţii partenerului artificial? Ce este mai uman: să fii tu însuţi sau să laşi un altul să fie?

Îl poţi vedea pe malul mării, reflexele moarte ale valurilor jucând pe aliajele de cobalt-crom, oţelul inoxidabil al încheieturilor expus între mădularele prelinse, mergând, mereu şi mereu, printre algele înnegrite şi moarte.

SUBIECTUL 1

De cât timp vă aflaţi în spital?
Aproape de o săptămână.
Sunteţi deprimat?
Nu.
Aţi luat droguri?
Nu.
Ce vă supără?
Mă neliniştesc oamenii.
Cum de reuşesc să facă asta?
Se uită fix la mine.
De ce?
Poate că nu le place cum arăt sau altceva.
Arătaţi, într-un fel anume, neobişnuit?

De ce te interesează cum arăt?
Deoarece spuneţi că oamenii vă privesc fix.
Ei, da, uneori.
Cum vă înţelegeţi cu ceilalţi?
Nu comunic prea mult cu alţii.
De ce nu?
Deseori, nu realizează ce se întâmplă în jurul lor.

TEME DE DISCUŢIE

1. Analizaţi dialogul de mai sus. Ce puteţi deduce în privinţa celor doi interlocutori. Precizaţi boala sau domeniul patologic denotat de răspunsurile pacientului.

2. Care din următoarele variante o asociaţi celor doi interlocutori:

a) om şi computer?
b) doi oameni?
c) două computere?
d) om şi inteligenţă artificială?
e) două inteligenţe artificiale?

3. Cum vă interpretaţi răspunsul dat la punctul 2, în lumina testului Turing? (Testul Turing presupune diferenţierea între un om şi un program care simulează gândirea, pe baza unor întrebări şi răspunsuri non-verbale între examinat şi examinator.) Dar ştiind că pacientul PARRY este un program care simulează paranoia, conceput de Kenneth Colby în 1967?

4. Discutaţi relaţia dintre „gândire" şi „simularea gândirii", precum şi implicaţiile ce decurg de aici, în ceea ce priveşte testul Turing.

5. În dialogul următor, programul ELIZA (Joseph Weizenbaum, 1963) vorbeşte primul. Referindu-vă la noţiunea de „inteligenţă", comentaţi ultima frază.

SUBIECTUL 2

Discutam despre tine — nu despre mine.
Eu mă consider de nepreţuit.
De ce e nevoie să-mi spui că te consideri de nepreţuit?
Sunt mândru de capacitatea mea umană de a raţiona.
De ce spui capacitatea ta umană de a raţiona?

PERIPEŢIILE UNOR PĂMÂNTENI ÎN EXTERRIOR

Lucian Merişca

„I want to ride my bycicle"

(Queen)

Cap. 1 „Când e vorba de iubire, unora nu le priește, mai ales crocodililor pe numele Charlie"

Dar nu, ceea ce venea spre el, plutind fără grabă pe râu, acoperit de o crustă de mâl bej, nu era un buștean. Nu era un buștean, în primul rând pentru că mijea spre el niște ochi aproape omenești, sticlind isteț sub pleoapele cafenii. Karlenstein, deși era pe 4/5 cufundat în apă, simți o transpirație rece țâșnindu-i prin toți porii și impregnându-i echipamentul de protecție. Se smuci, dar era legat bine. Din câte își aducea aminte, detestase întotdeauna flora și fauna acestei planete. Propriu-zis nu era chiar un crocodil; un oarecare, nefamiliarizat cu viețuitoarele din Exterrior, ar fi putut să-l confunde cu o oaie proaspăt tunsă, căzută de pe un mal și purtată de apele tulburi. La o privire mai interesată, ar fi descoperit însă imediat maxilarele disproporționate și, asemănătoare unor antene, nările ca niște tuburi elastice, curbându-i-se pe suprafața valurilor. Valuri care se spărgeau în clăbuci murdari de barba lui Karlenstein.

„Drace!" își zise acesta, înțelegând acum de ce-l puseseră la murat exterrii din gardă și apoi o șterseseră. Auzi un zgomot ciudat, care-l făcu să-și ciulească urechile: monstrul se scobea în dinți. Cu una din nări.

Ce senzație ai oare atunci când ești mâncat? De mâncărime? Își răsfoi mintea și rememoră scena când unul dintre camarazii săi, în timpul unei campanii, avusese ideea nefericită de a se culca în bucătăria locuinței unui băștinaș. Spre dimineață îl auziră urlând; când dădură buzna în bucătărie, le spuse că simte o mâncărime cumplită pe toată pielea. Îl dezbrăcară complet și-l tamponară cu spirt, dar,

deşi el însuşi se scărpina din răsputeri, fu în zadar. Începuseră să-l mănânce şi nu se liniştiră până nu-l mâncară de tot. Erau pyrranhaşi de bucătărie, cărora indigenii nu le dădeau nici o atenţie. „Atenţie!" gândi involuntar Karlenstein, în timp ce crocodilul începuse să-l pipăie cu nările sale lungi, musculoase. Îl gâdila prin locurile cele mai sensibile; „Stai liniştit, Charlie!"; începuse să simtă deja o senzaţie teribilă de mâncărime, estompată imediat de o alta, infinit mai intensă: mirosul gurii larg deschise, cu sute de colţi înnegriţi de murdărie. Căsca o gură imensă, de parcă ar fi vrut să-l măsoare. Duhoarea era cumplită; niciodată, încă de acasă, nu suferise să i se respire în nas. Reuşi să-şi ţină suflul un minut, privindu-i fundul gâtlejului care fremăta de poftă. Dar, probabil, Charlie îl păstra pentru desert; era preocupat deocamdată cu adulmecarea de aproape a raniţei sale. Ceva îl atrăgea aici, căci muşcă mai multe sfori (eliberându-l parţial şi pe Karlenstein) şi făcu o spărtură în sac. Începu să înfulece la repezeală şi cu evidentă satisfacţie tot ce găsea, când, deodată, o bubuitură puternică îl propulsă pe Karlenstein spre mijlocul râului şi făcu să plouă 1/2 de minut cu jumări de crocodil.

Karlenstein înotă spre malul unde fusese legat: o parte din dinţii animalului mai erau încă înfipţi într-un tub contorsionat. Citi inscripţia bilingvă de pe spatele sprayului: „...Extract de pyrranhas. A se folosi numai în caz de nevoie. Nu ţineţi produsul lângă surse de căldură sau în ger! Nu găuriţi dozele goale după utilizare! Normă internă: 2135-54. Gramaj: 113±6%. Made in Exterrior." Îşi şterse cu dosul palmei transpiraţia de pe frunte, apoi, cu un bobârnac, se debarasă de crocodil, ce arăta acum ca un ciorchine de strugure fără boabe, având în partea anterioară o pereche de maxilare înţepenite la 180°.

Cap. 2 „Unde nu dă Domnul nişte pyrranhaşi..."

Când ieşi din balta căpruie, malurile mocirloase respirau o ceaţă dezordonată, ca nişte fumuri. Soarele părea aburit, şi chiar norii erau ca nişte arhipelaguri de mlaştini răsturnate. Aşa era Crocodilia, o ţară mică, scufundată pe jumătate în apă, terorizată de pyrranhaşi şi de fraţii lor mai mari...

Se feri să meargă pe potecile localnicilor, pentru a nu lăsa nici o urmă. În curând, auzi strigăte binecunoscute de pescăruşi, care-l

anunţau că satul e aproape. Exterrii îi creşteau în cotețe, pentru guano; de altfel, se încurcă imediat între crengile unui gard viu. Dincolo de ele se zăreau straturile de lalele ale băştinaşilor. Privi precaut prin frunziş; în cazul în care garda ar fi fost încă în sat şi era văzut, n-ar mai fi făcut greşeala să-l lege de malul râului... Sprijinită de poartă, se vedea clar bicicleta săteanului. Exterrii învăţaseră mult mai repede să meargă pe bicicletă decât să creadă în Dumnezeu. Totul pornise de la îndoctrinarea publicitară pe care o propagaseră pământenii: „Ciclismul uşurează digestia". Astfel cererea de biciclete la Curte spori brusc, iar după câţiva ani chiar şi unii din ţăranii înstăriţi putură să-şi permită luxul de a închiria modele populare. Această bicicletă era însă exact ceea ce-i trebuia. Cu puţin noroc, ar fi ajuns în 40 de minute la palat, pentru a-i anunţa pe ai săi că „Proiectul" fusese deconspirat. Muşchii gambelor îi fremătau sub piele de dorinţa de a pedala. Cu lovituri de bocanc îşi croi drum prin gardul viu, care începuse să-şi aplice ventuzele pe picioarele sale. Un strigăt de pescăruş îl făcu să transpire de emoţie. Încălecă dintr-un salt. „Nimic mai plăcut decât să mergi pe bicicletă" îşi zise; se mai uită o dată în curte, proprietarul probabil că îşi făcea siesta, apoi începu să pedaleze, din ce în ce mai grăbit.

„Hei!" auzi din urmă. „Hei!"

Era *inutil* să-şi piardă sângele rece. Îşi concentră toată energia (fizică şi psihică) doar în picioare. „Săriţi, mi-a furat bicicleta!" Simţea mânerele de gutapercă ale ghidonului ude de transpiraţie în pumnii lui mari. De o parte şi de alta a drumului, băştinaşi curioşi începuseră să se cocoţeze pe porţi. În spate auzi distinct hârâitul sirenei de pe bicicleta jandarmeriei locale. Karlenstein trecu nebuneşte pe lângă ultimele case şi ieşi din sat. Drumul devenea parcă din ce în ce mai îngust. Gâfâia. Sulițe aurii de lumină răzbăteau printre ramurile copacilor, orbindu-l; crengile ţepoase îl loveau peste faţă, iar ghimpii lor îl zgâriau până la sânge. Sirena tandemului jandarmeriei se auzea tot mai aproape. Era orbit de praf şi de vârtejurile de frunze uscate.

Un pod! Îl urcă în viteză: de la jumătate se despărţea în două. Un pod bifurcat?... Niciodată nu se gândise la aşa ceva! . Pe unde s-o ia?!... În dezechilibrul de care fu cuprins subit, apucă doar să pună instinctiv torpedoul, apoi să-şi aducă aminte că bicicletele indigenilor n-au decât frână de mână... Totul era să nu fie capturat viu: în ultima fracţiune de secundă (în timp ce zbura peste parapet) speră din toată inima ca şanţul cu apă în care se rostogolea să fie plin cu pyrranhaşi. Nu avu noroc.

Cap. 3 „Aş fi preferat să pedalez eu"

Se trezi hurducat în bicicleta blindată cu şenile cu care era dus de către garda guvernamentală. Îşi muşcă buzele privind chipurile insuportabile ale tovarăşilor săi de drum. Ultimul drum, de data aceasta nu mai avea nici o îndoială. Îl legaseră centimetru cu centimetru; îi înnodaseră până şi barba lui roşie în jurul gâtului. Zâmbi... dacă l-ar omorî doar, ar fi bine... Exterrii, în schimb, n-ar fi reuşit niciodată să rânjească; nu puteau mima nici un sentiment. Îşi aduse aminte de şocul pe care-l avusese prima dată când pusese piciorul în Exterrior. Coloniştii au fost întâmpinaţi de reprezentanţi ai populaţiei. În garduri erau înfipte capete de iepe. Dar capetele acelea aveau o expresie... Pe când exterrii... pur şi simplu nu aveau nici o figură. Fiinţe fără feţe, fără păreri, fără sentimente... Apoi pământenii şi-au dat seama că nu au de ce să se sperie, nu asta are importanţă. „Dar ce mai are importanţă, acum?..." gândi Karlenstein. Probabil că nici măcar nu se vor obosi să scoată ceva de la el. Ştiau totul despre „Proiectul Urangutanilor de Sticlă". Karlenstein nu se îndoia de asta; dar cine să fi trădat? Băştinaşii? Să-şi fi dat ei oare seama că, prin organizarea din umbră a acestei răzmeriţe, pământenii urmăreau să pună mâna pe putere? Era greu de crezut că printre indigeni, care în luptă erau de un eroism feroce, să se fi găsit unul care să trădeze din interese materiale sau pentru a intra în tagma nobililor. Mai degrabă revolta începuse prea devreme, undeva într-unul din colţurile Exterrionului, ceea ce alertase conducerea. Iată lucrul pe care pământenii nu-l prevăzuseră: o revoltă prematură — o bombă cu efect devansat!

Karlenstein se bucură totuşi, zâmbind pe dinăuntru, că ultimul drum îl face pe bicicletă. (...Cu toate că ar fi preferat să pedaleze singur.) Aşa cum stătea întins, la picioarele lor, nu-i fu greu să-şi dea seama că soldaţii nu se spălaseră pe picioare de foarte multă vreme. Se mai zbătu un timp, până îşi aminti că oricum nu mai are nici un deodorant la el. Apoi fu liniştit.

Cap. 4 La carnaval

În timpul acesta, la Palat, continuau serbările.

Platourile cu mâncare erau înţesate cu steguleţele transparente ale exterrilor. Comesenii discutau şi se delectau cu nişte gândăcei

uscați, roșcați-translucizi, dulci ca stafidele și serviți direct din farfurii de mannură neagră. Din când în când, se aplecau și ajutau vreun balerin să se ridice de pe jos; în încercarea lor disperată de a-i obișnui pe pământeni cu estropocoregrafia, dansatorii Curții își scăpau mereu cârjele sau își rupeau picioarele de lemn, împiedicându-se de mese. Exterrii aceștia erau dotați cu proteze cu rotile, asemănătoare trotinetelor noastre, dar mult mai periculoase. Se ajunsese la o adevărată modă, mai ales după ce fiul mai mare al Împăratului își amputase un picior. Nici un curtean nu scăpa prilejul de a-l imita și chiar pământenilor li se făcuseră anumite aluzii în acest sens. De altfel, nici Împăratul, deși îi tolera, nu se obișnuise întru totul cu acești balerini; Gheorghe, numit de intimi Jenică, și poreclit de popor Mkono-wadamu, adică „omul cu mâinile însângerate" (poreclă pentru care se dădeau pe puțin 15 ani), lâncezea în tronul său de plastic, emanând un aer oarecum retro. Indiscutabil, era de modă veche — purta părul cu cărare, mai precis spus, cu cărări: trei până la unsprezece cărări. La fel ca și figura sa de cauciuc, cu ochii de fildeș, (fabricată pe Terra) pe care și-o abțiguia într-una. Pentru a le face plăcere oaspeților pământeni, exterrii conveniseră să poarte la Curte mănuși omenești de gumă, trase peste capurile lor ca niște becuri. Practic, asemenea întâlniri se transformau în adevărate baluri mascate, pământenii profitând de prilej pentru a se deghiza și ei în vreunul din animalele Exterriorului sau în exterri.

Și pantalonii lui Jenică erau călcați impecabil, după o modă europeană originală, la cel puțin opt dungi.

Exterrii învățaseră multe lucruri de la pământeni, dar nu se dezbăraseră de vechiul lor obicei de a pune fermoare pe talpa încălțămintei și pe calota șepcilor de paie. În fapt, era adevărat că descoperiseră fermoarul cu mult înaintea noastră și de aceea el căpătase o asemenea extindere. Chiar lângă tron, era prins în perete un crucifix; dar exterrii nu uitau niciodată de această prioritate a lor în ce privea fermoarele, astfel că Isus Cristos avea, practic, un mic fermoar disimulat în regiunea posterioară.

Pe ringul de dans, capitonat cu pluș mov, musafirii dansau bosanove interminabile, ferindu-se de balerinii în cârje care se prăbușeau dezarticulat. Din când în când, sorbeau paharele cu suc dulce și sărat sau mai serveau, la insistențele gazdelor, câte un mentosan.

Împăratul se scula de vreo câteva ori și trecu cu pași mari, diagonali, printre dansatori, lăsând în urmă-i un nor fin de mătreață (artificială). Ajungea la buda imperială, unde ușieri îmbrăcați în verde

şi maro îi deschideau calea, urându-i toate cele plăcute. Înăuntru îl aşteptau clismaci entuziaşti şi îndemânatici.

Profitând de aluzia imperială, tinere îmbrăcate foarte sumar invitau cu gesturi delicate pe convivi să uzeze cu încredere toaletele luxoase. Pământenii nu se puteau abţine să nu le soarbă din priviri, deşi ştiau prea bine că sunt doar exterri mascaţi. Sau exterre — căci locuitorii planetei erau unisexuaţi.

La intrarea în privată, lacheii urau respectuos comesenilor, cu zâmbetul standard pe buze: „...!" ori numai: „Succes, Messire!" sau „Domnul fie cu dumneavoastră!" La ieşire, erau întâmpinaţi de fiecare dată cu: „Felicitări, Maestre. Congratulations!"

Cap. 5 „Muzică, dans, surprize"

Deodată, exterrii împinseră câteva tunuri în sala de bal. Pământenii se aruncară ca la comandă pe podea sau pe sub mese, în timp ce mesenii aplaudau entuziasmaţi. Răsună comanda FOC! şi, cândcolo, din ţevi irupseră nori coloraţi de confetti.

În mijlocul acestei lumi pestriţe, Generalul, kaki şi demn, dansa cu un exterr costumat într-o blondă superbă. Partenera avea la gât o bandă lată de platină şi era înveşmântată în zeci de voaluri, volanuri şi volănaşe irizate. Tocmai intenţiona s-o cuprindă mai jos de talie, când o nouă ploaie de confetti îi înăbuşi pornirile. Grindina încetă; câteva confetti rămaseseră agăţate de ochii ca nişte melci ai partenerei. Generalul dădu să le scuture, dar constată că, de fapt, erau mici păianjeni multicolori. Imediat remarcă în stânga lui pe cineva care purta o mască foarte reuşită de lepros cosmic şi care se chinuia să-şi scoată păienjenişii din şvaiţerul feţei.

—Foarte frumoasă mască, remarcă Generalul, ca să spună ceva.

—Dar nu e mască, îi răspunse suav blonda.

Apoi îşi propuse să treacă cu ea alături, unde în timpul zilei se vernisase o expoziţie de artă plastică şi elastică, dar văzu pe cineva apropiindu-se repede şi nesigur. Abia îl recunoscu pe Ciprian, deghizat în nasacron.

—HIBDA, HIBDA HIBDARORUM, îi zise acesta în treacăt, mascându-şi crisparea printr-un zâmbet fals.

Generalul continuă să danseze câteva secunde, apoi privi uşor în jos. Într-adevăr, dacă erai puţin atent, puteai să observi sub rochia lungă, spumoasă, roz, ieşind din când în când la iveală bombeurile

unor bocanci soldăţeşti. Aşadar, o cursă de toată frumuseţea... Toate surprizele la timpul lor! Peste cel mult jumătate de oră balul se va sfârşi, iar Karlenstein nu se arătase. Karlenstein a fost prins, atunci. Înseamnă că au aflat. Deci ne suspectau. Faptul că le-am construit nenumărate gări (deşi nu aveau încă linii ferate) şi că i-am salvat de la o epidemie de scrufuloză nu a însemnat nimic pentru ei. Exportându-le bicicleta şi pe Dumnezeu nu le-am câştigat încrederea. Conspiraţia a fost dejucată. Dar de ce nu-i arestaseră de la începutul balului, sub acuzaţia de instigatori ai poporului? I-au lăsat să se scălămbăie trei ore degeaba — abia acum observă că uşile erau păzite de schelete mecanice — nu va trece mult şi va începe adevăratul bal.

Cap. 6 Paraşuta

„Mă scuzaţi un moment?..." zâmbi Generalul spre partenera sa, satisfăcut de pretextul găsit. „Da, desigur." „Mulţumesc!" şi-şi pocni călcâiele, încovoindu-se, deşi era inutil: şi aşa partenera era mult mai înaltă. Apoi se îndreptă spre toaleta rezervată oaspeţilor, rânjind încă şi frecându-şi mâinile. „Ha! gândi el, într-adevăr, înălţimea e invers proporţională cu inteligenţa."

Closetele imperiale erau aşezate în sala tronului, chiar vizavi. Nobilii, ieşind dinăuntru, schiţau un zâmbet obosit şi-şi tamponau uşor fruntea cu batistele lor de iută, ce aveau în colţ monograma aurită a Împărătesei.

Ce-i drept, nu era de lepădat un astfel de closet. Nu numai că pentru nobilime această încăpere devenise un obiect de mândrie şi fandoseală, fiecare ţinând să-i adauge amănuntele cele mai luxoase şi baroce, dar ea ajunsese, în primul rând, un mijloc de diferenţiere socială.

Nu mai vorbim de blănuri şi tapiserii, dar înăuntru puteai găsi tăvi întregi pline cu ciocolată amăruie, amară sau acră, sucuri purgative, albume de artă, robinete muzicale cu apă rece, caldă sau parfumată, candelabre roz, spray-uri scumpe şi lanţuri cu clopoţei. Chiar autovehiculele curtenilor erau, de fapt, nişte umblători portabile, pe roţi, în care intrau până la jumătate. Existau şi asemenea vehicule-private publice, cu taxatori, pentru demnitarii sosiţi din provincie.

Prin contrast cu toate acestea, veceurile comunale de care dispuneau exterrii de rând erau săli întinse, prost luminate, cu mai multe găuri. Pentru a economisi materialele de construcţie necesare pereţilor

despărţitori, la intrarea în stabiliment li se împărţeau cetăţenilor ochelari grosolani din tablă. Iar pământenii împrăştiaseră manifeste clandestine, însoţite de planşe şi schiţe, prin care arătau populaţiei (negru pe alb) că tuburile de canalizare de la Palatul Imperial nu se uneau cu cele din canalizarea comunală, ci se deversau separat. Aceasta fusese picătura care umpluse paharul. Şi care a dat în foc, alertând conducerea...

Astfel gândea Generalul, auzind tot mai clar muzica de orgă liniştitoare, laxativă, ce emana prin uşile capitonate ale budei.

„Ieşirea din impas, ieşirea din anonimat — prin ieşirea din minţi sau prin ieşirea pe geam de la ultimul etaj." Generalul, personal, prefera a doua variantă a dictonului, mai ales că avea la el un elastic pentru paraşutişti. Era vorba de un patent exterr; ei avuseseră ingenioasa, şi totodată, economica idee de a înlocui paraşutele (importate de pe Pământ) prin elastice lungi, legate cu un capăt de centură şi cu celălat de avion. Când atingea solul, atât paraşutistul, cât şi cei din avion se grăbeau să taie primii elasticul. Dacă acesta ar fi lovit avionul, i-ar fi îndoit fuselajul şi l-ar fi dezechilibrat fără îndoială. Ca echipajul de la bord să nu taie totuşi prematur elasticul, ajuns jos paraşutistul obişnuia să fluiere, sincronizând astfel acţiunile. Săritorii erau foarte iuţi, încât mai întotdeauna, reuşeau — în câteva fracţiuni de secundă — să se ferească din calea elasticului, care, scobea în pământ un orificiu de 40-50 cm.

Aşadar, îşi va da drumul pe fereastră şi apoi se va face nevăzut; îi va învinge cu propriile lor trucuri.

„Mulţumesc, nu vreau!" îi spuse el maseurului-scărpinier, dezbrăcat pe trei sferturi, cu nişte muşchi de dirijor la mână, care intenţiona să intre după el.

Se mai întoarse o dată spre ringul de dans să vadă dacă totul e-n ordine, apoi apăsă pe clanţă. „Inteligenţa e capacitatea de a forţa norocul" gândi Generalul şi intră fredonând „Imnul paraşutiştilor".

Cap. 7 O noapte la castel

Toată noaptea, ca din întâmplare, Ciprian se apropie din cinci în cinci minute de fereastră, uitându-se în jos, în curte. O dată văzu gărzile schimbându-se, apoi dublându-se. Apoi quadriplându-se. O dată văzu cum dădeau drumul la pyrranhascraconi, să patruleze prin curte. Atunci îi veni să plângă, gândindu-se că el însuşi era deghizat

în nascracon, dar aspectul său, spre deosebire de al acelora de jos, n-ar fi speriat nici un exterr de faţă. O dată văzu luna lor ca o coasă înconjurată de halou ce nu prevestea nimic bun; prin dreptul ei se zăreau trecând imense pânze de păianjen sferoidale, înăuntrul cărora se agitau colonii de milioane de indivizi. Era încă prea agitat ca să-şi facă vreun plan sau ca să fie realmente îngrozit de viitorul apropiat. Ndongo, în schimb, nu pierdea timpul; mâncase şi băuse şi continua să mănânce şi să bea. Şi dansa — nu mai erau mulţi exterri în sală pe care să nu-i fi invitat la dans. Şi fără să fie refuzat niciodată, ci din contră.

Ciprian le explicase pe scurt şi celorlalţi pământeni cam ce era de bănuit că ar putea urma; dar aceştia nu aveau ici cea mai mică iniţiativă, aşteptând ca Generalul — creierul lor — să iasă din W.C. De altfel, uşa prin care intrase nici nu se mai vedea: câţiva exterri, printre care şi blonda Generalului, trăseseră din întâmplare un paravan mare în dreptul ei şi se dezechipau.

—Ce coincidenţă..., remarcă Ciprian.

—Coincidenţă-coincidenţă, dar de ce chiar atunci când Generalul nostru are treabă la W.C.?..., îi răspunse Ndongo în zendji, limba lui natală, ca să nu înţeleagă exterrii, cu toate că nici Ciprian nu pricepea o iotă.

O altă dată, privind pe fereastră, Ciprian văzu soarele lor răsărind cu zgomot de după deal, ca un dop de şampanie. Şi — chiar când voia să-l anunţe pe Ndongo că noaptea trecuse, Karlenstein nu venise, Generalul nu mai ieşea din W.C. şi exterrii nu luaseră paravanul din dreptul uşii — poarta mare a cetăţii se deschise şi intră garda imperială escortând sau, mai bine-zis, purtând în cea mai mare viteză un ostatic. Era desigur Karlenstein, legat ca o pastramă, care nu se zbătea. „Nu se mai zbătea" gândi Ciprian, apoi le făcu semn celorlalţi că balul s-a terminat. „Balul dansant", se corectă el.

Într-adevăr, speakerul exterr anunţă într-un esperanto exasperant de calm că, întrucât a venit dimineaţa, domnii pământeni sunt poftiţi să meargă la culcare. Şi, adăugă el, cum primejdiile vieţii în Exterrior le sunt cunoscute, sunt sfătuiţi să nu părăsească sub niciun motiv dormitorul.

Pământenii se uitară unul la altul, apoi îşi luară politicos rămas-bun de la partenerele lor ocazionale şi se grăbiră spre dormitor.

Cap. 8 „Ras, tuns şi frezat

Înainte de a intra însă, fură chemaţi câte unul în camera portarului. Fiecare nou adus era îmbrăcat în verde şi bătut cu atenţie ca să nu rămână urme. După bătăile de rigoare, preventive, erau conduşi de braţ la paturile lor.

În dormitorul cu paturi suprapuse şi cearşafuri ude, nu prea curate dar întinse să sară banu', plutea un miros de untură prăjită. Nu-şi dădură seama de la început care e cauza, deoarece încăperea era foarte lungă, cuprinzând circa 150 paturi etajate. Abia după un timp, unul zări ceva negru în fund. Se apropiară, şi atunci Ciprian, care avea imaginaţia cea mai bogată, îl recunoscu pe Karlenstein. Fusese tocmai bărbierit, probabil... Spun „probabil", deoarece, cum exterrii habar n-aveau de îndeletnicirea asta şi se mai şi grăbeau, se folosiseră de un aruncător de flăcări. Bietul Karlenstein cu barba lui splendidă şi cu aspectul său leonin!...

Se vede că soldaţii nu mai suportaseră pilozităţile excesive şi pentru pământeni, darămite pentru ei, ale roşcatului. Şi apoi, trebuia respectat Regulamentul militar, care era acelaşi, cu toate că exterrii erau complet spâni. Karlenstein avusese un anumit hirsutism congenital, dar, pe lângă aceasta, făcuse greşeala de a începe să se bărbierească de la 7-8 ani, astfel încât, la vârsta maturităţii, practic, era nevoit să se radă din două în două ore. După 6 ore, deja, mersul i-ar fi fost mult îngreuiat.

Ciprian şi Ndongo nu-şi puteau destipări din minte ultimele cuvinte ale lui Karlenstein, dinaintea plecării: „Viaţa e ca o bicicletă..." (De ultimele le era jenă să-şi amintească.) Ceilalţi plângeau fără lacrimi.

Dar, brusc, cineva strigă „Atenţiune!" şi, când se întoarseră, simţiră junghiuri, crampe şi colici. Se apropiau doi exterri, nemascaţi şi ascunzând ceva la spate. Ciprian şi Ndongo îşi aduseră aminte de ustensilele şi metodele neomeneşti de execuţie ale exterrilor şi scoaseră simultan, ca la comandă, din raniţă, creioanele de oprit sângele. Deoarece, dacă nu se grăbeau, orice clipă pierdută putea face ca situaţia lor să se agraveze, fură nevoiţi să le înghită preventiv, dându-şi reciproc dupaci după ceafă. Se consolară că, medicamentele, cu cât sunt mai greu de suportat de către pacient, cu atât sunt mai eficiente. Ceilalţi le urmară îndată exemplul...

Acela dintre exterri care purta grade de ofiţer superior păru că are intenţia să zâmbească, apoi comandă „Alinierea!" şi „Drepţi!" Îi

aşeză în ordinea gradelor şi a înălţimii, civilii ultimii, şi le ordonă să treacă pe rând pe la aşa-zisul „bărbier". Acesta scoase de la spate ceea ce considera el a fi o sculă mai fină şi care nu era altceva decât o banală lampă de pârlit porcii. Unii deţinuţi începură să murmure, dar ofiţerul le aminti paragraful comun „Ordinul se execută, nu se discută", ridicându-i cu aceeaşi ocazie la gradul de soldat pe toţi civilii din încăpere. Le explică apoi cu răbdare şi tact că e mai bine aşa, decât cu aruncătorul de flăcări.

Zis şi făcut. Dar pământenii se dovediră a avea mai multă bunăvoinţă decât voinţă propriu-zisă, astfel încât trebuiră să se ajute unul pe altul pentru ca treaba să meargă mai repede. Cel care stătea pe scaun era ţinut de mâini de doi camarazi, iar un altul îi ţinea strâns picioarele.

Treaba odată terminată, ofiţerul le dădea „Alinierea", „Drepţi", „La interval adunarea", „Culcarea", „La loc comanda", „Descălţarea", „Culcarea", „Noapte bună", „Şi nu uitaţi copcile!"

După ce stinse lumina, bărbierul — care, desigur, nu căpătase nici un bacşiş — ieşind ultimul pe uşă, le strecură printre dinţi: „Acum, că v-am făcut frumoşi, o să vă pregătim şi un sicriu colectiv." Pe urmă se auzi cheia învârtindu-se de trei ori în broască.

Cap. 9 Un telefon în viitor

Cum intră, Generalul îşi aruncă privirile pe fereastră şi avu o senzaţie ca atunci când doreşti cu tot dinadinsul să strănuţi şi, chiar când s-o faci, cineva îţi dă prin surprindere un ghiont între coaste. Geamul avea gratii groase de aur — prevăzuseră totul.

„Ei, ce vrei... de fapt, fiecare e inteligent în măsura posibilităţilor."

Se apropie şi privi pe fereastră. Ţevi de tun viu colorate îşi făcuseră deja apariţia pe zidurile cetăţii şi îi auzea pe manipulanţi reglând poziţia. De data aceasta, nu mai erau tunuri pentru confetti. Împăratul îşi apăra cetatea; desigur, până dimineaţa va primi ajutoare şi atunci nu va mai fi nici o şansă ca exterrii de la ţară să intervină, salvându-i.

Se întoarse şi se uită pe vizor — văzu pământeni şi exterri dansând cu dezinvoltură; ieşirile erau păzite. Dacă ar fi încercat să părăsească sala, scheletele mecanice ce aşteptau după uşi i-ar fi decerebrat fără îndoială.

Se răsuci şi se împiedică de măsuţa telefonului, care zdrăngăni un minut sub ochii lui. Un telefon în W.C.! Puse mâna pe receptor şi se gândi unde să sune.

Unde?... Acest telefon era o provocare a exterrilor; desigur, aceştia îşi ciuleau urechile la un receptor colateral.

Generalul îşi frecă bărbia, zgâriindu-şi buricele degetelor în firele proaspăt răsărite. Şi atunci, îi veni ideea.

Exterrii puteau să-şi ciulească urechea până la loc comanda!... Nu cu Exterriorul va vorbi. Formă prefixul Pământului, urmat de 2-1-3-5-5-4. Familia Karlenstein. Karlenstein nu apăruse la bal, aşa cum promisese. Desigur, ceva i se întâmplase. Datorită vitezei relativiste cu care călătoriseră şi datorită timpului special din Exterrior, precum şi datorită întârzierilor inerente ale centralei, pe Terra se scurseseră acum câteva decenii. Telefonul lui va suna în viitor. Dacă receptorul va fi ridicat de Karlenstein în persoană, totul e în ordine. Înseamnă că a ajuns sau că va ajunge acasă. Şi, o dată cu el, toţi ceilalţi. Dacă nu...

Obţinerea legăturii dura. Dar dacă nu va răspunde nimeni?... Dacă atunci nu va mai fi nici Karlenstein, nici telefonul cu măsuţa sa, nici casa Karlenstein, nici vecinii săi, nici cartierul, nici oraşul, nimic pe Pământ decât imense crăpături negre?...

Sună. Sună. Generalul are emoţii. Declic.

—Alo?...

—Alo, Pământul?

—Da.

—2-1-3-5-5-4?

—Da.

—Karlenstein e acasă?

—Cine?...

„Cine?..." Accentul.

Accentul de exterr. Scăpă receptorul din mână.

—Alo? Alo! Receptorul se bălăngănea la marginea măsuţei. Accentul „Ei! Alo!!"

Îl trânti în furcă şi se sprijini de perete. Exterrii pe Pământ. Peste câteva zeci de ani. Aşadar ei erau ultimii pământeni?...

Se privi în oglindă să vadă cum arată.

Cap. 10 În care se vede că nu întotdeauna reușești să te sinucizi

Era o oglindă foarte frumoasă, de aur. Și extraordinar de clară, de o sinceritate deprimantă. Se uită drept în ochii lui. În ochi se oglindeau gratiile ferestrei.

Printre gratii se vedea cerul tulbure al zorilor, inexpresiv ca un pește. De obicei, se considera blazat; dar acum își dădu seama că nu se simte atât de plictisit de viață. Avea în clipa aceasta o dorință meschină de sinceră de a fi o vrabie, o muscă, pentru a putea trece printre zăbrele.

Recapitulă. A trăit zilnic, între orele 5,30-21,30 (plus alarmele), timp de cincizeci și doi de ani. Primind ordine de la alții, apoi dând ordine altora. Fără să ceară nici o permisie. Ce-ar mai fi avut acum nevoie de o scurtă permisie!...

Afară, cineva hârșâia ceva pe parchet. Așa cum stătea, cu ochii pironiți în oglindă, nu putea să vadă ce se întâmplă în sala de dans; dar putea să-și imagineze.

Păcat. Ar fi vrut să moară într-un an bisect.

E clar. Acum știa precis ce avea de făcut. Cel puțin, va scăpa execuției. Numele său va sta scris pe Monumentul Eroilor Căzuți în Colonizarea Exterriorului. Căci, până la urmă, Exterriorul va fi al nostru! Dar Pământul?...

Cineva zgâria ușor la ușă. Nu putu întoarce capul. Exterrii aveau niște oglinzi atât de teribile, că doar cu o voință generală, cazonă, reușii să se desprindă din fixația narcisică.

Își scoase șapca cu însemnele albastru-verde-roșu și o puse pe măsuță. Își lărgi cravata. Băgă un cartuș, ascuns până atunci în ciorap, în încărcătorul pistoletului. Unul singur.

„Nu-i nimic, să ne imaginăm că am murit altfel." Apoi realiză că această idee nu-l consolează prea mult. „Am exact tipul de inteligență care aduce nefericirea", descoperi el.

Își băgă țeava în gură. Un zgomot puternic. Dar Generalul avea oroare de zgomotele bruște și puternice. Își puse întâi antifoanele în urechi.

Băgă țeava în gură. Nu. Va cânta Imnul Terestru. Îl cântă, fără să-și scoată antifoanele; apoi băgă din nou țeava pistoletului.

Își dădu seama că va cădea pe mozaic, se va lovi. Vru să se așeze pe colac, dar zvâcni scurt în sus. O piuneză pentru cai! Prevăzuseră într-adevăr totul.

Auzi iarăşi zgomote la uşă. Ce-i drept, ocupa cam de mult toaleta. Poate şi alţii aşteptau. Îl aşteptau. I se păru că proiectez un obiect metalic în uşă, care vibră.

Ca să nu fie văzut umblând la vizor, se apropie şi se uită pe gaura cheii. Zări doar ceva negru. Îi trecu prin cap că ar putea fi gaura ţevii unei mitraliere de calibru greu, însă îi trecu prin cap numai într-o fracţiune de secundă...

Cap. 11 Aşteptând

Pământenii, obosiţi, nu reuşiră să se menţină treji.

Fură însă treziţi peste câteva ore de gălăgia unor lucrători care demontau geamurile şi scoteau paturile din încăpere. Aceştia îi rugară, de altfel, să-i ajute. Gradaţii, terestri, sensibili la rugăminţile gazdelor lor, ordonară civililor proaspăt recrutaţi să pună mâna şi ei. În scurt timp, căraseră toate paturile din dormitor, măturaseră şi înlocuiseră geamurile cu nişte panouri compacte, metalice.

După ce terminară, exterrii le dădură bună ziua şi plecară, încuind uşa după ei.

Pe urmă, linişte. Pământenii stăteau în picioare, grupaţi, fără să discute nimic.

—Generalul nostru a murit, încărcat de ani glorioşi şi de gloanţe... A fost executat, în zori, spuse cu glas tare Ciprian Popa.

—De unde ştii? întrebară ceilalţi.

—Mi-a spus un lucrător, mai înainte.

„Atunci...", gândi fiecare.

Ndongo Nkumbi-a-Mpundi luă cuvântul:

—Nu vă faceţi speranţe, dar nici nu vă temeţi, fraţilor! Adaptabilitatea ne măsoară inteligenţa; omul, într-o situaţie limită, poate suporta orice.

—Inclusiv moartea, completă Ciprian.

Abia acum observaseră că excrescenţe roz, cărnoase, crescuseră pe pereţii camerei.

Se apropiară şi le studiară; Ciprian fu primul care înţelese:

—Atenţie! Ne vor gaza ca pe nişte şobolani!

Se grăbiră să-şi bage pastile de cărbune activ în nări, ca să reziste atacului cu gaze. Nu peste mult timp însă, aveau să-şi dea seama că era inutil.

Trecură zece minute şi nimic nu se întâmplă. Unii se aşezaseră pe jos. Un pământean se îndreptă spre negii roz ai pereţilor şi îi pipăi fără teamă. Aceştia îl pipăiră şi ei.

—Sunt un fel de ciuperci, le zise. Băştinaşii spun că răsar în ajunul marilor primejdii.

—Oare ce-or să ne facă? întrebă cineva.

—Ne vor omorî.

—Da, dar cum?

—Nimic mai neplăcut dar şi mai nesigur decât moartea! exclamă Ndongo.

—Nu ne vor lăsa în viaţă cum nu sunt cu popă, replică Ciprian Popa.

—Am vrut doar să ajutăm băştinaşii... Cel puţin o îi izbucnit revoluţia?

—Moartea e cea mai straşnică revoluţie! jubilă Ndongo.

—Cine s-ar fi aşteptat la aşa ceva?! Trebuie să admitem că indigenii ne-au trădat.

—Trebuia să ne aşteptăm la acţiuni neaşteptate din partea populaţiei, obiectă Ndongo.

—Neaşteptate-neaşteptate, dar nici chiar aşa!... făcu Ciprian.

„Acum ne vor căsăpi. Dar dacă ne vor schingiui în prealabil?" gândi el. „Şi ei pot face greşeli oribile, din necunoştinţă a anatomiei omeneşti. De exemplu, ne pot bate cuie în călcâie. Sau ne pot spânzura de..."

Firul gândirii îi fu întrerupt de un ropot de paşi. Deţinuţii fugeau după doi şoareci exterri, ieşiţi dintr-o gaură. Îi prinseră sub tălpi şi le suciră, extaziaţi, gâtul. Se ştiau condamnaţi la oprirea timpului.

Apoi nu se mai întâmplă nimic.

Cap. 12 Ba da

Neliniştea plictiselii începea să-i apese. Unul fredona o frumoasă melodie de înmormântare.

Stăteau toţi pe betonul rece şi priveau în jos. Cei doi prieteni se retrăseseră într-un colţ.

—Să nu-ţi pară rău, Cipriane. Să trăieşti, nu înseamnă să trăieşti mult. În fond, ce înseamnă viaţa? Lungă şi diluată sau scurtă şi bogată în evenimente?...

—Tot aia e. Dar de ce nu ne execută, de ce ne lasă să ne chinuim?...

—Ai răbdare, dragul meu. Dar ce este mai frumos, mai nobil, mai înălțător decât suferința umană?... Înseși închisorile sunt niște turnuri de ivoriu pentru purificarea prin suferință. Moartea — să sperăm — purifică.

—Dar, dar ăștia n-au inventat încă euthanasia, obiectă Ciprian, în timp ce ceilalți strigau „VIN PEREȚII!!..."

Peretele din față și cel din fund se apropiau hârșâind și pământenii începuseră deja să zbiere, uitând de toate grijile lor, uitând că acasă îi așteptau nevasta și copiii, uitând că părinții lor bătrâni erau acum pe moarte, uitând că ar fi vrut să rămână și ei cumva în posteritate sau măcar să rămână cât mai mult, uitând de ce veniseră în Exterrior și din ce cauză vor muri aici, pur și simplu zbierând.

—Niciodată nu-ți dai seama de adevărata importanță a faptelor contemporane ție, îi strigă Ndongo în ureche. Cipriane, facem istorie! mai urlă el, bătându-l cu mândrie pe spate.

—Da, așa e, recunoscu aceasta cu disperare, privind pereții care se contractau, apropiindu-se implacabil.

Cap. 14 Epilog

Undeva, nu departe de castel, călare pe bicicleta sa tahionică cu semnalizare albastru-verde-roșu și cu număr de înmatriculare 2-1-3-5-5-4, singur dar plin de speranțe, adevăratul Karlenstein zâmbea.

NEMĂRGINITE CHINURILE LUI

Alexandru Mironov

Deasupra Athosului se aprindeau lumânările stelelor. Întunericul coborî. Veni şi liniştea, atotcuprinzătoare. Apoi începu plânsul clopotelor. Veni din jos, dinspre Peloponez, cuprinse muntele şi se rostogoli către Balcani. Cerul se răsturnă, căci luminile stelelor porniră să se mişte prin văi, îndreptându-se — oşti de licurici tremurători — către biserici şi mânăstiri... „Grecia preamăreşte Scara Domnului!", se înfioră Günther, privind miile de lumânări aprinse, din miile de mâini, şi pe care paşi cucernici le îndreptau către casele zeilor. „De mii, de zeci de mii de ani oraşul aduce ofrande idolilor, lui Zeus, lui Ra, Iehova, Alah sau Brahma. Şi cred, toţi cred, dintotdeauna au crezut Marele Neadevăr... Curată e credinţa lor, înspăimântătoare şi puternică, un fel de nemărginită uitare de sine care Cutremură şi Clădeşte".

Simţea urcând până la el, o dată cu dangătele clopotelor, acea efervescenţă a purificării celor de jos. I se păru chiar că atmosfera din jur se încălzise. Îşi şterse fruntea de sudoare şi îşi întoarse privirile către capelă. Alb, imaculat în odăjdii, aşezat în faţa icoanelor vechi şi strâmbe, Gheorghios, robul lui Dumnezeu oficia, psalmodiind versete arhaice şi ciudate. Cuvintele slujbei i se părură lui Günther străine. Se apropie de uşa capelei şi-abia atunci realiză că aerul ce-i mângâia nedefinit obrajii începuse să dogoare, iar o altfel de strălucire, nouă, învăluia treptat altarul. Se opri din mişcare neînţelegător, uşor uimit. O aură de lumină, din ce în ce mai intensă — ţesută parcă dintr-o pânză de irizaţii opaline — se porni să învăluie naosul.

În jurul lui Gheorghios se ivise un *halo* alburiu, icoanele străluceau ireal... Căldura deveni apoi insuportabilă. Surprins, Günther nu îndrăzni să mai facă un pas către călugăr, dar zumzetul ce se auzi din spatele pronaosului îl obligă să se răsucească pe loc. Şi-atunci, brusc, un fulger izbucni, orbitor, şi-un hurnit asurzitor scutură din temelii micul schit. Instinctiv îşi acoperi faţa cu amândouă mâinile. Când, după câteva clipe, deschise pleoapele, pete colorate îi jucau înaintea ochilor. Se întoarse din nou către altar, dar ceea ce văzu i se păru incredibil: înalt, subţire, cu braţele întinse către cer, cu o coroană de spini deasupra frunţii însângerate, cu privirile înnegurate de durere, înbrăcat într-un giulgiu de lumină, se desena în dreptul altarului eroul legendelor acestei nopţi.

O tăcere grea se înstăpâni. Într-un târziu, strania apariţie psalmodie ceva, ca o şoaptă abia auzită, într-o limbă dulce şi veche, îşi plimbă privirea aburită pe lemnul afumat al icoanelor, coborându-şi apoi încet braţele pentru a-şi şterge picăturile de sânge de pe tâmple... Înmărmurit, încă sub influenţa şocului, Günther îşi dădu totuşi seama că imaginea luminoasă *a eroului* este transparentă, pentru că privirile sale treceau prin ea, descoperind pentru câteva clipe, în spatele ei, silueta lui Gheorghios, cu chipul împietrit într-o profundă uimire. Curând însă, din pulberea străvezie de lumină, *trupul legendar* începu să prindă contur, deveni consistent, material. Aureola ce-l învăluia se şterse treptat, iar glasul ce psalmodia se desluşi cu claritate. Cuvintele curgeau cunoscute parcă şi, revenindu-şi încet din stupoare, Günther pricepu că le-a mai auzit cândva şi că acum le înţelege.

—Fierbinte, îngrozitor de fierbinte, ca focul din gurile vulcanilor, plângea străinul. Mă arde corpul, şi părul, şi ochii mă frig... şi iar am alergat în van... nu, nu aici trebuia să ajung... şi ei au să vină iar, îi simt, sunt pe urmele mele, şi au să mă prigonească din nou, ca o haită de câini flămânzi...

Şopti apoi ceva de neînţeles şi iar îşi roti privirile prin încăpere. Atunci îl zări pe Günther şi se cutremură.

—O, străinule, iartă-mă! spuse el blând, te-am speriat, îngrozitor te-am speriat... Nu, nu te teme, adăugă repede, nu sunt zeu, nici idol, sunt muritor ca şi tine... Vin însă de departe, de tare departe, nici nu poţi să-ţi dai seama de unde vin, tocmai de dincolo de coloanele lui Hercule... Nu, nu sunt viziune: străinule, exist, priveşte-mă, sunt om...

Tăcu. Lacrimi şi sânge i se amestecau pe obraji. În palmele străpunse se vedeau urmele cuielor.

—Vii de pe... cruce? murmură Günther.

—De pe cruce? Da... nu, de fapt, vin dinainte de asta...

—Şi rănile? Maria, învierea, s-au petrecut toate?

—Rănile? Da, uite, rănile poţi să le vezi, sunt de la răstignire... Maria... nu, nu există Maria... doar în poveştile voastre, aici am auzit de ea, orbul mi-a spus-o. Altă dată, când am mai fost pe-aici... Căci am mai fost, nu ştiu cum se întâmplă, aici vin mereu... De mult sau de curând, nici nu ştiu, nu pot să-ţi spun, eu şi ceilalţi am pierdut firul timpului.

—Ceilalţi?

—Da, soldaţii, *apostoles*, paznicii maşinii lui Cronos... Trebuie să vină, ai să vezi. Sunt necruţători, dar tu să nu te temi, ţie nu ţi se va întâmpla nimic... Pe mine mă caută, numai pe mine, Jeezuz, ur-

maşul lui Cronos, pe mine au să mă chinuie, au să mă tortureze iarăşi... cei doisprezece paznici, doisprezece cavaleri necruţători, care mă pedepsesc la fel ca pe Kirestos cel răzvrătit, prizonierul lui Cronos... Aşa mă şi strigă, *apostoles*, fiarele: iată-l pe Jeezuz, ardeţi-l cu săbiile înroşite în foc pe noul Kirestos, Jeezuz Kirestos, răstigniţi-l, sfărâmaţi-l pe cel ce cutează la puterea Marelui Cronos...

—Atunci tu nu eşti Iisus Hristos, străinule? Nu despre tine vorbeşte Biblia creştinilor?

—Cartea cu legende? Mi-a vorbit orbul despre ea... Nu ştiu, poate că da... ştii, eu am fost cu adevărat pe cruce, ridicat pe Golgotha, lângă Fenicia. Ajunsesem acolo printr-o manevră greşită a maşinii... Cronos era plecat de sute de ani — sau poate de mii, maşina lui rămăsese la noi în Atlans, păzită de cavaleri, *apostoles*...

—În Atlans?... Deci vii din Atlans, călătorule?

—Din Atlans, străine, din marea cetate de bronz şi de aur. Atlans, leagănul şi mândria lumii... Şi ca umaş al lui Cronos puteam ajunge în apropierea maşinii. Nu ştiam s-o mânuiesc, nimeni nu ştie, iar Cronos îi ameninţase pe străbunii mei că praf şi pulbere se va alege de ţară dacă cineva s-ar încumeta să pătrundă în turn pentru a cunoaşte maşina...

Două găuri înfiorătoare i se căscau în labele picioarelor. În ochi îi stăruiau flăcări de durere. Continuă:

—Eu am călcat porunca, străinule, am intrat în turnul maşinii. *Apostoles* m-au urmărit — toţi doisprezece — au intrat în acelaşi timp cu mine, Peer şi Tomaz şi Pael şi toţi ceilalţi... Legile Sufletului şi ale Inimii interziceau să-i opresc, să le fac vreun rău, cu toate că ştiam... Erau necruţători... Nu-mi mai aduc aminte. Acum cred că maşina mi-a luat apărarea, m-a învăţat cum s-o pornesc... Mă chinuia teama, om bun. Ei m-au înconjurat încrâncenaţi, îngrozitori... M-am trezit în Ghetsemani... Ne-a furat Timpul? Erau toţi cu mine. N-au îndrăznit să mă atace, prea mulţi soldaţi se aflau în jurul nostru, soldaţi romani. N-am aflat niciodată de unde veneau, pentru că ţara asta, Roma, n-a existat nici unde, nici când... Şi-atunci *apostoles* m-au vândut legionarului din Pont, lui Pillat. M-a trădat Judas, blestematul... Oamenii din acele ţinuturi au crezut în minciunile lui Judas, speriaţi că le voi distruge obiceiurile şi viaţa. M-au urcat pe cruce, m-au lulit, m-au torturat... dar sufletul n-au ajuns cum să-l pângărească. Apoi nu ştiu, n-am cum să-ţi spun ce s-a mai întâmplat. Am credinţa că tot maşina lui Cronos ne-a mişcat din locul şi *timpul* acela. Mi-am revenit aici, pe muntele acesta, atât de departe de ţara mea... Asta... dacă orbul a ghicit adevărul. Tot orbul mi-a destăinuit că

istoria de pe Golgotha s-a petrecut de mult de tot, de mii de ani, dar asta n-o mai pot crede. Nici ceilalți n-o mai cred, câinii, deşi puterile şi voinţa lui Cronos sunt nemăsurate...

În faţa altarului, fuioare de lumină porniră să se ridice către tavanul uşor boltit, negricios, pe care alergau scânteile pâlpâitoare desprinse din arderea lumânărilor.

—Iată-i, vin! Îi simt. Curând au să fie aici. Şi iarăşi chinurile, iar fuga şi deznădejdea... Ah, dacă ai putea înţelege! Dintr-un loc sar în altul, iar oamenii pe care-i întâlnesc sunt uneori ciudat de străini. Câteodată par mai apropiaţi decât cei de-acasă... Cel mai adesea Cronos ne lasă acolo unde sunt mulţimi de oameni — poate că aşa-i ţesută vraja, să fim atraşi de cei mulţi, de gândurile lor sau de respiraţie sau, poate, de aburul credinţei lor în zei. În goana asta fără sfârşit am întâlnit popoare negre şi popoare galbene, şi din cei cu pielea roşie, pe care, de fapt, noi îi ştiam mai dinainte... Dar niciodată nu am ajuns *înapoi*, acasă. Niciodată nu ne-am mai întors în cetatea de aur şi bronz — leagănul lumii. E drept că uneori simt o boare ce mi se pare cunoscută, ca şi cum m-aş fi apropiat de Coloanele lui Hercule, dar nu rămân atunci în realitate decât pentru câteva clipe. Sub mine se rostogolesc întotdeauna valurile mării şi n-am cum să cred că acolo poate fi ţara mea... Spune, nu-i aşa, străinule, o ţară atât de puternică şi întinsă ca a mea nu avea cum să dispară dintr-o dată?

Lumina altarului devenise orbitoare. Acelaşi huruit întunecat cutremura din temelii bătrânul schit. Günther privea — cu ochii măriţi de uimire — siluetele ce păreau să apară din neant... Iată-i, înzăuaţi în bronz, în fier, cavalerii, apostolii legendelor creştine, prind consistenţă, sunt ameninţători, armele din mâinile lor se materializează, sclipesc.

—Aah! urla Jeezuz. Iarăşi... uite-i, vin! Spadele lor au să mă străpungă fără cruţare, iarăşi, fără sfârşit, iarăşi, până când, o, Cronos, până când am să plătesc? Până când am să rătăcesc sângerând peste istoria lumii?... O, stăpânule, Cronos, dar ei..., ei n-au nici o vină, iar tu îi sileşti să mă ucidă mereu, iarăşi şi iarăşi şi iarăşi... Şi să alerge turbaţi după mine, departe de tărâmul şi de cetatea lor... Şi poate şi de Timpul lor, Cronos, atotputernicule?! Ţara, pământul lor, dă-le-o, Părinte, căci numai eu am greşit, lasă-mă să pătimesc, chiar pe cruce, dacă aşa e voia Ta, dacă aşa îţi trebuie, dar dezleagă-i pe ceilalţi... Peer, nu... aaah! răcni înspăimântător, când sabia unui cavaler întunecat se abătu asupra-i.

O explozie orbitoare îl învălui. Dispăru, într-un giulgiu de flăcări. Ceilalţi se stinseră şi ei, cu încetul: întâi Peer, cel pe nedrept socotit

credinciosul, apoi Judas, Tomaz şi, unul după altul, se ştersera cu toţii.

Biserica rămase în întuneric. Câteva lumini mai pâlpâiau în sfeşnice. De jos, dangătele clopotelor urcau, asurzitoare, stăpâne. Gheorghios se ridică. Înainta prudent, tremurând de epuizare. Apoi se opri, înălţându-şi chipul spre cer, într-o cucernică şi mută chemare. *Credinţa*, nestinsa *credinţă*, atotstăpânitoarea virtute omenească, îi strălumina trăsăturile.

—Mare şi nemăsurată este voinţa Domnului, şopti cu evlavie Gheorghios, făcându-şi semnul crucii de-a lungul şi de-a latul pieptului. Fără de margini bunătatea Sa... Şi de netăgăduit chinurile Fiului Său... În Împărăţia Lui ne vom găsi liniştea şi salvarea. În numele Tatălui şi-al Fiului şi-al Sfântului Duh...

—Amin! şopti Günther, aflat încă sub influenţa ciudatei întâmplări ce semăna cu o nemaiîntâlnită minune.

Alături de el, doi cerşetori continuau să-şi facă pe piept nişte cruci mici şi repezi, bolborosind cuvinte neînţelese. Primul părea să fi trecut de 60 de ani. Avea părul coliliu, în neorânduială. Pelerina peticită îi atârna pe umerii slăbiţi. Se întoarse puţin către Günther, plecându-şi urechea.

—Ce-a spus?... Ce-a spus? întrebă cu voce puternică.

Neprimind răspuns, se răsuci către celălalt, la fel de bătrân şi sărăcăcios. Acesta, cu toiagul ridicat în aer, privea undeva în gol, în acelaşi întuneric în care se născuse.

—L-aţi văzut? murmură din adânca lui suferinţă. Cum arăta Fiul Domnului?... Tot pe cruce se găsea?

—Nemărginite şi de netăgăduit au fost chinurile Fiului! rosti Günther aproape sfârşit de puteri, adresându-se atât surdului, cât şi orbului din preajma sa.

Şi mai sunt chinuri, şi poate că vor fi de-a pururi, căci vraja atotputernicului Cronos vântură Timpul înainte şi înapoi, mereu de-a valma. Iar goana ucigaşă, durerea, sângele, cruzimea, răzbunarea se vor repeta pe planetă ani şi ani, sute şi mii, până când Jeezuz sau apostolii vor putea să moară. Dacă vor izbuti vreodată să moară... Sau, poate, până când se va defecta maşina veşniciei... Cât despre calea de întoarcere, nu, asta nu există! Căci acum 11000 de ani, din motive necunoscute, strălucitorul ATLANS a dispărut într-o fantastică explozie. Valurile oceanului s-au îndreptat atunci, din toate părţile, şi au măturat insula, au distrus şi ascuns în neştiutele lor adâncuri de ape acea misterioasă şi legendară civilizaţie a atlanţilor. De la ei por-

nise lumea, de acolo se răspândiseră rasele. Şi tot de acolo, iată, negura şi durerea credinţei s-a abătut peste planetă. Dintr-o greşeală a lui Cronos, stăpânul atotputernic, din vina Fiului cel slab sau, poate, a maşinii oarbe... Cruzimea, sângele şi credinţa s-au răspândit încet, încet în lume.

La picioarele muntelui, licuricii părăseau acum bisericile, îndreptându-se către văile primitoare. Credincioşii îşi consumaseră Credinţa, se încărcaseră de evlavie şi lumină, de miracole şi sunete cereşti. Ameţiţi de aromele smirnei şi tămâiei, coborau acum către satele de sub păduri. Deasupra micului schit, o geană de lumină roşiatică se colora tot mai intens, desfăşurându-şi aripile pe cerul acela depărtat, tocmai dincolo, îndărătul crucii de lemn prinsă pe creştetul clopotniţei. Muntele Athos năştea răsăritul.

SEMNUL LICORNULUI

Mircea Opriţă

Între hârtiile lui George Delafrata, ajunse la mine, şi cu care încă nu ştiu ce-o să fac, deşi, ca să scap de gura ei infernală, i-am promis acelei zăpăcite de madam Catinca să mijlocesc publicarea lor, se află câteva pagini derutante. Nu mă sfiesc să-mi mărturisesc astăzi surpriza, cum nu mi-am ascuns faţă de câţiva prieteni scepticismul amuzat, atunci când m-am văzut în perspectivă de a deveni *un fel* de executor testamentar al bătrânului, pe care altfel doar o întâmplare, ţinând parcă de domeniul unui splendid absurd, m-a făcut să-l întâlnesc, să vin în contact cu persoana lui şi mai ales cu *existenţa* lui nedumeritoare. Sunt întru totul de acord cu fostul meu coleg Ianculescu, martor şi el la acea întâlnire, că n-a lipsit mult ca să pierdem unul din spectacolele memorabile ale vieţii noastre, fiindcă nici eu, nici el şi nici celălalt coleg şi prieten, Aurel, nu ne-am grăbit să dăm curs invitaţiei, ba chiar ne-am codit să intrăm în casa ai cărei pereţi ascundeau una din marile surprize rezervate nouă de aceşti unsprezece ani — să mă limitez doar la ei — de când nu ne-am prea văzut adunaţi cu toţii laolaltă. În fine, despre asta mai încolo; acum stau iarăşi cu maldărul de hârtii îngălbenite ale lui George Biriş în faţă, mai precis cu cele care mă interesează. Le-am răsfoit însă pe toate, chiar şi pe acelea mucegăite şi roase (de şoareci? de gângănii?) şi despre care nici nu-dam Catinca n-are o părere prea grozavă. Nu mă refer la conţinut, fiind sigur că femeia, chiar dacă bâjbâie prin text şi printre formule cu seninătatea unui ignorant sută la sută, e convinsă pe deplin de genialitatea lor prin simplul fapt că aparţin venerabilului său tată; n-are însă o părere prea bună despre felul cum arată o parte din arhiva bătrânului, aşa cum a ajuns ea după ani şi ani de zăcere prin ungherele prăfuite ale podului sau prin sertarele unui birou masiv, lucrat cu ornamentaţii, după toată rânduiala meşterilor de la sfârşitul secolului trecut, care, în ciuda bunului lor renume, mai săvârşeau şi kitsch-uri când se plictiseau de treburi serioase. Mă rog, din mai multe motive (starea proastă a hârtiilor e doar unul dintre ele) nu i-am promis femeii nimic altceva decât că o să văd ce pot face pentru ea. Şi am avut chiar impresia că promisiunea îmi era acoperită cu vârf şi îndesat prin faptul că am găsit în mine, cu toată exasperarea ce mă cuprindea uneori, putere şi răbdare pentru a-mi duce la capăt supliciul. Am desfăcut filele lipite între ele prin acţiunea combinată a ploii şi a muce-

gaiului, am citi unde se putea citi, am ordonat materialul, am selectat ce mi se părea cât de cât interesant şi uite-aşa, pe neobservate, mai întâi ca să scap de presiunile cucoanei, apoi — în mod paradoxal — „prins" de treaba aceea ingrată, am făcut ceea ce niciodată n-aş fi crezut că voi ajunge să fac: am răscolit un întreg geamantan de terfeloage prăpădite, care de la bun început nu-mi inspirau nici o încredere, fiindcă sunt sătul până-n gât de diletanţi şi de autodidacţi în domeniul în care lucrez, nu-mi lipsea deloc unul „specializat" în cu totul alte domenii.

Ăsta-i adevărul: G.B. Delafrata n-a fost şi nu rămâne altceva decât un autodidact şi, în multe privinţe, un diletant de cea mai pură speţă. Mărturie stă vraful de foi îngălbenite, apoi caietele şcolăreşti cu însemnări, unele făcute cu zeci şi zeci de ani în urmă, după publicaţii cu totul depăşite astăzi şi mai ales după manualele antediluviene pe care le-am văzut aruncate lângă o grămadă de sticle goale, într-un colţ al acelui straniu laborator transformat de madam Catinca în bucătărie. Mărturie mai stau şi tonele de prostii în care bătrânul investise cu sârguinţă muncă şi gândire, începând cu jucăriile mecanice închipuind un visat perpetuum-mobile, cu bile, cu apă, cu diverse morişti cioplite migălos şi ornate cu crestături evident inutile, dar pesemne omul avea nevoie să-şi împlinească şi o anume dimensiune estetică, iar asta o făcea aşa cum îi dicta sufletul său de ţăran, apelând la modalităţi şi motive ale culturii populare. Sau poate că uneori obosea să tot caute mecanismul mişcării veşnice şi atunci începea să-şi decoreze jucăriile, cioplind în lemnul lor cu briceagul. Un caiet întreg conţinea schiţe, desenate stângaci cu creionul chimic şi cu cerneală de o culoare devenită cu trecerea timpului incertă, ale unor întruchipări fanteziste de perpetuum-mobile, desenele fiind însoţite de explicaţii amănunţite, ce par ridicole numai acelora — regret că şi eu fac parte dintre ei — care consideră apariţia unui perpetuum-mobile în preocupările unor oameni, altminteri serioşi, drept un semn de ţicneală. Nu neapărat de nebunie. Dar, mă rog, o fixaţie la care, ştiu, amatorismul în creaţia tehnică te poate duce, dezvăluindu-se însă imediat, strigându-şi numele de departe, ca o firmă ţipătoare pe care n-o poţi ascunde, oricât ai da, în grabă, cu spoială peste ea.

Aş fi însă nedrept cu G.B. dacă n-aş recunoaşte că preocupările lui nu s-au limitat la căutarea mişcării fără de moarte. Am văzut în casa lui o mulţime de improvizaţii tehnice uimitoare prin simplitatea lor, unele încă folositoare, după câte mi-am putut da seama din demonstraţiile pe care, cu o risipă de energie devenită de un sublim ridicol în contextul scurtei noastre vizite, madam Catinca se străduia

să le facă, însoţindu-şi gesturile cu un potop de vorbe, cum îi stă în obicei. Probabil că vorbăria avea drept scop şi să ne reţină atenţia, şi să ne pregătească pentru cazul când „aparatele" ar fi refuzat să funcţioneze, din cauza ruginii, sau a unor roţi dinţate lipsă, sau a circuitelor stricate, fiindcă G.B. lucra, mai bine zis lucrase şi cu electricitate, reproducând întâi experienţele cu caracter didactic din paginile manualelor şcolare, ca să ajungă treptat să-şi ofere teste mai complexe. După cum mă aşteptam, câteva demonstaţii eşuară lamentabil, făcându-ne să zâmbim pe ascuns, dar îmi închipui că, şi de nu ne-am fi ferit, madam Catinca tot nu ne-ar fi observat ghionturile şi privirile ironice, într-atât era de emoţionată că avea prilejul să ne impresioneze cu născocirile bătrânului. Sunt sigur însă că G.B. nu mai pusese mâna pe instalaţiile lui de foarte multă vreme, nici măcar ca să le repare, să le întreţină. Probabil că fizica a reprezentat pentru el o pasiune de tinereţe, aşa cum mi-o arată de altfel şi pachetele vechi, cu file mucegăite, pline cu schiţe de invenţii mecanice destinate unor scopuri practice, dar pe care n-a mai apucat să le construiască, din lipsă de fonduri sau pur şi simplu dintr-o epuizare a interesului; omul va fi avut, poate, conştiinţa faptului că multe dintre acele idei erau simple jocuri ale inteligenţei, condamnate să rămână acolo, pe hârtie, aşa cum rezolvarea în scris a unui exerciţiu matematic complicat şi consemnarea rezultatului se constituie într-o dovadă sigură că mintea a făcut efortul elucidării, războindu-se cu toate dificultăţile. Cât e de original şi valabil din aceste creaţii, cât, pe de altă parte, ţine de domeniul erorii, nu sunt eu cel chemat să stabilesc. Îmi permit totuşi nişte concluzii care au în vedere nu atât rezultatul, bun sau greşit, al efortului imaginativ realizat de George Biriş, ci mai degrabă intenţiile lui, scopul urmărit, mărturisit sau nu, dar în fond nu prea greu de dedus după ce treci, chiar şi în fugă, peste arhiva lui documentară. Una din aceste concluzii este că G.B., intenţionând să mecanizeze, printr-o serie de sisteme primitive, operaţiile muncii ţăranului — de la adăpatul animalelor prin jgheaburi umplute cu apa scoasă din puţuri pe principiul pompelor acţionate de mori de vânt şi până la ideea de a transporta vitele la târgul din satul vecin, peste deal, cu nişte funiculare — a fost un născocitor de utopii, cu nimic mai vinovat sau mai puţin demn de stimă decât un pictor naiv, care, în locul lui G.B., şi-ar fi desenat născocirile nu sub forma unor schiţe tehnice, ci în acuarelă sau în vopsele de ulei. A doua concluzie: cine gândeşte astfel, chiar dacă nu s-ar mai învârti în jurul unui perpetuum-mobile, nu-şi părăseşte condiţia de diletant şi nici nu iese de sub determinările impuse de o formaţie de autodidact: aşadar, părerea

mea inițială se confirmă și prin alte dovezi. Ca să nu mai vorbesc de ideea, pe cât de naivă pe atât de orgolioasă, de a-și atârna la nume acel apendice indicând locul său de baștină și menit, se vede, să sonorizeze o moștenire de familie aflată, de către purtătorul ei, insuficient de pregnantă pentru a-i fixa, *și* prin nume, poziția aparte în colectivitatea rurală căreia îi aparținea. Ce să mai spui, apoi, de îndrăzneala și lipsa de complexe cu care abordează orice domeniu, sau de mobilitatea cu care sare de la unul la altul, din fizică în chimie, din tehnică în folclor, în funcție de ceea ce urmărește sau i se pare că ar ghici. Așa ceva iarăși nu întâlnești decât în cazul unora a căror pregătire s-a făcut mai mult la întâmplare, furând câte ceva din zbor, de ici, de colo. Și pe bună dreptate nu te aștepți să ducă nicăieri.

Uite, însă, paginile acestea derutante, ivite parcă anume să mă contrazică, într-un rest de caiet dictando, cu însemnări așternute tremurat de o mână nesigură, de om bătrân și poate bolnav, ca o dovadă a datei lor mai recente. Stilul nu diferă prea mult de cel din textele altor vârste, e chiar mai greoi, cu formulări învechite, cu greșeli în grafierea cuvintelor trădând folosirea unor gramatici de acum cincizeci sau șaptezeci de ani, cu totul ieșită din uz. La prima lectură, făcută cam în diagonală, era să trec cu ușurință peste caietul acesta, plictisit cum eram după înghițirea unui vraf de pagini pline cu „invenții minunate" (termenul îi aparține) de care încetasem de mult să mă mai amuz. Nu știu exact ce mi-a oprit totuși ochiul din fuga lui peste file, poate desenul acela stângaci, înfățișând cu destulă aproximație un cap de cal. Un cap de cal cu un corn strâmb în frunte.

În alte locuri, în spații anume lăsate în text, desenul revenea, ceva mai clar și cu linia mai exactă, dovedind insistență din partea celui care îl executa. Un licorn, inorogul din literatura veche; trebuie să recunosc că prezența lui repetată în caietul lui George Biriș Delafrata m-a pus pe gânduri, nedumerindu-mă. Ce să caute un licorn aici, când omul ăsta n-a desenat în viața lui decât mașinării fantaziste? Ce l-o fi apucat acum, la bătrânețe? mă întrebam. Și, ca să aflu, ca să mă lămuresc, am reluat textul, atâta cât rămăsese din el, fiindcă lipsea mult din caiet, și de la început, și de la sfârșit; judecând după petele de grăsime sau de petrol întinse pe file, îmi vine să cred că madam Catinca nu o dată smulsese din el, cu mâinile murdare, hârtie ca să aprindă focul în sobele ei cât niște locomotive. Și abia într-un târziu i-o fi băgat cineva în cap că bătrânul e un inventator și că toate documentele care rămâneau de pe urma lui ar avea o deosebită valoare.

Deci, am reluat de mai multe ori lectura paginilor supraviețuitoare și, pe măsură ce înțelegeam conținutul acestor însemnări greoaie,

mirarea mea creştea, ameninţând să nu mai cunoască margini. Nu mi-a fost tocmai uşor să descâlcesc textul, şi asta nu din cauză că George Biriş l-ar fi încifrat cu intenţie; pur şi simplu trebuia să traduc în termeni moderni şi într-o expresie curată ceea ce el numea într-un limbaj învechit, într-un grai de la începutul secolului —nişte lucruri care, dacă versiunea mea este exactă, ţin de sfera unor preocupări a căror prioritate mondială îmi apare astăzi incontestabilă. De pildă, n-am înţeles la început ce voia să spună prin „mutări", din cauză că refuzam, dintr-o explicabilă împotrivire a raţiunii, să-l transpun în modernul „mutaţii". De unde până unde mutaţii în mutaţii genetice, în mintea şi în gura lui G.B. Delafrata? Mi se părea de-a dreptul absurd. De câte ori m-am simţit îndemnat să interpretez textul în sensul acesta, băteam repede în retragere, înspăimântat. Nu, îmi spuneam, o fi el un aurit, dar eu n-am voie să mă prostesc. Apoi, într-un târziu, am ajuns la concluzia că nu ieşeam din impas dacă nu-mi revizuiam poziţia şi afirm astăzi, fără să-mi pese de risc, afirm că *numai* în acest din urmă fel, propus de mine, se poate interpreta corect scrisul lui G.B., oricât de straniu ni s-ar părea conţinutul comunicării. Dincolo de „mutări" şi „nucleuri pozitive" şi „greşeli", dincolo de aproximările lingvistice, de balastul expresiei perifrazice şi de formulări osificate, perimate, care-ţi lăţesc zâmbetul pe faţă, bătrânul vorbeşte despre viaţă şi despre moarte într-un sens cu totul şi cu totul actual, despre generaţiile care îşi trec materialul genetic de la una la alta, proces presupunând o copiere, o transcriere atât a „ceea ce-i bun", cum zice G.B., cât şi a greşelilor apărute în timpul vieţii cuiva în acest material. „Nici o vieţuitoare cât de mică nu scapă de perturbări", precizează bătrânul, înţelegând prin asta mutaţiile produse în proteine, în aminoacizi (el nu-i numeşte aşa, se mulţumeşte să pomenească de „celulele corpului"), deci apariţia de erori repetate, însumate şi înmagazinate, transmise mai departe. G.B. vorbeşte adesea în special de bătrâneţe, nu-şi ascunde îngrijorarea în legătură cu propria lui vârstă avansată şi scapă adesea fraze încărcate fie de regret, fie de mânie la dresa senescenţei „aducătoare de neputinţe şi împlinătoare în moarte". După ce-i mai trece elanul sentimental, bătrânul revine la ideea că senescenţa e, de fapt, vârsta la care se întâlnesc într-un procent maxim greşelile apărute în organism pe parcursul vieţii, cu alte cuvinte definieşte îmbătrânirea şi moartea — cum îmi încheiai că ar spune un fiziolog — printr-o degradare a structurii organismelor în urma mutaţiilor negative şi a acumulării de erori accidentale de transcriere sau translaţie. El înţelege că un presupus mecanism de transcriere („care ne copiază corpul") acţionează orbeşte şi reproduce automat erorile

odată apărute. În consecință, mesajul genetic se alterează, iar elementele celulare modificate, denaturate, acționează în continuare ca un fel de mașinărie deformatoare al cărei rol n-ar fi altul decât să distrugă mesajul în întregime. Repet, acestea sunt cuvintele mele, prin care *îmi pot explica mie însumi* ceea ce George Biriș își spunea lui, în limbajul său obișnuit.

Din loc în loc, semnul desenat al licornului, un simbol, desigur, dar ce-o fi însemnând? mă întrebam, încercând să fac o legătură cu textul, însă frazele nu conțineau nici o explicație referitoare la licorn. Probabil că fusese una, în mod precis fusese, stătea în obiceiul lui G.B. Delafrata să-și explice rostul desenelor și al figurilor. Adesea îmi vine s-o înjur pe madam Catinca pentru incoușteința ei, pentru ideea de a aprinde focul cu prima hârtie care-i cădea sub ochi; sunt convins că explicația căutată de mine la așa ceva a servit.

Ce să mai cred despre G.B. după toate astea? În orice caz, nu mă așteptam la o asemenea surpriză din partea lui. E greu de presupus că a inventat, că a găsit totul; i-au mai picat în mână cărți de specialitate din care o fi ciupit câte ceva, reținând lucruri, informații care îl interesau. Ar fi prea absurd să-mi închipui că teoria asta, tradusă de mine în fraze inteligibile, s-a născut în mintea lui fără nici un suport. Dar încă n-am spus totul, mai e ceva care, dacă se confirmă, gata, mă înclin în fața geniului autodidact; a dat lovitura, și încă una nemaipomenită, îi aduce iertarea pentru toate păcatele pe care le-a făcut față de știință în vremea când născocea variante pentru celebrul perpetuum-mobile. Ultimele pagini din caiet — ultimele rămase, vreau să spun — descriu începutul unor experiențe stranii, nu atât prin ele însele, cât și prin faptul că nu te-ai fi așteptat să-l vezi pe un George Biriș Delafrata făcându-le. Sau poate că greșesc, poate că tocmai de la unul ca el era cazul să mă aștept, fiindcă un om cu scaun la cap, un cercetător serios, așezat temeinic lângă o pâine și lângă planul de activitate al cutărui institut cu nume și renume ce nu suportă amenințarea ridicolului, ar fi rațional, ar fi meditat de șapte ori înainte de a refuza o dată și bine, vorba proverbului, să se angajeze într-o aventură atât de năucitoare — ca perspectivă deschisă — și cu un rezultat pozitiv atât de improbabil, judecând după ceea ce cunoaștem azi și după canoanele sfinte ale bunului simț. G.B. nu era tocmai inocent în problemele chimiei (îi privesc astăzi cu alți ochi sticlăria de laborator din care madam Catinca spune că a tot aruncat, cu coșul, după ce bătrânul n-a mai putut lucra, o încurcau „prafurile și lichidele ălea puturoase"), nu era tocmai pe dinafară, dacă mă gândesc că ajunsese la un moment dat să folosească în experimentări până și strep-

tomicină, ale cărei efecte mutagene sunt cunoscute. Se poate presupune astfel, cu o relativă uşurinţă, cam în ce direcţie băteau tatonările lui G.B. O mutaţie genetică este o tentativă evoluţionară sau involuţionară, ca încearcă să aducă organismului ceva nou, dar, aducându-i acel „ceva nou", mutaţia tulbură echilibrul, deranjează raportul organismului cu mediul şi conduce în final, prin acumulări de erori care fac procesul ireversibil, la instalarea în mod generalizat a procesului de îmbătrânire. „Să oprim mutarea", scria mâna tremurândă a lui George Biriş. „Să oprim aşadară mutarea şi greşale nu se vor mai face, iară corpul va sta mereu aşa cum..." Acestea-s ultimele cuvinte. Fraza întreruptă se continuă într-una din sobele gospodărite de madam Catinca. Într-un colţ de filă, în stânga jos, semnul licornului, care, deşi mă intrigă în continuare, începe să nu-mi mai pară chiar atât de enigmatic.

Cu o lună în urmă, într-un sfârşit de octombrie încă nehotărât dacă să ne mai fericească zilele cu soare sau s-o întoarcă pe ploaie definitiv, mă trezeam mahmur într-unul din cele vreo douăzeci de paturi, libere la capăt de săptămână, care umpleau un dormitor al căminului de elevi de pe lângă liceul cu profil de silvicultură din Frata. Mahmur nu din cauza băuturii, băusem cu măsură, ca să rezist toată noaptea aceea care a finalizat spectaculos printr-o masă ce-ţi dădea impresia că participi la o nuntă, activităţile culturale pentru care fuseserăm invitaţi.

Eram încă obosit de noaptea albă, de efortul participării la un adevărat banchet al amintirilor, întâlnirea noastră, a câtorva dintre invitaţi, foşti colegi de facultate şi unii chiar de liceu, având un caracter mai pronunţat sentimental decât a altor oaspeţi.

„Am vrut să vă arăt, neisprăviţilor, că dacă voi n-aţi fost în stare să organizaţi o întâlnire de zece ani, la universitate, cu toată lumea, vă fac de ruşine şi vă organizez eu una de... unsprezece ani, aici, la Frata, măcar pentru prieteni!" glumise Ţipau, bătându-ne pe umăr cu veselie, bucuros că răspundem la chemarea lui aproape toţi cei solicitaţi; apoi nu l-am prea văzut, decât în scurte răgazuri, fiind mai tot timpul ocupat — o dată l-am auzit certându-se în curte cu şoferii, iar altă dată, în bucătăria cantinei, i-am zărit printr-o ferestruică statura de mareşal bondoc şi mâna întinsă, dădea dispoziţii femeilor însărcinate cu pregătirea festinului.

Mă rog, făcea tot ce putea ca noi, invitaţii *lui*, să ne simţim bine şi trebuie să recunosc că, dacă vinul acru n-a prea stat la înălţime în noaptea de care am adus vorba (zona nefiind una renumită prin cali-

tatea viţei de vie), ţuica, în schimb, fiartă şi nefiartă, veche şi tare, apoi friptura de vânat, sarmalele şi toate celelalte n-au avut absolut nici un cusur. În ce mă priveşte, după ce s-au mai potolit toasturile şi glumele cam lipsite de umor ale câtorva vorbăreţi, m-am refugiat cu plăcere, împreună cu Aurel, care venea să mă întâlnească tocmai de la Timişoara, într-o conversaţie susţinută pe fondul zgomotos al unor benzi de magnetofon ce nu mai interesau pe nimeni după primele pahare băute. Ne regăseam cu emoţie neînstrăinaţi de mai vechile noastre idealuri şi cred că, fără să-şi fi propus neapărat asta, fiecare dintre noi verifica în celălalt trăinicia unor sentimente prieteneşti purtate ani de zile pe drumuri separate; îmi închipui că amândoi ne bucuram la fel, descoperindu-le astăzi nealterate. Dar nu această discuţie, pe cât de veselă, pe atât de serioasă, e legată direct de fondul povestirii mele. Şi nici măcar faptul că din când în când ne amuzam, urmărind peste masă turul de forţă pe care încerca să-l realizeze, ca de fiecare dată când i se oferă prilejul, colegul nostru Naşcu, jucându-şi, cu ochii sclipitori, zâmbetele insistente în jurul unei foarte tinere poetese ce părea, prin figura ei gravă, mai degrabă decisă să îmbrăţişeze pentru o viaţă întreagă pustnicia decât să se antreneze în joc. Se temea pesemne să nu ne facă o impresie proastă, fără să-i treacă prin minte că de-abia în felul acela îi putea produce proasta impresie lui Naşcu. Dar sunt foarte convins acum că în primul rând ei — mai precis fandoselilor ei — datorăm, cu toţii, experienţa memorabilă de care aminteam la început. Altfel, o bună parte din programul zilei următoare ar fi diferit de ceea ce s-a petrecut, adică ar fi urmat întocmai punctele fixate de Ţipan, lipsindu-i exact improvizaţia aceea cu un rezultat atât de neaşteptat.

Aşadar, dimineaţa devreme, după nici două ore de odihnă (vorba vine!) în dormitorul pustiu şi cu nişte perne pline parcă de cocoloaşe cauciucate sub cap, hotăram cu Aurel ca, în ciuda somnului păgubit şi a uşoarei indispoziţii stomacale, să nu ne mai lăsăm mâncaţi de muştele năuce ale căminului, care-şi presimţeau sfârşitul odată cu toamna, acţionând în consecinţă. Ne-am îmbrăcat cu încetineală, reluând răbdători capetele de fir nedepănate în discuţia din timpul nopţii, am mai bârfit una-alta şi, convingându-ne în sfârşit să gustăm ceva care să ne dreagă după suprasolicitările culinare ale banchetului, am avut surpriza de a-i găsi la cantină, în sala aproape goală, aşezaţi la un capăt al mesei lungi, pe Naşcu şi pe Ianculescu, angajaţi într-o veselă şi nepăsătoare sporovăială, foarte ocupaţi în acelaşi timp cu anihilarea unui dejun pe cât de întârziat, pe atât de copios. Nu păreau deloc sumeţiţi, deşi rămăseseră în sală mult după ce alţii, inclusiv

poetesa în devenire, se retrăseseră la culcare, bâjbâind pe coridoarele căminului în căutarea unei camere convenabile. Mestecând de zor feliile de pâine cu unt, încât barba neagră îi flutura ritmic, Naşcu tocmai se ironiza cu bunăvoinţă pentru insuccesul amoros al serii, promiţând să se revanşeze cât de repede, în alte condiţii şi, firește, cu altă persoană.

Nu-mi închipuiam că avea să se ţină de cuvânt chiar atât de curând. Abia ieşisem în stradă ca să ne pierdem timpul într-o nevinovată plimbare duminicală prin satul amorţit, până la ora când urmau să ne sosească maşinile angajate de Ţipan pentru întoarcere, că-l şi vedem pe Naşcu abătându-se curajos spre zidul unei case învecinate, de la fereastra căreia îi făcea cu insistenţă semne o şatenă, altă cunoştinţă întâmplătoare din ziua precedentă şi despre care aveam să aflu ulterior că e un fel de nepoată de rang mai depărtat — n-aş putea să spun precis cât de îndepărtat — a lui G. B. Atunci, pe moment, mi-am amintit doar că-i văzusem figura la căminul cultural, tot în preajma lui Naşcu, care o abandonase apoi cu regretabilă şi regretată uşurinţă în favoarea poetesei; revenea acum, la câteva ore numai, cu faţa lui zâmbitoare, încadrată rotund de păr brunet-lucios, gata să i se dedice cu totul, pentru alte câteva ore, în virtutea unor disponibilităţi afective uimitoare. Fata ne chema — îmi imaginam că mai mult de ochii lumii — pe toţi; noi am hotărât însă dintr-o privire să-l sacrificăm doar pe Naşcu. Dacă am mai zăbovit totuşi câteva clipe, am făcut-o din cauza manevrei surprinzătoare a acestuia: Naşcu s-a dus glonţ la fereastra cu pricina şi, săltându-se pe zid, şi-a făcut vânt în cameră prin geamul deschis.

—Uite, mă, ce face! Nu-şi dă seama că o compromite în sat?! l-am auzit exclamând pe lunganul de Ianculescu, de la care chiar că nu mă aşteptam să-şi facă asemenea griji pentru reputaţia unei necunoscute, şi ne-am întors toţi trei cu faţa spre vale, decişi să dispărem din locul unde, după originalitatea pe care şi-o permisese Naşcu ca s-o ipresioneze pe fată, simţeam parcă, de dincolo de perdele, mulţimea de ochi ai vecinilor aţintiţi spre noi.

Dar în clipa următoare apăru în fereastră capul bărbos al lui Naşcu şi, de data asta, insistenţele lui ne-au făcut să ne schimbăm planul şi să intrăm, cu paşi şovăitori în curtea, apoi în casa aceea mare şi — fără a fi deloc austeră — cu un aer, totuşi, rece şi bătrânicios. Nu ştiu ce vor fi simţit ceilalţi, eu însă cred că trăiam un moment de amuzată aşteptare, conştient că fac ceva împotriva dorinţei mele şi având pe deplin sentimentul ridicolului acelei situaţii în care ne-am trezit deodată antrenaţi. Probabil că, încă înainte de-a intra,

îmi și făceam planul să ies după cel mult cinci-zece minute; în fond, nu eu eram cel dorit acolo, ci Naşcu, îmi ziceam. Să se descurce el cum o ştie, doar n-o să pretindă să-i stăm alături, paravan sau gardă de onoare.

Apoi lucrurile s-au precipitat, ieşind cumva dintre limitele normalului. În capătul verandei a apărut împrăştiata de madam Catinca, nepieptănată, lăsându-ne muți de surpriză, cu aerul ei excentric, cu agitația ei inexplicabilă, cu limbajul ei percutant şi nelipsit de o pronunțată tentă de vulgaritate în ciuda faptului că se silea să-şi compună fraza cât mai intelectual, numai că toate eforturile ordonatoare se risipeau sub presiunea unui temperament năvalnic, mobilizat de apariția noastră până la pierderea controlului. „Haideți, haideți, intrați, mă temeam că nu mai veniți!" striga ea din uşă, răsuflând uşurată, şi aproape că ne-a tras de mânecă după ea, fără să-i tacă o clipă gura, printr-o încăpere despărțită în două de un paravan de pânză albastră, nu tocmai curată (dincolo de el, aveam să aflu mai târziu, era laboratorul lui G.B., folosit de madam Catinca drept bucătărie). Cred că am urmat-o toți trei, fără să ne fi revenit din uimire, până într-o cameră cu ceva mai multă lumină, mobilată într-un amestec de-a dreptul imposibil de stiluri: un pat mare, țărănesc, pe mijloc, dulapuri vechi, mese grele şi ornamentate pretențios, înghesuite în pereți, în dulap şi în pat, apoi scaune disparate şi — monumentul casei, pesemne — un fotoliu balansoar care masca jumătate dintr-o etajeră ticsită de cărți prăfoase, îngălbenite, roase la cotor. Erau acolo Naşcu şi tânăra nepoată a lui G.B., în picioare, strâmtorați parcă de mobile într-un colț de cameră, aproape de fereastra pe unde amicul meu bărbos se aventurase, la risc, în plin necunoscut. Am avut impresia că plutesc într-o deplină irealitate, m-am uitat la Aurel, plutea şi el, zâmbind derutat, negăsindu-şi locul, aruncând priviri stânjenite în jur, pe când madam Catinca îşi agita prin încăpere formele ample, subliniate ostentativ printr-un pantalon care urmărea să dea o notă sportivă celor cincizeci, poate cincizeci şi cinci de ani ai săi. Ne invita insistent, cu o anume disperare în glas, să luăm loc, temându-se încă să nu ne piardă, să nu ne răzgândim brusc şi să ne repezim unul după altul afară. Ne-am aşezat, Aurel în şezlongul lângă care din întâmplare se oprise, eu pe un scaun la picioarele patului, Naşcu rămase lângă şatena lui, singur Ianculescu dădu să se arunce pe pat, într-o margine, deşi îmi închipui că muntele de perne şi plăpumi clădite pe mijloc, aşa cum ştiu că se aranjează pentru ziuă paturile la țară, l-ar fi incomodat vizibil, dar pesemne n-avea de ales.

Din momentul acela am intrat de-a dreptul în coşmar. Madam Catinca, avansând grăbită prin spaţiul strâmt dintre mobile, se strecură cu greu pe lângă Ianculescu, năvăli la căpătâiul patului şi începu să scotocească febril printre perne, excavând de sub mormanul acela ceva ce nu apăru la suprafaţă decât după câteva lungi secunde în care cu toţii priveam într-acolo cu răsuflarea tăiată.

—Tata! ţipa madam Catinca, ridicându-şi cu două octave glasul, iar mâinile ei trăgeau febril, îndârjit, cu opinteli nervoase. Tata! Tata! ţipa ea surescitată şi, spre consternarea noastră, de sub mormanul unde aş fi putut jura că nu erau decât plăpumi şi perne clădite, se ivi capul zburlit, apoi umerii osoşi ai unui bătrân firav de vreo nouăzeci şi cinci de ani, inert, speriat, nedezmeticit încă din somn, în ciuda răcnetelor care îi bombardau urechea. Între răcnete, madam Catinca întorcea spre noi o faţă zâmbitoare, amintindu-şi pesemne că nu ne prevenise de surzenia bătrânului. „Aude tare rău", ne explica pe un ton aproape normal şi imediat ţipa în urechea nonagenarului: „Tata, scoală! Scoală-te, că au venit de la Cluj, să te vadă!"

Stăteam ca paralizat, având sentimentul că asist la o scenă de domeniul neverosimilului, într-atât mi se părea de absurdă acea brutalizare a unui bătrân neputincios, chiar pornită din cele mai bune intenţii ale zăpăcitei care-i era fiică. La orice altceva m-aş fi aşteptat intrând în casa aceea străină, la asta nu. Bătrânul părea răsărit de-a dreptul din mormânt, avea o faţă suptă, prelungită într-o barbă albă, nu mai puţin zbârlită decât părul de culoarea lânii, lung şi încă des, cum nu mai văzusem la mulţi de vârsta lui (dar câţi nonagenari îmi ies mie în cale?); un trup uscat şi mic putea fi bănuit prin materialul pijamalei. Madam Catinca izbutise să-l ridice cât de cât şi, fără a-şi domoli ţipetele ce-i transmiteau celuilalt porunci rugătoare, îl împingea de subsuori, cu opinteli scurte şi repezi, ca într-o luptă, în susul pernei pe care i-o potrivise în pripă la căpătâi. Operaţie destul de dificilă, deoarece bătrânul, pricepând în sfârşit că se petrecea în jurul lui ceva, zvâcni speriat şi se zbătu în braţele femeii, încurcând-o, deşi îmi pare că voia el însuşi să se scoale. M-am înfiorat, neputându-mi desprinde ochii de la fiinţa aceea rămasă, după câteva clipe, o aşteptare încordată, în şezut, cu capul întors într-o parte, în direcţia de unde venea nu numai avalanşa de acute ale dezlănţuitei madam Catinca, ci şi lumina zilei, prin fereastră. Cu o mişcare energică, femeia îi apucă faţa între palme şi-i răsuci capul spre noi, ţipându-i în ureche că acolo, unde-l punea ea să privească, *acolo suntem*. Şi iarăşi am avut sentimentul că asist la o sinistră batjocură în care, cu inconştienţă, însăşi viaţa era implicată, fiindcă, mă întreb, ce sens mai are să obligi

ochii unui om aproape orb să se uite la ceva pe care oricum nu-l pot vedea. Dar, pesemne, Catinca socotea prezența noastră un eveniment atât de important, încât nu te mai puteai aștepta din partea ei la lucruri gândite. Asta era *show*-ul ei, avea ceva de arătat și, pe de altă parte, voia să ne convingă că ea nu era oricine acolo, în Frata; își prezenta cu mândrie trofeul prețios, casa ei era un fel de muzeu cu exponatul încă în viață. „Și *tu* ai făcut ceva la viața ta, nu-i așa, tata?" întreba, nu pentru el, ci pentru noi, care eram martori și *puteam* auzi. „Ai fost și în străinătate", aduce madam Catinca un argument socotit de ea imbatabil. „Ai călătorit cu vaporul pe Dunăre, nu-i așa, tata? Ai fost și în Italia... spune, tata!... ai fost la Roma! La Roma, unde ai stat la Roma? La ce hotel?" răcnea ea, repetând insistent întrebările când avea impresia că bătrânul, încă zăpăcit, ar fi putut să-i facă figura și să nu răspundă.

—La Roma am stat la „Hotel Napoli"... vorbi într-un târziu nonagenarul, amintindu-și, într-o scăpărare mântuitoare, o secvență dintr-un trecut scufundat în uitare și pe care madam Catinca i-l zgândărea nemilos, din ambiția de a ne impresiona pe noi, vizitatorii. Bătrânul vorbea mecanic, fără să se vadă pe fața lui vreo urmă de participare, doar barba scămoasă îi tremura mărunt când își rostea cuvintele, cu mici pauze între ele.

—Așa, tata, așa! exclamă madam Catinca satisfăcută. Ai fost *cineva*, ai inventat, ai făcut o grămadă de mașinării! îi sugera ea în continuare și mi s-a părut că voia astfel să-l convingă de ceva care pentru el nu mai exista de mult, să redea o personalitate pierdută cuiva care, îmi închipui, nu și-ar mai fi amintit singur nimic.

—Am făcut o grămadă de mașinării, repetă bătrânul în același fel mecanic și lipsit de participare sufletească.

—Ehe, ce viață a mai avut! Ce crai a mai fost! Vrea să ajungă suta de ani! se minuna madam Catinca, îngăduitoare și chiar încântată, întorcându-se pentru puțină vreme spre noi. Ai văzut multe, ai umblat prin multe țări, nu-i așa, tata? își reluă apoi țipetele la urechea bătrânului. Ai fost fericit, nu-i așa? Ai fost fericit! decise ea în numele lui, văzând că răspunsul așteptat întârzia să vină, și îmi amintesc perfect că bătrânul a căscat prelung, arătându-și gingiile știrbe.

Putea fi socotit și ăsta un răspuns.

—Nu vă văd... Nu vă văd deloc, am vederea foarte slabă! zise el abia după ce fiică-sa, amintindu-și deodată că era nepieptănată și nefardată, dispăruse ca un vârtej în direcția laboratorului-bucătărie, lăsându-ne singuri cu bătrânul. Se întrerupea astfel, pentru scurt timp, o tăcere apăsătoare, pe care nici unul dintre noi nu îndrăznea s-o

spulbere. Dealtfel, au fost singurele cuvinte ieşite din gura lui în lipsa răspunsurilor sugerate de madam Catinca. Sentimentul penibilului nu mă părăsea nici după ce efectul surprizei trecuse.

Asta a fost prima mea întâlnire cu George Biriş Delafrata. Ce a mai urmat, cum am reuşit să scăpăm de insistenţele ulterioare ale gazdei (sfârşindu-şi în mare grabă toaleta — ultimele trăsături de ruj s-au executat chiar în faţa noastră — tocmai se pregătea să dea o fugă „până la colţ" după o sticlă de şampanie) intersează mai puţin. Abia atunci când ne-am văzut ajunşi în stradă, ne-am *dat drumul*, ne-am descărcat de tensiunea acumulată în intervalul vizitei printr-o explozie de mirări şi de comentarii precipitate, fără a avea totuşi, măcar pe departe, conştiinţa adevăratului, uluitorului sens conţinut de întâlnirea noastră întâmplătoare cu G.B.D. „Formidabil!" exclama Ianculescu, plesnindu-se cu palma peste frunte. „Am fi trecut ca proştii pe lângă casa aia fără să intrăm, fără să ştim ce-i înăuntru, am fi scăpat o scenă cum nu cred să mai prindem alta în viaţă, dacă nu era ăsta!" spunea, arătând în urmă spre Naşcu, cel mai puţin impresionat dintre noi toţi, care cobora pe mijlocului drumului cu şatena lui agăţată de umăr.

Câteva zile mai târziu, pe adresa mea de acasă a sosit un colet impresionant, conţinând arhiva bătrânului. Nu crezusem că madam Catinca avea să ia în serios o promisiune (în starea mea de atunci aş fi promis orice, recunosc!) făcută cu uşurinţă celui care ştie de la bun început că n-are de gând s-o respecte. Dar ea trage nădejde să publice toate hârtiile astea, sau măcar o parte din ele, dacă unele, deteriorate de condiţiile precare în care au fost păstrate, sunt astăzi ilizibile. De când a ajuns, singură sau datorită sugestiei altora, să creadă că e fiica unui tată genial, şi-a însuşit o psihologie tipică de moştenitor: nimic nu i se pare un obstacol când e vorba să valorifice cât mai avantajos moştenirea, de la hârţoagele fără importanţă şi până, chiar, la aura de glorie locală a lui G.B., sub care madam Catinca se zbate insistent să intre, să-i ia acestuia locul.

Ce nu ştie ea, fiindcă sunt convins că n-a răsfoit decât superficial hârtiile, deci n-a avut şansa să dea peste ce am dat eu, este că se zbate degeaba; în realitate *bătrânul o s-o îngroape şi o s-o moştenească*, în zadar îşi face ea iluzii. Asta în caz că lucrurile s-au petrecut întocmai cum presupun şi semnul licornului nu mă înşeală. Uite, în fragmentul ăsta de jurnal apar, cam telegrafic şi uneori aproape cifrat, însemnări privitoare la tratamentul pe care l-a urmat bătrânul, mai bine zis şi l-a aplicat în urmă cu doi ani, după o serie întreagă de experienţe făcute empiric, dar vizând un rezultat extraordinar: înceti-

nirea „mutărilor" din organism, anularea treptată a fenomenului mutațiilor genetice, dacă vreți o exprimare mai savantă. Capul de licorn nu poate fi decât un simbol al nemuririi, el apare numai pe paginile unde se pomenește ceva în legătură cu această problemă, și l-am regăsit, firește, în jurnalul experiențelor.

Dacă George Biriș Delafrata a rezolvat cumva problema, ajutat de o preafericită întâmplare (și n-ar fi el singurul autodidact căruia să-i fi reușit descoperiri de geniu), atunci e limpede că acele cuvinte scăpate de madam Catinca, „vrea să ajungă suta de ani", sunt doar o expresie palidă și eronată a ceea ce urmează să se întâmple. Mathusalem a fost, vorba unui vechi prieten, un „dulce copil" pe lângă viitorul pe care și l-a pregătit G.B. Are să ne îngroape pe toți, și pe zăluda de fiică-sa, și — în caz că licornul nu mă înșeală, repet — așa o să-l prindă anul 3000, tronând în vârful patului, între plăpumi și perne; numai că patul va fi altul... n-o să reziste ăsta de acum și nici pernele, cât o să reziste bătrânul.

Întrebarea pe care n-o pot ocoli, și nici nu încerc, sună: la ce bun? George Biriș a ajuns la nemurire, dacă a ajuns, când stătea cu un picior în groapă, deci destul de târziu, prea târziu chiar. De la inventarea norocoasă a inhibitorului, poate chiar a unui element care „îngheață" total fenomenul mutagen, au trecut ani de experiențe și de tratament aplicat pe sine la risc, cu nesocotința minunată și lipsa de profesionalitate a amatorului, dar și sub presiunea unui sfârșit pe care omul și-l știa aproape. Efectul n-a fost, presupun, fulgerător, încât în cursul tratamentului organismul și-a continuat îmbătrânirea, trecând peste pragul deplinei senilizări. Și abia de-acum înainte efectul s-a fixat, abia în starea asta, căreia i-am fost martor împreună cu foștii mei colegi, au „înghețat" mecanismele celulare, aducându-i o nemurire râvnită, aducându-i-o însă atunci când nu mai avea ce face cu ea, nu-și mai dorea nimic și îmi vine să cred că nici nu mai știe pe ce lume trăiește. Refuz să mă gândesc la ce s-ar fi întâmplat dacă bătrânul găsea soluția mai din timp și, făcând-o publică, în ce măsură ne-ar fi folosit nouă, ne-ar fi schimbat viețile și ar fi schimbat fața lumii. Refuz deocamdată, fiind conștient de gratuitatea unor asemenea fantazări, acum, când l-am văzut pe George Biriș încremenit în senilitatea lui neputincioasă, incapabil să-și amintească măcar cum îl cheamă, ce să mai vorbim de formule chimice sau de ordinea unor experiențe de excepție! Viața lui nemuritoare nu-i decât o pedeapsă gratuită, acum pentru inconștienta de madam Catinca, mai târziu pentru un șir întreg de generații viitoare. Și îmi face impresia că cel mai pedepsit, pe întreg acest interval de timp nemăsurat, este G.B. însuși.

Asta în caz că licornul nu l-a mînjit şi nu mă minte.

Măcinat de curiozitate, dar şi de îndoieli, m-am repezit din nou până la Frata. De astă dată n-am mai împiedicat-o pe zăpăcită să alerge după şampanie până „la colţ", cu toate că şampania, mai ales cea proastă, îmi produce acreală la stomac, iar la sfârşit mă mai doare şi capul. Voiam însă să rămân, câteva minute, singur cu bătrânul. L-am găsit treaz şi, bucuros că nu era nevoie să-l trag acum eu însumi de sub grămada de perne, am răsuflat uşurat.

—Ascultă! i-am ţipat în ureche, aşa cum ştiam că face şi madam Catinca atunci când are să-i comunice ceva, dar mai întâi m-am asigurat că fereastra era închisă, n-aveam nici un chef să fiu auzit de trecătorii din stradă, de pe celălalt trotuar. Ascultă, uite ce-ai scris aici! şi i-am fluturat pe dinaintea ochilor caietul cu file rupte şi pagini împrăştiate, apoi m-am convins că nu le vedea şi m-am ruşinat de ceea ce făceam, însă nu mai puteam da înapoi, iar femeia se putea întoarce din clipă în clipă. E adevărat c-ai descoperit chestia aia... că eşti *nemuritor*?

Ultimele cuvinte le-am strigat ca un apucat, ca nu cumva să nu-i ajungă dincolo de timpane, şi aşteptam crispat un răspuns, speram să trezesc în el o vibraţie la auzul cuvântului care concentra faptul esenţial al vieţii lui. Şi, într-adevăr, a părut că stă pe gânduri, că meditează cu capul întors într-o parte, cu smocurile bărbii răvăşite pe gulerul pijamalei. Apoi, în sfârşit, a căscat prelung, tăcut, întocmai ca atunci când madam Catinca îl întrebase dacă-i fericit; da, da, putea fi şi acesta un răspuns.

DANS DE LEBĂDĂ MECANICĂ

Radu Pavel Gheo

Motto: „Amintiri nu are decât clipa de acum.
Ce-a fost într-adevăr nu se ştie,
Morţii îşi schimbă tot timpul între ei
Numele, numerele, unu, doi, trei..."

(Nichita Stănescu — „Cântec")

Lym îmi spusese dinainte că ne băgam în rahat şi nu iese nimic, dar eu am vrut totul. E destul de împuţită treaba, ne paşte biliardul şi acum n-am chef decât de-o bere. Până vine Anuşka, o fi găsit ceva. Cri Lym. Stau pitit ca şobolanii în groapa asta inferioară şi mă gîndesc că, dacă nu era Jocelyn, o duceam şi-acum destul de bine la nivelul nostru, nu ne strecuram de la o zi la alta. Dar nu-mi pare rău, ştii? Deloc! Pe geamul cutiei ăsteia căreia doar proprietarul îi zice apartament funcţional îi văd pe zdrenţăroşi scotocind prin mormanele de resturi neridicate de vreo lună, lumini rare aruncă un alb mort pe feţele lor şi-i arată mai supţi decât sunt, cu ochii găuri negre şi hainele atârnând, umbre lungi agitându-se fără sens. Uneori mai trece vreun *cab* vechi, abia târându-se, pocuind solul când suspensiile mai dau rateu. Fără sens, da. Ca şi noi acum.

De fapt ca şi înainte, numai că atunci era bine. Adică mai bine. Aveam loz, cred că părăduiam zilnic 50-100 de dolari şi zău că nu-mi păsa. A fost să dau de Jocelyn. Aiurea, cum ne distram după o afacere mai groasă; am intrat într-un dancing — „Steaua nopţii". aşa-i zicea — o chestie fainâ. nu ca holograficele de la 42, unde trăiam. Nu, aveau dansatoare, vii, plus dame condiţionate, una şi una. 25, nivel de lux, străzile sclipeau în mii de lumini, de culori, baruri peste baruri îşi încolăceau firmele pâlpâitoare, magazine, chiar hrană naturală, pricepi ce chestie? Loz să fi avut! Noi aveam din când în când, puteam să ne învârtim printre *cab*-urile lor lucitoare, scuipam nestingheriţi pe trotuar şi mai agăţam câte o damă. chiar avută şi dornică de variaţie. Pe *ea* am văzut-o atunci, era după afacerea cu Douglas-ul şutit de la 27 pe care luasem zece bătrâne. Sammy, *dealer*-ul nostru, zicea că a fost cea mai groasă chestie în ultimul an şi făcea cinste din gros. Băiat bun. păcat că nu-l mai prind la o pileală...

Atunci, prima dată, el m-a tras de mânecă! „Herb zice, o vezi pe tipa din ring? E fantastică!" De-abia ne aşezasem şi luasem nişte alcool, iar eu îmi ghidam scaunul spre peretele din stânga, unde clipeau umbre roşii, mă chioram la o blonduţă care se plictisea, îşi lăsase scaunul la sol şi sugea nişte „Golden Star", specialitatea casei. O mirosisem, tipii din jur erau angajaţi cu femeile lor sau în discuţii, iar blonda arăta foarte singură, dacă ştii cum e aia, vreau să zic *să arăţi*, nu să fii singur. Când m-a strigat Sammy, m-am întors brusc spre ringul de dans, ridicat undeva pe peretele din faţă. Doamne, era măreaţă! Şi ştiu ce spun! Ringul era singurul loc luminat în alb, alb curat, iar ca dansa pe zidul vertical, ondulând printre nişte jevi cilindrice ce balansau aleator... avea un trup! şi-o figură! O roşcată, dar ca focul, explozie... iar pielea i-era albă-albă, avea pe ea nişte bikinei de două deşte şi-un sutien din două capace, tot roşii, care izbeau albul ăla clar, mă mir cum nu m-am uitat de la început acolo. O vedeam cum unduieşte, parcă plutea în apă, şi melodia, un technoslow, o prindea la fix. Imediat mi-a picat pata pe ea, am uitat de blondă, mi-am întors scaunul în aer şi-am aşteptat finalul piesei. Când s-a terminat, tipa a coborât lent pe una din bările care mai înainte o ţineau prizonieră, vălurind spre sol şi oprindu-se în picioare, cu faţa spre mine parcă. L-am dat la o parte pe Lym şi m-am repezit spre ring, cred că arătam caraghios în imponderabilitatea aia. Îmi picase pata, rău! Sărisem din scaun, m-am dus aţă la ea: „Mă numesc Herbert. Mi-ai plăcut fantastic, ai un stil... un daus..." „Sunt Jocelyn" mi-a zis. Avea o voce metalizată, dar nu m-a deranjat, probabil vreun implant, numai ştabii sunt naturali cu totul... ori vreun prăpădit de under. Am invitat-o la un pahar şi n-a zis ba. Cum ne trăgeam spre un colţ, la un moment dat şi-a depărtat scaunul spre tavan şi-a plecat, mi-a zis că-i începe numărul. Mă vrăjise deja... Cineva m-a tras de umăr, din spate. Lym.

—Îţi place, ai?

—Mda! am admis nonşalant, Lym nu era tipul sentimental. O ştii?

—E nouă, cred. Bucăţică superbă, nu? Ferice de patron, după program...

—Nu cred. Ochi albaştri, nu se poate... era cerul... m-am auzit uimit de mine.

—Poftim? căscă şi Lym gura.

Preferam să nu mă fi auzit, după cum se holba la mine. Am întors-o:

—Mai luăm una? Fac cinste!

—Sigur, de-aia am venit! Şi mă simt bine, Herb, al dracului de bine!

Lym se extazia aşa numai când era matol ori sigur, foarte sigur pe el. Ş-astea se întâmplau rar, amândouă. Nu prea pilea, fiindcă avea ficatul predispus la cancer, o ştia de la analiza genetică, iar un transplant costa zeci de mii. Era şi complexat că-i bondoc, cu vederea scurtă şi cu un început de chelie la 23 de ani, încerca să se descurce cucerind multe femei, număr, nu căuta calitate. Dar era un cap, asta da! Îl zburaseră acum un an de la un spital din 22, se băgase într-o afacere cu organe. A scăpat de munci fiindcă n-a deschis gura prea mult şi cineva, mai sus, l-a scos din rahat. Dar l-au concediat şi i-au blocat implantul comp ca nu cumva să facă pe medicul pe cont propriu. A ajuns la 42. Ne zice întotdeauna că nu regretă, 22-ul era cel mai mare jeg posibil, cu cei mai porcoşi cetăţeni şi cei mai împuţiţi copoi. Îl credeam, doar ne era prieten, dar adevărul era că regreta viaţa de-acolo, o simţeam când ne povestea aventurile lui cu paciente bogate sau frumoase. Mai mult se văita că n-avea acces la informaţiile din comp, „auzi, îmi stă bucata aia de siliciu pe cerebel şi eu nu pot face nimic!" Ar fi făcut ceva cu ce-avea acolo, destul pentru un ficat nou, medicii sunt greu de găsit la bani puţini. Ăia ştiau, altfel nu-i făceau figura hi-tec. Eu n-am văzut computer mai tare ca Anuş, nici cod pe care să nu-l spargă... în afară de Ăsta. Atunci Lym n-avea altă şansă decât să se lipească de noi. E simpatic când are destul loz, se matoleşte şi face pe boss-ul! Îmi place, şi cred că şi el se place, chiar şi atunci când are crizele lui de refulat.

Dar atunci nu-mi păsa de el, ci de Jocelyn. În noaptea aia am stat până s-a închis barul, adică pe la 5 dimineaţa. Când ieşeam toţi trei, eu, Lym şi Sammy, făcuţi praf, deja mureau luminile de noapte şi se cupla ziua pe plafonul tanslucid al nivelului. Atunci m-am gândit cum oamenii trăiau deasupra şi răsărea Soarele... probabil era cam tot aşa, ne păstram obiceiurile. Apoi Lym a început să borască, a căzut peste un *cab* lucios şi l-am târât la primul elevator, în timp ce un spilcuit ne înjura din *cab*. Mă amuţisem şi eu bine, nu mai ajunsesem la Jocelyn. Nu atunci. Am rămas cu obsesia, numele şi flacăra izbucnind din valurile pânului ei.

Anuşka ne aştepta acasă. Pe atunci asta însemna două camere bine mobilate şi cu o chirie modestă pentru noi. Ei nu-i plăcea în baruri holo sau cu animatori, se juca tot timpul la un comp super, nu ştiu cum îl căpătase. Cuplată la reţeaua mare, ea făcea rost de tot felul de date, relaţii; găsea tot felul de chestii, noi n-aveam decât să acţionăm. Era un as, intra în sisteme oricât de protejate. Până atunci

nu dăduse chix decât cu implantul lui Lym, dar nu încercase să întindă coarda prea mult, îl putea nenoroci pe ăsta şi apoi există o lege neoficială: îi laşi pe cei mari în pace şi te lasă şi ei să-ţi faci micile învârteli. Odată Anuşka descoperise un cont al Bărboşilor şi parcă ne mâncau degetele să smulgem ceva de-acolo, numai că ne-am abţinut. Erau milioane, dar n-am fi apucat să ne bucurăm nici măcar o oră. Cum n-aveam decât o viaţă, o preferam aşa. Uite, Anuş e o fată de treabă şi totdeauna am zis că alta nu s-ar fi încurcat cu noi, ar fi putut să ajungă la o firmă tare, chiar să lucreze cu Bărboşii. Atu-uri avea. Prin sânge îi curgeau biţi, nu globule, mai arăta şi bine: un pic măslinie şi cu ochi negri, alungiţi cochet sub nişte sprâncene întunecate, cu gene lungi, rotunjite în sus, cu încheieturi fine, micuţă şi-o talie s-o trânteşti pe prima saltea... deşi la asta am fost rău dezamăgit. O agăţasem acum patru ani, era violată într-un gang plin cu ambalaje de patru tramperi raşi în cap. Pe trei i-am curăţat cu laserul incorporat, unul a fugit. Dar după, când ne îmbătasem bine, o dusesem la mine şi a venit faza cu dezbrăcatul. Eu m-am perpelit vreo oră, ea era îngheţată. Îmi tot plimbam mâinile prin părul ei negru, ţepos de scurt, coboram pe sâni, printre coapse... degeaba.

—Nu te mai chinui! mi-a zis, cu un pic de tristeţe. Bagă-mi-o odată şi termină!

Atunci mi-a părut rău c-am scos-o de sub tramperi. Numai atunci. M-am înfuriat şi i-am tras-o dur, sălbatic, deşi îmi tăiase cheful. Stătea întinsă pe spate, calmă, plictisită, nici măcar nu respira altfel. A adormit, m-am săturat şi eu, am ieşit până la baie, şi-am vomitat, am aţipit acolo. Când ne amintim de asta-acum, râdem. Deşi nu prea e de râs.

Ştii cum e să zbori dintr-o slujbă? Trebuie să-ţi laşi uneltele acolo, cum am făcut şi eu când m-au dat afară de la *cab*-uri. Tâmpiţii îmi implantaseră un laser „Medium" în braţul drept şi găuream fiare 12 ore pe zi, până îmi crăpau tendoanele şi mi se încingeau oasele de la temperatura aia. Ar fi mers totuşi, numai că eu sunt stângaci şi şefilor li s-a părut că nu dau randament cu dreapta. Era mai simplu să mă arunce decât să asculte explicaţii, ce să se complice? Aşa că mi-au scos frumos partea electro din laserul manual, eu am rămas cu cea mecanică — suportul izolant (cică) şi vreo două fiare — şi la prima ocazie am înlocuit restul. Aveau *dealer*-ii tot felul de scule şi eu făcusem rost de ceva dolari. Ăsta era singurul meu implant tec. Ca şi Lym cu comp-ul lui, era mai complicat să i-l scoată decât să i-l blocheze.

Când Anuşka mi-a povestit de fosta ei sculă de muncă, mi-a venit rău. Asta amintindu-mi de noaptea când am încercat s-o satisfac.

Ea era singura dintre noi care fusese, chiar crescuse în overzone. Voise să se specializeze în informatică, în Casa Ajutorului se juca de la doi ani cu comp-ul central. Numai că mica orfană arăta al naibii de bine şi pe la 14 ani i s-a propus să devină damă de companie. A refuzat, apoi n-a avut încotro: la 15 ani au dat-o afară din Casă, în informatică nu i-au dat nici un post (poate pentru că n-avea nici o diplomă, dar eu cred că puseseră ochii pe ea). Era nivelul 10, adică cel mai amărât, dar Anuş ne povestise chestii incredibile. În superluxul ăla nici măcar nu te puteai descurca, ca aici, dacă nu aveai loz. O ascultam cum îşi mai amintea, noi n-aveam să ajungem niciodată acolo, lume închisă a ştabilor. Eu am încercat odată, elevatorul s-a oprit între 11 şi 10. Manevrantul coborâse la 11 şi un comp mi-a verificat actele, a văzut că nu locuiam în overzone şi m-a coborât la 11, unde doi copoi deja mă aşteptau. Mă îngrozesc ce buşeală am înghiţit atunci!

Anuşka n-a priceput cum de ajunsese să se nască acolo, mai spera să afle. Încă speră. Oricum, atunci, ca să nu crape de foame, a ajuns târfă de lux şi i s-a fixat în corp un amplificator senzorial, „uzină de orgasme"-i ziceau, se ramifica de la cerebel pe tot traiectul nervilor. Fainä fază! Când s-a scârbit, au condiţionat-o, de condiţionare e imposibil să scapi. Cred că tipa are o bază genetică foarte dură, dar ce s-a născut în mintea ei atunci nu ştiu. Sigur e că l-a strangulat pe un însărcinat comercial, peste condiţionare, şi ăia abia l-au reanimat. N-au mai putut s-o condiţioneze cu nici un chip şi au expediat-o în inferior, dar nu i-a părut rău, se scârbise de tot. Nu-i plăcea chestia şi-avea psihicul prea solid, era periculoasă pentru rahaţii ăia. Numai că la plecare i-au smuls, efectiv i-au smuls implantul senzorial şi, accidental ori voit, a rămas fără răspuns la actul sexual. Frigidă, gheaţă întotdeauna. Ea nu ar vrea, se străduieşte... Nu-i place nici să ne mintă, cel puţin în chestia asta. Cel puţin pe noi. Lui Lym nu-i pasă, când îl apucă furiile lui de ratat tabără pe ea fără jenă, iar eu nu ţin minte ca ea să-l fi refuzat vreodată. Ştii acum care-i faza cu uneltele, deşi nici noi nu am fi altceva. Măcar ne descurcăm. Iar eu nu m-am mai atins aşa de Anuş. Milă? Şi.

Ei i-am povestit totul din prima seară, cum ne-am întors. Îl îngrijea pe Lym, iar eu băiguiam niste chestii ce se pare că o distrau fantastic, acum nu mai ţin minte o vorbă. Oricum cred că mă extaziam, povesteam, descriam, mă împleticeam în limbă şi-mi jucau în minte tuburi albe şi puncte roşii, viermi albi încolăciţi, în timp ce Anuşka se dezbrăca şi-l dezbrăca şi pe Lym, trântindu-l peste ea. Beat, Lym gâfâia oribil, eu bombăneam în continuare, iar Anuş, ţinând mâinile pe ăsta să nu cumva să-l piardă pe podea, mă privea binevoitoare

şi parcă interesată. Acum ştiu că *era* interesată, îi plăcea povestea. Mă îndrăgostisem, mi-a zis ea... Vorbe, ciudate însă. Mai aveam să merg la „Steaua nopţii"? Normal. OK, o să vină şi ea cu noi odată. Mi-a plăcut Anuş în seara aia. Ea se înţelegea mai bine cu mine, mă cunoştea mai demult, o salvasem. Şi eram tot fără părinţi, ca ea. Numai că eu mi-am trăit viaţa la 42, mă jucam şi eu cu comp-uri aruncate la deşeuri, alergam după rarele *cab*-uri ce pluteau pe străzi, mai târziu am făcut tot felul de chestii, am avut o gaşcă, o slujbă, apoi pe Anuşka, Lym... Era OK.

Ce-a mai fost? Am trecut pe la mama Delphy... asta după următoarea vizită la „Steaua nopţii". Cu Anuşka după noi. Era după ce am reuşit să şutim un program oniric nou-nouţ înainte ca firma să-l scoată pe piaţă. Anuş îl dibuise şi spărsese codul după vreo două ore de chin. Sammy urma să găsească un cumpărător, Anuşka ştersese urmele şi plecasem toţi la 25. Era mai bine să dispari o vreme; niciodată nu puteai fi sigur că totul a fost curăţat cum trebuie, se mai ocupau şi alţii de asta. Mai erau şi Bărboşii, marii mahări, independenţii îi încurcau întotdeauna, iar ei se lăudau că nu se omoară după eleganţa hi-tec, vai de-aşa eleganţă! Erau caraghioşi şi înfricoşători, se vroiau primitivi şi-i concurau în tehnică pe cei din overzone, nu ştiu dacă nu erau chiar în legătură. Datul la fund de după atac era o metodă sigură, Lym era nepreţuit acum. De când îi blocaseră implantul din creier se pomenise cu nişte capacităţi psi: mişca obiecte mai mici, vedea prin materiale şi avea un simţ al pericolului ce ne scosese din multe încurcături. Atunci a spus că nu presimte probleme, dar era mai sigur să nu fim prin zonă. Iar eu abia aşteptam s-o văd pe Jocelyn şi să i-o arăt, cu oarecare mândrie, şi Anuşkăi. Absurd, doar n-o avusesem!

De data asta a fost şi mai bine şi mai rău. Când şi-a terminat numărul de dans m-am dus la ea, am chemat-o la masa noastră, i-am făcut cunoştinţă cu Lym şi Anuş şi-am încercat s-o agăţ. Îşi amintea de mine, chiar îi făcea plăcere să bea un „Golden Star". Era încântată de cunoştinţă. Nu, nu avea prea mult timp liber. I-am sugerat că... „Pentru asta există dame special angajate, chiar aşa mi-a spus, eu sunt doar dansatoare". Nu puteam s-o conving deloc şi fierbeam, vroiam să mă culc cu ea mai mult decât cu orice altă femeie. Numai că n-a vrut. „Herb, trebuie să mă întorc pe ring, mi-a zis. Dacă ai nevoie de o femeie..." Cum să-i spun că nu voiam o femeie, ci pe *ea*? Începuse muzica, ea plutea-înota spre ring; printre mese şi scaune plutind lent se insinua dansul ei, un technoslow cu versuri stupide, iubire în iarbă şi trandafiri în balconaş. Vechituri care impresionau, eu preferam elec-

trashul. Dar dansul ei, ochii ăia albaştri care parcă mă fixau din când în când... da, mi-aş fi îngropat capul între coapsele ei ore în şir! aş fi strâns-o între braţe bucată cu bucată, să geamă, să strige, să muşte! Pe dracu'! La masă mi se aşeză o „damă special angajată", probabil trimisă de patron... ori de ea. Am expediat-o. Mă întrebam cu răutate câte implanturi ar putea avea roşcata şi dacă se culca numai cu patronul. Dar nu-mi ieşea din cap, deloc, dansul lent, plutirea extaziată, un zâmbet uşor pe buzele întredeschise, roşul aprins fluturând flacără pe umeri...

—Da-i bine construită, mi-a şoptit Anuşka.

Şi ea şi Lym îşi coborâseră scaunele la sol, după mine. Lym m-a privit.

—Herb, ştii că nu-s un fricos! mi-a zis, deşi era. Numai că... să fiu blestemat dacă nu simt ceva în aer. Cred că din chestia asta o să iasă un rahat mare cât pentru toţi trei de-aici! În afacerea aia care-l azvârlise la 42 trebuia să fi avut coaie. De fapt... cred că simţul ăla ce-l ţinea tot în alertă îi muiase totodată şi caracterul. Se temea acum, vedeam. L-am privit, cam ciudat, cred, fiindcă s-a repezit:

—Să nu crezi că am gânduri parşive! Zău, Herb! Doar... nu, nu ştiu, acum, simt numai... ceva. O să fie nasol cu asta, las-o baltă! Hai, Herb...

Se speriase clar. De mine sau... De viitor, acum ştiu. Simţea de pe atunci, dar nu putea să vadă clar, mirosea numai, pericol. Era de ajuns. Mie însă nu mi-era. M-a ajutat şi Anuşka:

—Hai, Lym, lasă-l acum, n-a făcut nimic! Şi tipa-i faină, nu? Hai până una-alta acasă, Sammy o fi găsit ceva şi ne caută. Lym?

Chelie a rămas un pic cu ochii în gol. Transpirase şi degetele scurte îi tremurau, nu era beat.

—Da, e OK. Cu asta-i OK. Numai roşcata asta, zău, Herb...

Se temea rău, era clar. Şi-a strecurat mâna în buzunar şi-a plătit tot, n-o făcea prea des. Afară am respirat mai uşor, şi ţin minte, de un *cab* nou-nouţ, un Douglas 78 bimotor, stătea rezemată blonda aia drăguţă pe care o filasem data trecută. Am ochit-o şi mi-a făcut semn cu mâna, un fel de „salut" ori „poţi să vii". I-am răspuns, atât. Am trecut mai departe.

La elevatorul 5 l-am găsit pe Treb, era tura lui. I-am dat partea din afacerea cu Douglas-ul... Da' ce-ai crezut? Cum puteam şuti de la alt nivel un ditamai *cab*-ul? Era băiat de gaşcă Treb, deşi avea peste 30 de ani. Numai că era un fricos aproape pereche cu Lym. Şi visător... Ce ciudat! Singurul dintre noi care cred că a fost prins... cel mai puţin vinovat.

Atunci mi-a făcut plăcere să-i povestesc şi lui de Jocelyn. Se potrivea cu felul lui. Până am ajuns la 42 i-am dat o groază de amănunte, aveam chef să-i spun, să povestesc cuiva tot, ca şi acum. Faţa lui lungăreaţă şi ridată mă privea cu nişte ochi mari, interesaţi, şi-mi stârnea şi mai mult cheful de povestit. Mă simţeam măreţ şi nu ştiam de ce, probabil eram caraghios.Treb nu scotea o vorbă, asculta cu ochii măriţi, aruncând din când în când priviri la cabine, să nu se trezească cu vreo reclamaţie. N-aveam voie acolo. Şi... da, el mi-a spus să mă duc la mama Delphy, puteam să întreb pe oricine de ea, baba cu planta, o ştiau toţi.

Asta m-a făcut curios. Cum să mă ajute o babă pe care n-o ştiam şi nu mă ştia? numai că îmi plăcea ideea cu planta. Şi n-aveam ce face chiar atunci. I-am lăsat lui Treb o fiolă cu alcool şi un oniric dur, apoi m-am cărat la 49, cu Anuşka. Lym a rămas să se întâlnească cu Sammy, la nu ştiu ce bar groovy, să vadă de programul ăla, iar Anuş vroia s-o vadă şi ea pe Delphy aia, planta, dacă există aşa ceva în overzone. Mă îndoiam, dar ce conta? Anuş avea gusturi de-astea retro, dar noi n-aveam decât şobolani, mai mulţi prin cartierele de margine şi la inferiori. Plante, animale ar mai creşte doar la Zero, sub Cupolă, fără bancuri, mai văzusem etichete cu hrană naturală şi preţuri măreţe. O fudulie la urma urmei. Ceva mă stârnea totuşi măcar *să văd* o plantă, una adevărată, ce creştea, odată, cu noi, deasupra, nu numai sub cupolă, nu numai pentru ştabi. Dacă o babă din 49 putea ţine o plantă, de ce nu peste tot, până la 80, de ce nu şi animale?... şi toate câte au fost deasupra, înainte de război, cum văzusem la holo filme bi, de-alea vechi. Plantele aveau parcă nevoie de soare, lumină naturală, aia ce o face de creşte, nu mai ţin clar minte. Animalele apoi aveau şi ele nu ştiu ce, era o fază cu un lanţ, poate bancuri. La urma urmei eu mergeam acolo pentru altceva, Treb ştia, când spunea el ceva, *era*. Auzisem multe la transport, avea o plăcere nebună să asculte, să ştie, deşi rar umbla pe la alt nivel altfel decât în elevator. Ce legătură avea o babă necunoscută cu mine şi Jocelyn, numai el putea şti! Nici acum nu m-am lămurit...

Nivelul 49 era jegos, mai jegos decât tot ce văzusem până atunci. Acum, la 60, mi-am schimbat părerea, dar în ziua aia mormanul de bagaje aruncat din elevator nu m-a încântat deloc. Tipi încruntaţi şi asudaţi se agitau cu lăzi în spate, le aduceau şi le aruncau de la o grămadă la alta, nici urmă de loadcar ori altceva, numai o vânzoleală grozavă ajutată de strigăte deformate, de un miros oribil şi de o căldură ce ne muia ca gelatina. Treb mi-a urat succes, a ajutat-o pe Anuş să coboare cu manierele lui de secol 19 şi am început să mă strecor,

să ajung la ieşirea din holul larg, dar îmbulzit, al elevatorului. Cu chiu cu vai ne-am smuls din staţie şi ne-am pomenit în stradă, în aceeaşi căldură, parcă mai înnăbuşitoare, ce ne cobora plafonul pe cap. Strada era însă pustie, nu vedeam nici măcar un *cab*, nici un om, nimic. Am ocolit epava unui camion răsturnat pe marginea trotuarului şi-am intrat într-un bar amărât. Un vânt răcoros ne-a izbit. Ne-am trântit pe nişte fotolii fixe şi nu ne mai venea să ieşim, gâfâiam. Când a apărut chelnerul, am comandat o tărie şi-un refresh şi l-am întrebat de mama Delphy. „Nu intră în atribuţiile mele, domnule!" mi-a spus fierotania. Mă rog, Treb zicea că o ştiau toţi. „Poate nu e informaţie comp." zice Anuşka. Bun. Mi-am fixat ochii spre un tip, unul clar inofensiv, cu privirea goală, ce rezema două sticle la fel de goale, şi l-am întrebat. Mi-a zis că mai bine luam un cab, locul e departe, drumul încurcat şi periculos... I-am filat ţoalele jerpelite şi tonul prevenitor şi milog, aşa că l-am luat de călăuză, ca să vedem apoi, pentru un dolar, că de fapt nu era nici aşa departe, nici încurcat, nici... Numai căldura mă omora, parcă tot focul pământului se revărsase acolo. Mi-a spus tipul, călăuza, că erau defecte instalaţiile centrale de aerisire... şi asta de două zile! Cum dracu' rezistau? „Merge, zicea el, am mai păţit-o odată cu gunoaiele, atunci a fost mai nasol, şase zile... Aici stă."

Mama Delphy era o tipă fără vârstă, dacă ai văzut vreodată ce-i aia. Rar am întâlnit aşa creatură! Din partea mea putea să fie şi nemuritoare la fel de bine. Cred că trecea de 150 de ani, deşi numai cu transplanturi şi alte şmecherii se poate ajunge la 2-3 sute. Adică dacă ai bani, mulţi de tot, uite, ficatul lui Lym... De fapt baba putea să aibă şi 50, numai că-i arăta de trei-patru ori. Stătea într-un apartament cu două camere, singură, adică ori era cineva acolo, la ea, ori la 49 nu prea era de trăit. Era răcoare. Tipa ne-a privit cu un zâmbet care-i crăpa faţa mototolită în mii de cute, până sub ochii apoşi, adânci, care mă ameţeau. Ne-am aşezat pe nişte fotolii de plastext, iar baba şi-a tras sub ea un divan vechi, căptuşit, verde. Stăteam în jurul unei mese, negre şi zgâriate pe toată suprafaţa. Ne-a privit cam mult.

—Bine. O clipă, să aduc mojarul!

Se mişca destul de repede, era mică şi uscată, parcă sfârâia. Aşează pe o lingură de oţel nişte bucăţi gri din ceva moale, parcă metal. Apoi aprinse o chestie ciudată, cu flacără deschisă, încălzind lingura până când chestia gri începu să curgă încet-încet. Pe masă apăruse şi un borcan plin cu lichid roşu, unde azvârli repede conţinutul lingurii. Cu un sfârâit, boabele gri se aşezară încremenite pe fund, în

timp ce baba bombănea printre dinţi, iar eu cu Anuş priveam şi nu pricepeam. Tăcere.

—Nu aveam neapărată nevoie de asta, te-am simţit! Ochii! îmi zise brusc baba.

Am tresărit.

—Ai venit să-ţi ghicesc. Habar n-aveai... Dar ştiu bine ce vrei tu!

Să-mi ghicească? Asta era? Îmi venea să râd, dar... Am dat din cap.

—Azi nu mi-am stricat plumbul degeaba! zâmbi ea, uitându-se pe fundul vasului. Văd... mă bucură, deşi pe tine nu. Mă bucur de întâlnire, dar tu o să ai de suferit...

Anuşka mă fixă. Şi eu m-am uitat la ea, o secundă. Se ştie că plumbul era folosit numai pentru protecţia oraşului, a cupolei, în inferior n-avea cum să existe. Era şi interzis. Nici nu credeam că exista undeva, era o legendă, un banc din sistemul periodic. Acum... dacă era adevărat, bucăţile alea valorau zeci de mii, numai alea! De unde Dumnezeu plumb? La baba asta? Acum cred că aia era... Delphy tot boscorodea ceva, o dăduse pe nostalgii:

—Aceeaşi poveste, tinere, de câte ori? Uneori comic, mai des tragic, dar cu aceleaşi măşti, acelaşi joc frumos. Ca şi tine, ascultă-mă! Acum... acum nu ar trebui să te înfoci, cavalere, ea nu e *ea*, nu încă... Asta... Îţi pare vie când e moartă, moartă când e vie...

Nu pricepeam nimic. Aiura? Anuşka o prinse de mânecă şi-o scutură, dar ea mă privea în continuare pe mine şi ochii ăia mă sfredeleau, mă sfredeleau şi ea vorbea, încă...

—...şi el, când a găsit-o, ea îi părea moartă. Numai părea. S-ar fi trezit cu răbdarea, dar răbdarea e a bătrânilor. Iar sub cupolă nici nu e răbdare. De-aia o să suferi, mult, aşa trebuie... Şi ei, aceia, au fugit, spre nenorocirea lor, împreună să fie... şi sunt, în eternitate. Azi nu mai pot, azi nici măcar în moarte. Cupola e altfel, lumea e Cupola! Poate altădată...

O priveam uimit. Colţurile gurii îi tremurau, şoptea rar, mai rar...

—Altădată... Asta ţi-o pot promite, şi plumbul spune: altădată. O să te chinui, mult, dar pentru asta, nici un preţ nu va fi prea mare. De-aia acum nu iau nimic. Îţi sunt datoare, nu pricepi... mai târziu... Ori mai devreme?

Da, îmi zise că taxa era 80 de dolari... sau nimic. Uitasem, nici nu luasem în seamă. Taxă? Şi ce să sufăr? Pun cap la cap totul şi aici mă încurc, ba nu! Mai e şi cerşetorul...

Anuşka mi-a derulat odată povestea la care tot făcea baba aluzie, Anuş are o grămadă de vechituri din astea, de dinainte de cupolă. O piesă de teatru cu răzbunări, otrăvuri şi balcoane, asta m-a buimăcit şi mai mult. Şi Delphy, atunci, n-a vrut să ia nici un cent... Ca să schimbe vorba, Anuşka a pomenit de plantă... S-o fi văzut pe babă cum s-a luminat la faţă! A ţinut-o mai mult de un sfert de oră numai despre verdele frumos, frunze şi muguri, flori, îmbobocite în culori curate... O tâmpenie, poate. Dar suna mişto, cumva...

—I-am clădit soare, numai pentru ea, să aducă floarea, trandafirul rugos... Dă muguri, an de an, floare nu, nu încă. Nu i-a venit vremea, asta-i. Acum, cu voi, poate că... da, aş vrea să ştiu cum or să fie: galbene, albe... roşii, aşa cred că trebuie, roşii, da!

—N-am putea să vedem şi noi...? se repezi în final Anuşka.

Baba o privi, speriată brusc.

—Nu, asta nu se poate! aproape strigă, apoi se calmă. Nu acum. Altădată poate. Când o să înflorească o să veniţi, atunci. Atunci, da, veţi veni... Şi, zâmbi bătrâna, să ştiţi că un lucru neterminat nu merită să fie văzut, pricepeţi?

O privii încurcat. Şi Anuş, geniul logic.

—Nu pot să spun mai mult. Ori n-am voie, nu ştiu... Omul s-a vrut tot timpul liber să facă ce îi place, dar a vrut să strâng astea două roţi mai aproape una de alta, nu moarte prin moarte, nu... doar cât să ţină carnea aia în mişcare. Până se rupe...

Baba-şi rânji o gură largă, lipsită de dinţi, şi ne făcu complice cu ochiul. Credea că ne-a lămurit. De ce dracu nu şi-o fi implantat nişte dinţi? La taxele care le are... Şi planta, floarea, ce naiba o fi fost, o avea sau nu? Schimbase vorba destul de repede, după ce ne împuiase capul cu trandafirul ei flocos. Era ceva de neînţeles? Sau baba era nebună! Dar Treb, pe Treb nu-l ştiam în stare de tâmpenii, era tip serios, avea şi familie...

Ideea, marea idee de atunci, mi-a venit după discuţia cu Anuşka, pe când ne întorceam spre elevator. O întrebasem dacă a înţeles ceva din toată bălmăjeala asta blestemată a babei Delphy. Am văzut-o clipind repede din ochii ei frumoşi, cu gene prelungi.

—Herb, treaba e chiar ciudată, zice, da' ezita. Ştii cine, adică *ce* era Delphy? Habar n-ai, normal! Un templu prin Elada, acum 2-3 milenii, un oracol, unde se ghicea viitorul, pricepi? Nu cred în rahatul ăsta, n-are nici un sens, dar nu ieşim la socoteală. Înclin să cred că tipa te-a ghicit. Cum? Nu ştiu, n-are nici o logică! Logic ar fi că ţi-a servit o reţetă gen „de amor pentru tânăr de douăşceva de ani", deşi... de ce n-a vrut să ia bani de la tine? Ştii, parcă-i făceai milă, aşa mi

s-a părut. Şi doar aveam bani! Na, fie, trebuie logică, fir-ar! Altfel nu mai pun mâna pe comp în viaţa mea, numai arată-mi viitorul în nişte topitură de metal!

—Plumb, Anuş, i-am reamintit, era Plumb!

—Era? Herb, dacă bătrâna are plumb, la ce-i mai trebuie ghicit? Cu câţi dolari ar fi scos numai din bucăţilea alea, numai alea, ar fi trăit ca în overzone încă o viaţă...

...sau intra în închisoare. Da, Anuşka avea dreptate, dar... nu, mie nu mi se părea deloc normal ce spunea, deşi era logic. Asta-i, acolo, în camera babei, nimic nu părea logic, nimic!

—Ritualul ăla anacronic era impresionant, Herb — şi normal, ca se înnebunea după chestii din astea! — dar din tot ce-a spus nu puteai scoate mare lucru: jumătăţi logice, polisemantice, redundanţă, idei ce se elimină reciproc, aia nu e, a fost, va fi altădată, e moarte vie, vie moartă, parcă vroia să te încurce. Text paralel, ştii, vechea istorie, astea se repetă, acum vii tu la rând... Chestia aia cred că ţi-o găsesc eu, dacă vrei, a circulat şi pe la holo, o aveam şi eu pe o dischetă... Nu, bătrâna nu e chiar normală, trăieşte în trecut şi cine ştie dacă nu-i e mai bine aşa!

Atunci, acasă, am vizionat şi povestea aia, ţi-am zis, otrăvuri şi săbii, duşmănii de clanuri, tineri îndrăgostiţi... tare prăfuit. De asta zicea baba, Anuşka avea dreptate, era faza cu tipa care pare moartă şi de fapt e vie şi Anuş zicea că ea a rămas vie, cu el, în memoria omenirii, aşa se zicea înainte, rahat! Ce, cu îi aveam în memorie? Ori Lyn, a auzit vreodată de amărâţii ăia putreziţi de secole? Eu, dacă nu-mi spunea Anuş... Ba nu, la dracu'! Acum pricep, la Romeo şi Julieta am ajuns mai repede... Cerşetorul.

Anuş continua să-mi explice şi eu începeam să mă plictisesc.

—Uite, parcă ar fi întors toată logica pe dos! Încep s-o admir pe tipa asta! Singura informaţie activă, în afară de aluziile clasice, e şi cea mai absurdă, fără legătură cu noi ori cu Jocelyn, chestia cu fuga şi eternitatea... Da, zău că-i deşteaptă! Cred c-ar înnebuni orice computer!

Fuga? Ce fugă?

Altfel, lăsând logica la o parte — Anuş continua imperturbabilă, cu vocea ei moale, plăcută — putem presupune că bătrâna „vede" viitorul şi-l transpune în fraze set. Asta e la fel de absurd ca şi logica parasimţurilor lui Lym...

Dar le are, Lym le are!

—Da, asta-i faza cotoioasă, există aşa ceva! Şi-atunci fiecare frază a ei *are* o logică, una ascunsă în viitor şi zău că nu te-aş invidia,

dacă e aşa! Atunci, dacă Delphy e un super-Lym, o să pricepi tot, o să înghiţi tot, fază după fază, bucată cu bucată, ca în „Universes"...

„Universes"... un joc pe computer, vechi de vreun secol, cu care se distra Anuş, „o chestie deşteaptă" zicea ea. O grămadă de imagini disparate apar pe ecran şi se amestecă în memorie, apoi rămâne prima imagine. O alegi pe a doua, care intră în prima şi dă altă imagine, apoi a treia şi tot aşa. Cu condiţia să alegi imaginea potrivită, s-o intuieşti cumva, scenariul îl ştie doar compul. La sfârşit ai creat o întreagă lume, din 2-3 sute de alte imagini-lumi logice în sine. Un *cab* intră într-o dischetă şi naşte un planetarium care, infiltrat într-o sticlă de whisky, se schimbă într-o blondă sau o metropolă viermuind la suprafaţă, apoi un şobolan, moartea unui soare, şi totul în mişcare, rapid... cu condiţia să alegi imaginile corect, să foloseşti tot setul dat din memoria compului. Anuş stătea şi 5-6 ore până încheia un joc şi la urmă, în ansamblul ăla era totdeauna altceva şi te lăsa să recunoşti şi fiecare imagine consecutivă, te pierdeai parcă, era adânc, frumos... Am încercat şi eu, dar... Lym, care nu se complica măcar cu compul, îmi zicea „loser al luminilor posibile". N-am „văzut" niciodată mai departe de a douăzecea imagine, porcăriile se combinau în toate felurile (Anuşka zicea că şi opţiunea personală influenţa universul ăla), numai că brusc apărea, când eram mai înfocat, o ţeastă de om rânjindă. Error. Am renunţat la stupizenia asta.

În ziua aia erau mulţi şobolani pe stradă. Cu toată zăpuşeala, circulau nestingheriţi pe lângă ziduri, se împerecheau, alergau... cozile unsuroase se târau, ei mustăceau în haite, parcă era nivelul lor.

Numai eu cu Anuş băteam trotuarele, moleşiţi, sub lumina galbenă şi obositoare de sub clădirile meschine, lipite de plafonul nivelului. Nici un alt om în jur. O tâmpenie, un blestemat de infern, căldura din fundul pământului, aer greu şi puturos, noi ne târam spre staţia elevatorului. Era trei sau patru după prânz. Şi-am auzit un sunet blând.

În faţa noastră se oprise, apărut de nu ştiu unde, un moş înalt şi ciolănos, cu ochii înspăimântător de mari, albi şi goi, cu o pleată argintie până peste umeri. Avea faţa prelungă şi ascuţită, cu nasul un pic coroiat. Îmbrăcat într-un costum negru-lucios, mulat şi plin de lanţuri de fier cromat, purta atârnat după gât un combi cu microcipuri, hârbuit ca vai de el, agăţat pe o curea jegoasă. Era ziua bătrânilor pentru noi, căci ne-a oprit. Privirea îmi fugea tot la ochii ăia ca nişte sticle mate pe o faţă plină de noduri şi şanţuri.

—Sunteţi doi? a întrebat cu o voce parcă mângâioasă, deşi destul de puternică.

—Ei şi? m-am oprit surprins.

—Daţi-mi ceva, ajute-vă Domnul, 10-20 de cenţi, să mănânc şi eu astăzi... Nu pe gratis! schimbă el vocea brusc, cuprins subit de mândrie salvatoare de orgolii. Nu! O să vă cânt. Oricât vreţi, orice vreţi, numai acum...

Şi puse mâna pe combi-ul jerpelit. Anuşka s-a prins în joc şi i-a cerut un slow retro, compus de vreo maşină. I-am zis şi eu atunci de un technotrash nou-nouţ auzit prin barurile morţii şi moşul le-a cântat lux pe amândouă! Culmea, se mai ajuta şi de voce, îngânând combi-ul spaţial pe slow-ul Anuşkăi, mi-a plăcut. I-am dat 5 dolari, poate şi fiindcă aveam de unde. Şi nu mai văzusem aşa ceva pe la nivelul nostru. Anuşka l-a întrebat cum de trăieşte aşa. Femeie miloasă! măcar cu amărâţii... Aşa-s toate, prăbuşiţii le excită mama din ele. L-a întrebat de când e orb. Cică nu conta. Nu ţinea minte nici câţi ani avea, zicea că „de-astea nu mă-ntreba, fetiţo, n-am de ce să le ştiu! Ani? Mulţi, cred. De ochi n-am mare nevoie" Nu, n-avea ce să vadă, dacă nu era soare şi iarbă, aşa zicea. Ne-a ameţit, cică „bardul trebuie să fie orb", ce chestie! Bardul, adică el, trebuia să ne facă pe noi să vedem. Mi-a mai spus ceva Anuş mai târziu de unul Omer, vreun arab, iar din trecut, şi ăsta era orb, primul bard al omenirii... Cui îi pasă? Mie deja-mi părea rău că ne mai pierdeam vremea în căldura aia, când moşu' m-a încrementit:

—Aţi fost pe la mama Delphy, nu? V-a povestit de roză? Eu... eu am văzut-o!

Al dracului moş, parcă nu mă ameţise şi aia destul! N-am apucat să răspund, orbul a zâmbit un pic — măcar ăsta avea dantura întreagă şi-a continuat:

—Aţi fost, v-am simţit, pe cei de-aici îi cunosc. Şi pe mama Delphy o ştiu dinainte, de când era ...altundeva. Şi-o să vă fac un cadou, unul mic. Ceva vechi, dinainte de Cupolă...

Ăsta o fi fost mână-n mână cu baba, dar pe ce chestie? Nu mai cred asta... Tipul a pornit iar combi-ul, i-a căutat un pic prin memorie, vorbind cu noi:

—Eh, un old rock slow, piesă de aur! Ce ziceţi? Dire Straits, n-aţi auzit... „Romeo and Juliet"... Ascultaţi un pic!

Habar n-aveam atunci. Era... na, era ciudat, prea lin, prea puţin instrumental, sunet de scule retro, slăbuţ. Numai că avea ceva, o chestie care ţi se înşuruba în ureche şi rămânea, te muia parcă, cu totul. Acum nu ştiu dacă întâmplător a pus piesa asta, nu mai ştiu, la dracu', nu mai ştiu nici ce-i aia întâmplare!

Moşul, Bardul, a plecat apoi, şi-a târşit paşii după un colţ, fredonând ceva. Ciudată arătare! I-am spus-o şi Anuşkăi, în timp ce ne îndreptam spre elevator.

N-am ajuns nici acum. Ne-a oprit chiar în faţa staţiei altă figură, mai puţin interesantă, dar mai greu de ocolit:

—Actele dumneavoastră, vă rog!

Clasicul copoi în negru, cu tocul armei deschis şi cu detectorul în mână. I-am dat cartelele de identitate, erau în ordine, şi el s-a convins repede de asta. Dar nu ne oprise pentru un control de rutină, mai erau câţiva tipi care bântuiau staţia în căldurile alea şi nu beneficiau de atenţia lui. Nici nu ne-a înapoiat actele, ne-a privit cum fac ăştia când au ceva de obiectat şi s-a rezemat şmecher de un pilon metalic în faţa taxatorului de la intrarea în staţie.

—V-am văzut adineauri cu Moş Fantomă! Ce v-a zis, ai? A început lătrător, ca toţi din rasa asta.

—Moş Fantomă? m-am mirat, dar m-am prins repede. Cerşetorul ăla muzicant?

—Mda! admise poliţaiul, privind-o lung pe Anuşka.

—Nimic! zic tot eu. Nimic, a vrut şi el nişte lovele, 'cea că e rupt de foame. I-am dat, e ilegal?

—Şi v-a cântat, nu?

N-am mai răspuns. Tipul ne întindea deja cartelele şi a schimbat tonul:

—Uite, luaţi-vă actele şi tăiaţi-o! N-am nimic cu voi, dar aş putea să vă duc până la sediu, aşa, de chef. La urma urmei e o tâmpenie, trebuia să pun mâna pe moş, nu pe voi.

—E vreun element antisocial? a întrebat Anuş amuzată.

—Cred! îi răspunse poliţaiul, sorbind-o din ochi, şi era clar că nu era nici pe un sfert atât de dur cum vroia să pară. De fapt nu ştiu. E suspect, aşa ni s-a spus, trebuie prins, nu-mi pasă de ce... Şi acum, ticălosul, iar a scăpat!

—De ce nu folosiţi copoii? zic eu.

O secundă s-a oprit, nemaiştiind dacă îmi bat joc de el sau nu. Până la urmă a priceput.

—Eh, rahat! Javrele alea electronice nu-s bune de nimic! Era să-l înghesui de vreo două ori pe nişte străduţe, cu patru câini după mine. A dispărut după colţ, şi apoi gata! Adică m-am dus după el cu javrele şi nu era! Apoi mi-au tăiat din leafă pentru folosirea nejustificată a echipamentului electronic, auzi, nejustificată! Că boşorogul nu apărea în memoria câinilor, nu-l puteau scanneriza, ca şi cum n-ar fi fost nimic, gol, vid! Afurisit Moş Fantomă! Dar las'...

Se opri subit, parcă ar fi spus prea multe, apoi dădu din mână a leharnite. Am înţeles că puteam pleca, aşa că l-am salutat şi-am întins-o, introducând fisele în taxator.

Acum văd o chestie: n-am prea povestit de Jocelyn. Nu prea mult, acum. Dar ştiu, fir-ar al dracului, că ea e cauza, de la ea a pornit tot! În vremea aia eram tot timpul cu gândul la ea. M-aş fi lăsat dus oriunde, mă agăţam de orice idee ca s-o cuceresc, s-o am, măcar o noapte să-i frământ corpul şi să-i încâlcesc părul roşcat! M-aş fi dat *eu* pentru ea, nu mai era o tipă oarecare ce mă vrăjise într-o noapte, era altceva, nu era vorba numai să mi-o scoale când mă gândeam la ea ori o vedeam... ce mai, mi-a plăcut cu întregul, cu mici opriri mai pe sub mijlocel. Nu eram absurd să înghit povestea mamei Delphy, pe care o chema de fapt Sheena Sunfield, era trecută în memorie drept „cetăţeancă la nivelul 49, pensionară 2", înainte fusese angajată la deratizare, munca aia inutilă, fără sfârşit.

Am mai mers de vreo 4-5 ori la „Steaua nopţii". Mi se pare niţel caraghios că puteam să mă înflăcărez în aşa hal, pentru ce? Dar era frumoasă Jocelyn, era altfel, o flacără... nu mi-a păsat atât de vreo altă muiere, niciodată. Eventual, Anuş, dar ea avea necazul ăla şi apoi era altceva şi ea, era camarad. Afurisitul de rezultat n-a constat decât în câteva sute de dolari făcuţi praf, două beţii oribile (abia m-au târât Lym cu Sammy, eu plângeam şi cântam ceva vechi parcă) şi două palme. Astea când eram destul de beat ca să o lipesc de mine şi să-i arăt cum m-aş descurca la înghesuială cu ea. Încheiase un număr de dans şi venise la masa mea, asta nu pricepea. Dacă tot nu-i plăceam, de ce mă-sa venea de câte ori o chemam? Îi strecuram săruturi pe gâtul ei subţire, sub nişte cercei imenşi, cu sclipiri roşu-verzui hipno. Mi-era ciudă, ce? numai patronul beneficia de cracii ăia înţepători? Mi-a repetat, stupid, că ea e numai dansatoare, chiar şi pentru patron, parcă era de crezut. Mă încălzisem de la pileală, aşa că am apucat-o strâns şi am muşcat-o de umăr, în timp ce strecuram o mână printre picioarele ei, spre minusculul slip verde. S-a smucit şi atunci mi-a trântit palmele alea, înjurându-mă cu vocea ei puţin răguşită, eu mi-am pierdut echilibrul şi-am alunecat din fotoliu peste un tip ce-şi fixase scaunul la sol. Ăsta m-a împins nervos şi m-am trezit plutind inevitabil spre decorul ringului de dans, acum un castel de ev mediu. M-am pocnit cu capul de un balcon de-ăla, deşi dădeam din mâini ca disperatul, apoi Lym cu Sammy m-au scos repede şi am întins-o, până n-a apărut animalul localului, deşi zbieram că vreau să rămân acolo, să-i macin oasele bestiei roşcate, s-o rup toată noaptea şi să-i rup gâtul, s-o fac praf şi să borăsc pe orgasmul ei. Borala am tras-o în

elevator şi nu mi-am revenit până acasă, unde Lym m-a întins pe pat şi Anuşka mi-a dat nişte pastile greţoase, după care am vomitat vreo oră. Noroc că noi nu ne drogam, nici măcar cu psihine. Tot alcoolul, era mai sigur!

Dacă mă gândesc bine, că nu mai ştiu cum eram atunci, credeam într-o soluţie din afară, ce nu se poate în lumea cupolei? M-am ales cu un ghicit băbesc gratuit, apoi cu o piesă şi mai bătrânească, trei-patru beţii... şi-am pierdut tot restul. Sau... ştiu că s-ar putea şi imaginaţia mă tulbură. „Spre nenorocirea lor, ei au fugit, împreună să fie pentru eternitate". Asta era, aşa mi s-a năzărit după cheful ăla monstruos. Da, atunci mi-a venit, când încercam să opresc camera din învârtit şi Lym o călărea pe Anuşka la fel de impasibil ca totdeauna, cu toată plictiseala ei. Le-am zis a doua zi, în timp ce Anuş programa un dejun pentru mahmureală, cu chestii oţetite şi cafea tare. Uram cafeaua aia plasticată! OK, le-am zis, legănându-mă în fotoliu.

Nebun! a sărit Lym; era gata să dărâme compul Anuşkăi.

Îl speriasem. Niciodată cheliosul nu a fost un erou, dar acum... Mâinile îi tremurau pe lângă trupul prea scurt şi belea ochii la mine cu gura întredeschisă penibil. Abia i-a revenit vocea:

—E periculos, Herb, las-o baltă! N-ai avut alte muieri, mai mişto? Tocmai p-asta o vrei? Nici nu ştii în ce vrei să te bagi... să *ne* bagi, asta-i chestie de biliard, idiotule! Îl simt pe-aici, p-aproape, zău!

Nu ştiu dacă minţea atunci ori chiar simţea. Lym era un psi bun, el ne-a făcut să renunţăm la vreo două lovituri de aur pe care le-au luat alţii şi s-au dus dracului. Lui Sammy nu-i plăcea să povestească asta, era interesul lui în joc, dar noi aflasem. De biliard normal că n-aveam chef. Ai jucat vreodată? Într-un cub delimitat de opt coşuri mari se creează un câmp Og. În care plutesc o bilă albă, una neagră şi 16 colorate, şi mai sunt vreo 12 găuri pe mijlocul fiecărei laturi de la cub. Câmpul creat e destul de slab ca să poţi pătrunde cu tacul ori braţele, dar e destul de puternic ca să ţină „pereţi" pentru bile. Sammy era un maestru. Ei, la prima lovitură, când biele sunt strânse grămadă în centru, plutind uşor, şi le pocneşti cu alba, se împrăştie ca dracu' care încotro, cică brownian. Ziceau unii că aşa era când te dematerializează, atomii îţi zboară care încotro, n-apucai nici să simţi că nu mai eşti. De-aia poate mă şi speria jocul ăsta, prea îmi stârnea idei. Deşi o răpire putea duce cel mult la 10-15 ani în galeriile de minereu din Deadzone, dincolo de 80. Numai dacă s-ar fi aflat şi de alte afaceri... În orice caz, când Sammy trosnea bilele alea eu mă gândeam la nenorociţii întinşi pe Demat, undeva se-apasă un buton... Plici!

scaunul e gol, atomi zboară în toată camera, ca şi cum nenorocitul ăla n-ar fi existat niciodată. Grozavă chestie! Moarte? Nici măcar atât. Nu mai exişti, nu mai contezi, te numeri la rând cu atomii: carbon, fier, hidrogen, oxigen, sodiu... Oribil!

Numai că nu credeam s-ajungem acolo. Nu eram la prima lovitură, doar că de data asta vroiam să şutesc o femeie. I se zice „răpire", merge de la 10 la 12 ani, mi-a zis Anuş. Nici ea nu era de acord. Până le-am zis că o fac şi singur, deşi nu cred c-aş fi făcut-o. Dar am zis-o. Abia după ce au acceptat şi ei, mi-a venit s-o las baltă. Dar îmi plăcea ideea. Lym, el a zis primul:

—Herb, singur n-ai cum s-o faci. Şi nici nu te putem lăsa, o ştii, cretinule! Dacă ţii neapărat, o facem, na, deşi e-o tâmpenie. Ce faci după? O aduci aici? O regulezi?

—Normal! I-am repezit, ce naiba, era tâmpit?

—Şi după? Dacă ne denunţă?

—Mai vedem noi!

De fapt nu ştiam. Important era s-o prind, să o am la mine, să pot să fac *eu* ce vreau cu ea. S-o mai aud zicând că „există dame special angajate"!

Angajam întotdeauna cu Treb chestiile de la alte nivele. Pe la 3-4 dimineaţa, când populaţia era mai rară, plecam cu elevatorul şi operam. Treb se oprea între nivele, defect chipurile. Noi veneam cu marfa prin poarta mare şi, dacă nu era nimeni, aveam semnalul nostru. Dacă era cineva aşteptam. Treb avea partea lui, nu-l înşelam, crede-mă!

Anuş şi Lym au plecat de dimineaţă şi întotdeauna mă întrebam de ce n-or fi folosit idioţii de la uzine linie robotizată. Probabil omul e mai ieftin şi-apoi tipii lucrau multe modele unicat pentru ştabi. Nu zic că nu-mi folosea chestia, ca atunci când i-am ras pe tramperii ăia sau dacă mai dădeam de vreo gaşcă de pederi maniaci. Numaic că era nasol, tot timpul aveam rană la încheietura antebraţului, la şase luni trebuia să schimb acumulatorul. În uzină aveau metode mai fineţe, eu trebuia pur şi simplu să tai carnea nicicând vindecată, să scot vechiul acumulator şi să-l strecor pe cel nou. Pe deasupra de când lucram pe cont propriu acumulatorii se oxidau a dracului de repede, nu mă ţineau mai mult de trei luni, tot timpul umblam cu o folie antiseptică pe braţ. Şi zău că era dureros să te măcelăreşti singur! Voiam o membrană siliconică, dar amânam tot timpul, iar de la o vreme şi mecanismul mergea cam aiurea, trebuia să strâng degetele de trei-patru ori, ba chiar cu cealaltă mână, ca să anclanşez scula.

Lym s-a întors primul, totul părea OK: Jocelyn locuia într-o chichineaţă lângă bar şi se căra acolo imediat după închidere. Nu-l întâlnise pe Treb, nu era tura lui, oricum Anuş îl căuta acasă, îi plăceau copiii, deşi grăsana de nevastă a lui Treb o enerva. Uite, cred că Anuş ar fi fost o mamă excelentă dacă n-o sterilizau ăia.

Tâmpitul de Lym n-a uitat să adauge ceva despre ce face el pentru prieteni şi despre ce-i apucă pe unii când dau peste o tipă plină de ondulaţii şi aici o nimerise, n-am mai văzut curbe aşa ca la Jocelyn, parcă avea un pulsar în ea. Apoi a venit şi Anuşka, aranjase cu Treb, peste două nopţi era tura lui. El urma să închidă ochii, nu vroia acum nimic, doar să nu-i facem probleme. Băiat bun!

Părea să meargă. N-am mai încercat nici o lovitură, n-am mai dat pe la „Steaua nopţii", două zile am stat pe ace. Am luat de la Sammy trei costume izolante, cu căşti şi tot dichisul, încât nici mama sistemelor de detecţie nu ne-ar fi putut identifica. La Sammy găseam orice, puteam să-i cer şi-o nucleară şi-n două zile mi-o aducea, gata de detonare. Tot cu el îmi completasem şi laserul, altădată îmi făcuse rost de un inel cu cristale de mină veritabile, când vrăjisem o tipă din overzone şi speram şi eu... Problema cu el era preţul pipărat, Sammy se târguia şi ore, se justifica milog ca un şobolan pentru dolari. Dar de costume mai puteam avea nevoie, era o chestie, iar lozul nu era chiar o problemă pe-atunci. Şi acum... Ne ascundem în fundul lumii printre gunoaie şi gunoiaţi, pe când alţii, nu mai buni decât mine ori Lym, se lăfăie cu psihine lux, cu muieri dresate ori clonate special pentru ei, beau, visează, plutesc fără griji... Anuşka ne-a povestit că unde lucra ea înainte erau tot felul de ciudăţenii, eu măcar odată aş fi vrut să văd, măcar o damă de-aia cu vaginul în stern şi sexul între ţâţe. De curiozitate. Apoi, când mă gândesc ce i-au făcut ei... Contează atât de mult cum te naşti, unde te naşti, dacă te scarpină o doică android sau îţi rod şobolanii cordonul ombilical, contează, mama mă-sii, altfel nu eram aşa, eram cu Jocelyn. Ori cu Anuş, mi-ar fi plăcut dacă era femeie-femeie. Uneori cred că regretă şi ea, când o văd întinsă ca o pungă dezumflată sub Lym, clipind cu genele alea lungi, nedumerită şi sictirită ori chinuindu-se să mişte şi ea... degeaba, porcăria aia se ţine!

Fraier! Aici până şi mâncarea e oribilă, simt chimicalele în gură la orice supă, cât despre băuturi ce să mai zic, mai bine aş fierbe şobolani. Unii o şi fac. Şi căldura asta tâmpită, parcă am sta chiar pe focul din mijlocul globului! Chiar, cum o fi fost deasupra? nu în overzone, deasupra-deasupra, înainte... Soare, noapte normală, cu stele, ca în filme. De fapt ce-mi pasă? Deasupra e moartea nucleară

şi nici aici nu-i prea rău. Dacă mi-o scoteam şi pe Jocelyn era o chestie, nu? Nu vroiam mai mult. Un om e mai uşor de furat decât un *cab* de 3-4 sute de kile. Ultima lovitură serioasă. Dacă aş fi ştiut...

În noaptea aia nu ne-am mişcat până la 4 din casă. Am luat elevatorul din altă staţie şi ne-am trezit la capătul nivelului 25, prin nişte cartiere suspect de curăţele. Un *cab* ne-a cărat la „Steaua nopţii", iar Anuşka s-a dus să-l caute pe Treb. Ne înţolisem în costumele izolante şi mă întrebam de ce nu ne-om fi gândit noi la aşa ceva şi înainte. Riscasem. Dar şi acum riscam. Tocmai atunci Lym, pe care-l instalasem în spatele barului ca să anunţe dacă apărea cineva, adică ea, s-a găsit să se repeadă la mine:

—Herb! Hai s-o ştergem, zău! Simt pericolul, mare cât un nivel plin cu rahat! Îl simt, îmi pute, acuma!

I se măriseră ochii şi parcă vibra cu totul. Simţea el ceva, altfel n-ar fi dat înapoi în final. Până atunci era totdeauna calm când treceam la acţiune.

—Ce pericol?

—Copoi! Nu ştiu prea clar, se strâmbă el jalnic, împingându-şi mâinile în buzunare de parcă le-ar fi vrut sparte. Ceva... un copoi, asta văd clar...

—Ne prind? m-am precipitat cu şi mi s-a tăiat răsuflarea.

N-aveam nici un chef s-o încurc aşa. Putem încerca şi altădată.

—Nu, asta nu... cred. Nu văd clar, nu ştiu..., se văita ca o babă flămândă. Dar o s-avem necaz, mare, nu mă crezi?

Poate l-aş fi crezut, da tocmai atunci apăru Anuşka, cu o privire veselă:

—Treb s-a oprit între nivele. A zis că ne aşteaptă o oră, dup-aia gata!

M-am uitat la ceas: cinci făr'un sfert. Nu mai aveam chef să mă gândesc la ipoteticul pericol. Lym zicea că *n*-or să ne prindă şi altceva nu putea deranja prea mult. Dacă ne opreau, aveam destul timp să-i liniştim şi s-o ştergem. Am trecut prin faţa barului, în fund se vedea castelul ăla aiurit cu turnuleţe şi balconaşe, cred că vechiturile încep iar să aibă succes. Cam gol înăuntru, era spre 5, n-am văzut decât vreo 2-3 scaune plutind lejer, iar în ring nu era nimeni. Doar muzica şi un vals ondulatoriu de lumini liniştitoare, jucau lent în oglindirea uşilor glisante de la intrare. Noi am dat repede colţul spre clădirea din spate, eu rugându-mă ca nu cumva s-o oprească patronul sau vreun ştab la o şuetă în doi, şi în câteva clipe eram la ieşirea de serviciu, luminată discret în roşul interdicţiei. Ne pitisem după un autogyr alb şi am văzut uşa glisând în sus. În slaba lumină ca focul în care baba

Delphy topise plumbul a apărut ea! Şi am simţit fiorul de nerăbdare al loviturii, plus dorinţa ce-mi urca în gât. Respiram gâjâit şi Anuş m-a tras de mânecă. Jocelyn era singură, nici nu se schimbase, avea doar o pelerină albă şi călca desculţă pe trotuarul mânjit cu hârtii şi recipiente metalice, dezgolindu-şi la fiecare pas coapsele lungi şi musculoase, până la slipul de culoare închisă. Părul îi părea şi mai roşu acum, acum... „Acum!" a şoptit Lym şi ne-am repezit spre ea. Anuşka ajunse prima, scoţând din mers un tub paralizant. Dintr-un salt eram şi noi lângă ea, tocmai bine s-o sprijinim pe Jocelyn, care era blocată pentru 3 ore. Destul. Am luat-o, eu cu Lym, şi ne-am aruncat în primul *cab*. În două minute eram la staţia 5, unde Treb aştepta. Un *cab* rătăcit a intrat înaintea noastră în staţie, dar nu-mi făceam probleme: erau destule tipe bune care se plimbau, drogate ori pilite, însoţite sau singure, între nivelele de lux, până pe la 30-35, unde începea lumea noastră. Problema devenea alta.

Chiar în faţa taxatorului se oprise un copoi şi uniforma lui neagră sclipea în lumina galbenă a panoului pe care scria „Elevator". La dracu', asta ne lipsea! Şi nu puteam s-o întindem, deja se întorsese spre noi:

—Actele dumneavoastră, vă rog!

Control de rutină. Ce ghinion! Ne-am apropiat, la prima încercare de fugă ne-ar fi paralizat. Mă apucase o frică grozavă: trebuia să-l ascult pe Lym? M-am întins primul spre el, dându-i cartela.

—Există vreun motiv special pentru care purtaţi costume speciale? mă întrebă.

Nu era ironic, nici cinic. Indiferent doar. Pur şi simplu un automat... da! Aia e! Avusesem o baftă orbească, măcar cu atât. I-am văzut mişcarea lentă şi perfect arcuită a braţului spre cartela ce i-o întindeam, acelaşi gest când mi-a înapoiat-o. Dedusese fără aparate de control că salopetele bleu ce le purtam, de format clasic, erau speciale. Era un robot, imitând poliţaiul uman, numai că-i lipsea infatuarea, plictiseala, răutatea sau bunăvoinţa, el era doar corect, sec, chipul serios cu casca acoperindu-i fruntea îl asemănau cu ceea ce era: un manechin. Nu ştiam că deja îi introduseseră. Numai că ăsta nu trecea cu vederea o tipă ce s-a pilit şi şi-a uitat actele în overzone.

—Şi dumneavoastră? i se adresă lui Lym, apoi continuă, în timp ce Lym se scotocea după cartelă: Există vreun motiv legal pentru care tânăra femeie pe care o susţineţi este paralizată cu PW-17?

Politeţea asta mă îngrozea. Mă gândeam că un uman ar fi putut fi trombonit mai uşor. Dar ăsta era robot şi... şi ce dacă? Mi-am strâns degetele mâinii drepte, îndreptând-o pe furiş spre el. Tresărind

o clipă, mi-am amintiti că n-avea cum să descopere laserul prin costumul special, nu putea şti ce intenţii aveam. Am strâns, raza ţâşni. Robotul s-a prăbuşit ca o grămadă de plastic, sfârâind. O scânteie îi înflorise în creştet.

Asta fusese Anuşka, dar n-aveam timp. Am luat-o pe Jocelyn de umărul stâng, am intrat în staţie şi am format 87. Nu se aprinsese nici o alarmă şi pentru un robot dezafectat nu m-ar fi căutat prea nervoşi. Cred că nici copoii nu iubeau prea mult roboţii, i-ar fi lăsat pe ei fără slujbe, preferau să-i dovedească incompetenţi. Dacă ar fi fost om, n-aş fi tras, ne-ar fi căutat şi la suprafaţă!

Uşa elevatorului glisă încet şi Treb apăru:

—A mers?

Putea să vadă şi el. Am intrat şi eu m-am aşezat liniştit pe un scaun. Da, văzuse.

—Buuună bucăţică, măi, foc curat! S-o porţi sănătos! rânji el, făcând pe durul, în timp ce Lym o învelea cu grijă în manta, după ce o întinsese pe un scaun lung.

Eram doar noi în namila ce cobora, bâzâind uşor. M-am uitat la Jocelyn: destinsă cu totul, parcă dormea. Buzele roşii, cărnoase, îi rămăseseră întredeschise şi-mi făceau poftă, iar o şuviţă de păr îi cobora roşu peste obraz, oprindu-se în gulerul argintiu al mantalei. Lym o privea cu chef, ar fi vrut şi el, cheliosul! De fapt cred că n-aş fi avut nimic împotrivă... ba da! Atunci, da, ţin minte că l-am înjurat în gând şi, când am coborât, am luat-o numai eu în braţe şi am cărat-o cei 2-3 sute de metri până la noi. Anuşka îşi apăsă degetul pe uşă, care glisă mai încet ca niciodată şi, când am păşit înăuntru, m-am simţit uşurat. Câştigasem. Lym îşi desfundase o sticlă de whisky prost şi tare, încercând să se calmeze, cum făcea după fiecare lovitură. Anuşka începuse foarte liniştită un meci „Universes", iar eu mă aşezasem lângă ea şi priveam când la display, când la sofaua verzuie unde o întinsesem pe Jocelyn. Aşteptam să se trezească, încă nu terminasem, acum abia... Dar nu mai vedeam vreo piedică: dacă Jocelyn n-avea chef de mine, urma să mă distrez puţin, numai puţin, cu ea şi-apoi o căram înapoi la bar, habar să nu aibă pe unde a fost. Ca un vis. Şi n-am mai fi călcat în veci pe la „Steaua nopţii". Aşa credeam atunci, ba chiar speram să mă placă — la dracu', agăţasem atâtea muieri numai în zece minute de vrajă dichisită!

Când am auzit un gâfâit dur, am sărit. Se trezea! A deschis ochii încet, uitându-se în jur, rezemată în cot. M-am apropiat de sofa, iar Anuş cu Lym au şters-o în cealaltă cameră. Era treaba mea de-acum!

—Tu... te cunosc... dar aici, ce-i aici? Eşti Herbert, nu?

Era buimăcită, dar îşi amintea de mine.

—Da, frumoaso, eu. Eşti la mine şi-i OK. N-am chef să-ţi fac nici un rău, am început cu textul. Numai bine. Plăceri, ce zici?

Deja mă simţeam în formă. M-am apropiat şi am mângâiat-o pe obraz. Proasta a sărit ca arsă, ghemuindu-se în fundul sofalei, strângând halatul pe lângă ea, cu mîinile înconjurându-i genunchii aduşi la gură. Începuse să tremure şi pomenea buimacă de tot felul de chestii, „sunt numai dansatoare, nu damă de companie, lasă-mă, ce vrei? Mă numesc Jocelyn Dabo, am 25 de ani şi sunt dansatoare profesionistă la 'Steaua nopţii', nivelul 25. Nu sunt damă de companie. Sunt dansatoare" şi continua tot aşa, delirând. N-avem eu chef de fasoane, aşa că am luat-o de ceafă şi m-am aplecat s-o sărut. M-a muşcat de buze, javra! Mă aruncasem peste ea şi mă chinuiam s-o întind, să-i scot chiloţii, şi înnebuneam când îi simţeam pielea fină şi sânii mari, semeţi, unul scăpase din sutienul verde şi încercam să-l fac scăpat şi pe celălalt, dar tipa rezista cum nu mai pomenisem. M-a aruncat brusc, cu atâta forţă că m-am dezmeticit târziu pe podeaua de plastext, şi a început să dea din picioare într-un mod ciudat, unduind şi mângâindu-şi corpul cu mâinile. M-am speriat, o luase razna. Abia am priceput că dansa, dansa pe o melodie auzită doar de ea şi atunci, câteva clipe, mi-am amintit de bardul orb cu muzica lui, cu balcoane şi îndrăgostiţi, melodia aia strecurată în ureche. Mi-am revenit şi m-am repezit pe ea, troznindu-i vreo două palme aspre, s-o liniştesc. Inutil. Se bălăngănea înainte pe sofa, pe când eu încercam să-i smulg chiloţii sau... nu mai ştiu, s-o liniştesc poate. La un moment dat am luat-o de păr şi-am tras-o spre podea şi atunci, când mi-am aruncat ochii la chipul ei, am văzut... Idiotul de mine! În spatele urechii avea un „A" mare şi un „h": era un android, lume nebună, şi încă unul humanoid, o moartă cu creier de metal, fire, circuite!

Nu ştiu ce m-a apucat atunci. Mă priveam cumva dinafară şi m-am văzut strângând degetele mâinii drepte şi îndreptând braţul spre ea. Lumina m-a orbit, am închis o clipă ochii, apoi am văzut-o, picioarele încă i se bălăngăneau pe muzica aia inexistentă şi maţele i se vărsaseră peste şolduri până spre podea, atârnau. Cred că urla, sau urlam eu şi am mai tras odată şi i-am ochit ţeasta, chipul ăla frumos şi sec... M-am pomenit împroşcat pe salopetă cu un lichid gri-mucegăios. Picioarele i se opriseră, unul se lăbărţase peste sofa, iar celălalt, pe care se scurgea sânge roşu-roşu şi mai ceva galben-ulcios, atârna pe podea. Era crăcită rău, o moartă vulgară. Puţea a carne arsă şi eu încercam să-mi şterg salopeta mânjită cu o margine a mantalei ei,

când au năvălit de dincolo Lym cu Anuş. Lym m-a apucat de piept, speriat:

—Asta! Am simţit-o, am bănuit-o, idiotule! Ce-ai făcut? De ce?

—De ce nu m-ai oprit? cred că i-am zis.

—Fiindcă *am simţit*, nu am ştiut! Dumnezeule, ce-ai avut cu ea?

Am dat din umeri. Anuşka mi-a zis că zâmbeam, nu făceam nici un gest, cum îmi stătea în obicei. Numai mâna dreaptă o ţineam îndoită în sus, prostit, ca în westernurile vechi. Lym îmi căută privirea:

—Herb, tu ştii ce-ai făcut? Ai ucis! Ai ucis o femeie!

Le-am arătat însemnele de după ureche: „Ah". Nu era o femeie. O păpuşă cu maţe, rahat şi metal, cam aşa ceva, carne programată să danseze şi-atât. Nici nu cred că a simţit, că a ştiut că moare. Numai... Mai era ceva, ceva ciudat, dar mă durea capul şi mă încurcam şi mai mult.

—Lym, m-am rugat de el, Lym, ăştia, uite pe salopetă, ăştia sunt...?

—Creier! a murmurat Anuş. Cel mai banal creier uman.

Iar Lym a adăugat dintr-o dată:

—Mi-am mai amintit ceva. Poliţaii roboţi au încorporată o cameră video, un black-box system. Şi asta înseamnă...

• •

Cam atât a fost. Anuşka şi Lym au fost siliţi să se înfunde cu mine în gropniţa de la 60, în care nici nu trăieşti, nici nu apuci să mori, dar unde poliţia e mai rară şi mai puţin curioasă. Pe Treb n-am apucat să-l anunţăm şi, dacă l-au prins şi dopat cu halucinogeni, e demult atomi şi-l respirăm şi noi. Am virat în contul soţiei lui 2500 de dolari, ne-ar fi prins bine aici, dar nu-mi pare rău decât că n-am avut mai mult. Eu îl băgasem în tot rahatul.

Noi trei abia încăpem în chichineaţa asta jegoasă al cărei proprietar e un moş religios şi adaptabil, catolic parcă. L-a prins şi pe Lym, şi ăsta îmi împuie capul cu ceva „dogme". Zice că omul e divin, dovadă că n-am fost în stare să creăm artificial creieri de capacitatea celui uman. Adică orice ticălos e şi parte de divin, chiar şi-un porc cum era unul, Randolf... Da, zicea el că aşa-i, creierul celui mai idiot om e mai puternic decât orice supercomp. Şi ce? Şi noi am înşelat pe Dumnezeu şi ne-am afundat în iad, distrugând creaţia Lui (Lym aşa zice, să-l notez peste tot cu majuscule), acum suntem înainte de o distrugere finală şi-o judecată dreaptă, îi zice Apocalipsis. Numai cei care îi păstrează lumea, măcar în suflet, se vor salva. Face aluzie la el, acum, şi la mine. Dumnezeu e pentru Lym ce-i compul la Anuş.

Dar eu? Am ucis-o pe Jocelyn. Ştiu. Dar a mai fost ceva, ceva mai murdar: cine şi când şi-a luat dreptul să imprime un om cu iniţialele androizilor? Anuşka i-a găsit un implant care-i anula funcţiile volitive. De ce? N-am s-o pricep niciodată! Tot Anuş a învelit-o atunci în pelerina ei argintie, iar eu cu Lym am furişat-o în incinerator. Am şters urmele? Păstrez şiretul pelerinei, atârnat de gât. Dar cel mai năsol e visul, se repetă noapte de noapte. Înainte n-am fost atent niciodată la chestii de-astea... O visez pe ea. Deasupra, plutim sub cer albastru, cu soare galben şi cald şi jos se aud animale şi ape, verde şi galben şi albastru iar... Plutesc spre ea, mă apropii şi ea fuge spre soare, mai aproape, mai aproape... Când o prind, o strâng în braţe şi ea îmi zâmbeşte şi mă sărută cu buzele alea cărnoase, dansează cu mine. Numai că deodată capul îi plesneşte şi mă umplu de creieri cleioşi care se lipesc grei de mine şi cad, jos, într-o groapă imensă, cu mii de nivele, fără fund, fără sfârşit, nu mai văd soarele, numai roşu, roşu, roşu fără fund... Aici mă trezesc întotdeauna şi mi-e groază. E frica aia ca la Lym, acum pricep, nu mai zic nimic. Nici n-aş putea.

De trei luni nu mai facem nimic. Nici măcar mărunţişuri, ori n-avem ce fura, ori n-are cine să cumpere. Rezervele sunt ca şi terminate; Lym e tot mai des pe la moşul ăla, numai Anuş, mai optimistă, caută ceva, caută. De la chestia cu Jocelyn am început s-o iau şi eu noaptea sub mine, devin tot mai Lym, iar ea nu refuză nimic. Rămânem o gaşcă! Nu ştiu dacă s-a aflat de moartea fetei şi de noi, dar, dacă l-au golit pe Treb, ni-e destul pentru biliard. Suntem legaţi, dar ceva îmi place. O fi vreun clenci în chestia cu omul divin. Adică Lym, psi-ul, sau Anuş, care a scăpat de condiţionare, mama Delphy poate, poate şi eu, toţi... Baba mi-a spus. Nu, n-am avut răbdare, pe ea am ucis-o când am crezut-o moartă, Anuşka a zis că ar fi putut să-i taie blocajul. Fie şi-aşa! Şi restul...

Mai vedem. Am început iar „Universes", începe să meargă. Încep să leg lucrurile, deşi n-am ajuns la sfârşit. Măcar aici lumea e în mintea ta, până la urmă ajung eu şi la înţeles. Măcar odată. O să bat compul, aşa zice şi Lym, şi Anuş. Omul e mai tare, chiar mort de foame.

N-o să crăpăm aşa! Dacă nici azi nu iese nimic, o rog pe Anuşka să caute contul Bărboşilor, să spargă codul, altă soluţie nu e. Ea-i în stare, ştiu; o să treacă în contul meu loz puternic şi-apoi îl transferă ea în conturi cifrate, pentru toţi trei. Eu rămân momeala. Eu i-am adus în rahatul ăsta de nivel unde tavanul e mânjit cu fraze porcoase

şi desene porno. N-or fi Bărboşii capătul lumii, prefer asta scormonitului prin gunoaie răs-scormonite de alţii.

Uite, m-am descărcat. Moşu' mi-a dat ideea. Şi nu mai am nici loc pe bobina-disc. E deja prea mult. Poate or să treacă zeci de ani până cineva, tu, fraierule, vei găsi discheta. Mă distrează faza, aş vrea s-o văd. Ce zici, tu ăla, care te holbezi acum? Îţi place rahatul? Lux, nu?

CASSARGOZ

Cristian Tudor Popescu

Cassargoz, Klaus Saura Cassargoz, zis şi Cap Pătrat, atât datorită încăpăţânării, cât şi efectiv formei craniului său, înainta aproape fericit prin torentul uman de pe Avenida Valladon. Când trecuse pe aici, cu două ore în urmă, toată lumea îl ocolea cât putea la vederea salopetei cafeniu cu verde, a lui Old Joe — puşcociul greu pe care-l căra în spinare — şi mai ales a mutrei lui. Acum, când din toate astea nu mai rămăsese decât mutra — şi aia îmbunătăţită, pentru că se bărbierise, se schimbase şi îmbucase ceva la restaurantul hotelului — îl împingeau toţi fără nici o reţinere.

Seara era una din obişnuitele seri sufocante ale Tebridei. Ideea de briză venind dinspre ocean, nu reuşea să clintească deloc căldura umedă şi stătută, tolănită ca un cotoi enorm peste oraş. Prea puţin se sinchisea Cassargoz de căldură. Învăţase de mult că atunci când nu zaci prin vreo râpă, cu o gaură cât aluna în dosul urechii şi furnicile mărşăluindu-ţi pe cornee, vremea nu poate să fie decât minunată, indiferent dacă e arşiţă, furtună sau ninge.

Din America de Sud se întorsese cu un teanc de hârtii de o mie, gros cam cât o cărămidă, cu creierii intoxicaţi de politică şi cu urma unei guri de rezervă situată la o palmă sub cea de la mama natură, cu care încercase să-l înzestreze un cetăţean slujindu-se de o macetă. De atunci luase obiceiul să poarte la gât o eşarfă albă, îi plăcea culoarea asta fiindcă, la o adică, dacă gluma se îngroşa prea mult, aveai ce să legi în vârful băţului şi să agiţi.

De vreo două ori îl acostase câte o târfă nostimă, dar astă-seară Cassargoz voia doar să se plimbe. De fiecare dată când se întorcea dintr-o campanie, hoinărea ore în şir printr-un oraş mare. Căuta locurile cele mai aglomerate, primind mulţumit brânciuri şi ghionturi şi trăgând în piept cu nesaţ mirosul gazelor de eşapament şi al sudorii umane. Era atât de fericit că e încă viu, încât din toate fibrele corpului îi urca o zgândăreală plăcută, ca atunci când îţi vine să te-ntinzi de să-ţi trosnească oasele.

TROPICANA, ţipau tăcut reclamele, WESTERN HOUSE. ALVARADO'S SENTIMENTO. SILVER STAR, JACKPOT, JACKPOT. JACKPOT şi din nou: TROPICANA.

Brusc, Cassargoz stătu locului. În noianul policrom de pulsaţii luminoase trecuse cu privirea peste ceva care-i părea vag cunoscut.

Dar nu mai ştie unde. Începu să exploreze circular, încet şi sistematic, câmpul vizual. Dădu repede peste el.

Era un panou-video uriaş, vizibil probabil de la vreun kilometru, pe care se succedau imaginile-reclamă. Minimul de la care se accepta o comandă publicitară era de 5 secunde. Maximul: cât te ţine punga.

De aproximativ un minut rezista pe ecran o mutră asimetrică, fălcoasă, cu nişte ochişori porcini mijind sub pălăria de cowboy de operetă, peste care explodau şi se stingeau într-una cuvintele:

BLANK'S CASINOS
UN MILION ÎNTR-O NOAPTE
SAU UN GLONTE ÎN CAP SPRE ZIUĂ
AUT CAESAR AUT NIHIL
BLANK'S CASINOS

„S-ajung closetar la azilul de bătrâni dacă ăsta nu e Filozofu'. Aproape că uitasem că-l cheamă Blank."

De fapt, ceea ce-i impresionase retina şi apoi creierul fusese citatul latinesc, nu figura bărbatului de pe ecran. Trebuiau operate nişte corecţii ca aceasta să aducă cu ce-şi amintea Cassargoz. Pălăria de cowboy trebuia înlocuită cu o cască verde împănată cu frunze, iar figura prosperă şi rânjitoare cu una suptă, acoperită până sub ochi de o barbă neagră şi la fel de rânjitoare.

„S-a îngrăşat", constată Cassargoz. „S-a îngrăşat ca un porc nesimţit ce e. Şi nu mai poartă ochelari fumurii. Da' de citate latineşti văd că tot nu se lasă. Mă întreb câţi au idee în oraşul ăsta împuţit ce va să zică *Aut Caesar*."

Imaginea de pe ecran se schimbase. Era arătat acum un metis — o corcitură zdrenţăroasă de indian cu negru, probabil — agitând cu un zâmbet duios şi tâmp un teanc de bancnote, în timp ce Leonard S. Blank îl bătea protector pe umăr.

VREŢI SĂ AJUNGEŢI CA EL?
JUCAŢI!
ÎN FIECARE SEARĂ CAZINOURILE BLANK
DESCHISE PENTRU TOATĂ LUMEA!

Ironia pe muchie de cuţit din textul reclamei îl convinse definitiv pe Cassargoz că e vorba de Filozofu'.

Următoarea imagine, fără cuvinte, era în acelaşi stil: o sală de joc pustie, toate mesele acoperite cu câte un giulgiu negru — semn că a fost spartă banca — şi pe cea din mijloc, întins între lumânări, cu mâinile pe piept şi veghiat de nişte crupieri cu mutre lungi, Leonard S. Blank în persoană. Un tinerel în blugi, cam soios şi tâmpiţel,

tocmai părăseşte sala cărând fericit câteva săculeţe dolofane cu ajutorul a două piţipoance.

Cassargoz aprecie exactitatea psihologică a construcţiei reclamelor. S-ar fi putut cădea uşor în greşeala de a arăta nişte supermani şi supermane în ţinută de seară, plesnind de trai bun. Dar tipii ăştia îşi cunoşteau meseria, ştiau că amărâţilor trebuie să le arăţi tot nişte amărâţi ca şi ei umplându-se de bani.

Iată că în flash-ul următor era vorba şi de un superman în ţinută de seară. Avea o moacă oarecum pleoştită şi îşi sprijinea tâmpla în ţeava unui Walther. Lângă el, omniprezentul Leonard S. Blank îi strângea cu o mână braţul cu care ţinea pistolul, iar cu cealaltă îi băga în jiletcă o hârtie de o mie. De-a curmezişul ecranului pulsau cuvintele:

NIMIC NU E PIERDUT ÎN AFARĂ DE ONOARE!
ÎNCEARCĂ ŞI MÂINE SEARĂ!

„E dat dracului Filozofu'", îşi zise Cassargoz. „Pe lângă îmbierile mălăieţe care trec de obicei drept reclame, astea sunt de-a dreptul agresive".

Ultima imagine din show-ul Blank fu un colaj conceput pe principiul asociaţiilor subconştiente.

Un cap imens de şarpe, cu gura căscată larg, ocupa aproape tot ecranul, gura şarpelui era o servietă diplomat deschisă, căptuşită cu teancuri de bani, iar în locul unde ar fi trebuit să fie limba despicată stătea tolănită o tipă goală care scotea cu obrăznicie limba la spectatori. Deasupra, pe cei doi colţi ai şarpelui, se înşirau litere mari, portocalii:

BLANK

Era o imagine într-adevăr greu de uitat. Pe urmă începură nişte chestii despre ultimul tip de robot — secretară — administrator — femeie de serviciu. Răspunde la telefon, piaptănă câinele, face curat, poate primi invitaţii şi e capabil chiar să-i determine să mai şi plece. Ăsta care evolua acum pe ecran avea mutra copiată după a unui june prim de prin secolul trecut, unu' Redford, Robert Redford. Privindu-l cum distribuie cu graţie cuburile de gheaţă în paharele cu băuturi, Cassargoz se întrebă când o să se scoată un model care să se culce cu nevasta proprietarului în caz că acesta absentează pe o perioadă mai lungă.

Mai hoinări prin oraş încă vreo trei ore. În tot acest timp avu ocazia să vadă de cel puţin zece ori numele şi mutra lui Blank, profil, semiprofil şi plină faţă pe diverse afişe şi panouri publicitare. Se pare că Filozofu' domina nu numai business-ul gambling-ului, ci şi pe cel al entertainment-ului din Tebrida.

Într-un târziu se hotărî să se ducă la culcare. Cele trei whisky-uri duble băute în localuri diferite îl cam toropiseră.

De cum intră în camera de la hotel îi veni ideea să mai comande un whisky, al patrulea la rând, şi tot dublu. Îi plăcuse totdeauna cifra 4, suna rotund şi împlinit. Mai aprinse o ţigară, ultima pe ziua de azi, ba nu, de ieri, şi deschise televizorul. Reuşi să prindă un film pornohorror. Filmul era făcut la meserie, dar, în mijlocul unei scene deosebit de interesante, în care Monstrul din Cimitirul de Maşini îşi înfigea caninii în tiroida Blondinei Exoftalmice (Monstrul se hrănea cu hormoni tiroidieni provenind de la sexul slab, de aceea avea o preferinţă marcată pentru basedow-ienele slabe şi exaltate), hop! apăru iar mutra Filozofului şi o voce caldă, virilă, zise: „Nu uitaţi! Votul dumneavoastră pentru Leonard S. Blank!" Cassargoz slobozi o înjurătură, stinse televizorul şi se duse la culcare.

Adormi repetând în gând: „Blank, Leonard S. Blank, Filozofu'."

Pe fondul sunetelor domoale ale unui menuet, o voce suavă, de amantă istovită:

„Domnule Cassargoz, este ora 9 a.m., aţi solicitat să fiţi trezit la această oră. Astăzi va fi o zi perfectă. Oceanul e albastru şi liniştit, soarele e galben şi străluceşte. Vă rugăm, dacă v-aţi trezit, apăsaţi pe butonul verde aflat pe perete în stânga dumneavoastră".

Urmară câteva momente de pauză, pe urmă textul fu reluat, ceva mai tare, de o voce aducând cu cea a unei funcţionare care se pregăteşte să închidă ghişeul.

„Oare cât timp o ţine aşa dacă nu apeşi pe buton?" îşi zise Cassargoz.

La a patra repetare însă, fu nevoit să apese butonul verde, deoarece se mai adăugaseră câteva trepte de amplificare şi vocea semăna cu un urlet de soacră isterică.

„Bună dimineaţa domnule Cassargoz (din nou glasul de amantă istovită). Ne îngăduim să sperăm că aţi dormit bine şi sunteţi satisfăcut de hotelul nostru. Dacă doriţi micul dejun, vreţi să aflaţi ştirile sau aveţi de formulat alte cereri, vă rugăm să utilizaţi terminalul afectat camerei dv. Vă dorim în continuare o zi plăcută şi fructuoasă, domnule Cassargoz."

„Dacă o fi ca noaptea, m-am lămurit." Îl durea capul şi nu se simţea prea odihnit. Toată noaptea se târâse prin mocirla amazoniană, murise de două ori, o dată de glonţ şi o dată de săgeată otrăvită, dăduse peste şerpi ridicaţi în coadă, motociclişti, bani, flăcări şi, tronând peste toate, rânjetul batjocoritor al Filozofului Blank.

Dintre ştirile care se perindară pe ecranul terminalului în timp ce mânca, două îi atrăsăseră atenţia: lovitură de stat în Filipine şi reizbucnirea ciocnirilor libiano-algeriene.

„Ce-ar fi să dau o raită prin Africa de Nord? N-am mai fost de mult pe-acolo."

Pe la 10 începu să se întrebe ce va face azi. Nu cunoştea pe nimeni în oraş. Adică, de fapt, pe cineva tot cunoştea. Pe Leonard S. Blank.

„Ce-ar fi...? La urma urmei, suntem vechi camarazi de arme, chiar dacă prea prieteni n-am fost niciodată."

O jumătate de oră mai târziu încerca să pătrundă în sediul corporaţiei Blank. Barajul electronic era însă al dracului de greu de trecut.

NUMELE DV. NU ESTE ÎNREGISTRAT. VIZITA DV. NU A FOST ANUNŢATĂ. NE PARE RĂU, DAR NU VĂ PUTEM PERMITE ACCESUL.

Politicos, dar ferm. Avu însă noroc. În timp ce se învârtea prin faţa intrării, câteva limuzine negre, interminabile, frânară în dreptul clădirii şi din ele ţâşni un stol de granguri în negru cu mape negre sub braţ. Unul dintre ei era Blank.

—Blank! Hei, domnule Blank!

Acesta continua să urce scările în trap săltat, fără să întoarcă capul.

„Filozofule!" îi veni pe limbă lui Cassargoz, în timp ce un poliţist începuse să-l îmbrâncească.

Blank mai urcă vreo două trepte şi întoarse capul.

—Aici sunt, Filozofule! mai strigă Cassargoz, în timp ce poliţistul îl croia cu matraca.

Marele boss clipi de câteva ori nedumerit, apoi se lumină la faţă şi coborî grăbit spre el:

—Hei, sergent, lasă-l în pace! Ecce homo! Să vezi şi să nu crezi! Cap Pătrat în carne şi oase! De fapt, dacă mă uit bine, mai mult în oase...

„Asta o spui tu, care eşti mai mult osânză", mormăi Cassargoz sufocat de îmbrăţişarea uriaşului. Nu se aşteptase la asemenea efuziuni.

—Când ai de gând să-ţi iei puţin ţeasta la polizor? zise blând Filozofu' mângâindu-l pe creştet.

Apoi continuă precipitat:

—Bătrâne, iartă-mă, am şedinţă de consiliu, nu mai pot să-ntârzii nici o secundă. Fii atent, te aştept diseară la „Laplace's Palace". Pro-

mite-mi că vii! O să sporovăim despre vremurile apuse. Eheu! fugaces labuntur anni... Vii, da?

Fără să mai aştepte confirmarea îi şterse o labă peste umăr lui Cassargoz şi o luă vioi pe scări în sus.

„Parcă e un taur încercând să meargă pe poante", îi trecu acestuia prin minte.

Până pe la 4 se aiuri cu o puştoaică de vreo douăzeci de anişori agăţată pe Avenida Takongal, strada profesionistelor. După aia îi dădu liber şi se duse să-şi caute nişte ţoale mai acătări. De la 4 până la 8 dormi.

* * *

„Laplace's Palace. Numai Filozofu' putea să-i dea numele ăsta aiurit." Cassargoz fu nevoit să întrebe de vreo patru ori până să afle unde e, fiindcă printre localnici era cunoscut mai ales sub numele mult mai de doamne-ajută de „Raiul jucătorilor".

Construcţia era enormă, într-adevăr un palat. Existau săli pentru toate jocurile de noroc cunoscute, de la ruletă până „la cap sau pajură". Automatele cu monezi nici nu intrau la socoteală, ele fiind răspândite peste tot, până şi în closete.

—Mă numesc Cassargoz. Klaus Cassargoz.

—Desigur, domnule Cassargoz, sunteţi aşteptat. Vă rog să mă însoţiţi.

Câteva săli de joc înecate în fum şi larmă, pe urmă un coridor pustiu şi tăcut, nici măcar paşii nu se auzeau pe mocheta groasă. Luară liftul şi ajunseră într-un coridor identic cu primul. Ceva îl contrarie: în loc s-o ia în sus, liftul coborâse, şi încă suficient de mult. Din clipa aceea îl cuprinsese o încordare vagă pe care nu şi-o putea reprima.

Se opri în faţa unei uşi masive de metal.

—Spuneţi-vă numele, domnule.

Cassargoz se conformă.

—Salut, bătrâne. E-n regulă, Hubert, poţi să pleci. Era vocea lui Blank. Uşa glisă tăcut şi se închise apoi în urma lui Cassargoz: pfvvvv... shtonk!

Era o încăpere austeră. Câteva busturi, din duroplast probabil, un pupitru de videocomunicaţii, fotolii albe şi roşii şi ceva ce Cassargoz nu mai văzuse de mult: rafturi cu cărţi.

—Nici nu ştii cât de mult mă bucur că te văd, Cap Pătrat. Ia loc, te rog, ia loc, simte-te ca acasă. Ce bei?

Trecură câteva secunde bune până când Cassargoz articulă destul de stânjenit:

—Un Bourbon dublu, te rog. Sec.

Ca şi azi dimineaţă la sediu, familiaritatea afabilă a Filozofului îl descumpănea. Ceva nu mergea, nu se îmbuca, refuza să se muleze pe colţurile cutiei sale craniene.

—Păi da, Bourbon. Uitasem că nu bei decât Bourbon sec. Câţi ani sunt de-atunci, Doamne? Opt... ce opt, sunt zece ani bătuţi pe muchie, băiatule. Timpul curge înspăimântător de repede. Ca fulgerul se duce. Haznaua asta infectă a secundei... Înghite orice. Fie că primeşti un glonte între ochi, fie că ejaculezi, fie că plângi, fie că faci o ticăloşie sau un gest măreţ, ba chiar şi dacă stai pur şi simplu de pomană, ea tot trece. A şi trecut. „Hâtons-nous, le temps fuit et nous traîne avec soi/Le moment où je parle est déja loin de moi." Cine a scris asta? Racine, nu? Da, da, Racine.

„Nu s-a schimbat deloc", îşi zise Cassargoz. Pe vremuri, gargara erudită şi aiuritoare a Filozofului îi scosese din sărite pe mulţi dintre băieţi. Înşelaţi de aparenţa de păcălici bonom, vreo doi încercaseră cu tot dinadinsul să-l convingă să tacă. Cassargoz îşi aducea bine aminte şi acum faţa făcută terci a unuia dintre ei, pe care bâzâiau nişte muscoi enormi, verzui cu reflexe metalice. Ăsta era Filozofu'. O mixtură de tigru cu şacal turnată în ambalajul jovial şi aparent inofensiv al unui intelectual cam tembel. Toţi cei din comandourile de pe Coasta de Vest îi ştiau obiceiul de a propti şi aranja morţii rămaşi după o încăierare, în grupuri statuare, cu atitudini eroice pe care apoi le fotografia.

—Iartă-mă că îţi zic mereu Cap Pătrat, dar, să fiu al naibii, îţi uit mereu numele. Am început să mă ramolesc.

—Nu arăţi ramolit deloc. Cassargoz, Klaus Cassargoz, aşa mă cheamă.

—Păi sigur că da, Klaus dragă, sigur că da. Aşa... ce spuneam? A, da, cum te simţi în Tebrida noastră? Cald al dracului, nu? De fapt, când ai venit?

—Ieri.

—Şi dacă nu sunt foarte indiscret, de unde vii?

—Din America de Sud.

—Mda, şi acolo e cam cald. Înţeleg că încă mai lucrezi.

—Da.

—Şi mai iese ceva?

—Aşa şi aşa. Nu poţi să ştii niciodată. De fapt, ştii prea bine.

—Cum să nu ştiu, et in Arcadia ego. Ce vremuri, mă, băiatule, ce vremuri extraordinare! Homerice, aş putea zice. Te invidiez. Asta e adevărata viaţă. Te baţi pe viaţă şi pe moarte, toţi vor să te radă, dar îi razi tu pe ei până la urmă, îl tragi în piept pe moşneagul ăla cumsecade de sus, care-ţi reţinuse o cameră de lux în raiul lui supraaglomerat şi te întorci plin de bani în bordelurile vechi şi dragi. Iliada şi Odiseea, Klaus, bătrâne. Coloana vertebrală. Restul sunt fleacuri.

—Da, zise plat Cassargoz. Filozofu' oftă.

—Am îmbătrânit de când lâncezesc în oraşul ăsta. M-am îngrăşat şi am îmbătrânit. Sunt foarte singur.

Cassargoz îl privi lung.

—Nu s-ar zice că lâncezeşti.

Filozofu' pufni în râs.

—A, te referi probabil la micile mele afaceri. Ce să fac, trebuie să trăiesc. Virtus post nummos, dragule, şi pe urmă zona asta geografică e aşa de bogată în cretini încât ar fi de-a dreptul imoral să nu profiţi. Eu am priceput de mult, dragule, că materia primă cea mai preţioasă din lume e prostia. Ce uraniu, ce aur... Investeşte în prostia umană, Cap Pătrat, şi n-ai să regreţi niciodată! Porneşte totdeauna de la postulatul „Există mult mai mulţi dobitoci decât pot eu să-mi închipui". Dar, la urma urmei, ce-mi pasă mie de toate astea? Eu am fost totdeauna şi rămân un admirator al frumosului, al artei. Dacă n-aş avea micile mele bucurii artistice cred că aş lăsa totul dracului şi aş veni cu tine în campania următoare.

Tăcură o vreme amândoi. Pe urmă Filozofu' reluă:

—Ştii, de fapt, mă uimeşte faptul că nu te-ai transformat în toţi anii ăştia într-un onorabil tată de familie, înconjurat de copii, de datorii, de rudele nevestei căreia-i zici „mamă" şi nu-i ieşi din cuvânt. Din câte îmi aduc eu aminte, n-ai fost niciodată un soldat adevărat. Aveai prea multe scrupule.

—Depinde ce înţelegi printr-un soldat adevărat.

—Da, întotdeauna am avut noi doi opinii diferite asupra acestei chestiuni.

„Totdeauana am avut noi doi opinii diferite"... repetă Cassargoz în gând. „Parcă ne-am fi conversat pe tema asta pe la diverse congrese."

—Am încercat să muncesc, Filozofule. N-a mers. Prima dată când şeful de echipă s-a răstit la mine, l-am băgat în spital. Nu mă pot obişnui să ascult de o mătreaţă, de un avorton de civil din ăştia, meşteri în vorbe, dar care se scapă pe ei când văd un şiş. Şi pe urmă...

fac de prea mult timp meseria asta ca să nu cred că e mai uşor să ucizi sau să fii ucis, decât să munceşti.

—Ei da, aici ai mers departe. Auzi... Klaus, ştii ce? Te deranjează dacă te invit la teatru? Ştii că teatrul a fost marea mea pasiune dintotdeauna. Hai, nu mă refuza, o să-ţi placă.

O clipă Cassargoz rămase deconcertat. La teatru? Numai la asta nu s-ar fi gândit. Şi, la urma urmei, de ce nu?

—Da, sigur, zise şi se ridică.

Porniră din nou pe lungile coridoare tăcute. Blank deschise două sau trei uşi blindate pronunţându-şi numele. (Ar fi putut să spună orice altceva, identificarea se făcea pe baza amprentelor vocale).

Pătrunseră într-o sală de spectacol foarte spaţioasă, bine aerisită, răcoroasă chiar. Locurile nu erau o problemă, erau cu totul vreo 15-20 de spectatori. Se aşezară în fotoliile moi, ergonomice.

Spectacolul era aproape de final. Cassargoz îşi aminti repede că mai văzuse piesa demult, foarte demult, împreună cu copiii de la orfelinat. Îi plăcuse. Era vorba despre un tip pe nume Macbeth, care, împreună cu nevastă-sa, îşi omoară regele ca să-i ia tronul şi pe urmă, fiindcă tot îşi făcuse mâna în direcţia asta, mai omoară încă alţi câţiva care-l deranjau. La sfârşit i se înfundă şi lui, îl rade pe unul Macduff, născut prin cezariană. În clipa în care Macduff, ridică paloşul, Cassargoz aşteptă să se stingă lumina sau alt tric de scenă. Nici vorbă însă. În ciuda stăpânirii de sine exersată în atâtea împrejurări grele, tresări când capul lui Macbeth descrise o scurtă traiectorie prin aer şi izbi podeaua cu un zgomot înfundat. Sângele ţâşni în efemere fântânici arteziene deasupra trunchiului decapitat, care după ce rezistase o secundă în picioare se grămădi ca o păpuşă de cârpă la picioarele lui Macduff. Un oftat lung străbătu sala.

Cu toate că reprezentaţia luase sfârşit, nu aplaudă nimeni şi nu se aprinseră luminile. Scena turnantă se roti făcând nevăzut tabloul final. Puţinii spectatori plecaseră.

Văzând că Filozofu' nu se ridica, Cassargoz rămase şi el pe loc, cufundat în fotoliul moale, în semiobscuritatea odihnitoare.

– Ei, ce zici? Ţi-a plăcut?

—Ce să zic? Mi-a plăcut, mai ales trucajul de la sfârşit a fost extraordinar. Dar văd că nu prea ai succes, sala a fost goală grozav.

Blank rânji satisfăcut, ca un profesor auzind de la elev exact prostia pe care o aştepta.

—Dragă Cap Pătrat, ceea ce ai văzut adineauri este un trucaj în măsura în care viaţa e un trucaj de la un capăt la celălalt. Iar în ce

privește numărul de spectatori, te asigur că sala a fost arhiplină, având în vedere prețul unui bilet, care e cam cât câștigi tu într-o campanie bună.

Un timp se așternu tăcerea.

—Vrei cumva să spui că decapitarea... s-a petrecut în realitate?

—**Realitate...** dragul meu, acesta este un cuvânt uzat și perfid ca o târfă scoasă la reformă care s-a reprofilat pe codoșlâcuri. Toți filozofii lumii s-au culcat cu târfa asta și toți s-au trezit în zori istoviți, nesatisfăcuți, disperați sau resemnați și cu un gust amar în gură.

—Să lăsăm puțin filozofia, Filozofule.

Cassargoz ridicase pentru prima dată tonul.

—Acolo... a murit un om?

—Doamne, ce confuz poți să gândești. Operezi cu noțiuni cărora nu le-am definit în prealabil sensul. Ce înseamnă a muri? Și, prin extensie logică, ce înseamnă a trăi? Cum deosebești un om viu de unul care a încetat să mai trăiască, sau n-a trăit, de facto, niciodată? Să excludem de pe acum criteriul grosier al stopării unor funcții fiziologice. Oricând putem găsi contraexemple.

Vocea lui Cassargoz răsună ciudat în tăcerea și penumbra sălii.

—Deci, un om a fost omorât?

—Să admitem că da. Și?

—Știai c-o să fie omorât?

—Să admitem că da. Și?

—La ce bun, Filozofule?

Blank se adânci în fotoliu cu vădită plăcere și își mută picioarele, având acum stângul peste dreptul.

—Eu, după cum știi, am fost întotdeauna îndrăgostit de literatură. Îmi amintesc că la o lecție de istorie, când trebuia să vorbesc despre politica lui Richelieu, am început să povestesc voios cum au rezolvat mușchetarii problema cerceilor cu diamante. Profesorul mi-a pus doi, deși povestisem frumos. Așa am înțeles, destul de târziu, care e diferența dintre istorie și literatură. Mi-a trebuit câtva timp ca să-mi dau seama că de fapt lucrurile nu sunt chiar atât de simple și că profesorul ăla era de fapt un bou. Istoria este și ea o formă a literaturii. E o iluzie găunoasă să credem că anecdotica înscrisă în manualele de istorie e mai aproape de spiritul unei epoci, de **realitatea** ei — cu toate că ți-am spus că pe curva asta nu se poate pune bază! —, decât literatura acelei epoci. Ba uneori e chiar pe dos. Poate oare o lucrare istorică, oricât de exactă și savantă, să redea suflul unui timp, așa cum o fac piesele Marelui Scuturător-Lance? Dar să nu deviem prea mult de la subiect. Mai mult poate decât literatura, eu am iubit teatrul.

Pasionat. Lucid. Din tot sufletul. Când vedeam o piesă bine jucată, care-mi plăcea, pierdeam dintr-o dată contactul cu ceea ce era în jur, cu viaţa mea de până atunci, cu tot. Eram în piesă. Existam în ea. Şi deodată venea lovitura de măciucă: cineva trebuia să moară sau trebuia să aibă loc ceva în legătură cu sexul. Atunci liniile de forţă ale spectacolului se curbau în jurul singularităţilor numite moarte şi sex, autorul încerca să evite, să cotigească, regizorul apela la trucuri şi eu mă prăbuşeam pe locul meu din sală cu aceeaşi senzaţie de durere buimacă pe care ţi-o dă o lovitură puternică în cap. Mă integram cu cea mai mare uşurinţă în convenţia scenică, nu vedeam decorurile vechi, crăpate şi prăfuite, nu percepeam pocnetul discret al reflectoarelor supraîncălzite, dar nu puteam, mă înţelegi, nu puteam accepta convenţionalizarea, stilizarea relaţiilor umane, care neutralizau aproape complet tensiunea dramatică acumulată până atunci. Încearcă să-ţi imaginezi cum ar arăta un „Hamlet" în care incestul sugerat se petrece în scenă, în **realitate** (vezi, iar parşiva aia de **realitate** cu care nu se poate lăuda nimeni că a posedat-o cu adevărat şi, dacă se laudă totuşi vreunul, ăla nu e decât un mincinos îngâmfat sau un onanist cu imaginaţie hipertrofică) moartea lui Polonius, a Ofeliei, a tuturor celorlalţi şi, în sfârşit, cea a lui Hamlet, nu sunt nişte simulacre. Îţi dai seama ce valenţe noi ar căpăta textul, câtă tensiune dramatică s-ar acumula în plus? Cred că însuşi marele Will şi-ar privi cu uimire opera.

Lui Cassargoz i se făcuse frig. „Ce caut eu aici, Dumnezeule?"

—De ce nu te duci la film? Filmul cred că-i mai aproape de realitate, nu?

Filozofu' pufni dispreţuitor.

—Filmul e un succedaneu, un surogat, un rahat. Artă, în nici un caz. Pentru artă e nevoie de oameni vii, înţelegi, oameni care să sufere, să se bucure, să trăiască cu adevărat şi să **moară** cu adevărat. Ah, **Adevărul**, altă târfă cu inima de piatră.

Fu din nou tăcere câteva clipe, dar această tăcere se deosebea de cea precedentă cât şi de cea care urma.

„De ce naiba îmi face **mie** confidenţele astea, când nici măcar nu-şi mai aminteşte numele meu?"

—Nu ştiu, nu mă pricep, dar cred că e o greşeală undeva în cele ce mi-ai spus. Mai degrabă simt că e aşa.

—Dragule, errare humanum est...

—...perseverare diabolicum, şopti Cassargoz, epuizând astfel mai mult de jumătate din cunoştinţele sale de latină.

—Nu, Cap Pătrat, nu te grăbi. Corect este aşa: a greşi e omeneşte, a persevera în greşeală denotă fie idioţenie, fie geniu.

Iarăşi tăcere.

—Bine, dar ceilalţi actori... ei ştiu?

—Ştiu exact atât cât trebuie să ştie. Sunt roboţi, dragule, ultimul tip. Comandă specială.

Lui Cassargoz îi apăru brusc în minte robotul casnic cu mutra lui Robert Redford.

—Totul e foarte simplu. De actori umani fac rost când vreau, de pe continent. Îţi dai seama ce şansă pentru un amărât care n-a mai jucat nimic de un an să joace într-un teatru particular, pentru o sumă care-l copleşeşte, rolul vieţii? Pare paradoxal, dar rezultatele cele mai bune, accentele cele mai sincere, trăirile cele mai intense le-am obţinut cu unii care jucaseră toată viaţa roluri de oameni cu tava şi visaseră la Hamlet. La repetiţie, robotul care trebuie să ucidă se opreşte la jumătatea acţiunii. Când cred că e timpul, pun un bit acolo unde trebuie în programul robotului, vând biletele şi anunţ repetiţia generală. Macbeth, ai fost martor la tragicu-i sfârşit, nu ştia că joacă premiera vieţii lui. A murit cu convingerea că e vorba de o repetiţie, fie ea şi generală. E mai bine aşa. De cele mai multe ori actorul dă tot ce poate la repetiţia generală şi de aceea joacă mult mai slab la premieră. Chestiune de psihologie.

—Şi spectatorii ăia cine erau?

—Nişte căcăcioşi plini de bani. Unii vin în mod special de pe continent pentru spectacolele mele. Pe marea majoritatea nici nu-i prea interesează ce se joacă. Nu se deosebesc cu nimic de feudalii care stăteau în balconaş, însoţiţi de doamnele lor, pentru a urmări cu atenţie şi oroare excitată sfârtecarea în bucăţi, spânzurarea sau decapitarea unui supus. Şi mai e ceva: violenţa se pare că exacerbează libidoul. Am avut un succes nebun cu scena căsăpirii lui Agamemnon în baie de către Clitemnestra şi Egist. Vezi cum devine cazul: tânărul Robert Bradley III, fiul lui Robert Bradley II şi, bineînţeles, nepotul lui Robert Bradley I, înainte de a o conduce la hogeacul său de lux pe temperamentala doamnă consilier Jameson, o aduce mai întâi, după supeul en tête-á-tête, la spectacolul meu.

Cassargoz ar fi vrut să-l întrebe cum se potrivea ce spusese mai înainte despre oamenii vii în artă cu folosirea roboţilor, dar îşi luă seama. „Omul ăsta e nebun. Un nebun periculos şi eu sunt şi mai nebun că am intrat aici."

—Desigur, continuă dezinvolt Filozofu', pe un ton academic, se ivesc anumite dificultăţi. Cea mai supărătoare e că nu poate muri

decât un personaj pe spectacol, altfel, dacă aş introduce mai mulţi actori umani, ceilalţi s-ar speria şi n-ar mai ieşi nimic. Există o ieşire magistrală din acest impas. Se joacă de fiecare dată piesa cu alt personaj care moare cu adevărat, restul morţilor fiind trucate. Beneficiul este surprinzător şi enorm: în loc de un singur „Hamlet" am obţinut mai multe — unul al lui Polonius, unul al Ofeliei, unul al reginei şi aşa mai departe. Cel mai interesant a fost un spectacol în care muritorul era chiar Hamlet. În clipa în care otrava începe să-l pătrundă (am folosit o otravă specială care permite dozarea efectului la secundă), în loc să zică melancolic şi resemnat „The rest is silence", zice mirat şi înspăimântat totodată: „Mamă, mor"... Replica asta, cuplată cu ce-apucase să spună înainte de text, şi cu replica normală pe care robotul a dat-o în continuare conştiincios, cu intonaţia corectă: „Good night, sweet prince..." etc., a fost cel mai emoţionant moment din viaţa mea. Atunci, pentru o clipă, măcar pentru o clipă, am crezut că am avut-o pe curva aia de care-ţi vorbeam. Acum, cu trecerea anilor, nu mai sunt chiar aşa de sigur, dar oricum e o amintire frumoasă, nu?

Cassargoz nu mai asculta de mult. Căuta cu disperare o soluţie. „Trebuie să fiu calm, foarte calm."

—Ei, Klaus, ajunge cu arta dramatică. Te rog să mă ierţi că te-am plictisit. Sunt un nesimţit, când ai un oaspete ca tine trebuie să te ocupi de hobby-urile lui, nu de ale tale. Din câte-mi mai amintesc eu, îţi plăcea mult să vânezi. Dă-mi voie să-ţi ofer, în încheierea acestei seri minunate, petrecute împreună, o partidă de vânătoare. Nu mă refuza, te asigur c-o să-ţi placă.

„E o capcană. Sunt sigur că e o capcană. Când dracului mi-a plăcut mie să vânez?... Dar n-am de ales, trebuie să accept şi să fiu cu ochii în patru. Doamne, cine m-a pus să vin aici?"

O luară iar pe coridoare. Uşa în faţa căreia ajunseră nu se deosebea cu nimic de celelalte, dar nici Blank nu-şi mai rosti numele, ci spuse rar şi răspicat:

—Sesam, deschide-te!

Cu toată încordarea, Cassargoz nu-şi putu reprima un zâmbet. Dementul ăsta avea un ciudat simţ al umorului.

Pătrunseră într-o încăpere goală, cu pereţii de un alb mat.

—Hello, SANTRI. Klaus, dă-mi voie să ţi-o prezint pe SANTRI. Simulator Analogic Tridimensional. După ştiinţa mea, una dintre cele mai puternice inteligenţe artificiale existente în lume la această oră. SANTRI, acesta este domnul Cassargoz, un vechi şi bun prieten.

—ÎNCÂNTATĂ SĂ VĂ CUNOSC, DOMNULE CASSARGOZ.

Ce voce stranie! Cassargoz încercă să-şi imagineze cum ar arăta o femeie cu o asemenea voce.

—SANTRI, domnul Cassargoz ar dori o partidă.

—DESIGUR, DOMNULE.

Vocea avea ceva blând, liniştitor şi franc şi de aceea suna neverosimil între zidurile albe. Cassargoz se mira şi el ce calm devenise dintr-o dată.

NIVELURILE SUNT URMĂTOARELE:

NIVELUL 3 — VÂNATUL VA FI ADUS, ÎN BĂTAIA ARMEI DE ATÂTEA ORI DE CÂTE ORI E NEVOIE PENTRU A-L DOBORÎ.

NIVELUL 2 — VÂNATUL NU VA FI ADUS ÎN BĂTAIA ARMEI. TREBUIE SĂ-L REPERAŢI SINGUR ŞI SĂ VĂ ALEGEŢI POZIŢIA OPTIMĂ DE TRAGERE.

NIVELUL 1 — ÎN COMPORTAREA VÂNATULUI SE INTRODUC ELEMENTE ALEATOARE. ESTE POSIBIL SĂ FIŢI RĂNIT. VĂ SFĂTUIESC SĂ NU ABORDAŢI ACEST NIVEL FĂRĂ UN ANTRENAMENT ÎNDELUNGAT LA NIVELURILE 3 ŞI 2.

NIVELUL 0 — ACESTA ESTE UN NIVEL PERFECT ALEATOR. VĂ PUTEŢI TRANSFORMA DIN VÂNĂTOR ÎN VÂNAT. ORICÂND PUTEŢI FI UCIS. ESTE RECOMANDABIL SĂ NU-L ALEGEŢI NICIODATĂ.

—Şi cam ce se poate vâna pe aici? întrebă Cassargoz într-un târziu.

—Orice, dragule, orice. Depinde exclusiv de tine. Ai să întâlneşti exact vânatul pe care-l doreşti cel mai mult.

—Există cineva care să aleagă nivelul 3?

—Bineînţeles, bătrânul senator Hannever. De câte ori vine pe aici alege 3. E de înţeles: are reumatism poliarticular, anghină pectorală, diabet şi probabil multe altele. Nu poate să facă eforturi. Urăşte schimbările. Pentru el decorul este întotdeauna acelaşi: o vilă colonială din secolul XIX. Domnul senator stă în faţa casei într-un fotoliu de răchită, în mijlocul gazonului proaspăt tuns şi troscăneşte fericit din Winchesterul său.

—Şi împuşcă ceva?

—Desigur, domnul senator Hannever, liberalul, împuşcă negri. Ăsta e vânatul lui preferat. Îi râd ochii, se bucură ca un copil de câte ori nimereşte.

Camera era perfect izolată fonic, în momentele de tăcere Cassargoz îşi auzea sângele vuindu-i în cap.

—Iarăşi oameni, Filozofule?

—De ce te miri? Dacă stai să te gândeşti, e foarte normal. Nu elefantul, nu leul sau tigrul, nici măcar Tyranosaurus Rex, omul, dragule, omul e vânatul suprem pentru om. Ai să-mi spui că şi omul e un animal. Nu te contrazic, îngăduie-mi doar să te completez: animalul e doar genul proxim al omului, iar diferenţele specifice sunt înfiorarea vagă cu care priveşte uneori cerul înstelat, conştiinţa morţii şi iluzia nemuririi, râsul, perceperea uneori dureroasă a curgerii timpului. E o definiţie arbitrară şi sumară, ştiu, dar sper că totuşi te convinge într-o oarecare măsură. Gândeşte-te la un vânat nobil, să zicem un leu. Ce poţi întrezări pe figura unui leu rănit înainte de a-i aplica lovitura de graţie? Nimic, dragule, sau aproape nimic. Pe când, gândeşte-te ce înseamnă să lipeşti ţeava armei de tâmpla unui om şi mai ales a unuia inteligent. Vei vedea atunci în ochii şi pe chipul lui mult mai mult decât banala spaimă dictată de instinctul de conservare a integrităţii sale ca sistem biologic. El moare şi ştie că moare, ştie că va putrezi şi că va continua să putrezească, că nu vor rămâne decât oasele şi că nici asta nu-i de ajuns, se vor dezagrega şi ele ajungând praful de sub tălpile unei brute cretine care clocoteşte de viaţă. Anotimpurile vor curge până când nu vor mai fi anotimpuri, stelele or să strălucească până când se vor stafidi sau vor crăpa şi ele, iar ceea ce a fost cândva el va picura dispersându-se prin treptele materiei până la atomii cei veşnici şi fără memorie. Dacă te uiţi bine, vei întrezări şi speranţa firavă, aproape inconştientă, că poate, cândva, atomii săi rătăciţi în cenuşa stelelor se vor închega din nou sub cerul unei planete, pentru a colecţiona alte apusuri şi răsărituri, până când cercul rece al ţevii altei arme i se va aşterne pe tâmplă.

—Zero. Vreau nivelul zero, zise Cassargoz dintr-o suflare.

După câteva clipe, vocea de femeie inteligentă şi blândă spuse:

—AŢI EXPRIMAT O OPŢIUNE DE NIVEL ZERO. ACEST NIVEL ESTE COMPLET ALEATOR. VĂ PUTEŢI TRANSFORMA DIN VÂNĂTOR ÎN VÂNAT. ORICÂND PUTEŢI FI UCIS. MENŢINEŢI OPŢIUNEA?

—Da, zise Cassargoz. Da.

—Dragă Cap Pătrat, încep să te recunosc. Niciodată n-ai fost tu atât de prost pe cât pari. Îţi urez noroc la vânătoare.

O uşă, a cărei prezenţă era greu de sesizat, glisă pe albul peretelui: Pfvvv, shtonk!

Dincolo se zărea, sub un cer de cobalt, Jungla, Jungla amazoniană, mâncătoare de oameni, din care Cassargoz tocmai reuşise să scape teafăr.

Păşi pragul. Căldura umedă şi grea, izul dulceag de vegetaţie putredă, inconfundabila mixtură de urlete, foşnete, sâsâieli, piiuturi, trosnete şi linişte. Anii lungi de luptă în junglă îl învăţaseră să deosebească în vacarmul aparent aleator constante şi legităţi surprinzătoare.

Drept în faţa lui, sprijinită de o tufă, cu patul în mocirlă, era o armă. O ridică cu plăcere, era grea şi îi amintea de bătrânul lui Joe. Magazia de cartuşe plină şi patul neted şi reconfortant la pipăit ca o coapsă de femeie îl făcură — deşi oricum avea pistoletul de siguranţă prins cu benzi adezive deasupra gleznei — să se simtă mai liniştit.

Bubuitura aproape că-i sparse urechile şi în aceeaşi clipă fu pe burtă, cu nasul în noroiul fetid. Trupul acţionase reflex, fără intervenţia creierului, ocupat să gândească cu fulgerătoare nepăsare că glonţul care te loveşte nu-l auzi decât după aia.

Se rostogoli de câteva ori lateral, pe urmă ascultă. Urechea exersată prinse neregularitatea în zgomotele junglei. Privind într-acolo zări un petic albastru sclipind pentru o clipă în zidul verde. Simţi cum urcă în el, de nestăvilit, furia.

„Înghiţite-ar iadul de bestie dementă! Ţi-ai deşertat puhoiul scârbos de nebunie în creierii mei aşa acum vrei să scapi de mine. Aveai nevoie şi de spectatori adevăraţi, cabotinu' dracului, unul singur măcar, chiar şi un amărât ca mine".

Se ridică brusc şi ţâşni înainte. Alergă cocârjat, în zigzag, vreo douăzeci de metri şi se aruncă iarăşi în mocirlă. În timpul cursei, în minte i se condensase imaginea negrului tânăr care fugea în zigzag prin savana frontierei namibiene, cu Rover-ul condus de Carson Clipici pe urmele lui. Pe locul din dreapta, Filozofu' urla cât îl ţineau plămânii:

—Te-am văzut, un, doi, trei, drumul vieţii ni-i scurt, Blackie Boy, şi-avem o vorbuliţă amândoi! Bau!!

În clipa în care negrul încetinise puţin goana şi privise înspăimântat înapoi, Filozofu' îi trântise o încărcătură pentru elefanţi în plină figură. Clipici, la volan, râdea cu lacrimi.

Cassargoz tresări. Undeva în dreapta, la nici zece metri, zări ceafa Filozofului crescând din hăţiş. „Nu se poate..., murmură tremurând de bucurie. „Nu-i adevărat." Ochi cu grijă infinită, apoi trase, de două ori, ca să fie sigur.

Aproape că văzu aşchiile sărind din craniu, dar nici după ce se liniştise ecoul împuşcăturilor nu putea scăpa de senzaţia de păcăleală periculoasă. „Nu se poate să fi greşit el atât de grosolan. Şi totuşi era acolo, i-am făcut ţeasta terci."

Venind de undeva de deasupra, din cerul de cobalt pătat cu norişori albi, vocea de femeie deşteaptă, care, înainte de a muri, dă ultimele sfaturi fiului ei, vocea lui SANTRI apuse:

—DOUĂ FOCURI, ŢINTA ATINSĂ ÎNTR-UN CENTRU VITAL DIN PRIMUL FOC.

Se întoarse brusc. Cu un zâmbet larg şi bestial, cu ochii umezi de fericire, cu arma înfiptă în umăr, Blank îl privea:

—SANTRI nu m-a dezamăgit. Eşti vânatul cel mai de soi pentru mine la ora asta. Era şi mai interesant dacă ai fi fost ceva şi mai inteligent, dar ce să-i faci. Pregăteşte-te să mori!

Un hârşâit şi un zgomot de crengi rupte venind de undeva de sus. Leonard S. Blank, supranumit şi Filozofu', era totuşi om: pentru o frântură de secundă ridică ochii. Prea de ajuns pentru Cassargoz.

Goli încărcătorul aproape fără să se uite unde trage. Monezile roşii înfloriră parcă simultan pe pieptul Filozofului. Acesta privi o clipă întrebător, vru parcă să zică ceva, apoi se nărui.

Cassargoz rămase pironit, cu privirea agăţată de cadavru şi de creanga groasă şi putredă căzută într-un târziu lângă el.

—PATRU FOCURI. ŢINTA ATINSĂ ÎNTR-UN CENTRU VITAL DIN PRIMUL FOC, GRAD DE DISPERSIE AL TRAGERII 2.5

Aruncă arma în mocirlă şi zbieră către cer:

—Nu mai vreau. Ajunge. M-am săturat.

Neverosimilă în desişul compact, glisă o uşă: pvvv, shtonk!

Era din nou în camera goală cu pereţi albi şi liniştitori. Peste nervii biciuiţi creştea suprapunându-se o nevoie acută de a face un gest tandru.

—Tu, mormăi răguşit, tu m-ai salvat...

Nu erau nici măcar nişte butoane, sau beculeţe, sau clape, pe care să le mângâie, numai pereţii albi şi goi şi tăcerea. Se simţea ca atunci de mult, de mult de tot, când cineva îi spusese basmul şi el stătuse ore în şir după aceea lângă o broască răioasă, aducând-o la loc cu un beţigaş şi rugând-o în fel şi chip, doar o să se dea peste cap şi o să se transforme într-o prinţesă neasemuit de frumoasă.

Trebuia să iasă de aici. Dar cum? Mai mult ca sigur că uşa reacţiona la amprentele vocii lui Blank. Îşi încercă totuşi într-o doară norocul.

—Sesam, deschide-te!

Sentimentul ridicolului nu apucă să se cristalizeze, pentru că greaua uşă metalică se deschise ascultătoare.

Porni năuc pe coridoarele tăcute încercând să refacă în memorie drumul pe care venise. De câteva ori întâlni nişte gorile în costum de seară, dar, curios, nici unul nu se lua după el.

Când era mai sigur că s-a rătăcit definitiv, descoperi ieşirea. Tumultul străzii i se păru, vreme de aproape un minut, ireal. Mult timp nici nu ştiu pe unde merge.

Aşa ajunse pe Avenida Valladon. Oamenii îl îmbrânceau, îl înghionteau şi el zâmbea prosteşte trăgând în piept cu nesaţ aerul mirosind a gaze de eşapament şi a sudoare umană. Era atât de fericit că era încă viu încât din toate fibrele corpului îi urca o zgândăreală plăcută, ca atunci când îţi vine să te întinzi de să-ţi trosnească oasele.

TROPICANA, ţipau tăcut reclamele, WESTERN HOUSE, ALVARADO'S SENTIMENTO, SILVER STAR, JACKPOT, JACKPOT, JACKPOT, şi din nou: TROPICANA.

Mai întâi îi îngheţă inima în piept, întrezărind în mulţime un rânjet cunoscut. Apoi un ciocan mic şi îngrozitor de greu îl izbi în piept. Înainte de a părăsi **realitatea**, mai apucă să vadă venind de undeva de sus, de dincolo de zgârie nori, din cerul înstelat, o voce blândă, liniştitoare şi francă, vocea unei femei inteligente, care, înainte de a muri, dă ultimele sfaturi fiului ei:

UN FOC. ŢINTA ATINSĂ ÎNTR-UN CENTRU VITAL.

IOSIF

Adrian Preda

Privesc frânghia şi micul trup cum cade, bufneşte înfiorător, o strâng în braţe, rămânem culcaţi amândoi, plouă peste noi, plouă. Încet, foarte încet, răpăitul devine mai slab, zgomotul se îndepărtează, este departe acum, departe, departe... Caut, apare ca o sclipire... lumină... lumină... s-a născut undeva... ea vine către mine sau eu alerg spre ea?... şi plonjez pe neaşteptate acolo, acolo unde nu există nici spaţiu, nici timp, în curcubeul tubular. Uuummmaaa...

* * *

„Acestea sunt date obiective şi se referă la mişcarea de masă a clasei muncitoare din Rusia în următoarea perioadă, dovedind definitiv prin experienţa muncitorilor conştienţi, justeţea liniei partidului nostru..."

Lumina de la ecranul video al Scânteii sclipeşte stins în aripile lui James. James se ambiţionează să-mi bage trompa în ureche, aşa că-l iau de pe umăr şi-i dau drumul să zboare. V.I. Lenin „Opere", vol, 20. Fâlfâie din tabla inox şi se aşează pe celălalt umăr, continuându-şi activitatea de cercetare. Lipesc ultimul afiş şi mă retrag doi paşi. „Tot înainte spre comunism!", rostesc cei trei tineri cu priviri hotărâte, îndreptate asimptotic undeva spre grămada de moloz din spatele meu.

Tovarăşii coborâţi din jeep-ul vopsit în culori de camuflaj se uită şi ei atenţi. Controalele deveniseră mai dese de când cu acel afiş pus de duşmanii de clasă, care înfăţişa o colhoznică secerând şi având deasupra scris: „Cu secera în căutarea ciocanului". Până ca patrulele să-şi dea seama că este încă o lovitură a imperialismului care nu doarme, lozinca devenise celebră.

—Bravo, tovarăşe pionier! mă felicită unul dintre ei, mutându-şi Kalaşnicovul pe celălalt umăr. Îl ştiu, ţine un bordel la două străzi de vila mea.

Mă-ntorc şi-l salut voios cu mâna la tâmplă, în timp ce la spate am pumnul stâng strâns. Fără degetul mijlociu. Îmi adun apoi lucrurile şi-l fluier pe James care studiază cu interes un şobolan mort. Facem câţiva paşi şi atunci ţiuitul îmi străpunge creierul, urechile-mi fluieră, încep să urlu pentru că ştiu ce va urma, pentru că ţiuitul ăsta nu m-a înşelat niciodată. „Vino aici!" strig, James e speriat, zig-zagheză ne-

dumerit prin aer, îl apuc şi plonjăm amândoi într-o baltă verzuie — lături scurse din nişte tomberoane găurite de rugină. Tovarăşii rămaşi în spatele meu se uită miraţi din maşină şi şoferul nu mai apucă să răsucească cheia în contact pentru că, brusc, începe infernul. 14,5-urile tună rotund, făcând prăpăd, bucăţi mari de tencuială împroşcate, cei trei ţopăie sacadat şi sunt deja sită când o incendiară, prinsă sub carcasa metalică din faţă, ridică maşina, răsucind-o în aer şi pulverizând-o. „Îngerii întunericului" apar de jur-împrejurul incendiului, încet, pe motoarele de mare putere — adevărate uzine mergătoare, dotate şi cu câte două 12,7. Redutabile. Ca şi ei. Pielea le este jupuită pe spate în simbolul lor: cercul şi steaua-n cinci colţuri, răsturnată. Sunt toţi tineri şi ştiu că nu mai au scăpare dacă pică în mâinile patrulelor comuniste. Dar tocmai asta le place.

Râd în timp ce-mi rup afişele şi încearcă să stingă focul de pe cadavre cu lichidul la purtător — n-am nici un chef să mă vadă — îl scot de sub mine pe James care începuse să dea semne de nervozitate şi ne furişăm până la primul gang; acolo mă ridic şi fug nebuneşte până ies pe altă stradă, mai alerg până simt că nu mai pot şi mă las gâfâind pe o bordură.

—Ai văzut? Ne-au rupt afişele! James nu pare impresionat, dar îşi mişcă trompa, parcă întrebător. Râd. Da, am luat deja banii! Şi oricum, nu cu noi aveau „îngerii" ce aveau... Hopa-sus, mergem acasă!

Ne ridicăm tocmai când, din magazinul aflat în spate, apare un vânzător cu un ciomag în mână. Magazin de dulciuri. Mă-ntorc spre el şi brusc realizează că tare ar dori să ofere nişte chestii delicioase pocitanici chelboase, pitice şi cocoşate pe care o văd reflectată în vitrină. Ne aduce o pungă mare, îi mulţumesc şi plecăm, lăsându-l să se întrebe de ce dracu a făcut asta.

Acasă ajung târziu. Uma doarme ca un îngeraş şi, în timp ce o învelesc cu paltonul, mă întreabă ce culoare au chiloţeii lui James. Zâmbesc, îl bag pe James în cutia lui fără să-i scot chiloţeii pentru simplul motiv că nu are, pun lângă Uma punga şi, înainte să trag la loc cartonul peste noi, scot poza ta, mămico şi îţi mângâi din nou părul şi ochii şi-ţi zic: „Noapte bună, te iubesc!".

• •

ROMÂNIA

Denumirea oficială: Confederaţia Comunistă România

Situarea: în SE-ul Europei, în cursul inferior al Dunării, între 43°37'07"-48°15'06" lat. N şi 20°15'44"-29°41'24" long. E

Limite: Ucraina (1770,8 km), Marea Neagră (245 km), Turcia (687,2 km), Serbia (449,9 km)

Suprafaţă: 237500 km pătraţi

Populaţia: 1614200 loc (densitate 68 loc/km pătrat)

Limba oficială: româna

Capitala: Bucureşti (828500 loc, 604 km pătraţi), capitala României din 1862, prima atestare documentară din 20.09.1459

Diviziuni administrative: 45 de state(...)

Moneda: 1 leu = 100 bani

Condiţii naturale: (...)

Istoric: (...) La 19.06.2012, provinciile din sudul Ucrainei, cu sprijinul României şi Moldovei îşi proclamă independenţa. Intervenţia militară a Ucrainei declanşează reacţia diplomatică a României şi ruperea relaţiilor bilaterale, concomitent cu „Declaraţia de independenţă a tuturor statelor româneşti" adoptată de Parlament la 28.10.2012. Cu toate încercările de aplanare a conflictului din partea organismelor internaţionale, la 01.01.2013, Ucraina declară război României. (...) Deşi se părea la început că va rezista, armata română este silită să se retragă spre sud, frontul stabilizându-se în vara lui 2013 pe linia Carpaţilor, pe cursul Siretului şi pe limita nordică a Deltei Dunării. Timp de aproape doi ani, războiul continuă cu eforturi epuizante din partea ambelor state (...) La 06.05.2015, Ucraina atacă nuclear sudul României, principalele ţinte fiind oraşele mari, acţiune urmată de spargerea frontului pe la Brăila şi ocuparea teritoriilor sudice şi vestice. Această decizie, de a ataca nuclear un stat vecin, generează un viu protest din partea celorlalte guverne ale lumii. La 08.05.2015, Consiliul de Securitate adoptă Rezoluţia nr. 1227, cunoscută mai apoi sub denumirea de „embargoul de 6 zile" (vezi UCRAINA) (...) La 18.05.2015 se semnează Tratatul de Pace de la Kiev, între Ucraina şi Confederaţia Comunistă România, în care guvernul nou instalat se obliga să plătească despăgubiri de război în valoare de 6 miliarde dolari-aur (...)

(Petit Larousse – „Statele Lumii", pag.614-618)

* * *

—Salut!

Eram la ultimul etaj al unui bloc părăsit şi mă uitam la luminile Bucureştiului în noapte, căldura oraşului flutura plăcut în sus, stelele clipăiau vesele, întunericul estompa imaginea dezolantă din timpul

zilei şi eu stăteam cu picioarele atârnate în gol şi doar priveam şi era bine.

Glasul răsunase atât de clar, încât era să cad de pe margine. M-am încleştat bine de un rest de balustradă, în timp ce spaima îmi pulsa încă în degetele de la picioarele şi m-am uitat în jur. Nimeni.

—Ăăă... salut! am mormăit nesigur.

—Îmi pare rău că te-am speriat. Ce faci acolo?

Vocea era plăcută, caldă, te ungea parcă pe interiorul cutiei craniene şi nu era voce. M-am uitat bine-n jur şi-am dat din umeri. Curioşii mor de obicei repede.

—Mă odihnesc şi mă uit la stele...

Râsul a sunat rotund, încântat, s-a rostogolit de la un timpan la celălalt, iar vocea a exclamat veselă:

—Ce frumos! Mă laşi şi pe mine să mă uit la stele?

Nu erau stelele mele şi oricum nu vedeam nici un inconvenient în asta.

—Bine, atunci dă-te mai încolo să-ncap şi eu!

A apărut brusc în stânga mea, un ceva mititel cu un păr blond, lung şi buclat. N-am făcut o şcoală de bune maniere, dar citisem cum se poartă un adevărat gentleman, aşa că mi-am dres glasul să mă prezint:

—Hm... hm... Domnişoară, îmi faceţi o mare onoare şi o imensă plăcere să priviţi stelele împreună cu mine! Acum permiteţi-mi să mă prezint...

Am renunţat la plecăciunea de rigoare pentru că riscam să alunec peste marginea balustradei.

—...al dumneavoastră, sclav umil pe vecie, Iosif!

Era adaptată de mine, dar citatul îmi ieşise aproape perfect. Am fluturat pălăria cu panaş prin aer şi m-am aplecat înspre ea, să-i sărut mâna. Puţin cam dificil, pentru că avea palmele crescute direct din umeri.

—Iosif, Iosif! Iosssifff! a râs puţin. Are gust de sifon!

—De sssifffon! am corectat-o eu.

Părea să aibă rezerve interminabile de râs în ea, pocnea rapid din degete, probabil pentru că nu putea să bată din palme, era molipsitor râsul ăsta, gâlgâia şi te făcea să zâmbeşti larg.

—Pe tine cum te cheamă?

—Să ştii că-mi place numele ăsta! flutură ea şi avu un moment de ezitare. Ai ceva împotrivă să mă cheme şi pe mine tot Iosif?

—Nu, am dat eu din umeri, dar e nume de băiat.

—Oh, a exclamat dezamăgită.

—Cum te strigă părinții, colegii, prietenii tăi?

—Pe mine nu mă strigă nimeni, niciodată... Numai îngrijitoarele îmi spun din când în când: „*'Riai a dreacu de legumă!*" Ah, asta e! Și tropotul a pornit iar vesel. Mă cheamă Leguma!

Am înțeles și mi-au venit în minte imagini pe care le uitasem:

—Stai în... orfelinatul P.C.R.-ului? Ăla de lângă sediu? Un loc mare și cu gratii la ferestre, cu duhoare și igrasie, cu sârmă ghimpată pe gard?

—Nu știu, a dat ea simplu din umeri. E însă un loc plicticos, nu prea am cu cine să vorbesc, nu vrea decât Dănuț, dar el e un mâncău și jumătate, toată ziua își face bomboane și molfăie. Eu le vorbesc și celorlalți, dar unii nu mă aud, iar cei care mă aud se sperie, așa că am renunțat... Da-mi place să vorbesc și cu câinii, ei mă aud și mă joc doar cu ei, alergăm împreună, la prânz cântăm: „Copilărie fericită/Prin grija partidului iubit/ Turututu...", cânt și eu cu ei, știi, am o floare a mea, l-am rugat pe Dănuț să-mi dea niște zahăr, cică zahărul face bine la flori, am încercat să vorbesc și cu îngrijitoarele, dar sunt tari ca zidurile și ei nu mă aud...

—Cine? am întrebat năucit de avalanșa de amănunte.

—Copiii, când cântăm. Știi, ei dau din fundul gâtului, ca tine, eu nu pot să fac așa, dar cânt și eu cu ei, nu mă aude nimeni, decât Dănuț. Nu ne uităm la stele?

Uitasem complet de bietele mele stele.

—Leguma! E un nume... frumos. Eram al naibii de neconvingător, așa că am adăugat repede: Dar cam lung. O să-ți zic Uma, bine?

—Uma?... A urmat iarăși râsul acela și cascada de pocnituri. Uma, Uma, Uma... Să vezi ce-o să-i placă lui Grivei, o să dea din coadă, o să se bucure, Grivei nu e câine, e cal, am vrut să-i dau ovăz, dar Dănuț mi-a dat doar zahăr, da-i place și zahărul, Grivei ne aduce masa, lui Dănuț n-o să-i placă Uma, *ceacă*! Lui Dănuț nu-i plac decât bomboanele și...

Stăteam pe marginea superioară a blocului, Uma îmi turuia rotund-rotund în cap, nimeni nu-mi vorbise atât până atunci, era bine să ai un prieten cu care să privești stelele, după un timp Uma a tăcut, m-a întrebat unde stau stelele, i-am răspuns că de obicei pe sus și în noaptea Bucureștiului ne-am uitat la ele și cu și Uma, ne-am uitat mult timp, deși observasem de la început că fruntea ei se termina la baza nasului.

„*Situaţia în România* (perioada 01.01.2016-01.01.2017) (...)
—natalitate 20,4‰
—mortalitate 102,8‰
—mortalitate infantilă 15,6‰
—malformaţii congenitale nou născuţi 76,3‰ (...)„
(Raport OMS — pag. 362...364)

—Bleah!

Am ridicat ochii spre ea şi-am dat din umeri.

—Tu mi-ai spus să-ţi citesc... Mă rugase să-i citesc cu voce tare, n-aveam acum la mine decât o carte, era şi aia veche şi puţin arsă, o găsisem pe drum, aş fi putut să jur că n-o să-i placă, Uma era obosită, fusese plecată nu ştiu unde, „să vorbesc cu nişte copii", zicea „copii" indiferent dacă era vorba de membrii unui azil de bătrâni sau de vrăbii, însă eu eram curios să văd ce este mai departe, aşa că am continuat:

—„Rabotarea reprezintă procedeul de prelucrare prin aşchiere rezultat din combinarea unei mişcări principale, rectilinie-alternativă..."

—Bleah! m-a întrerupt ea din nou.

Am privit-o şi am zâmbit. Era ultrasimpatică, devenisem prieteni buni, nu trecea o zi fără ca Uma să apară lângă mine, acum stătea sub unul din afişele imense care împânziseră oraşul, „150 de ani de la naşterea Tătucului" urlau literele roşii şi mustaţa gruzină îmbrăcată în uniformă îmi zâmbea de acolo bonom.

—E pur şi simplu dezgustător! Spune mai bine „jupuire" să fie mai sugestiv. Aşchiere! a pufnit. S-a ridicat lin şi a plutit spre o caroserie abandonată într-o rână, înecată în praf şi rugină.

—Ai simţit vreodată ce se-ntâmplă cu o bucată de metal prelucrat? Ştii ce face? Plânge! A fost tăiată, îndoită, arsă, lovită, numai ca să stea într-o poziţie stupidă!

A atins caroseria şi s-a retras brusc parcă s-ar fi ars la un fier înroşit.

—Plânge! a întărit ea.

—Trebuie să servească unui anumit scop... Asta-i tehnologia! ...Vorbisem încet, mă simţeam puţin vinovat, de parcă eu aş fi conceput caroseria aceea care stătea în poziţia ei stupidă, zăcând într-o parte, ca o femeie de serviciu de care nimeni nu mai are nevoie. Acesta este scopul ei, e făcută să-l ajute pe om... să-l...

—Să-l ajute pe om... Omul trebuie să se ajute singur! mi-a tăiat-o scurt Uma. Toate monstruozităţile pe care le-a creat, chinuind totul în jur, nu sunt decât propriile-i cârje. Doar experimente, doar cazuri particulare, dar sunt cârjele lui, nu? Le pupă, le lustruieşte, este mândru de ele, se gândeşte cum să le facă mai elegante, mai comode, cum să aibă erori cât mai mici, cum să fie mai ieftine şi tot aşa... Când ar fi mult mai simplu să le-arunce şi să meargă pe propriile-i picioare.

—Da, dar până acum aşa s-a făcut... Gândeşte-te la un invalid! Nu-i poţi cere unui invalid să-şi arunce pur şi simplu cârjele. Poate el nu mai are puterea să-şi folosească picioarele şi-atunci, pentru ca să se deplaseze totuşi, sunt bune şi cârjele.

Începuse să se însereze sângeriu, semiîntunericul se amesteca de-a valma cu lumina roşie venită de la imensa stea de deasupra Intercontinentalului, iar faţa Umei se ascuţise, căpătase contururi mai tăioase.

—Problema nu este că nu-şi mai poate folosi picioarele, problema este că nici nu ştie că ar putea exista picioare. Cum dă de o situaţie nouă, cum se încleştează de iubitele lui cârje... S-ar putea întâmpla însă ca încleştându-se de cârje să nu mai rezolvăm nimic, să apară altceva, altceva cu totul special, care să ne depăşească nu numai puterea de rezolvare, ci şi puterea de înţelegere. Până acum, ce-am făcut? Vrem să zburăm? Facem maşini! Vrem să mergem repede? Facem maşini! Vrem să obţinem energie? Facem maşini! Vrem să facem maşini? Păi întâi să facem maşinile constructoare de maşini!... Copiii se nasc cu cârje cu tot şi dacă unul la mic îşi dă seama că se pot folosi picioarele, atunci este catalogat ca anormal, se pune eticheta: „parapsihologie" şi brusc asta nu mai interesează pe nimeni!

Uma se ambalase, începuse să plutească încet-încet în sus, ca un balon roz, semăna exact cu un balon roz, neapărat roz, de ce roz nu ştiam şi mă gândeam că dacă o muşc de nas, o să scârţâie.

—Creierul, asta e cea mai minunată maşină şi nu are nevoie de proptele! Trebuie să-l lăsăm să funcţioneze liber. Liber! Am vrea să vizităm galaxii, dar costă, iar viteza luminii este de 300.000 de kilometri de pe secundă, of, of! Ne-ar lua o viaţă, nu-i mai bine să ne holbăm la cer? Doar ne-am târât cu cârjele până pe Lună, nu? Ce-ar mai putea fi diferit în alte părţi? Şi-oricum, dacă apare ceva nou, vedem noi ce facem. Am vrea să vedem adâncul Pământului, dar cele mai adânci foraje de-abia au zgâriat scoarţa, of, of! De-am putea să facem unelte mai bune! Am vrea să pătrundem în interiorul atomului,

dar ne trebuie ciclotroane mai mari, of, of! De-am putea să construim unul cât tot Pământul... Toate astea nu sunt decât cârjele din creier şi nimeni nu realizează că ele ne pot ajuta să urcăm un munte, dar nu vor fi niciodată în stare să ne ajute să zburăm...

—Şi-atunci?

—Şi-atunci?! Balonul roz aproape sări în sus. Nu trebuie decât să înţelegem! Atâta tot, să înţelegem! Totul este în noi şi în ceea ce ne înconjoară. Există ceva, o putere, o forţă, este peste tot, însă zace latentă. Este suficient ca noi să ne dorim ceva şi ea ne va răspunde. Vrem energie? Energia va ţâşni efectiv acolo unde vom avea nevoie de ea, fără a fi nevoie de combustibil. Vrem imposibilul? Nu există decât cuvântul „imposibil", restul e limitare. Perpetuum mobile? Nu se poate! Principiul I şi-al II-lea! Nu încercaţi degeaba, că nu se poate! Trebuie să înţelegem că astea nu sunt decât particularizări şi nimic mai mult. Nu se poate, dar în anumite condiţii. Trebuie să ştii să vrei un perpetuum mobile, să-ţi dai seama că această putere există, să o înţelegi. „Neînţeleasă pentru că este inactivă, dar inactivă pentru că este neînţeleasă." Uma tăcu o clipă. Vrem să ne mişcăm mai repede? Vrem să zburăm?

Dispăru pentru o fracţiune de secundă de lângă mine şi reapăru cu o floare mititică.

—Gândul nu are viteză. A luat floarea, mirosea vag, mirosea a viaţă, a fragilitate, a Uma. Nu ştiu de unde o luase, fusese o iarnă blândă, dar oricum era prea frig pentru floarea aceea.

—Ce vrei tu înseamnă însă schimbarea... Înseamnă să schimbăm cursul istoriei, să ne întoarcem pe drumul pe care-am venit, să ajungem acolo, la intersecţie, acolo unde poate am luat-o greşit şi să apucăm pe-un alt drum, care drum poate fi şi el greşit... şi tot aşa, o infinitate de încercări. Nu-i cam mult? am întrebat-o. Mă jucam cu floarea ei, care mirosea a tristeţe când mi-a răspuns:

—Da, înseamnă schimbare... O schimbare de fond, ceea ce este cel mai greu. Înseamnă să schimbi mentalităţi, structuri, oameni. Nu trebuie să ne întoarcem pe drumul pe care-am venit, trebuie să dărâmăm zidurile care ne separă de celelalte drumuri. Avem acum, faţă de intersecţie, faţă de începuturi, avantajul că am crescut pe drum. Tehnologia creată este şi ea bună, dar trebuie să ne ajute să percepem zidurile, să le spargem, nu să purtăm ochelari de cal.

—Deci cârjele individului să fie folosite la dărâmat ziduri? Uma a aprobat tăcută. Dar dacă invalidul nu vrea asta, dacă ştie că zidurile sunt tari şi se gândeşte că nu merită efortul? De ce să nu meargă pe drumul lui?

—Pentru că s-ar putea ca undeva să fie o fundătură, iar acolo cârjele nu-i vor mai fi de nici un folos. Cu cât înaintează, cu atât zidurile devin mai groase. Va trebui să se întoarcă şi asta îi va cere un efort epuizant, pentru că drumul va fi atunci foarte lung. Şi s-ar putea să-l doboare pe drumul de întoarcere...

—Ştii, există un proverb: „Degeaba înveţi un cal bătrân să meargă în buiestru", sau cam aşa ceva. „Poate" nu este un cuvânt care să-l facă pe individul nostru să-şi dărâme zidurile, „poate" e ceva atât de îndepărtat, încât nimeni nu-l bagă în seamă. Iar posibilitatea fundăturii este atât de improbabilă şi de abstractă, încât nimeni nu dă doi bani pe ea. Asta este!

—E o posibilitate, nu o ameninţare. Dar orice posibilitate are şi un grad de îndeplinire... Da, ai dreptate! a dat Uma din cap, invalidul nostru este un „cal bătrân". Trebuie ca mânjii să să înveţe să meargă în buiestru şi nu e vorba de vârsta biologică, e vorba de oamenii care au acel „ceva", acel „ceva" care să le permită să-şi dea seama că mai există şi alte drumuri. Trebuie să ne strângem cu toţii, nu fizic, ci altfel, să zicem „spiritual", să schimbăm informaţii, să învăţăm să fim prieteni între noi, să vedem cum putem schimba totul. Să facem o şcoală, o şcoală pentru toţi!

—O şcoală??? am exclamat eu — cuvântul îmi provoca automat o senzaţie de vomă.

—Da, o şcoală! O şcoală adevărată, în care oricine să vină cu plăcere, o şcoală cu profesori adevăraţi, o şcoală care să facă mai mult decât să pompeze cunoştinţe. Să formeze Oameni.

A tăcut puţin, se lăsase noaptea, se lăsase şi frigul, în aer era un zgomot difuz, de maşini grăbite, de brazi, de globuri, de Crăciun, de fulgi inexistenţi de zăpadă.

—Vezi tu, noi am avut norocul să ne naştem aşa, a adăugat Uma, eu mă jucam cu floarea, mi-a căzut din mână, m-am concentrat, am ridicat-o şi am rânjit sarcastic.

—Întotdeauna când mă uit într-o oglindă îmi dau seama ce noroc am avut!

—E vorba de ceea ce fiecare ascunde sub haină... mi-a părut puţin rău, gafasem ca tâmpitul, dar Uma era indiferentă, repet, am avut norocul să ne naştem altfel, cu picioare. De la noi trebuie să pornească schimbarea şi nu de la noi doi, ci de la cei asemenea nouă. Dacă vom învăţa unii de la alţii, poate la sfârşit generaţia noastră va fi diferită, poate îi vom convinge şi pe ceilalţi că stelele nu sunt doar nişte licăriri pe cer, că pământul nu e doar ceva pe care mergem, că unele lucruri sunt mult mai deosebite decât par la prima vedere. Dar

pentru asta avem nevoie unii de alţii, avem nevoie să fim împreună cu cei asemenea nouă...

—Cred că te-ai entuziasmat prea repede. N-a zis nimic, asculta doar. Bine, fie! Ne strângem împreună, perfect! Dar ca o ceată de copii să schimbe sistemul, să modifice toată structura, fie chiar şi paşnic, învăţându-i pe alţii, să introducă ceva nou în mamutul ăsta care geme de bătrâneţe, scuză-mă dar asta e o nebunie! Stelele nu sunt stele, pământul nu e pământ... Păi ia un om de pe stradă şi spune-i, de exemplu, că..., m-am încurcat un pic apoi am văzut iar caroseria... că fierul nu e fier! Şi vor fi două posibilităţi, sau asta nu-l va interesa absolut deloc, pentru el fiind tot aia dacă fierul e fier sau e cupru, sau va avea părerea foarte clar fixată şi te va lua drept nebun. Pentru el, fierul este fier şi basta! Cum poţi să demonstrezi că n-are dreptate?

Uma a dispărut brusc, am crezut că s-a supărat, dar a apărut repede, adusese nişte tablă inox, o bucată de fier-beton şi nişte span, n-am zis nimic, am privit-o doar, s-a ghemuit, a mângâiat metalul, l-a înmuiat, metalul curgea, se ondula, se mula pe mâinile ei, eu priveam fascinat, nu puteam să-mi dezlipesc privirile de acolo, era ceva hipnotic. Uma a terminat, a plutit spre mine şi m-a sărutat pe obraz:

—La mulţi ani!

Ah, da, 21 decembrie! Ziua mea. Mi-am privit darul, dădea mirat din trompă, îl cred că era mirat, vedea pentru prima oară oraşul, era rece, dar mişca uşor încercând să zboare, mă uitam când la el, când la Uma, Uma îmi zâmbea şi-atunci am zâmbit şi eu, era un dar minunat.

Uma a vrut să-i pună numele tot Iosif, dar i-am spus că Iosif Vissarionovici şi cu mine suntem suficienţi. Aşa că l-am botezat James.

* * *

„A fost odată ca niciodată, că dacă n-ar fi, nu s-ar povesti, într-o ţară departe, tare departe de aici, peste şapte mări şi şapte ţări, demult, pe când puricele dansa împreună cu elefantul, pe când mieii se jucau cu lupii, pe când oile fugăreau leii de era vai de pielea lor, trăiau în acea ţară o regină şi un rege. Aveau tot ce-şi doreau, trăiau în castele minunate, dormeau pe perne de puf şi mâncau cele mai alese mâncăruri, dar cu toate astea erau nefericiţi pentru că nu puteau avea copii. Regele dăduse sfoară-n ţară şi cei mai mari vraci şi doftori veniră la palat, dar nu făcură decât să-şi clatine îndelung bărbile şi plecară cum au venit.

Într-o noapte, la poarta castelului au răsunat puternic niște bătăi. Când gărzile au deschis, o cerșetoare hidoasă a cerut să fie dusă la rege. Regele a primit-o în marea sală a palatului și acolo cerșetoarea i-a propus un schimb: regina avea să rămână însărcinată dacă toate cărțile cu povești aveau să fie arse, dacă ar fi fost interzis râsul pe tot cuprinsul regatului și dacă nimeni, niciodată, nu avea să mai viseze. „Dar cum să fac asta?" a întrebat nedumerit regele. „Mă ocup eu..." a rânjit cerșetoarea. „Maiestatea voastră trebuie numai să fie de acord..." Regele își dorea mai mult decât orice pe lume un moștenitor, așa că i-a spus: „Dacă regina rămâne grea, ai cuvântul meu că cererile îți vor fi îndeplinite..." Un râs demonic a răsunat atunci în tot castelul și toate făcliile s-au stins. Când oștenii le-au aprins la loc, cerșetoarea dispăruse și nimeni n-a băgat de seamă șarpele care se strecura afară din sala tronului.

La puțin timp după aceea, norii grei au apărut deasupra regatului. Încetul cu încetul, totul a devenit cenușiu, fără rost, țara s-a umplut de plânsete și coșmaruri, oamenii au început să fie încruntați, copiii nu mai aveau sclipiri în ochi, ci erau galbeni și trași la față, cântecele vesele dispăruseră, iar iubirea nu mai avea ca țel decât banii.

Cerșetoarea a reapărut. Își freca mulțumită mâinile acoperite cu piele de broască. Nu era o femeie obișnuită, ci însăși Zâna de Silă și acum nimeni nu i se mai putea opune. Zânele bune erau silite să fugă, pentru că ele nu pot trăi decât acolo unde este bucurie.

Înainte de-a fugi totuși, o zână a ascuns cea mai prețioasă comoară a sa, Oglinda Vede-Tot, sub o piatră și a rostit: „Cel ce va găsi această oglindă și va înțelege de ce a fost lăsată acolo, acela va ști ce să facă pentru a o învinge pe Zâna de Silă." Și zânele au plecat, lăsând în urmă tristețe și uscăciune.

La palat, regina a rămas într-adevăr însărcinată, dar atunci când regele a aflat vestea, n-a mai știut să se bucure. A rămas înnegurat și tăcut, așa cum devenise de la întâlnirea din acea noapte. Și avea un motiv serios regele să fie încruntat. Peste toate nenorocirile, sosise și cea mai cumplită dintre ele: războiul. La hotarele țării se adunaseră barbarii din nord, mulți, câtă frunză și iarbă, îmbărbătați de Zâna de Silă, ai cărei supuși credincioși se aflau.

Zile și nopți fără sfârșit a durat lupta. Mica oaste a regelui a rezistat vitejește, dar, atunci când soarta bătăliei părea indecisă, Zâna a fost nevoită să-și folosească vrăjile. Din măruntaiele pământului au ieșit ciuperci aducătoare de moarte, pe care oricine le privea era blestemat pe vecie. Oastea regelui a fost înfrântă, iar el ucis în luptă. Vaiet și întuneric au cuprins atunci țara, căci orice speranță dispăruse.

Regina cosea tristă într-un balcon al palatului atunci când o ciupercă vrăjită a țâșnit spre cer. Privind-o, a simțit gheara blestemului cum îi cuprinde trupul și a știut că micul prinț va fi și el vrăjit. Pentru a-i proteja măcar inima și-a ferecat chipul într-un talisman, l-a binecuvântat cu puterea iubirii de mamă și a adus mica viață pe lume cu sacrificiul propriei vieți. Plânset de copil s-a înălțat deasupra țării cotropite de barbari...

Anii treceau, iar prințul, care primise numele de Iosif, după un zeu al barbarilor, creștea într-o lună cât alții în trei. Era necăjit, pentru că oamenii din jur era răi și reci ca pietrele. Inima îi fusese apărată de vraja Zânei de Silă, așa că întreba mereu: „Nu-i așa că sunt frumoase stelele?". „Care stele?", întrebau și oamenii, apoi îl băteau. „Nu-i așa că-i frumosul cerul?" întreba el. „Care cer?" întrebau și oamenii, apoi îl băteau. „De ce mă loviți?" întreba el. „Pentru că ești altfel decât noi!" răspundeau oamenii și-l băteau din nou. Dar talismanul mamei îl proteja, iar el continua să privească stelele și cerul.

Într-o bună zi, prințul Iosif a găsit în mijlocul unui drum, oglinda lăsată de Zâna cea Bună. Mulți încercaseră să se privească în ea, dar oglinda fermecată i-a arătat așa cum erau cu-adevărat, iar ei n-au putut să se uite. Prințul a ridicat-o din praf și-a văzut acolo o țară minunată, cu oameni veseli, o țară în care toată lumea se simțea fericită, în care nu era nici tristețe, nici răutate, nici durere.

„Locul acesta există undeva..." s-a auzit atunci o voce.

Prințul s-a întors și-a întrebat nerăbdător:

„Unde? Vreau și eu s-ajung acolo!"

„Asta depinde doar de tine", a răspuns floarea.

El s-a aplecat și a mângâiat-o. „Ce frumoasă ești!"

„Sunt o floare" a zis floarea. „Odată eram milioane și lumea asta părea mai luminoasă. Acum nu mai sunt decât eu."

„Poți să-mi spui cum ajung acolo?"

„Eu nu știu, dar poate regina noastră, domnița Uma știe."

„Și unde o găsesc pe regina voastră?" a întrebat prințul.

„Lasă-te condus de inimă..." Și floarea a dispărut. El a înțeles atunci că fusese Zâna cea Bună, a mai privit o dată în oglindă și a pornit la drum.

Și prințul nostru a umblat mult, mult de tot, vreme îndelungată, până când, în sfârșit, s-a întâlnit cu regina florilor. Domnița Uma plângea, toate florile ei muriseră și pe el l-a apucat mila. A rugat-o să nu mai plângă, pentru că în țara unde trebuiau să ajungă erau multe flori.

„Nu vrei să vii cu mine?" a întrebat-o. „Uite, e o țară minunată...".

Domnița Uma și-a șters lacrimile. „Este chiar lumea noastră. Așa arăta înainte ca Zâna de Silă să-și anunce vrăjile."

Prințul s-a simțit puțin încurcat, apoi a zis:

„Atunci trebuie să o căutăm pe zână și să rupem vraja. Când oamenii vor fi din nou veseli și buni la suflet, atunci vor apărea și florile".

„Eu știu unde stă zâna" a spus domnița florilor. „În Peștera Nimicului. Dar este foarte periculos să mergi acolo, zâna transformă în stană de piatră pe oricine se apropie".

„Da, însă atunci când ai lângă tine un prieten, vrăjile nu te pot cuprinde. Vii cu mine?"

Și-au pornit-o împreună spre Peștera Nimicului. Cu cât înaintau, cu atât ținutul devenea mai înfiorător. Sute de stane de piatră stăteau pe drum — erau viteji care încercaseră s-o învingă pe zână. Un frig îngrozitor se lăsa încet. „Este de la inima ei!" s-a cutremurat domnița, dar au mers mai departe strângându-și mâinile, pân-au ajuns la o gaură uriașă semănând cu o gură de balaur și au coborât acolo.

Peștera era adâncă, iar ei au mers, au tot mers, până au ajuns la sălașul Zânei de Silă.

„Ce căutați aici?" a sâsâit zâna cea rea când i-a văzut și a încercat să-i împietrească pe amândoi, dar ei se țineau de mână, iar vraja nu i-a prins.

„Am venit să ne spui cum să-i vindecăm pe oameni!" a zis curajos prințul și a scos talismanul mamei sale.

„Nu, înapoi, înapoi!" s-a retras zâna îngrozită.

„Spune-ne"! a zis și domnița Uma. Zâna continua să se ferească din calea talismanului, dar ei înaintau fără frică.

„Îndurare!" a gemut ea. „Vă spun, dar ascundeți lucrul acela..."

Prințul s-a oprit: „Spune!"

„Trebuie să luați praf de stele..., a bolborosit zâna. Și să-l împrăștiați în aer..."

„Unde găsim praf de stele?" au întrebat ei.

„Dincolo de timp... în Țara de Mâine... Nu mai pot... Îndurare!" Treptat contururile zânei se dizolvau. „Aaahhh!" a mai urlat ea. Apoi a dispărut.

O bubuitură grozavă a răsunat atunci, iar ei s-au trezit la suprafață.

„Zâna de Silă nu mai este", a răsuflat ușurat prințul Iosif.

„Da, dar vraja rămâne" a zis domniţa. „Trebuie să-i scăpăm pe oameni şi de vrajă". S-au privit în ochi. „Pentru asta, trebuie să mergem în Ţara de Mâine."

„Da, trebuie... au zâmbit ei şi-au pornit încet, mână în mână, într-acolo...

—Frumos... Uma a tăcut în timp ce eu povesteam, este o performanţă pentru ea.

—Ţi-a plăcut? Întrebarea era inutilă, ştiam că i-a plăcut, dar întrebam doar aşa, din vanitatea autorului care vrea să fie lăudat.

—Da, da! A venit spre mine şi m-a mângâiat. Mult de tot! Eu mă jucam cu talismanul, cu poza mea dragă şi decolorată, parcă mi se dublase capacitatea toracică, mă simţeam aşa de bine...

—Totuşi, a zis ea, cred că Zâna de Silă ne-a păcălit. Locul pe care-l căutăm nu există încă, trebuie să-l construim singuri.

Am declamat solemn:

—Da, dar e un loc fermecat! Dacă trebuie să-l construieşti înseamnă că-l vrei. Dacă-l vrei, atunci există undeva. Iară dacă există, trebuie să-l cauţi!

Uma n-a zis nimic un timp.

—Şi-au ajuns până la urmă în Ţara de Mâine?

—Asta povestea nu mai spune, dar eu cred că da...

Deasupra noastră stelele aşteptau calme clipa în care vor fi făcute praf şi împrăştiate în neant.

* * *

Pe Academiei e lumină ca ziua, sar peste bălţi, reclamele colorează totul, şobolanii înnebuniţi de avalanşa policromă se încurcă printre picioarele trecătorilor, se fac târguri, tot ce vrea muşchiul tăi, femei gonflabile, schiuri vechi, cocaină, electronice, carnete de partid, femei negonflabile, paşapoarte, haine, maşini obosite, conserve chinezeşti, dar fără arme, e lege, târgul de arme e separat, câteva străzi mai încolo, lângă Poliţie. Un ţigan îmi zbiară-n ureche încercând să mă convingă: „Hai, barosane, hai mânca-ţi-aş, pomană curată, juma' de giga-n hard, ieftin ca braga!". După un timp renunţă şi-l aud în spate, chinuind alte urechi: „Hai barosane..."

Mă strecor prin aglomeraţie, miroase a ceva iute, a sudoare umană, a negocieri, a înjurături, a degete rapide, fine. Evit câteva tarabe şi-ajung într-o zonă mai liberă, mai este puţin până acasă, am sub braţ câteva cărţi, le-am luat din anticariat pe nişte mâncare de la cantină, Uma o să se bucure, pe drum nişte tâmpiţi se luaseră de mine: „Uite ce poate să facă un prezervativ spart! Băi limbric, ai o ţigară?",

sunt sătul până-n gât de glume deştepte la adresa mea, aşa că i-am făcut să se bată între ei. Tocmai a plouat, aerul e plăcut, curat şi răcoros, e o seară frumoasă.

Dau colţul şi văd Cobrele. Sunt trei. În timp ce Uma pendulează lin, unul dintre ei îi imprimă un balans uşor, iar ceilalţi doi îmi stropesc cu benzină vila. Se distrează şi ei...

Cobrele... Sunt renumiţi pentru caracteristica proprie a grupului, fiecare are grefată sub burtă o cobră, acolo unde oricine are grefată de la mama Natură de obicei altceva. Sunt ultrapericuloşi. Cu o cobră, oriunde te duci, iei fără probleme bani buni, dar vânătorii de recompense nu se bagă, e prea riscant.

Într-un colţ, James zace zdrobit, eu mă uit la Uma şi ceva parcă îmi explodează lent în stomac, smulg dintr-un gard o bară metalică, ce am în mine acum nu e furie, e ceva mai rece ca aerul lichid, îmi triplez forţa muşchilor, ranga e doar un beţişor de trestie şi frigul care clocoteşte înăuntru îmi ţâşneşte pe gură. Urlu ca un animal, capul primului trosneşte, pepene crăpat în două, al treilea e sub controlul meu, îl văd în clipele acelea stând cu privirea aţintită în gol, iar cel de-al doilea nu mai apucă să facă nimic, pentru că scot bara dintr-un terci şi i-o încastrez în gură. Horcăie, probabil că nu i se pare estetic cum îi iese prin ceafă, îl las să-şi exprime puţin considerentele artistice şi cade greoi. Cobra rămasă priveşte în continuare tâmp în gol. Sub el şarpele se înfoaie, furia nu mi-a trecut câtuşi de puţin, sâsâie neliniştit, răceala inumană din mine e tot aceeaşi, aşa că ridic din nou ranga. Guiţă, zvârcolindu-se pe jos, n-o să mai aibă loc să-şi grefeze nici măcar o râmă, îl iau sub control, aşa că se scoală, ia bidonul cu ce mai este din benzină şi-şi dă calm foc.

Arunc bara şi vomit, sunt extenuat, după ce totul a trecut, n-a rămas decât ceva imens şi dureros care mă împiedică să înghit, mă simt pustiit, nu sunt decât un animal care a ucis alte animale, Uma se leagănă mai departe în bătaia vântului, se leagănă impasibilă.

Îl adun pe James de pe jos, îl mângâi mecanic, privirea mi-a rămas aţintită la frânghia care scârţâie, tocmai vorbisem cu o seară înainte, „atunci când oamenii nu înţeleg ceva, se sperie şi fac tot ce pot ca să scape", zice Uma. „Fug sau distrug." Sistemul se autoapărase, inconştient, ca orice fiinţă care încearcă să-şi conserve integritatea, Cobrele nu fuseseră decât uneltele lui, nişte copii se gândeau să schimbe ceva, covârşitoarea parte imobilă a meduzei sociale simţise poate că se pune cineva în contra curentului. Copiii se pot aduna mai mulţi, ajung oameni mari, trecerea pe un alt nivel s-ar fi făcut prea brusc şi complexa, minunata, neînlocuibila societate reacţionase

prompt, meduza simţise, simţise cumva, iar eu stau acum şi o privesc pe Uma. Are o expresie puţin mirată, n-a înţeles nici în ultimul moment ce se întâmplă, totul fusese prea imediat, prea violent, mi-este teamă să tai frânghia de parcă pierderea poziţiei verticale ar ucide-o de tot, nodul din gât creşte, ameninţând să mă sufoce, şi-atunci plânsul mă eliberează. Mi-e ruşine, băiat mare, dar nu mă pot opri, hohotesc căzut în genunchi, ploaia curge, curge, Uma plânge şi ea odată cu mine, lacrimile i se scurg lin pe obraji, dar lichidul din ochii mei e un fenomen secundar, principalul este durerea ce mă crapă în două.

—Toţi... toţi... Mama, James, Uma... bolborosesc, nu mai văd nimic, nu mai văd molozul, cadavrele, oraşul, oraşul acesta care mi-a răpit totul, îl urăsc, bătrân decrepit... Nu se poate altfel?! Te aperi întotdeauna aşa de bine, întotdeauna învingi?! Întotdeauna îţi aranjezi grădina, întotdeauna tai vârfurile?! Trebuie şi eu să intru în rând?! urlu cabrat spre cer. Mâinile frământă inconştiente noroiul de pe jos. Da, maiestate, da, zeule nebun, da, voi fi ca ceilalţi, promit, promit să nu mai fiu altfel. M-ai învins, acum singurul lucru pe care-l voi face, va fi să mă răzbun, să mă răzbun cumplit! Eşti fericit, zeule? Îţi place aşa? Să mă răzbun pe toţi!

Uma plânge mai departe, calmă, o văd prin perdeaua de apă, tu ce-ai face? Privesc greu în jur, locurile familiare, ploaie, nu ne uităm la stele? Ploaie, James e plin de noroi, de apă, o să ruginească, nu mai mişcă, nici Uma nu mai mişcă, ba da, o bate vântul, ploaie, poza s-a udat şi ea şi eu m-am udat, da? Flori, bomboane molfăite, James, Zâna de Silă, ploaie, ploaie, ploaie... Prinţul Iosif şi...

Mă ridic, parcă plouă, nu plânge, mi-e ruşine de ce-am spus, Uma, zău mi-e ruşine, nu, nu m-a învins, dar sunt atât de singur, mai am doar o poză udă şi două trupuri mititele, nu mai plânge, Uma, dar Uma plânge în continuare şi se leagănă, Uma se joacă...

—Nu, zeule, nu m-ai învins! Mă îndrept împleticit, noroiul mă ţine, vrei să mă opreşti, nu? N-o să mă opreşti şi nici nu m-ai învins şi nici măcar nu voi fi singur. Pentru că mă duc după ea. O voi aduce înapoi...

—O voi aduce înapoi... repet în faţa Umei.

Privesc frânghia şi trupul mititel cade, bufneşte înfiorător, o strâng în braţe, rămânem culcaţi amândoi, plouă peste noi, plouă. Încet, foarte încet, răpăitul devine mai slab, zgomotul se îndepărtează, se îndepărtează, este departe acum, departe, departe... Caut, apare ca o sclipire... lumina... lumina... s-a născut undeva... ea vine către mine sau eu alerg spre ea?... Şi plonjez pe neaşteptate acolo, unde nu există nici spaţiu, nici timp, în curcubeul tubular, Uuummmaaa...

Mă trezesc cu o durere de cap îngrozitoare, riscam să înnebunesc, îmi depăşisem limitele. El puteau să mă pedepsească, dar n-au făcut-o, mă doare capul, creierul, ochii, totul mă doare, dar nu mai are importanţă, strâng în continuare în braţe cadavrul cel mititel, sunt plin de noroi şi murdar, dar nu, nu mai are importanţă, pentru că aud o voce plăcută, caldă, care te unge parcă pe interiorul cutiei craniene, o voce dragă:

„Bună dimineaţa!"

Aş vrea s-o sărut, dar nu pot, mă ridic, iuhuu! am reuşit, am reuşit, aş vrea s-o îmbrăţişez, dar nu pot, privesc în jos, în noroi, mângâi trupul mic, o să-l îngrop mai târziu, dar nu mai are importanţă, aşa că spun simplu:

—Bună dimineaţa, Uma!

Amurgul pluteşte roşiatic în noi, stăm acolo unde ne-am întâlnit prima oară, suntem sus, peste turuitul sacadat, peste bufnetele surde ale exploziilor, jos e moarte şi zgomot, aici suntem doar noi şi liniştea şi soarele murind.

„Nu ochiul trebuie deschis
ci vederea
Strig:
Nu urechea trebuie ciulită
muzica lumii foloseşte urechile
cum cel care-a bătut
zidul sau trunchiul copacului"

Şi doar jos e moarte şi zgomot, aici e lumina sufletului lui Nichita în amurg, plutind în noi, atât de linişte...

„Şi-acum?" întreabă Uma.

„Şi-acum?" pare să mă privească întrebător şi James cel peticit.

—Vom pleca împreună...

„Împreună..."

„Împreună?" se miră peticele lui James.

—Acolo, Uma. În Ţara de Mâine.

„Da, da, da..." parcă dă James aprobator din cap, îşi scutură puţin aripile şi, ca orice fluture, începe să zboare.

ARTELE MARŢIALE MODERNE

Alexandru Ungureanu

—ROI (Salutaţi)!, strigă arbitrul de margine cu voce ascuţită.

Câmpul de protecţie al spectatorilor se vede ca o perdea albăstruie. Mă ridic de la locul meu şi mă îndrept către mijlocul shiai-jo-ului (spaţiul de luptă). Îmi verific sumar ţinuta kimonoului. Marele Maestru se uită la mine calm. O uşoară senzaţie de căldură mă cuprinde la baza nasului şi îmi dau seama că asupra acestui punct se concentrează privirea sa. Încep să mă enervez când fenomenul se amplifică. „Asta n-are voie să o facă! gândesc. Mă crede un începător care se va speria din atâta lucru?! De fapt, este o gravă jignire la adresa mea. Ar trebui să ştie că pot face la fel, ba chiar mai bine!". Inspir adânc, abdominal, şi mă liniştesc. Îl salut pe Marele Maestru printr-o aplecare în faţă a trunchiului. Îmi răspunde, lăsă să aibă însă amplitudinea gestului meu, şi prin asta mă jigneşte din nou. Mă controlez asupra unei aluniţe minuscule pe care o are între sprâncene şi îmi imaginez un ac incendescent atingând locul. Marele Maestru tresare puternic. Pentru o clipă, s-a putut zări un abur uşor degajându-se din aluniţă. „Suntem chit!", îmi spun plin de satisfacţie, dar, în acelaşi timp, nu pot să nu-l admir pentru perfecta stăpânire de sine. O singură lacrimă de durere îi scapă de sub control şi se târăşte pe obrazul său palid până se pierde printre firele albe din barbă.

—Hajime (Începeţi)! anunţă arbitrul de margine.

Ne îndreptăm amândoi către videoplastor. Publicul a tăcut. Mă aşez în fotoliul din dreapta şi las aspiranţii să-mi adune părul în smocuri, pentru a face loc electrozilor de iridiu. Când operaţia este gata, unul dintre ei apasă pe buton. O clipă doar am senzaţia că stau spate în spate cu mine şi că pot vedea acea parte din sală care se află înapoia mea, pe urmă totul revine la normal. De acum înainte, timp de aproape o jumătate de oră, posed o videoplasmă ce mă copiază perfect. Videoplasma mea şi cea a Marelui Maestru se ridică şi salută publicul care izbucneşte în urale prelungi. Un grup destul de numeros de suporteri îmi scandează numele.

Videoplasmele se instalează în centrul shiai-jo-ului, la o distanţă de aproximativ patru metri una de alta. Arbitrul face semn copiei mele

să se dea cu o jumătate de pas înapoi. Se mai consumă trei secunde cu salutul, apoi aspiranţii înmânează fiecărui luptător câte un flash-stick.

—Hajime!

Neatent o clipă, nu-mi dau seama care arbitru a pronunţat începerea luptei propriu-zise. După regulament nu poate fi însă decât arbitrul de luptă.

* * *

„Flash-stick-ul este o ţeavă de oţel care are la unul din capete un bec erlogen de mare putere. Becul erlogen, după cum se ştie, în momentul alimentării sale cu energie electrică dă o lumină foarte puternică. În dreptul becului se găsesc fante prin care lumina iese afară. Restul ţevii este umplut cu acumulatori de mici dimensiuni, iar la celălalt capăt al ei se află un întrerupător. Tehnica luptei cu flash-stick-ul a fost întâlnită prima oară pe planeta Olma de către o expediţie zirtobiană. Membrii ei au fost plăcut impresionaţi de spectaculozitatea şi eficacitatea întrebuinţării acestei arme. În consecinţă, au studiat-o şi răspândit-o ulterior în toată galaxia. Pe Pământ, se pare că primele înfruntări de acest gen au fost semnalate în urmă cu cincizeci de ani. Relativ recent, s-a ajuns la concluzia că becul erlogen este singurul în măsură să producă orbirea parţială, în spectrul vizibil, a unui adversar, de la distanţa de 5-6 metri (având, bineînţeles, şi dimensiuni reduse)".

Fragment din „REN-DO — Arta luptei cu flash-stick-ul"

* * *

Videoplasma Marelui Maestru este Tori (atacantul), iar Uke (atacatul) sunt eu. Tori stă cu stick-ul rezemat de podeaua sălii şi se concentrează. Uke este aşezat cu profilul stâng spre el şi ţine ochii închişi. În momentul declanşării flash-ului, dacă nu ar face aşa, ar putea orbi temporar. Câteva fracţiuni de secundă sunt însă suficiente pentru a primi o lovitură mortală de stick. Tori începe să descrie o serie de mişcări laterale, cu paşi foarte uşori. Dacă celălalt nu are auzul îndeajuns de sensibil sau este furat de rumoarea sălii, lupta se va termina rapid. Uke clipeşte scurt şi îşi dă seama de manevră. Cu mâna dreaptă aşează stick-ul deasupra capului pentru a para o lovitură din spate, declanşează flash-ul şi face un salt înainte, întorcându-se. Declanşarea primului fulger produce întunecarea comandată a câmpului de protecţie pentru spectatori. Din tribune, cei ce o privesc au brusc imaginea că peste shiai-jo s-a lăsat noaptea. Kiai-ul (strigătul)

lansat de Tori mă descumpăneşte. Este aşa-numitul „kiai rotund", o undă sonoră care încercuieşte adversarul şi, pentru câteva clipe, acesta nu mai poate localiza direcţia iniţială de pornire. Ar fi trebuit să mă aştept ca Marele Maestru să cunoască această tehnică şi să fac antrenamente pentru a mă obişnui cu ea, însă vechii maeştrii n-au vrut să mă ajute. Oare Uke va pierde din această cauză?

Tori fandează în gol, căci Uke s-a retras lateral. Stă cu ochii închişi, declanşând flash-ul din două în două secunde. Lumina fulgerului este atât de puternică încât poate vedea silueta lui Tori chiar ţinând pleoapele coborâte. Tori atacă direct. Flash-urile celor doi sclipesc alternativ. Din cauza iuţelii mişcărilor, becurile erlogene par nişte mici sfere incandescente ce se rotesc furioase unul în jurul alteia. Uke, atins uşor la umărul drept, se dezechilibrează. Cade, dar imediat se răsuceşte şi sare din nou în picioare. Pe locul unde fusese cu o secundă înainte, stick-ul lui Tori lovise nimicitor. Derutată de eşec, videoplasma Marelui Maestru se depărtează de Uke cu „paşi acoperiţi" şi ia poziţia de aşteptare. Uke, întors cu profilul spre el, aşteaptă, de asemenea.

* * *

Privesc această luptă având sentimentul straniu că videoplasma care mă copiază până în cele mai mici amănunte, este mai bună decât mine. Mă întreb dacă eu, cel care a generat-o, aflându-mă într-adevăr în shiai-jo m-aş ridica la nivelul tehnicilor ei. Am stat de vorbă cu mulţi luptători şi se pare că această senzaţie este rar întâlnită. În general, impresia pe care o ai despre propria ta videoplasmă este proastă. Eşti tentat să găseşti copiei tot felul de imperfecţiuni. Să fie oare reflexul unui orgoliu pe care încă nu l-am descoperit?

* * *

Acum Uke atacă. Stick-ul său trece prin garda lui Tori şi îl izbeşte în abdomen. Tori nu-şi poate stăpâni strigătul de durere şi se apleacă în faţă. Flash-ul său izbucneşte continuu din cauză că mâna strânge crispată întrerupătorul. Becul erlogen, suprasolicitat, explodează, pârlindu-i sprâncenele. O clipă mai târziu, stick-ul lui Uke despică printr-o lovitură directă craniul lui Tori, care se prăbuşeşte cu fruntea spre podea. Practic, nu se vede nici o rană, dar este clar că se află într-o stare de inconştienţă ce nu-i va permite să reia lupta până la scurgerea timpului de dezintegrare. Este posibil, de asemenea, ca lovitura să fi fost instantaneu mortală. Uke a luat poziţia de apărare, în aşteptarea

Hantei-ului (decizia arbitrului). Aceasta se aude tare în difuzoarele sălii:

—Sore-Made, Jeamiwake (Lupta s-a sfârşit, învins prin accidentare)!

Publicul izbucneşte în urale delirante. Sunt atât de fericit încât uit de cuplarea la videoplastor, printr-un mănunchi de fire, şi sar din fotoliu, repezindu-mă spre Uke. Norocul meu e că unul din aspiranţi a sesizat gestul şi, cu un reflex formidabil, a smuls mufa, altfel probabil că epiderma capului mi-ar fi fost grav jupuită de către mulţimea de electrozi. Uke, videoplasma mea, mă priveşte cu braţele deschise. Sunetul puternic al sirenei restabileşte ordinea pentru ritualul de încheiere. Îmi controlez ţinuta şi-l salut pe Marele Maestru, apoi pe Uke. Cu glas tremurat, rostesc formula consacrată:

—Cu fiecare adversar învins, gloria mea creşte! Toată gloria mea vine de la tine şi-ţi mulţumesc! Viaţa mea şi a ta le închinăm Artelor Marţiale!

Este rândul Marelui Maestru. Nu pare deloc afectat de înfrângerea videoplasmei. Mă gândesc la faptul că, probabil, timpul şi experienţa de luptă, nenumăratele întreceri îţi taie punţile afective cu propriile copii.

—Cu fiecare adversar ce mă învinge, gloria mea rămâne neştirbită! Nu m-ai făcut de ruşine şi-ţi mulţumesc! Viaţa mea şi a ta le închinăm Artelor Marţiale!

Părăsesc shiai-jo-ul împreună cu videoplasma mea. Mai are cinci minute până ce se va dezintegra şi vreau să profit de ele pentru a culege impresii directe despre luptă.

* * *

În vestiar este linişte. Evit să aprind lumina. Mai am doar patru minute la dispoziţie. Nerăbdător, intru fără înconjur în subiect:

—Spune-mi, ce ai simţit când Marele Maestru a folosit „kiai`ul rotund"?

—Stând aşa, cu ochii închişi, am avut impresia că strigă învârtindu-se în jurul meu cu o viteză fantastică.

—De unde ai ştiut când va lovi?

—N-am ştiut. Ceva între nimereală şi intuiţie. Am avut noroc, asta-i!

Mă blochez. „Am avut noroc, asta-i!" Deci fără noroc învingea Marele Maestru. „Dar dacă n-avea noroc?" Îmi muşc buzele şi sunt aproape gata să-mi dea lacrimile. „La ce bun o viaţă de antrenamente? Nu voi fi niciodată Maestru în Artele Marţiale Moderne!"

—Crezi că am vreo şansă în continuare? reuşesc să articulez.

—Nu ştiu! Are o iuţeală fantastică! Tu nu pierzi nimic încercând, ci doar noi, videoplasmele!

—Cum e să fii copie?

—Nu simţi nimic deosebit! De fapt, nici nu am avut timp să mă gândesc la asta. Am luptat pentru a trăi aceste minute alături de tine. Pot să-ţi spun ceva?

—Dă-i drumul!

—Aş fi vrut să nu te fi despărţit niciodată de EA. N-a avut nici un sens!

—Deci o ştii şi pe asta?!

—Fireşte, ştiu tot ceea ce ştii şi tu! Şi am o experienţă de o luptă în plus!

—Şi ce ai câştiga dacă EA ar fi aici?

—Poate că aş refuza să mă mai dezintegrez. Sau poate m-aş bucura că totul are un sens!

—Ce sens!

—S-ar putea să nu realizezi: noi, astea, videoplasmele, existăm pentru ca tu să nu rişti! Acum, ţie îţi e, de fapt, totuna: înfrânt sau învingător, mort sau viu... Pentru cine, pentru ce? Ai putea să intri în shiai-jo chiar tu! Oricum, gloria îţi rămâne neştirbită! Mai gâudeşte-te!... Şi acum, fii drăguţ, dă-mi o ţigară!

—Ştii că nu fumez decât foarte rar, ca să-mi menţin condiţia fizică! E foarte curios că tu simţi nevoia.

—Da, dar nu mai e necesar să fac la fel. În orice caz, — şi surâse — nu mai are nici o importanţă, în patruzeci de secunde s-a terminat! Haide, scoate-le, ştiu că le ţii în buzunarul secret al hainei!

Le scot şi îi aprind una. Trage un fum, în timp ce eu îl privesc şi mă gândesc că s-ar fi putut să mă aflu eu în locul lui. Expiră fumul şi în aceeaşi clipă se dezintegrează. Ţigara cade pe podea. Îi văd vârful licărind slab. Mă aplec şi o ridic. Ezit îndelung şi trag un fum. Ducă-se naibii antrenamentele! Ies din vestiar trântind uşa. Asta a fost totul. Mult dialog, întuneric, câteva impresii. Atât de uşor poate dispare o videoplasmă care mă copiază până la ultima celulă? Şi atunci eu? De fapt, mare diferenţă nu e. Dacă aş intra în shiai-jo, n-ar fi nici una. Ideea asta mă face să mă opresc din mers. Aşa e! Diferenţa dintre mine şi Uke se vede doar dacă suntem învingători! El nu poate supravieţui succesului, iar eu pot. Dacă aş fi învins printr-un chi-mei (lovitură mortală), originalul s-ar întâlni cu acelaşi întuneric. Asta-i tot! De ce sunt originalul şi nu copia?

„Tirapa este un ansamblu de țevi (de obicei șaisprezece), triplu sau dublu articulate între ele prin intermediul unor arcuri de oțel. Pentru a fi folosită ca armă, tirapa se strânge într-un mănunchi compact printr-o mișcare complexă de scuturare a mâinii. Aruncată într-un anume fel către adversar, tirapa se desface cu o viteză fantastică, la distanța de aproximativ un metru în fața obiectivului vizat. Una sau mai multe părți ale tirapei ating ținta într-un mod absolut imprevizibil. Din câte se cunoaște, în cele aproape două secole și jumătate de folosire a acestei arme, nici un Maestru pământean nu a reușit să controleze mișcările tirapei. Amintim că extremitățile ei pot atinge viteze de ordinul a 800 km pe oră, provocând bangul sonic. Mânuirea tirapei este de obicei precedată de alte tehnici de luptă."

„Manualul Artelor Marțiale Moderne"

—Hajime! strigă arbitrul de luptă.

Înfruntarea cu tirapa va fi precedată de un duel cu pistoalele. Este foarte spectaculos și, în Tirapa-DO (arta luptei cu tirapa), slujește drept metodă de antrenament, cu ajutorul unor automate special concepute. În mâna stângă, luptătorii țin un mic scut de oțel, cu diametrul de 25 de centimetri, iar în mâna dreaptă un revolver, cu 12 gloanțe. Trebuie să tragi în adversar cu o cadență de un glonț la 20 de secunde și să te aperi în același timp de gloanțele lui. Scutul trebuie plasat perfect perpendicular pe traiectoria plumbului, altfel există mari șanse să ricoșeze, provocând răni care pot fi mortale.

Tori începe să tragă. Aparent, nici el, nici Uke nu se silesc prea mult să ochească și par a-și plimba micile scuturi prin fața corpurilor proprii ca pe niște oglinzi în care caută să se observe. După fiecare împușcătură se aude însă sunetul metalic al scuturilor vibrând, ceea ce înseamnă că glonțele nu a mușcat din carne, ci din oțel.

—Mate (Opriți)! anunță arbitrul, sesizând golirea încărcătoarelor. Hiki-wake (egalitate)!

Publicul aplaudă îndelung. Puțini sunt însă aceia care își dau seama că a te feri de o tirapă este ca și cum ai vrea să scapi de tirul a vreo 12 revolvere.

Aspiranții înmânează ambilor luptători câte o tirapă.

—Hajime!

Uke şi Tori încep să facă mişcări laterale unul în faţa celuilalt şi să-şi scuture tirapele. Ciocnirea segmentelor metalice ale armelor se desfăşoară în contratimp, iar accentul ritmului astfel creat se mută de la unul la altul destul de repede. Tori îşi aruncă tirapa în sus şi lansează kiai-ul rotund. Când arma se află din nou în mâna sa, este strânsă în mănunchi, gata de a fi azvârlită spre ţintă. Publicul aplaudă această execuţie tehnică de înaltă virtuozitate. Sunt silit să recunosc în sinea mea că tipul e bun, e foarte bun. Videoplasma Marelui Maestru se angajează într-o suită de mişcări denumite „Baletul Hipnotic". Aşa cum arată şi numele, această coregrafie are scopul de a hipnotiza adversarul sau măcar de a-l aduce într-o stare de relaxare în momentul culminant al luptei.

—Mate! cere arbitrul de luptă.

Ţinuta lui Tori nu este regulamentară. Acesta îşi aranjează kimonoul cu gesturi nervoase, iritat că a fost întrerupt într-un moment dificil de execuţie tehnică.

—Joshi (Continuaţi)!

Tori reia „Baletul Hipnotic". Îmi place să cred că întreruperea l-a făcut pe Uke mai rezistent la efectul său. Îi aud tirapa strângându-se în mănunchi cu un sunet sec. Şi totuşi sunt îngrijorat de faptul că priveşte parcă prea fix, mereu puţin în dreapta lui Tori, ca şi cum acolo s-ar mai afla un duşman invizibil. Un fior rece mă străbate. Uke a început „să cadă în mişcări", cum spun în argoul lor luptătorii cu tirapa. Asta înseamnă că încet, încet înfiripă aceleaşi gesturi ca şi Tori. Este primul semn al căderii în transă. În mod normal, ar trebui să încerce o coregrafie cu totul diferită de cea a adversarului, pentru a induce acelaşi efect în videoplasma Marelui Maestru. Publicul realizează ce se întâmplă şi în sală se iscă o rumoare. Se stinge imediat, atenuată de câmpul de protecţie, pentru că lupta nu trebuie influenţată de alte zgomote decât cele produse de combatanţi. Îmi muşc buzele ca să nu strig. În felul acesta l-aş scoate pe Uke din începutul de transă hipnotică, dar aş fi dezonorat pe viaţă de actul respectiv şi nici o Academie de Arte Marţiale nu m-ar mai primi în rândurile ei. Mă silesc să tac şi sunt surprins să constat că am faţă de Uke un sentiment cu totul diferit de cel din timpul luptei cu flash-stick-ul. Sunt aproape sigur că eu, dacă m-aş afla angajat direct în confruntare, nu aş cădea în mişcările adversarului.

Aud videoplasma Marelui Maestru strigând cântat spre Uke:

—Ayame (Opreşte)!

Uke încremeneşte, iar mie îmi dau lacrimile. „Gata, s-a sfârşit, anul acesta nu voi mai ajunge Maestru! Totul s-a sfârşit! Acum Tori îşi va bate joc de Uke mai rău ca de ultimul începător."

—Vino spre mine! cheamă Tori cântat, şi Uke ascultă cuminte ca o păsărică ademenită de un şarpe veninos. Se opreşte atunci când Tori îi spune blând:

—Stai! Eşti un câine cu trei picioare! Ia arată-mi, cum merge un câine cu trei picioare?

Uke îşi îndoaie genunchii, se sprijină cu o mână de podea şi îşi zvârle capul pe spate. În cealaltă mână ţine încă strânsă tirapa. În sală se aud râsete.

—Aşa, bravo! Ei, dacă eşti câine şi nu luptător, latră un pic! Hai, latră!

—Ham, ham! face Uke.

Strâng pumnii şi unghiile îmi intră în carne. „Ah, Mare Maestru, ce laş, ce coiot de şacal eşti! Nu-ţi ajunge că eşti învingător în această luptă, vrei să batjocoreşti, să umileşti, să te răzbuni pentru înfrângerea precedentă, sau poate pentru că n-am vrut să vin niciodată la seminariile tale! Îţi jur că n-am să ţi-o iert niciodată!"

—Ham, ham, ham! continuă să latre Uke şi să înainteze şchiopătând. Tori nu îndrăzneşte încă să-i comande abandonarea tirapei, de teamă că cenzura conştientului este prea puternică, dar presimt că o va face în curând.

—Ei, gata cu lătratul! Acum eşti o broască! Cum sare broasca, ştii?

Uke începe să ţopăie, adunând şi destinzând genunchii sub el.

—Haide, viitorule Maestru, să auzim orăcăitul tău de broască râioasă!

—Oac, oac! face ascultător Uke.

Mă uit la faţa arbitrului de luptă şi văd expresia nemulţumirii sale. Ca vechi luptător, îşi dă seama că e cumplit ce se întâmplă şi, dacă ar putea, ar întrerupe această scenă dezgustătoare, însă regulamentul nu-i permite. În schimb, bestia de arbitru de margine schimbă câteva vorbe cu Marele Maestru şi izbucneşte în râs. Se amuză, ticălosul! Ah, de ce nu sunteţi voi nişte broaşte râioase adevărate, să vă zdrobesc sub talpa piciorului şi să acopăr cu sângele şi carnea voastră podeaua shiai-jo-ului?!

—Gata, destul! comandă Tori. Târăşte-te în genunchi până la picioarele mele!

S-a terminat! Îmi vine să urlu de necaz. În câteva clipe, Uke va preda tirapa în mâinile lui Tori. Ce copie proastă! Pe undeva, sunt

sigur că videoplastorul a comis o gravă greşeală. Mie, originalului, nu mi s-ar fi putut niciodată întâmpla aşa ceva. Uke îngenunchează şi se târăşte aşa spre Tori. Când ajunge la doi metri de el, acesta îi spune:

—Eşti un prea bun luptător ca să mai ai nevoie de tirapă! Dă-mi-o mie!

Publicul înlemneşte. Încet, infinit de încet, Uke, cu privirile plecate, ridică braţul drept întinzând tirapa spre Tori. Apoi, brusc, răsumă kiai-ul său înspăimântător, dând drumul armei să se destindă. Pocnetul ei apocaliptic acoperă pârâitul oaselor sfărâmate. Videoplasma Marelui Maestru, încremenită, nu a schiţat nici cel mai mic gest de apărare. Tirapa cade pe podea cu zăngănit de arcuri, dar Tori mai rezistă în picioare. Se scurge o clipă şi iată-l că se prăbuşeşte dezarticulat, aşa cum încă nu am văzut vreodată. Probabil că nici un oscior nu a rămas întreg. Cade fără să ţipe, fără să se împotrivească, şi capul îi bufneşte oribil la contactul cu podeaua. Toată lumea a rămas încremenită, surprinsă de întorsătura neaşteptată pe care a luat-o lupta. Apoi vuietul sălii izbucneşte spontan. Este un delir de neimaginat! Eu însumi nu-mi pot stăpâni un urlet de satisfacţie. îmi smulg electrozii de iridiu de pe cap şi mă reped către Uke, care a rămas în genunchi.

—Sere-Made, Jdamiwake! pronunţă arbitrul de margine decizia, dar cine mai stă să-l asculte?! Este o victorie fără precedent în istoria Artelor Marţiale Moderne. Îl îmbrăţişez prelung pe Uke şi mă uit la ceas. Încă zece minute mai putem sorbi împreună licoarea îmbătătoare a victoriei. Îl trag spre marginea shiai-jo-ului, lângă videoplastor. Este în continuare absent, poate că încă nu şi-a revenit din încordarea luptei. Distrat, apucă în joacă pistolul folosit înainte de înfruntarea cu tirapa şi, parcă într-o doară, introduce în el un încărcător. Îşi întoarce privirea spre mine.

—Aşa-i că nici tu n-ai crezut? întrebă cu glas obosit, ca şi cum ar fi ştiut răspunsul dinainte.

Dau din cap afirmativ, şi brusc realizez că mie nu mi-ar fi trecut niciodată prin cap un asemenea şiretlic.

—Ei bine, tot ce se va întâmpla este din cauză că ţie îţi lipseşte senzaţia luptei adevărate şi pentru că EA nu se află aici!

Tac fiindcă nu înţeleg nimic. El se răsuceşte pe călcâie şi strigă:

—Hei, Mare Maestru!

Marele Maestru se află lângă trupul neînsufleţit al videoplasmei sale şi îi examinează rănile. Se aude strigat şi ridică mirat capul, nedumerit dacă l-am interpelat cu sau copia mea, sau poate chiar face confuzie între noi, căci, în fond suntem identici.

—Mare Maestru, eşti un câine şi o broască râioasă!

Aud zgomotul piedicii trase şi trei pocnete seci înfigându-se în fruntea adevăratului meu adversar. La început, nimeni nu înţelege ce se petrece. Am un reflex ciudat şi izbesc cu piciorul în abdomenul propriei mele videoplasme, apoi îi smulg revolverul şi vreau să ţintesc, dar mă opresc văzându-l că nu se apără. Se lasă o tăcere grea. Mă priveşte trist.

—Nenorocitule! exclam. Îţi dai seama ce-ai făcut?

Doi aspiranţi ţâşnesc din spatele lui şi îl imobilizează.

—Să nu mă condamni! Am trăit o luptă în plus faţă de tine şi aş fi avut dreptul ca EA să se afle aici!

Arunc revolverul la întâmplare şi ţip sfâşietor:

—Iertare, înţelepţi arbitri, videoplastonul a fost defect! Eu nu aş face aşa ceva niciodată! Nu lăsaţi ruşinea să acopere numele meu! Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne, iar viaţa lui să piară în neant!

—Existenţa videoplasmei va fi prelungită pentru a se verifica dacă nu s-a strecurat o eroare de copiere. Părerea noastră însă este că ai încălcat Prima Lege Marţială: Să nu urăşti niciodată pe cel care acceptă să se înfrunte cu tine, chiar dacă el te disprefuieşte! Marele Maestru era deasupra patimilor luptei, iar dacă ţi s-a părut a fi cu totul altfel, să ştii că aceasta era una dintre Probele Marţiale Secrete. În subconştientul tău tulbure ai urât şi disprefuit, iar dovada stă acum rece la picioarele noastre. În Marele Maestru, Artele Marţiale Moderne au pierdut un excepţional talent, un om înzestrat cu o experienţă de luptă cum nimeni nu mai are pe planeta noastră!

Arbitrul de luptă face un gest de lehamite cu mâna şi adaugă:

—Îţi cunoşti pedeapsa!

* * *

—Roi! comandă arbitrul de margine, şi mă înclin să salut cele patru videoplasme aidoma mie. Patru chipuri identice mă privesc, ca şi cum m-aş afla în faţa unei oglinzi multiple. Stăm aşezaţi pe marginea unui cerc imaginar cu raza de zece metri şi încă nu s-ar putea spune că mă voi lupta eu singur contra celorlalţi. Poate că va fi o luptă colectivă, toţi împotriva tuturor. Poate că videoplasmele, copiate celulă cu celulă după alcătuirea mea, vor refuza să combată şi vor striga la unison: „Maitta (mă predau)!" Le-aş convinge, dacă aş şti că ele sunt copii, iar eu originalul. Sau poate că nu e aşa. Mă uit în ochii lor. Nu văd decât propria mea faţă împietrită şi le citesc în

priviri dorinţa de a învinge, de a fi Maestru, pentru care am sacrificat totul până acum, chiar şi pe EA.

„La ce bun?" mă întreb, şi simt în sfârşit ceea ce a vrut să spună prima mea videoplasmă de astăzi. Orice trebuie să aibă un sens. „Dacă prin absurd — îmi spun — voi scăpa din această înfruntare, o voi căuta!" Infima undă de speranţă mă umple la fel cum lava inundă coşul unui vulcan.

Şi totuşi nu pot să strivesc ecoul unui ultim gând: „Şi dacă originalul nu se află printre noi?..."

—Hajime!

DRAGOSTE LA CĂPUŞE

Dănuţ Ungureanu

Habar n-aveţi ce-i aia o „căpuşă". Nici nu mă mir. La vremea când *Ixodes* s-a prăpădit ca specie, cei mai mulţi dintre bătrânii voştri nu apăruseră încă pe lumea asta. S-a dus pe copcă fără ca cineva să bage de seamă, urmând figuri ilustre, mai cocoloşite şi mai jelite: condorul, elefantul african, tigrul, lebăda. Aproape tot ce avusese Pământul mai puternic şi mai frumos. Aproape tot ce avusese Pământul mai pământesc. S-ar zice că moartea îi face pe toţi egali.

De-abia fusesem zvârlit la punctul medical al flotei a şasea, când a picat beleaua cu shidizu. Pândiseră dincolo de sistemul solar şi-apoi dăduseră buzna. Eram convins că-mi voi petrece tot restul zilelor adunând bucăţele ale bravilor noştri piloţi, dar ştiam încă prea puţine despre încăierările în spaţiu. Am împărţit aspirine în stânga şi-n dreapta, tratând insomnii şi uşoare dureri de cap, consecinţe obişnuite ale veghei de noapte. Asta pentru cei rămaşi întregi. Ceilalţi nu se mai puteau plânge de nimic. Nu existau răniţi.

Shidizu fuseseră respinşi dincolo de sateliţii lui Jupiter, comiţând în colonii atrocităţi de neimaginat. De acolo, în vreme ce-şi trăgeau sufletul, îşi trimiseră spionii. Aşa apărură „căpuşele". *Ixodes* renăscu, forţând bariera uitării.

Ştim încă foarte puţine despre o „căpuşă". În general străbate spaţiul sub forma unui norişor de plasmă organizată pe câteva nivele. Există o memorie mimetică, cea care permite „căpuşei" să devină în liniile inamice un element concret, cu aparenţă inofensivă, cel mai banal cu putinţă. Un nasture, o acadea, o roată de rezervă. Există, de asemenea, o memorie de înmagazinare, cea mai periculoasă, aceea în care „căpuşa" acumulează informaţia, rezultatul misiunii sale de spionaj, „sângele" victimei pentru care a fost concepută. Un minister, o uzină de armament, vreun grangure cu rol de decizie în mersul războiului. Odată misiunea îndeplinită, norişorul de plasmă o şterge către casă, cu date cu tot.

Shidizu fuseseră adevăraţi artizani. Totul se petrecea în anonimat, folosind energia mediului înconjurător. E absurd să suspectezi câţiva bolovani aruncaţi la marginea drumului, frunze uscate, ori un nor stingher şi leneş. Informaţiile transmise de primele „căpuşe" au declanşat o adevărată reacţie în lanţ. În următoarele luni, pe Pământ foşgăiau mii şi mii de obiecte false, cu atât mai greu de depistat cu cât ele îşi

îndeplineau cuminţi menirea aparentă. O „căpuşă" travestită în peniţă scârţâia sârguincioasă pe hârtie, la capătul unui stilou. O alta, care luase forma unui automobil, torcea mulţumită, cu plinul făcut. În momentul în care flota avea să se molipsească ea însăşi, războiul urma să se încheie. Erau zile de groază şi aşteptare.

Am lăsat intenţionat la urmă sistemul de autodistrugere. Puţine „căpuşe" s-au lăsat „prinse de vii". Mă pot lăuda acum că i-am avut pe masa de operaţie pe mai toţi nebunii de legat ai echipelor de neutralizare a „căpuşelor". Stanis Rakelian, Wanda Gumilastic, Frederic III. Ăştia dintre cei mai bătrâni. Şi pe urmă tinerii „depanatori": Palomar, De Lasoul, Julio Septembrie, W.D. 104. Ba chiar şi pe legendarul Costas Telephonikis, căruia am avut onoarea, în urma unei bubuituri de neuitat, să-i aplic o duzină de copci într-un loc sensibil şi important pentru un bărbat ca el. Nu mai ştiu cine-a zis odată că un „depanator" pur-sânge se fereşte de explozia „căpuşei" închizând ochii şi vârându-şi degetele în urechi. Dar, de exemplu, despre bătrânul Diaz eu unul n-am crezut vreodată că e un „depanator" adevărat, ci doar un ins extraordinar de norocos („sâcâitor de norocos" precizau unii dintre tovarăşii săi). Obişnuia să lucreze beat mort şi de fiecare dată ştabii evacuau complet zone întinse, aşteptând resemnaţi o explozie mai puternică decât precedenta.

De Lasoul era un blond de vreo douăzeci şi cinci de ani, un metru nouăzeci şi doi, o sută de kilograme. Închipuiţi-vă! Se dădea mare familist. De câte ori o afişa pe nevastă-sa în public, personalul masculin al „depanării" îi dădea dreptate. Se procopsiseră cu doi ţânci. N-am înţeles decât foarte târziu cum puteau cei trei să-l urmărească liniştiţi pe De Lasoul plecând zilnic la întâlnirea cu moartea. Încă n-am să vă vând pontul.

Riff Kovalski, zis Albinosul, se născuse într-un hangar. De aceea sunt obligat să presupun că avusese totuşi o mamă. La doisprezece ani îl internaseră într-un centru de supraveghere a minorilor, pentru câteva fraude înlesnite de un prieten computer. La şaptesprezece ani comisese deja prima sa crimă cu premeditare. La nouăsprezece se înrolase în cele dintâi grupuri de represiune ale coloniilor saturniene, acele faimoase, odinioară, „fălci de lup". Şase luni mai târziu, un căpitan înspăimântat de zelul tânărului Kovalski, trăsese sforile, reuşind să se descotorosească de el. În seara aceleiaşi zile, căpitanul încercase, dintr-o regretabilă neatenţie, să-şi aprindă trabucul de la o grenadă cu fosfor.

La douăzeci şi doi de ani, trecut prin ultima foamete, cu creştetul plin de cucuie, Riff îl întâlnea pe De Lasoul la punctul de recrutare

al serviciului „depanări". Făceau împreună o echipă, să-i zicem... interesantă. Albinosul era negru ca un tăciune.

Am niște prieteni reporteri. Pot urmări din fotoliu înregistrarea celei de-a patruzecea misiuni De Lasoul — Kovalski. Era la Ministerul de Război, acum doisprezece ani, într-o seară plăcută de toamnă. Omul care a realizat emisiunea a făcut, mai târziu, avere.

De Lasoul ajunsese la locul incidentului cu cincisprezece minute în urma negriciosului, din pricină că cel mai mic dintre puști făcuse febră, iar medicul cartierului nu se grăbise prea tare. Pe viitor însă avea să se grăbească. Clădirea Ministerului de Război părea un muşuroi cuprins de panică. Blondul nu fu oprit la nici una din cele şase ecluze. Îl ştiau prea bine. La etajul al treilea trebui să-şi croiască drum cu coatele, prin mijlocul unei companii de recruți galbeni la față, care blocau culoarul, gata să se încaiere între ei la primul semn. Apoi îl zări pe Kovalski.

În jurul mesei ovale din sala de consiliu, opt generali şi câțiva civili împietriseră cu privirile goale şi răsuflarea grea. De Lasoul se întrebă câți fuseseră într-adevăr cărunți înainte de ivirea alarmei. Din pragul uşii blocate în poziția „deschis", Albinosul îi urmărea amuzat, fluturând o pereche de mănuşi albe, de ață. Păreau înspăimântați la gândul că sunt obligați să respire. În vreme ce De Lasoul se apropia încet, Riff îi arunca o singură privire neglijentă, peste umăr.

Înregistrarea curge. Lămpile strălucesc orbitor pe plafon, cu excepția uneia care pâlpâie la intervale neregulate. Toate obiectele din încăpere par noi, mocheta freamătă ca o pajiște. Într-un colț al încăperii, un Budha de porțelan zâmbeşte relaxat, cu mâinile încrucişate în poală. O muscă explorează prudentă obrazul divin.

Revăd mâna transpirată a unuia dintre generali, termurând câteva clipe pe luciul mesei. Privirea îmi fuge către ceva care se află în colțul din stânga al imaginii. Acolo aerul tremură ca în arşița verii, se vălurcşte fără a-şi pierde transparența, în interiorul unui cub imaginar, cu muchia de cincisprezece centimetri. Între mine şi oamenii aceia există acum o singură deosebire: ne aflăm de părți diferite ale ecranului de proiecție. Uneori însă, asta nu mai are nici un fel de importanță.

—Toată lumea în cur, pe podea! murmură De Lasoul, privindu-l țintă pe Kovalski, dar adresându-se, evident, celorlalți.

Cei treizeci de recruți în frunte cu locotenentul lor, făcură dovada unei instruiri ireproşabile, executând ordinul la iuțeală. Pentru ei, blondul era acum trimisul lui Dumnezeu pe pământ. Generalii se co-

diră până ce Albinosul îi stimulă, trecându-şi semnificativ arătătorul peste beregată. De Lasoul vorbi din nou, abia mişcându-şi buzele:

—Nimeni nu se mişcă fără să-i spun eu. Nimeni nu ciripeşte. Nimeni nu-şi suflă nasul. Mai bine aţi trage un pui de somn.

Aveau destul pe cap şi aglomeraţia era mai degrabă menită să-i sâcâie. Însă la spectacolul ăsta nimeni nu putea părăsi sala înainte de căderea cortinei. Porniră sfatul aşezaţi pe vine, lângă unul dintre pereţii culoarului, în apropierea ecluzei.

—Frige! mârâi Kovalski.

Blondul dădu din cap.

—Nu-i prima „căpuşă" bolnavă. Au scăpat-o din mână când voiau s-o retragă. Nu-mi dau seama cât e de instabilă. Poate să ne reguleze dintr-o clipă într-alta.

—Moşule, zise Riff, eu mai am treburi de rezolvat pe lume. Tot aerul din cocina asta e măsluit?

De Lasoul se gândi câteva clipe. Îi trecu în revistă pe toţi cei aflaţi pe culoar şi în încăperea consiului de război. Treizeci de priviri îl sorbeau umede.

—Ştii cum văd eu trebuşoara? Noi am ginit multe „căpuşe". Ce vrei şi ce nu vrei. Bucăţi de conductă, creioane, plăci de pardoseală, mănuşi. Ba şi aia, ţi-aminteşti? Ochiul de sticlă al senatorului. Şi ăla habar n-a avut până ce nu i l-am demontat. *Dar niciodată n-am dat peste o „căpuşă" care să fie o parte a aerului din încăpere!* Şi nu-mi amintesc ca altcineva s-o fi făcut.

Kovalski încuviinţă în tăcere.

—Nici shidizu nu cred să mai fi făcut asta până acum, continuă Blondul. E o experienţă. Şi încă una nu destul de bine pregătită.

Albinosul îşi scărpină creştetul plin de cucuie.

—Îţi dai seama câtă lume a respirat „aerul" ăsta? Câţi sunt contaminaţi? Ar trebui depistaţi, blondule, şi curăţaţi. Şi noi cu ei.

—Şi noi cu ei, fu de acord De Lasoul. Imposibil şi degeaba. Instalaţia de aer condiţionat varsă tot afară din clădire. La ora asta oraşul e infestat, dacă nu cumva „otrava" s-a diluat în atmosferă. Dar nu cred să se fi întâmplat aşa ceva. Shidizu a avut tot interesul ca „aerul" ăsta, „căpuşa", să rămână aici, în încăpere. Aici au pus-o, de aici trebuia s-o taie, dacă nu s-ar fi „îmbolnăvit". Altfel nu văd la ce le-ar fi folosit. O „căpuşă" nu e dresată să contamineze. Când s-o întâmpla şi asta, Dumnezeu cu mila! Ei le învaţă deocamdată să contamineze.

—Şi? făcu negrul, ameninţând cu degetul un general care încerca să se aşeze mai comod pe mochetă.

—Generale, zise, orice curent de aer pe care-l provocați poate să vă coste mai mult decât un guturai.

—Habar n-am, mărturisi De Lasoul în șoaptă. „Căpușa" e beteagă. Trebuie s-o păstrăm aici cu orice preț, cu toată informația pe care a stocat-o între timp. De câtă vreme? Zile? Săptămâni? Luni? Isuse, toate ponturile bombănite de ăștia în jurul mesei... Nimic nu trebuie să părăsească încăperea.

—Mă stric de râs, spuse Kovalski și chiar zâmbi. Toți masculii care-au plecat aveau plămânii plini cu „aer" din ăsta. Cu informație. Cu „aer top secret". L-au dus în ecluză. De acolo l-au luat alții. L-au inspirat și l-au dus afară. Și-a luat zborul spre shidizu. Nu-i obligatoriu ca blestemata de „căpușă" să plece toată odată. Poate a strâns informația în mai multe tranșe. Poate-o trimite în porții...Ei?... Care-i șpilu'?

—Asta nu schimbă lucrurile. Am găsit-o. Nimic nu mai pleacă. Iar pentru ce a primit acum, shidizu o să ne trimită un cec gras. Pornește mașinăria de idei!

Că dintr-o clipă într-alta, o toană de-a „căpușei" paradite ar fi putut să-i transforme în ceva asemănător marmeladei, nici nu le mai trecea prin cap. Blondul era tare la teorie. Le vedea din prima și nimeni nu-și mai amintea să-l fi prins cu șopârle. Când venea vremea soluțiilor practice, Riff Kovalski vâra mâna în buzunar și scotea duzina.

—Pot să aduc o drăcie, zise el, care să frece componentele „aerului" în așa hal că n-o să mai stoca nici informația din mintea unei râme. Armata are chimicale până și în pereți.

—Și noi? râse De Lasoul. Și amărâții ăștia? Își țin respirația?

—Acvalanguri, căscă Albinosul. Mare șmecherie să ne vâre vreo patruzeci pe sub ușa ecluzei!

—Nu ne mai permitem să folosim ușile pentru intrat-ieșit și geamurile ca să admirăm peisajul, chit că n-avem ferestre, zise blondul. Totul e de-a-ndoaselea. Ecluza asta dispare chiar în vreme ce eu îți vorbesc, amice. Consideră că în locul ei se află un zid de zece metri grosime.

—Îl văd, confirma negrul. Însă tot nu înțeleg de ce nu-ți plac acvalangurile. Ar ieși un bal pe cinste!

Între timp, dar asta nu se mai vedea pe ecran, afară se petreceau lucruri notabile. Telefoanele celor șaisprezece etaje ale Ministerului de Război zbârnâiseră vreme de vreo jumătate de ceas. Zona împrejmuitoare fusese rasă de echipaje înveșmântate în costume de protecție șic, pe o rază de două sute de metri. Toate căile de acces către clădire

fuseseră baricadate. La verticala locului veniră mârâind două dintre crucişătoarele disponibile ale flotei. De la o altitudine de doisprezece kilometri, unul dintre ele încerca să întindă deasupra *buboiului* o plasă energetică în eficacitatea căreia credeau prea puţini. Celălalt spera să intercepteze orice formaţiune plasmatică ce ar fi încercat să părăsească atmosfera. Era ca şi cum ar fi vânat un ţânţar cu arcul, însă ce altceva puteau face?

Din două în două minute, o duzină de gigafoane mărturiseau că orice membru al echipajului care ar fi intenţionat să părăsească imobilul avea să fie împuşcat din cel puţin opt sute de locuri. Pentru cei dinăuntru, neobişnuiţi, desigur, cu o astfel de postură, viitorul căpăta nuanţe din ce în ce mai palide.

Kovalski se explică în mai puţin de patruzeci de secunde. Apoi trecură la treabă.

—Domnule, spuse locotenentul din mijlocul recruţilor săi, trebuie neapărat să merg într-un loc.

—Mergi, puiule, îl binecuvântă Albinosul, continuând să dea instrucţiuni cu buzele lipite de micul emiţător ataşat la gât. Buda e în partea aia, mai adăugă, indicând camera în care grupul de ştabi mătura mocheta cu fundurile. Ce-i sub noi?

—Barul, i se răspunse.

—De vreme ce e cam mizerie pe-aici, bodogăni el, ar trebui să dereticăm. Ne trebuie un aspirator pe măsură. Vremea măturii a trecut.

Ecluza era, de fapt, un holişor mărginit de porţi etanşe, prin care generalii trecuseră demni, cu ideile lor geniale cu tot, spre sala de consiliu. Se înţelege astfel că aerul dintre porţile etanşe era încontinuu tratat. El devenea atât de steril încât, practic, nu mai avea nici un haz să-l respiri. Ei bine, shidizu intuise punctul slab al afacerii. Sau dăduse, pur şi simplu, un tun, o lovitură măiastră. Aerul ecluzei fusese permanent curăţat, dar niciodată înlocuit rapid şi în totalitate! Şi asta pentru simplul motiv că o asemenea şmecherie tehnică nu fusese luată în calcul.

De Lasoul rânji. Albinosul scornea mereu soluţii de pomină. Ele cochetau cu geniul, în primul rând printr-o simplitate dezarmantă, în al doilea rând prin spectaculos şi în al treilea, dar nu în ultimul rând, prin grăuntele de umor, nelipsit nici măcar în cazurile încheiate cu doi — trei morţi. Umorul devenea atunci negru.

—Păi, să-i dăm drumu'! zise Kovalski.

Blondul îşi făcu o cruce mare, spre spaima tuturor celor de faţă. Nu mai putea fi vorba despre evitarea unei explozii. Dacă voiau să depăşească impasul trebuiau să se mişte. Porniră să pălăvrăgească

între dânşii, plimbându-şi pe sub nas micile emiţătoare, mimând fără să se ia în seamă unul pe celălalt, că sunt complet relaxaţi. Toţi cei două mii de oameni prinşi între zidurile Ministerului de Război trudeau acum pentru ei.

—Aduceţi „maţul"! porunci Kovalski.

Jos, în bar, tehnicii, aleşi pe sprânceană, se agitară.

—Mai pe centru, moacelor! zise De Lasoul.

„Maţul", o conductă elastică, armată, cu un diametru de o sută cincisprezece centimetri, fu fixat pe plafonul barului de la etajul doi, sub tălpile prizonierilor din sala de consiliu. Lângă îngăduitorul zeu de porţelan, podeaua prinse să tremure uşor. De Lasoul alunecă verificând picioarele mesei ovale şi câteva obiecte de mobilier masive. Totul era prins trainic în buloane de oţel. Nu existau ferestre. Condiţionarea aerului fusese blocată.

—Pe cai! comandă el.

Kovalski chicoti. Un aparat de tăiere, agăţat la buza rotundă a „maţului", decupă răbdător în podea un orificiu circular de un metru. Gaura se căscă în tăcere, prin destabilizarea moleculară, centimetru după centimetru, chiar sub chipiul generalului Thompson, care îl abandonase apatic. Apoi, chipiu şi mochetă alunecară cu un fâşâit, lăsând locul unui puţ întunecat şi deloc promiţător.

—Aşa, făcu Blondul. Toată gaşca lângă pereţi!

Îi dădură ascultare, ferindu-se ca dracu' de zona în care cubul imaginar ce dezvăluise prezenţa „căpuşei", continua să pulseze ca o inimă. Riff se văzu nevoit să-i stimuleze cu câţiva ghionţi.

—O.K., neamule? întrebă.

—O.K., confirmă De Lasoul. Trimiteţi ţoalele!

„Căpuşa" continua să-i ignore. Îi simţeau vecinătatea cu ceva special, căruia, dacă ţineţi morţiş, îi puteţi spune „fier".

Prin gura „maţului" ţâşni un balot măricel. Apoi încă unul şi încă unul. Răsunară câteva ţipete uşoare.

—Daţi-i bătaie! scuipă Kovalski în microfonul emiţătorului.

În mai puţin de trei minute, fiecare dintre cei aflaţi în încăpere, de la recrut până la general, pipăia un pachet de dimensiuni rezonabile, înfofolit în polietilenă. Le trimiseseră prin şocuri pneumatice rapide, ceea ce provocase sâcâitoare păcănituri în urechile tuturor şi destule bombăneli cu nuanţe picante.

—Ce dracu' moşmondiţi atât? ţipă Blondul. Puneţi-le pe voi!

Şi-atunci descoperiră uimiţi ce se afla înăuntru. Erau scafandre de intervenţie pentru staţiile orbitale, moi şi uşoare ca fulgul, absolut sigure. Cincizeci de scafandre pe care cei mai mulţi le văzuseră numai

prin chipurile propagandei. Ofiţerii se clătinară în pragul isteriei ce le da târcoale.

—Ascultă comanda la mine! mârâi De Lasoul. Se vor petrece prin preajmă întâmplări afurisite. Care vrei să le urmăreşti din exteriorul scafandrului, n-ai decât. Eu unul am alte intenţii.

Kovalski îl aprobă din spatele vizorului. Echiparea şi trecerea pe regim autonom îi luaseră mai puţin de treizeci de secunde.

Fu o viermuială înfiorătoare. Generalul Lavian îşi vârî mâinile în cracii combinezonului. Generalul Thompson îşi zdreli nasul în fermoarul generalului Teh Dong. Locotenentul recruţilor îndesă cu palma casca amiralului flotei a patra. Pentru că misiunea se transmitea în audio, mii de oameni ascultară hohotele şi sughiţurile cuplului De Lasoul — Kovalski, pe care râsul îi împinsese la marginea demenţei.

—Stop! ordonă Albinosul. Revista de front!

Trase un fermoar acolo, fixă garniturile dincolo. Făcuseră mai puţine greşeli decât ar fi fost de aşteptat. Frica e un bun învăţător — asta e de când lumea!

—Acum staţi liniştiţi, adăugă De Lasoul.

Apoi îi făcu Albinosului cu ochiul şi-şi controlă cu atenţie mănuşile de protecţie... Aleseră colţul din dreapta uşii.

—Trebuia să luăm ceva pentru crampe, opină Kovalski. Când lucrez în tensiune maximă am neplăceri stomacale!

De Lasoul nu-i răspunse. Se chinuia să strângă la piept piciorul unui scrin solid, bine ancorat în podea. Riff se agăţă şi el de membrele inferioare ale colegului său de echipă!

—Daţi-i drumu`! răcni în emiţător.

Undeva, în adâncul clădirii, la capătul celălalt al „maţului", în burta unei cisterne de şaizeci de metri cubi, bubui o bombă cu implozie. Percepură totul cu un murmur grav, însoţit de clinchetul obiectelor uşoare. O jumătate de secundă mai târziu se aflau în iad.

Dintr-o dată, uraganul stârnit mătură scaunele, smulse acuarelele atârnate pe pereţi, sparse plafonierele, cufundând încăperea în roşul luminilor de avarie. Un nor dens de praf, cioburi, hârtii şi scame se învârteji, mugind în gura flămândă a „maţului" şi dispăru înghiţit în mai puţin de o clipă. Apoi urmară „obiectele" grele.

—Ihii! ţipă fericit Kovalski.

De Lasoul îl aprobă mulţumit, cramponându-se de scrin.

Generalul Thompson zbură demn în fruntea escadrilei, cu braţele şi picioarele larg desfăcute, generalul Lavian fu supt ca un crenvurşt. Generalul Teh Dong se opri temporar cu creştetul în tăblia mesei. Casca trecu testul cu succes.

Cei treizeci de recruți defilară cu viteza unui tren expres, unul după altul, îndeaproape de locotenentul lor. „Maţul" îi primi pe toți cu generozitate. La urmă de tot, generalissimul Edgar K. Maetzig, președintele consiliului, trecu rostogolindu-și cele o sută treizeci de kilograme, ținând în brațe un scaun.

La capătul a cinci secunde de furtună, camera și holul de acces rămăseseră pustii, dezolant de neînsuflețite, de parcă un maniac al curățeniilor exemplare s-ar fi înfuriat acolo. În ultima secundă, De Lasoul baleiase peisajul, înregistrând fiecare amănunt și, satisfăcut, eliberase picioarele scrinului. Fusese un zbor scurt, în trei, el, Kovalski și micul Budha de porțelan, intact, rămas să contemple efemeritatea lumii. Gura de acces, „maţul", cisterna. Peste toate, clănțănitul sec al unei vane cu temporizare, care închise definitiv drumul înapoia lor.

Înainte de a opri aparatul, mai privesc de obicei câteva clipe cele înregistrate de camera operatorului, fixată solid în consolă. Pe operator mi-l pot doar imagina așteptând resemnat în întunericul cisternei, în viermuiala de mâini și picioare, în talmeș-balmeșul de obiecte, picioare de scaun și funduri protejate în scafandre. Iar aici, în încăperea consiliului, roșul și curățenia exemplară realizată dintr-o toană de-a lui Riff Kovalski, zis Albinosul.

Când i-au scos, trei ore mai târziu, tremurau pe picioare, dar erau mai bogați cu o luptă. Au fost periați și investigați până ce deveniseră aproape transparenți. Și după toate astea, i-au dus cu dubele la laborator, noul lor domiciliu pentru câteva săptămâni. Dubele au fost arse. Generalii aveau ce povesti nepoților. Recruții ajunseseră veterani. De Lasoul dădu fuga să vadă dacă nu cumva corpolentul Maetzig rămăsese înfundat pe traseu. Nu rămăsese.

Tehnicii sigilară cisterna și o încapsulară, urmând s-o deschidă de îndată ce condițiile de securitate le-ar fi permis. Nu se afla mai nimic înăuntru. Doar aer la o presiune de câteva atmosfere și un cub imaginar, cu muchia de cincisprezece centimetri, pulsând în continuare, acum pentru ochii nimănui.

—Mă întreb, rosti gânditor De Lasoul, dacă nu ne-a scăpat totuși ceva. Am așa, o senzație...

—Nu, îi râse în nas Albinosul. Mie nu-mi scapă niciodată nimic.

Trase grijuliu mănușa scafandrului. O muscă, aceeași care inspectase obrazul zeului de porțelan, încerca amețită s-o șteargă. Negriciosul o înhăță și o trimise la laborator.

Cele relatate nu constituie nici pe departe apogeul activității cuplului De Lasoul — Kovalski. Am fost în culisele multor misiuni încredințate acestor doi năzdrăvani. Chiar dezamorsarea ochiului de

sticlă al senatorului, de care amintea De Lasoul, a fost subiectul unei anchete prelungite, amenințând să se transforme într-un proces şi să degenereze într-un scandal. Nu, nu asta era cea mai frumoasă poveste pe care aş fi putut s-o aleg, dar e singura de la care am căpătat o înregistrare video, singura „live" cum s-ar zice. E încă un exemplu despre ce va să zică importanța mass-media.

De fapt, aş fi vrut să vă povestesc altceva... Ecranul s-a cufundat în întuneric şi dacă mai pâlpâie ceva, amintind strălucirea zilelor de glorie, lustrul aurit al eroilor (căci cum altfel i-aş putea numi pe oamenii aceia nepăsători?), aceasta se întâmplă doar îndărătul pleoapelor mele. Să lăsăm frumosul să zacă acolo, fum înghețat.

Aş fi vrut să vă povestesc despre nevasta blondului.

Ascultați, nu sunt sentimental. Rareori rămân cu ochii pironiți pe luna plină, iar stelele, pentru mine, sunt corpuri cereşti, cu strălucire proprie. Ultima oară când am ținut de mână o puicuță a fost când i-am luat pulsul Wandei Gumilastic, după o bubuitură pe cinste ce amenința să-i schimbe sexul pe gratis.

Despre femeia Blondului am cunoştință din trei secvențe distincte. Aşa am să vi le şi înfățişez, fiindcă mă simt oarecum dator să lămuresc subiectul. Şi cu-asta basta!

Prima oară am întâlnit-o pe culoarul Statului major al flotei a şasea, într-o dimineață cenuşie şi răcoroasă de război. Era patru, patru şi jumătate. Am dat la o parte un tom gros în compania căruia îmi petrecusem garda şi m-am târât pe coridor, în căutarea automatului de cafea. Nu era nici dracu' prin preajmă. Am avut senzația că pâslarii mei stârnesc ecouri prin unghere. Pentru divertisment, bănuiesc, băieții de la propagandă tapetaseră peretele din stânga cu afişe psihedelice gen „Shidizu nu e mai inteligent decât tine!" Ori „Soarele e prima stea spre care s-au deschis ochii omeneşti. El e al tău!" Şi aşa mai departe. Nu mişca nimic. Nu se întâmpla nimic. „Depanatorii" de serviciu verificau o sesizare înregistrată cu câteva ore înainte.

Am urmat curbura culoarului şi-am văzut-o. Şedea ghemuită, cu spatele sprijinit de perete, privind la un metru în față. Brațele îi înlănțuiau genunchii adunați sub bărbie. Abia când am ajuns în dreptul ei ridică ochii spre mine.

—Hei! am şoptit, naiba ştie de ce, poate din pricina orei mici.

Părul, atât de lung şi de întunecat, sugera aberația că trupul se află într-o scobitură a peretelui de răşină TERMOTAN. Purta jeanşi, un tricou fără mâneci şi era desculță. Nu-mi pot imagina cum pătrunsese în bază.

—Hei, zise.

Ochii verzi pâlpâiră o clipă, aprinzându-se. Mi-am ferit privirea şi m-am aranjat în aşa fel încât s-o urmăresc oarecum distant dintr-o parte.

—Hei! am repetat stupid.

Buzele se îndepărtară uşor una de cealaltă. O fantomă de respiraţie călduţă veni spre mine, mângâindu-mi lobul urechii.

Apoi se ridică în picioare. Părul foşni, tresărind de mai multe ori, înainte de a îngheţa, ca un torent de smoală în mijlocul lui ianuarie. Am simţit arsura irisului verde pe faţă. M-am răsucit involuntar.

De Lasoul era la doi metri în spatele meu. O privea şi el.

Am simţit că dacă mai stau cinci secunde pe linia imaginară care unea pupilele lor am să iau foc, precum un sul de hârtie şi am să mă prefac în scrum. Parcă nici aer nu mai era destul pentru trei.

Am luat-o uşurel înapoi. De Lasoul mă văzu abia atunci când ajunsesem în dreptul lui.

—A fost o „căpuşă" ca la carte, Doc, zise cu glasul spart. Ţi-l aduc pe Julio. Sper că au reuşit să-i adune toate cele două sute de bucăţi, ca să le coşi!

Pe urmă alunecă în lungul coridorului, spre vestiare. Ea se lipi din mers de braţul lui, aspirată, şi braţul Blondului dispăru în smoala foşnitoare ca amputat. S-au dus dracului, odată cu noaptea.

A doua secvenţă se petrece pe pajiştea din faţa unui bungalow închiriat cu ziua de Kovalski, pentru el şi una dintre pipiţele lui drogate, pe care, până la urmă, după overdoză, a dibuit-o la morgă. Eu eram în trecere. Am profitat ca să-l întreb pe blond cum o duce cu sănătatea. Desigur că pentru asta am fost trimis la plimbare.

Rheis şedea pe marginea havuzului, bălăcindu-şi picioarele în apa care se fărâmiţa în milioane de mărgele sclipitoare. Se tunsese scurt. Când a râs parcă a zbârnâit ceva în aer. Parcă s-a schimbat proporţia de azot, oxigen şi carbon. Parcă a trecut o săgeată de sticlă.

—Vino să te scalzi, Doc, gunguri.

M-am dus. Sigur că n-aş fi sărit în bazin îmbrăcat, dacă mi-ar fi cerut-o, însă cred că mi-ar fi venit al dracului de greu. Nu fiţi curioşi. Nu era o frumuseţe tulburătoare. Cred că avea pe necuratul în dânsa.

—O să te întreb, cântă ea, lăsând apa să i se prelingă printre degete, o să te întreb, da' să nu râzi, ce vă ţine pe voi toţi la un loc?

—Pe care toţi? am zis, aşezându-mă lângă ea.

De Lasoul prepara băuturi şi îşi fugărea puştii cu chiote înfricoşătoare. Atunci veni Albinosul, fără să-l auzim. Zâmbea cu toată

fața, cum numai el o făcea. Brațul, ca un șarpe negru, cuprinse umerii femeii. Erau gesturi mai firești decât respirația. Și cu toate astea... Și cu toate astea am văzut-o pe Rheis chircindu-se deodată, tremurând, mai mică, mai urâtă. Poate mi s-a părut din nou, dar în clipa aia săgeata de sticlă s-a frânt... (Nu mi-au plăcut niciodată indivizii bronzați excesiv încă din naștere!)

Am plecat puțin după aceea. Nu apucasem să răspund întrebării și, curios, aveam senzația că nici nu fusese pusă vreo întrebare.

Așa, tam-nesam, la câtva timp m-am întors. Naiba știe de ce ! Sau poate că tocmai atunci începusem să aud cum cădeau bucățelele sparte din săgeata de sticlă... Cădeau pe undeva, clinc, clinc, de le-am taxat pe loc drept aiureli — ca pe niște picături murdare din streașină și care se pierdeau în țucalul cu vise așezat sub fereastră.

I-am văzut de departe. Venise și De Lasoul. Era la fel de blond. Pesemne că-și gonise plozii la învățătură, ori, mult mai probabil, îi zăvorâse în casă. Mirosise el cum stătea treaba... Nici pe plici, nici pe chirpici! Cu Riff Kovalski pe cap... Mai bine s-ar fi dus să-și scoată măselele la primul măcelar.

Ajunsesem la vreo douăzeci și ceva de pași distanță. Nu m-a luat nimeni în seamă. Parc-aș fi fost o bulă de aer, un invizibil rătăcit, un *ăla* pe care dacă-l calci în picioare pute urât sau ia, acolo, un țâșt-bâșt incolor, inodor și insipid.

Rheis se proțăpise între cei doi bărbați, plină de draci, ca o pișăcioasă fudulă cu coada pe sus — zbârlită, la o adică. Îl înfrunta pe negricios de parcă fusese îndopată în ultimii zece ani numai cu dispreț și ură, iar acum tot iadul ăsta i se revărsa buluc din întreaga ființă, mai ales din ochii care-i ieșiseră din găvane, înroșiți de furie și care aruncau stoluri întregi de săgeți incandescente... M-am și mirat cum de încă nu trecuseră sfârâind prin hoitul lui Riff!

Aflase oare negriciosul care e buba? Ehei, nu purta el de pomană, pe trunchi, dovleacul ăla ars în cuptoarele strămoșești! O cunoscuse bine pe femeiușcă. Se abătuse strategic puțin mai într-o parte. Se uita la Rheis precum o cobră la o pitulice neajutorată ce se umfla în pene.

Cât despre De Lasoul... Sta mohorât, ca la înmormântare, în spatele păcătoasei, încovrigat, de parc-ar fi purtat pe umeri o povară uriașă, de-ai fi zis că-i gata, gata să-și frângă șira spinării. Privea drept în pământ. Ce văzuse acolo?

—Nu acum, Riff!... Nu acum. Mai acordă-i o șansă! scânci Blondul cu voce străină, tare străină.

Mie mi se făcuse părul cât o măciucă pe ceafă. Nu-l mai auzisem niciodată în halul ăsta. Îşi pierduse bărbăţia? Iar Albinosul parcă-şi vârâse vată în urechi. Nu-l învrednici nici măcar cu o singură privire. Cu javra avea ce-avea. N-o slăbea din ochi. Rheis nu se da înapoi nici cât o zgaibă. Îi râdea în nas, trufaşă, obraznică. Cu buzele roşii, cărnoase, uşor întredeschise, i se vedeau şirurile de fasole albă din gură.

—Nu acum, Riff, nu acum! repetă De Lasoul cu glas stins, lipsit de puteri.

—Cum ne-am înţeles, Blondule, cum ne-am înţeles noi demult, după ce v-aţi luat şi-aţi trântit plozii?

M-am dat mai aproape. Am ciulit urechile. Riff mergea acum legănându-se. S-a oprit cam la un metru în faţa damei.

—Ce te uiţi, mă, cioroiule, n-ai mai văzut femeie ca mine? Pune mâna şi ia-ţi dacă ai curaj!

—Ai vrea tu, putoare! bombăni Albinosu', numai că asta nu se poate. N-ai grijă, o s-o rezolvăm cât ai zice peşte!

—Pune mâna, vino când îţi spun! îl provocă mai departe Rheis, legănându-şi şoldurile.

Atunci blondul interveni din nou:

—Rheis, tu nu vorbi aşa! Tu nu... nu...

Doamne, nu mi s-a părut! Smiorcăia ca o babă violată. Riff rămăsese cu privirile fixate în direcţia lui.

—Blondule, stai cuminte! Îmi pare rău că trebuie să fii de faţă... Asta e! Poate-aşa o să te lecuieşti. Ori poate-ar fi mai bine să te cari?

—Riff, ce mai contează pentru tine încă o zi... O zi, ai înţeles?... Atât, numai o zi!

—Cum ne-am înţeles, Blondule, nu altfel. Noi doi am vorbit într-o noapte. Sunt ceva ani de-atunci. Până-n zori, ţi-aduci aminte? Ştiai că-ntr-o bună zi o să vină şi asta... Amândoi am ştiut. Şi-a rămas pentru când s-o mai putea, până când daraua o să fie mai mare decât ocaua, până când pericolul o să ne ameninţe pe toţi — nu numai pe tine şi pe mine. Acum suntem ca şi pe dric. Toată lumea. Trebuie s-o sfârşim... N-ai promis tu primul, Blondule?

Dinspre De Lasoul nu se mai auzea nici măcar foşnăitul întrerupt al respiraţiei. Tăcea, nemişcat. Parcă-l lovise cineva drept în creştet şi-l istovise pentru totdeauna.

Atunci Rheis căzu în genunchi, îşi înălţă braţele către cerul indiferent, se legănă încet într-o parte şi alta, se chirci turbată, scurmând cu degetele pământul şi iarba. Un strigăt animalic, sfâşietor, izbucni deodată din gâtlejul ei, aruncându-şi capul pe spate. Suflul i se pierdu

într-un vaier gâlgâitor. Semăna cu urletul cel mai din urmă scos de o lupoaică hăituită, asaltată de ogarii flămânzi şi furioşi.

Se ridică apoi în picioare. Tremura. Începu să ne înjure, porcos, fără şir, luându-ne în primire pe rând... Spurcata! . Ce vină avusesem eu? Nimerisem acolo ca musca sub coada calului!

—Dacă mă omoară, o să fii vinovat! icni, sfârşit, Rheis. Ţi-a fost teamă de dragostea noastră, n-ai crezut ea cu-adevărat... Laşule, laşule...

Saliva începuse să-i curgă pe bărbie.

—Taci! suspină De Lasoul.

—Plozii sunt ai mei... Eu i-am făcut, treaba mea. Aşa am avut chef... Crezi că tu m-ai ajutat să-i aduc pe lume? Cretinule! Cum poate să prăsească un butuc de lemn putred ca tine?...

—Fă-o să tacă, Riff! gemu Blondul cu glas răguşit, de parcă cineva îi sfâşiase vintrele. Pentru numele lui Dumnezeu, fă-o să tacă!... Morţii mă-si de căpuşă!

—A, păi e simplu ca bună-ziua! suflă negriciosul, liniştit, ca şi cum s-ar fi dus să se pişe în livadă.

A ridicat încet arma. Rheis îl privea cu ochii măriţi de spaimă. Tremura, ca bătută de vânt... Grijania ei de treabă! Cu cât se bâţâia mai tare, cu atât continua să se topească şi să curgă mai lent, ca o gelatină, de la creştet spre picioare; un ochi o luase ceva mai repejor la vale... S-au amestecat toate, păr, ţâţe, ţoale, de mi-a venit să vărs şi maţele din mine.

Iar Kovalski, Riff Kovalski... Dracul să-l ia de năuc! Precis că-i sărise ceva de pe fix! A scos tacticos de sub haină un sac de polietilenă. O fi vrut s-adune ce mai rămăsese şi să-l ducă la laborator. N-am apucat nici să clipim. Explozia a hăuit de m-a lăsat fără auz... Am mai văzut doar o minge de foc şi-am simţit cum m-am rostogolit cu zgaidanacele pe sus...

După aceea am aflat, după frigăreala de pe pajişte, după ce doctorii mă cususeră trei zile în şir, după ce am dansat cu o *cucoană neagră* un tangou nocturn... Pe Riff îl ghemuiseră într-un frigider, cu gând să mai aleagă câte ceva din el. De Lasoul, aiuritul ăla blond, dispăruse nu se ştie pe unde. Mai va speranţă să-l dibuiască cineva şi să-l aducă teafăr printre oameni.

La puţin timp după distracţia asta, shidizu s-au făcut de baftă o bătălie de pomină, pe lângă inelele lui Saturn — şi războiul s-a risipit ca un fum.

POSTFAŢĂ LA ANTOLOGIA SF NEMIRA '94

Norman Spinrad

Se spune adesea, şi în nici un caz doar în Statele Unite şi Marea Britanie, că literatura science-fiction este, în general, un gen literar predominant anglofon şi, în particular, unul american. Este foarte adevărat că traducerile lucrărilor americane deţin supremaţia în ceea ce priveşte publicarea sf-ului în foarte multe ţări — Franţa, Germania, Italia, Olanda, Spania, Brazilia etc. — în detrimentul autorilor autohtoni de sf, care scriu în limba ţării lor.

S-a mai spus, iar aceasta au declarat-o editorii europeni de science fiction, nu cei americani, că această situaţie se datorează valorii superioare a sf-ului american — şi că sf-ul european de succes este acela care imită cel mai bine produsele americane.

Până în 1989, acestea au fost valabile, în bună măsură, numai pentru Europa Occidentală. Prea puţin din ceea ce se scria în jumătatea estică a continentului era cunoscut în lumea anglofonă, cu excepţia unor lucrări din Rusia; în afară de scrierile fraţilor Strugaţki şi de alte câteva, toate păreau versiuni de mâna a doua a povestirilor americane din anii '40 şi '50.

Prezenta antologie a schimbat această optică în mod radical.

Poţi să deschizi cartea mai mult sau mai puţin la întâmplare, să citeşti câteva pagini şi să constaţi că science-fiction-ul românesc este *diferit*.

Diferit de sf-ul american. Diferit de sf-ul anglofon. Diferit de orice alt text science fiction pe care l-aţi citit până acum. Nu veţi găsi aici nici o urmă de asemănare cu sf-ul american!

Această lucrare este diferită la orice nivel, de la firul narativ suprarealist al povestirilor până la realismul magic intens al imagisticii şi la energia debordantă a prozei înseşi. Chiar tradusă fiind în limba engleză, poţi citi doar un paragraf din oricare povestire şi ai certitudinea că citeşti science-fiction *românesc*, şi nu altceva.

Sf-ul românesc modern nu a evoluat ca o direcţie colaterală a ficţiunii comerciale destinate adolescenţilor, aşa cum s-a întâmplat în Statele Unite. Literatura science-fiction românească are o istorie de

peste un secol, dar cu toate că a fost în mod evident izolată de influenţele sf-ului Occidental şi în special ale celui anglofon, se pare că nu a încetat *niciodată* să fie influenţată de literatura *mainstream* naţională. Din acest motiv — şi exemplul mi se pare foarte clar — ceea ce veţi citi aici este mai aproape de spiritul lui Eugen Ionesco decât de Heinlein sau E.E. Smith.

Călit la flacăra unui secol de istorie nu tocmai plăcută, izolat de restul lumii, dar nu şi de propria literatură naţională, science-fiction-ul românesc modern, spre deosebire de cel din multe alte ţări, vorbeşte din inima şi sufletul poporului român, cu o voce care este în acelaşi timp românească şi universală.

Neruşinat de suprarealiste, cinic de idealiste şi ideal de cinice, clocotind de umor pînă în chiar ritmul prozei, amare, pline de speranţă, disperat de îndrăzneţe, povestirile din această carte vorbesc în numele Românici cu vocea ei autentică, nu cu cea a unor versiuni de mâna a doua — şi, prin aceasta, vorbesc cu şi pentru noi toţi.

Selecţia textelor cuprinse în această antologie aparţine unui personaj bicefal: Romulus Bărbulescu & George Anania. După treizeci de ani de science-fiction, personajul în cauză (un autor celebru în România, câştigător al multor premii naţionale şi chiar al unui premiu EuroCon în 1990) a avut sarcina foarte plăcută nu de a scrie, ci de a *citi*...

Ovidiu Bufnilă

Reprezentant al noului val, s-a născut în 1957 şi a absolvit o facultate tehnică (nimeni nu ştie precis ce facultate, pentru că aproape toţi autorii noştri au absolvit câte o facultate tehnică). Bun stilist, extrem de prolific, O.B. este, prin personalitate şi scriitură, o apariţie exotică în universul SF-ului autohton şi totodată unul dintre puţinii autori români de short-short-stories în maniera lui Fredric Brown. Primul său roman, JAZZONIA (1992), i-a adus premiul pentru roman al Convenţiei Naţionale în 1993.

Cotizo Draia

Născut în 1968, vrea să devină medic, şi de aceea este membru al unuia dintre cele mai cunoscute cenacluri SF din ţară — „Helion" din Timişoara. C.D. a publicat în diverse reviste şi almanahuri şi încearcă, prin scriitura sa modernă, să ofere o gură de oxigen pur organismului literaturii SF româneşti, deşi rămâne ancorat în sfera temelor consacrate.

Silviu Genescu

Născut la Timişoara în 1958, Silviu Genescu a participat cu pasiune la şedinţele cunoscutului cenaclu „H.G. Wells", încercând să redescopere maşina timpului. A debutat în 1972 cu o scurtă povestire apărută în revista „Paradox", după care a continuat să scrie şi să publice în mod constant, fiind răsplătit cu numeroase premii la convenţiile naţionale. În prezent este ziarist, iar în timpul liber se dedică muzicii electronice.

Mihail Grămescu

Născut în 1951 într-o familie cu tradiţie literară, a debutat foarte tânăr, devenind aproape peste noapte principalul reprezentant al generaţiei sale. În ţară are trei volume publicate: APORISTICON (1981), MOARA DE APĂ (1989), PHREERIA (1991) şi unul în pregătire, la Editura Nemira, şi a obţinut mai toate premiile posibile. Este unul dintre puţinii scriitori de gen membru al Uniunii Scriitorilor. Proza lui încărcată de lirism capătă deseori accente baroce. Preocupat de soarta omului în Univers, redescoperă vechi mituri cărora le conferă noi înţelesuri. Primii paşi pe calea confirmării internaţionale îi constituie premiile SocCon (Rusia, 1990) şi EuroCon (Franţa, 1991).

Răzvan Haritonovici

La fel ca mulţi dintre colegii săi din generaţia '80, R.H. a fost ani de-a rândul un fan pasionat înainte de a deveni un autor cunoscut în România. Deşi a scris relativ puţin, câteva dintre povestirile sale au fost premiate la consfătuirile naţionale. Din păcate, funcţia sa importantă la Ministerul Tineretului şi Sporturilor (înainte a fost, nu-i aşa, inginer) nu-i permite să dedice prea mult timp scrisului.

Dănuţ Ivănescu

Acest tânăr inginer (desigur) născut în 1964 este membru al cenaclului „Jules Verne" (ulterior „Quo Vadis") din cetatea petrolului, Ploieşti. A publicat o duzină de povestiri în mai multe reviste, iar în anul de graţie 1992 a reuşit să câştige vreo şase(!) premii. Se pare că utopia este domeniul său preferat, fiindcă îşi imaginează că ar putea trăi din scris...

Cristian Lăzărescu

La fel ca mulţi dintre colegii săi de generaţie a fost obligat să studieze întâi fizica — o carieră sigură în România înainte de 1989 —, apoi, din 1990, a devenit student la Academia de Teatru şi Film, secţia regie film. Textele publicate cu oarece parcimonie, rubricile de cronică de film, mai ales de film SF, ca şi scurt metrajele realizate până azi ne creionează portretul unui Spielberg autohton (poate pentru faptul că şi el are barbă).

Lucian Merişca

Unul dintre puţinii autori ai generaţiei '80 care infirmă tradiţia inginerească (a fost medic stomatolog), dar care o confirmă pe cea mass-media (acum lucrează la TV Iaşi). L.M. a scris şi a publicat multe povestiri în reviste şi antologii, iar primul său volum este în pregătire la editura Nemira. Unul dintre „sufletele" cenaclului „Quasar" din Iaşi, L.M. îşi colorează cu acelaşi deosebit umor apariţiile publice şi povestirile science-fiction.

Alexandru Mironov

Personalitate complexă, dinamică, cunoscut scriitor, jurnalist şi organizator al fandomului românesc, s-a născut în 1942 şi a ajuns în lumea literaturii SF prin poarta ştiinţei — a absolvit Facultatea de matematică. Este autorul a şase antologii ce au meritul de a fi prilejuit debutul celor mai importanţi autori români, în general cei ale căror prezentări le-aţi citit în aceste pagini. Emisiunile pe care le realizează la radio şi televiziune se bucură de o largă audienţă naţională. Din 1994 este ministrul tineretului şi sportului (în tinereţe a făcut parte din lotul naţional de scrimă). Invitat de onoare la numeroasele manifestări ale Eurocon-urilor, a sprijinit şi înnobilat truda celor împătimiţi întru imaginar şi fantastic.

Mircea Opriţă

Născut în 1925, M.O. este unul dintre scriitorii despre care s-au scris zeci de pagini, atât în critica literară de strictă specialitate cât şi în publicaţiile profesioniste ale genului SF, zonă în care a desfăşurat o impresionantă activitate. Este autorul a şase volume de proză, dar şi a două volume de critică şi eseistică prin care şi-a impus fina erudiţie: H.G. WELLS — UTOPIA MODERNĂ (1983) şi ANTICIPAŢIA ROMÂNEASCĂ (1994). A mai publicat cărţi din domeniul mainstream ca şi numeroase traduceri.

Radu Pavel Gheo

Un tânăr student din Timişoara, un viitor inginer care a debutat în „Jurnalul SF" şi a câştigat un premiu la concursul Nemira. Se pare că este de asemenea un viitor foarte bun scriitor.

Cristian Tudor Popescu

Iată, fără îndoială, una dintre cele mai complexe personalităţi ale SF-ului românesc. Născut în 1956, cândva de profesie inginer automatist (da, încă unul), C.T.P. a publicat numeroase povestiri SF şi două volume de proză main stream, remarcându-se prin complexitatea stilistică şi originalitatea ideilor abordate. În ultimii ani a desfăşurat o intensă activitate ziaristică: este redactor-şef adjunct la prestigiosul cotidian „Adevărul" din Bucureşti, unde a publicat numeroase articole critice, percutante, care acoperă o arie foarte largă: de la literatură şi artă la social şi politic.

Adrian Preda

Născut în 1970, student al Facultăţii de Transporturi, a apărut meteoric pe firmamentul literaturii SF şi a intrat deja în istorie. Prozele publicate în revistele de specialitate i-au adus un public fidel şi numeroase premii.

Alexandru Ungureanu

Ca şi Mihail Grămescu, colegul său de generaţie, este un produs de excepţie al cenaclurilor SF bucureştene. Născut în 1957, A.U. a absolvit o facultate tehnică (cum altfel?). Volumul MARELE PRAG (1984) a confirmat un autor modern, agresiv, cu o deosebită imaginaţie. Posesor al mai multor premii naţionale, dacă ar fi avut la timp şansa unei lansări în lumea anglo-saxonă, azi ar fi fost cu siguranţă autorul unor bestseller-uri internaţionale.

Dănuţ Ungureanu

Scriitor prin excelenţă, unul dintre puţinii care s-au încumetat să abordeze proza de mari dimensiuni, trece asemeni lui Robert Silverberg, cu cea mai mare seninătate, de la proza SF la „main stream". Născut în 1958, absolvent al politehnicii (da, încă unul), este un ziarist (da, încă unul...) cu experienţă şi condei. Cărţile apărute până acum, MARYLIN MONROE PE

O CURBĂ ÎNCHISĂ (Editura Adevărul, 1993) şi AŞTEPTÂND ÎN GERMANA (Editura Nemira, 1993) se numără printre cele mai bune realizări ale literaturii sf româneşti. Pentru povestirile publicate de-a lungul anilor, Dănuţ Ungureanu a fost recompensat cu numeroase premii naţionale şi un premiu Eurocon.

Pentru că există şi o versiune în limba engleză a Antologiei, să nu-i uităm pe cei care au tradus-o...

Gabriel Stoian este profesor de engleză şi a petrecut ultimii trei ani traducând câteva romane de Isaac Asimov şi Poul Anderson. Evident, vor urma şi altele, pentru că este deja contaminat...

Cezar Ionescu este un foarte tânăr inginer (atenţie, încă unul!) şi a debutat ca traducător în 1992, la Nemira, cu o imensă carte de specialitate. Între timp s-a contaminat şi el...

În final, câteva cuvinte despre **Nemira**...

Data naşterii: 1991, Bucureşti, România (bizarerie: Nemira este un pisc din Carpaţii româneşti; dacă nu credeţi, uitaţi-vă în atlasul Britannica -Nemira Mare, 1649 metri). „Nautilus" este una dintre cele 18 colecţii ale editurii şi, în acelaşi timp, cea mai apreciată colecţie de science-fiction din România. Dovada: premiile câştigate la Convenţiile Naţionale în 1992 şi 1993, la care se adaugă premiul obţinut în 1992 pentru cea mai bună revistă de SF (meteoricul periodic „Nautilus", a cărui dispariţie este temporară). O dovadă şi mai bună o reprezintă numele autorilor publicaţi: Herbert, Asimov, Dick, Spinrad, Anderson, Strugaţki etc. şi, nu în ultimul rând, câţiva dintre cei cuprinşi în antologia de faţă. Editorii speră ca zilele euROcon-ului să marcheze apariţia celui de al cincizecilea titlu al colecţiei „Nautilus"... — cel de faţă.

CUPRINS

PREFAŢĂ 5
ARGUMENTE PENTRU O LUPTĂ CU ÎNGERII 9
CRUCIADA LUI MOREAUGARIN 12
PARIU PE „VĂDUVA NEAGRĂ“ 22
IMAGINI DINTR-O LUME ÎNDEPĂRTATĂ 48
CÂNTECUL LIBELUNGILOR 60
IMAGINI ÎN OGLINDĂ 73
ŢARA TUTUROR POSIBILITĂŢILOR 76
OMUL SYMBIOTIC 79
PERIPEŢIILE UNOR PĂMÂNTENI ÎN EXTERRIOR . . . 85
NEMĂRGINITE CHINURILE LUI 101
SEMNUL LICORNULUI 107
DANS DE LEBĂDĂ MECANICĂ 122
CASSARGOZ 148
IOSIF 166
ARTELE MARŢIALE MODERNE 183
DRAGOSTE LA „CĂPUŞE“ 194
POSTFAŢĂ 208
AUTORII 210